

The HISTORY OF NEPAL and surrounding Kingdoms (1000-1600 A.D.) compiled chiefly from MSS. lately discovered.—By PROFESSOR CECIL BENDALL, M.A. (University College, London). Written as an Historical Introduction to PAṆḌIT HARAPRASĀD ŚĀSTRĪ'S Catalogue of the Nepal Durbar Library. With chronological Tables and a Plate (facsimiles of MSS.)

The Catalogue to which the present Essay forms an introduction is the result of a joint expedition to Nepal in the cold weather of 1898-99 originally suggested by me, and taken part in by myself and Mahāmahopādhyāya Haraprasād Śāstri, accompanied under the auspices of the Asiatic Society of Bengal, by his assistant, Paṇḍit Binodavihāri Bhaṭṭācāryya. While co-operating with one another throughout, we arranged to divide generally our work so that the archæological¹ and historical part of the task should fall to myself, while the Paṇḍits dealt with the literary portion.

A great deal of our time was of course taken up by the examination of the Mahārāja's collection of MSS., which, as regards the antiquity of the documents, are surpassed by no Sanskrit Library known to exist. My own necessarily very hurried examination of this remarkable col-

¹ I hope to publish my inscriptions with my general Report.

DR. RUPNATHJI (DR. RUPAKNATH)

lection in 1884 led to the first definite account published.¹ Since then Paṇḍit Haraprasād visited the Library, and gave some notes on it in the Journal of the Asiatic Society of Bengal, Vol. LXVI, Pt. 1 (1897), pp. 310 *sqq.* Some further notes were made by Prof. S. Lévi² of Paris in 1897, giving attention "surtout aux colophons des manuscrits, si importants pour l'histoire." As, however, Monsieur Lévi subsequently informed me that his examination of the Library was far from complete, I felt all the greater pleasure in seeing the more exhaustive examination taken in hand of which the present Catalogue is the result. My own share in it was chiefly in helping the Paṇḍits to decipher the figures and other chronological data with which acquaintance of nearly 25 years with ancient Nepalese MSS. has given me some familiarity. When I was at work in the Library, I requested the Paṇḍits always to show me colophons of MSS. containing kings' names and dates. A considerable portion, however, of the present Catalogue had to be compiled by the junior Paṇḍit after my departure, and consequently I have been led to adopt another method of verification, which, thanks to the kind co-operation of the Residents in Nepal, Lieutenant-Colonel W. Loch and his successor, Lieutenant Colonel J. C. Pears, has given excellent results.

This method was to send to the Resident a series of copies made on tracing-paper of all the important colophons containing points, numerals and the like, requiring verification. No clue was of course given to the words or figures expected to be filled in on the blank spaces left; and the fidelity of the tracing was vouched for in each case by the correspondence of palæographic peculiarities with the date assigned.

In my previous attempts³ to adjust Nepalese chronology by means of MS.-colophons, I always endeavoured, as far as possible, to use and harmonise the data furnished (1) by formal histories and **chronicles**, and (2) by the **historical notices furnished by the scribes of MSS.** in their **colophons** (brief, but valuable as contemporary evidence), and also **incidental notices given in the body of works** like dramas. Of the latter class a good example is the drama Mudita-Kuvalayāśvanāṭaka from which copious extracts are given by Dr. Pischel in his Catalogue of the German Oriental Society's MSS., pp. 7-8. The present Catalogue furnishes several more instances of this kind.

¹ See the present writer's "Journey in Nepal and Northern India," pp. 16-20, where the previous notices by R. Lawrence and D. Wright are referred to.

² Rapport, p. 16 [84] (Acad. des Inscriptions, Séance du 27 Janr. 1899).

³ Transactions of Fifth Congress Orientalists (Berlin, 1881) Verhandlungen II. Hälfte ii, pp. 189 *sqq.* (1882); "Catalogue of the Buddhist Skt. MSS., Cambridge, 1883 (Historical Intröd.); "Journey in Nepal" *Ibid.*, ... 1886 (Tables). To these last two I hereafter refer as 'Camb. Cat.' (distinguished from 'Cat.', which refers to the new Catalogue) and 'Journey,' respectively.

To the number of extant native chronicles the Mahārāja's library contains an **important accession** ¹ in the shape of a small palm-leaf MS. of a Vamśāvali discovered by me shortly before I left Nepal. Since my return to England owing to the kind negotiation of Col. Loch, I have not only received an excellent copy of the MS., but also the favour from H.H. the Mahārāja of the loan for three months of the original, so that I have been able to collate and photograph all important passages.

My use of the chronicles has been adversely criticized ² by some scholars, though countenanced by others; ³ but I venture to think that the **discovery of the present MS. puts matters in a somewhat new light.**

Though written continuously in a single handwriting corresponding with the time (reign of Jayasthiti-malla, A.D. 1380-1394) at which the chronicle ends ⁴ (see the Plate annexed, figs. 3-10), the new Vamśāvali really contains three distinct chronicles, designated accordingly in the present essay V¹, V², V³.

V¹ is in the form of brief annals of the successive reigns not unlike the other Vamśāvalis, but giving a much greater number of dates, in addition to the lengths of the reigns. The leading events of each reign are also noticed in some cases with dates, at first in words and later on in numerals.

The leaf-numbering begins at f. 17 and this portion ends with 30^a. The language is no doubt intended for Sanskrit, but in obscurity and a perfectly wild absence of syntax ⁵ it rivals the worst colophons of Nepalese MSS. that I have seen. I thought at first of printing the whole, but after studying my transcript and taking the advice of friends I came to the conclusion that I should either have to print the whole without spaces, which would be misleading and unsatisfactory, or to publish facsimiles for the division of words and even sentences,

¹ As the present Catalogue gives no description of the MS. the following notes may be of interest. No. 1231. Palm-leaf; 11 by 1½ inches, leaves 17-63, with an extra leaf not numbered, thus 48 in all.

² "Journey," p. 93.

³ *eg.*, in M. S. Lévi's investigations as to the eras of Nepal.

⁴ The latest dates are N.S. 508, occurring at fol. 63b. and 509 at 58a. It will be seen both from my Cambridge Cat. (*cf.* Intr. p. xxxi), and from the present Catalogue that palm-leaf MSS. become rare (owing to the general use of paper) within about a century from this time.

⁵ Scientific students of the vernaculars may probably find 'method in its madness.' The frequent locution देव कृतः or कृत for स कृतवान् or स चक्रोत् certainly suggests the familiar Hindi उस ने किया. Towards the end (ff. 29b, 30) it drops into a form of language which is practically Newari with an unusually large allowance of words borrowed from Aryan sources.

when one had no fixed rules of grammar to help in the interpretation, seemed in many places quite doubtful. I have been consequently permitted by the Council of the Society to take the latter alternative, and have accordingly reproduced a selection of the most important leaves, of which I made legible negatives while the MS. was lent to me. It will be noted that the selected leaves begin with 3A. I only publish now a portion of this leaf, as I reserve for future treatment the kings of Nepal before 879 A.D. in connection with my recently-discovered inscriptions.

From the prominent way in which temple-donations are recorded, it may be conjectured that this part of the MS. (V¹) may be in some way connected with the records of the great shrine of Paśupati.

V² is a document of different origin; it is a list of births of royal and other distinguished personages. The language is unfortunately old Newari; but one can make out the names and dates clearly enough. These extend, not always in strict chronological order, from N.S. 177 to 396. A specimen is given in the Plate, fig. 10. All the information given in this section of the Chronicle, so far as it relates to the kings, will be found condensed in the notes to the Table of kings below. Towards the end of the section other information besides births, deaths, and the like is introduced, but I have been able to make but little use of this owing to the difficulties of the language, for which I can get no adequate help either in Nepal or in Europe.

V³ is perhaps merely a continuation of V². I have called it a separate document, because a slight break with double *danḍas* occurs in the original MS. at the end of fol. 36^a, and because at this point there is a marked difference of style. The string of short paragraphs each recording little more than a birth, is abandoned, and the annals become more expanded. The previous section had ended, as I said, with N.S. 396. This, however, begins with N.S. 379 and the history would not seem to be treated on a strictly chronological basis, as the irregularity of order in the dates noticed in V² is here more pronounced. The latest date, as already noted, is N.S. 508 (f. 63b).

The events mentioned in V¹ are sometimes described here in fuller detail.¹ On the other hand, the chronological details though full seem not to be quite so trustworthy.²

¹ For example, the famine in the reign of Abhayamalla in N.S. 352 (V², 39b, mentioned at p. 8, note 2, below.)

² Thus at 40^a we get the birth of Jayatūṅgamalla, son of Jayarudramalla, Samvat 416 mārgaśīra sukla trayoḍaśī Anurādhā ghaṭī 17 Sūla 37 aṅgārāyara (Tuesday). But Prof. Jacobi, who has kindly worked out the date, reports that the day in question was a Monday and points out that "Mārgaśīra can never be

Nevertheless I feel sure that this section must contain much valuable information, and it is in the hope of drawing the attention of the few scholars skilled in the Himalayan languages to the matter that I reproduce a specimen-leaf (Plate, fig. 10). The passage refers to the invasion of Harisimha of Simraon about which I have more to say below.

Having thus indicated the materials of the present investigation, the divisions of the subject may be stated.

I.—The History of the Nepal Valley, A.D. 1000-1600 (i.e., Kāthmāndu, Pāṭan, and Bhāṭgāon):

Chronological notes on the dynasties of the surrounding states:

II.—Western Nepal. III.—Tirhut (Eastern and Western).

To these notes I have added (as Table IV) a list of a dynasty, which I have not been able to recognize.

The main results of the enquiry are summarized in the Tables at the end of this article, which constitute of course its most important feature, and will probably provide most students with all that they require. The present notes are chiefly intended to elucidate the Tables and especially to bring out the relations between the dated series of kings obtained from MSS. and the dynasties detailed in the new *Vaṃśāvali*.

I. The present collection of MSS. affords an example [See Plate; fig. 2, 1. 2] of a date earlier than any hitherto found referable to the Nepal era, but unfortunately no dated MS. with a king's name occurs earlier than those previously known.

It is interesting to note that the king Rāghavadeva mentioned by Cunningham² as the traditional founder of the Nepal era of 879-80, but passed over in the *Vaṃśāvali* of D. Wright³ and by Kirkpatrick,⁴ is duly recorded in the new chronicle. Not only so, but the years of reign assigned to him and his immediate successors quite accord with

Anurādhā." I have, moreover, noted quite a number of cases where months in certain years are called *dvi* (*tīya*) where no such intercalation, according to Sewell and Dikṣit's Tables, occurred; compare Table of Kings, note 10, below.

¹ See Catalogue, pp. 85 (❧) and 140 (*Laṅkāvatāra*). The reading 28 must be altered to 29; nor can I concur in the description '*guptākṣara-likhitam*.' The form of *ḥ* is distinctly post-Gupta; and the general appearance of the writing with its closely placed *akṣaras* seems to preclude the Śrī-Harṣa era. The forms of *ḥ* (guttural) and the form of the *akṣara*-numeral 20 are archaisms that one would expect to find in a document written early in the tenth century.

² Indian Eras, p. 74.

³ 'History of Nepal,' Cambridge, 1877.

⁴ 'An account of the Kingdom of Nepal,' London, 1811.

the tradition of his having founded the era. Thus, if we add together the duration of his reign and his five successors down to Lakṣmikāma-deva we get about 135 years. This, again, added to 879-80 brings us to the second decade of the eleventh century, when we know from a colophon that Lakṣmikāma had commenced to rule at all events as joint-sovereign, becoming sole king later on.

The earliest king of Nepal mentioned with a date in the Catalogue is Bhāskaradeva; and it is very satisfactory to find that this date already noticed by Paṇḍit Haraprasād (J.A.S.B. for 1897, Pt. I, p. 312) is verifiable. Prof. Kielhorn has kindly calculated it for me and it corresponds to 24th September, 1046. The new chronicle duly records this king with a rather obscure note¹ as to his 'renewing his paternal crown.' The other chronicles make him the founder of a new dynasty. Of the next king, Baladeva² (called in V¹ Balavantedeva), we have a dated MS.³

Of Harṣadeva's reign we have now two MSS.⁴ A third date has been added from the Chronicle, which says of this reign merely: राजा श्रीहर्षदेव वर्षे १४ जनविजति सम्यक्करुण्य परिवर्तमानं। Interpreted in the light of the two other dates this rather crudely expressed notice gives good sense, if we take it to mean that Harṣa died in N.S. 219 current. This fits also quite well with the duration of the next reigns⁵ as given in our Chronicle. The credibility of the dates in this part of the chronicle is further enhanced by its mention of the completion in 239 (date in words) of a tank by Śivadeva, the next sovereign.

¹ See Plate, fig. 3B, line 4, medio तेन पिबनोद्धित (? व) विजत : "his father's diadem was broken up and he destroyed the golden image (to make a crown);" or नौद्धितवोद्धत: "the crown was renewed." Kirkpatrick (p. 263) records a similar tradition for a king reigning some twenty years later.

² Name wrongly restored in my previous lists as Bāladeva. V¹ records him as the founder of Haripur. Plate, fig. 3 B, last line.

³ As to Vāṇadeva the MS. (referred to in the table) of Vāṇadeva makes my identification (Journey, p. 9) more difficult. But the existence of Vāṇadeva's father, the king (*ohūnātha*) Yaśodeva, seems to be confirmed by the Tib. notices in J. Buddh. T.S. Ind., Vol. I, p. 27, where we learn that a king Anantakirti was ruling in the middle of this century in another region of Nepal (Palpa). Bābū Sarat Chandra Das has favoured me with the original Tibetan of the passage and it is just possible that the name བླ་པ་མཐ་ཡ་མཐ་ཡ་, grags-pa-mtha-ya, which he Sanskritizes as Anantakirti, may be a form of Yaśodeva the king of Bal-po, Nepal in general (or the Palpa district in Western Nepal?) The chronology at least would agree.

⁴ See the Table.

⁵ The supposition would not fit with the allowance of 21 years to [Śadā.] Śivadeva, made by "G" in Tab. I, Col. 4, of my 'Journey.'

This was called after the Yuvarāj (जुवारज) Indra or Mahendra-deva, Mahendra-saras. It was otherwise known as Madanasaras.¹ It will be seen that this date falls in the year before the writing of a MS. in the same reign.

I have lingered over these somewhat minute details for two reasons: (1) Because it forms a new feature of the present chronicle to find so early as this² dates expressed both in words and figures that accord with the *contemporary* evidence of the scribes; (2) because doubt³ has been expressed whether the Nepal Samvat (of 879-80) was actually in use in the eleventh century A.D. It is satisfactory to note that our chronicle, following the tradition already known from Kirkpatrick, does mention⁴ the aforesaid Indradeva both as *yuvarāja* and *rājā*, as we have now a MS. of his reign. It will be seen, however, that the number of years (12) assigned to his reign is probably excessive. The dates of the next two reigns overlap one another. If this is not a case of subdivision of the kingdom of which there are so many instances, it may be quite well explained by the tradition preserved in the records of Wright and Bhagavanlāl, that Mahādeva retired early in his reign from active sovereignty and Narendra (or Narasiṃha)⁵ became his regent. Of the reign of the next king, Ānanda, MSS. are now numerous. It is curious that the other chronicles either give his name wrongly (Wright, Bh.) or omit his reign altogether (Kirkpatrick). It is found, however, correctly spelt at f. 31b. of our MS.⁶ Of Rudra's reign no MSS. are extant. The years assigned by our MS. to his reign (8) seem to show the origin of the curious error in the length of the reign (80 years) assigned by Kirkpatrick. Equally correctly given is the form *Amṛta*, which is now verified by a MS.⁷ The 'great dearth' re-

¹ The event is again chronicled with the same date in V². See Plate, fig. 9, I. 4.

² Kirkpatrick's dates begin later (thirteenth century). Those in Wright only become correct somewhat later (invasion of Harisimha).

³ A. Foucher, *Iconographie Bouddhique*, p. 28, n. 1.

⁴ The records preserved by Wright and Bhagavanlāl (Ind. A. XIV. 413) pass this king over.

⁵ The actually discrepant date is that supplied by the colophon in the Cat., p. 62. Here there can be no doubt as to the interpretation of the chronogram, though some of the terminations of the other words must be corrected for the scansion. But the date seems not to work out. The obscure phrase *rājārājasādṛṣṭe* may quite possibly refer to regency.

⁶ The common mistake 'Nanda'-deva is found at f. 35a (plate, fig. 5, 1.1.). Rājendralāl Mitra makes the same blunder in his text of *Aṣṭas*. Pr. pref., p. XXIV. note.

⁷ Cat. p. 65 (π). I find from a tracing sent from Nepal by Col. Loch that the Paṇḍit's reading of the year (296) is quite correct, and in that in the next line *Sri Amṛtadevasya* is quite clear.

corded by Kirkpatrick is duly chronicled in V¹ (*Mahāmāri-durbhikṣambhavati*) 25.b.¹ The next date from MSS. is obtained from a MS. in the Mahārāja's library noted by myself, but omitted by the Paṇḍit in his Catalogue. It is from No. 1648, a MS. of Caraka, I have since supplemented my note by a tracing kindly sent by Colonel Pears. The full date is given in the Table. But as the king Ratnadeva is mentioned in none of the chronicles, I am inclined to think that he must have been a local rājā, or a king of Western Nepal.¹

After Amṛtadeva my previous lists left one of those gaps which it is now most satisfactory to find filled in. The tradition reproduced by Wright and Bhagavanlāl quite fails here. Kirkpatrick alone gives correct, though inadequate, details, which are now supplemented by the new chronicle and, what is more important verified by MSS.

As to Someśvara-deva, see the Table and note there (p. 25). Kirkpatrick's 'Buz Caum Deo' of course represents Viṣṇu-jayakāmadeva; his 'Any Mull' is a less recognizable equivalent of Arimalla; but in Nepalese documents न and र are easily confused. After the reign of² Abhayadeva which, though called by Kirkpatrick 'inauspicious,' was anyhow fairly long as a goodly array of MSS. now shows, the chronicles hitherto available quite break down.

Even if Jayadeva and Ananta-deva were brothers,³ as Wright (p. 162) and Bb. state, the latter certainly did not reign at the same time. Two kings whose names, Jayabhīma and Jayaśāhadeva, I have taken from the chronicle,⁴ intervened; and it is extremely satisfactory

¹ Supposing the era to be that of Nepal, which I think probable from the writing.

² 'The great dearth' recorded by Kirkpatrick for this and the previous reign are duly registered in our chronicle (25b; plate, fig. 6. l. 3). where famine-prices for grain are also mentioned. The prices are given in greater detail in V³ (Newari portion of chronicle) at fol. 39b for Saṃvat 352.

³ The birth-list of the chronicle (V²) makes Ananta not the son of Abhaya, but of a certain Śrī-Rajadeva and of Rudramadevi.

⁴ Fol. 26a. The whole passage, following on that reproduced in 25b; plate, fig. 6, runs thus: *सम्भवत् इत्युत्पद्य चाषाढ शुचिद्वितीय पुनर्वसु सोमवासरेत्यादि चास्य चतुर्मासा पुष्पामिषिक राजा योजयमौमदेव वर्षे १२ सा ३*. I formerly thought this date, which, as Dr Kiehlhorn kindly informs me, corresponds to 7th June 1255, referred to the coronation of Jayabhīma, in spite of the punctuation, which seems not always trustworthy in this MS. On re-reading the passage, however, I now consider that it must refer to the first shock of the earthquake, which is accordingly stated to have lasted at intervals over four months. This accords better with the subsequent date, 377, of a MS., once the property of the late Paṇḍit Bhagavanlāl Indrajī. I may here mention that I have made enquiries by letter for this MS. in the Bhagavanlāl collection of the Bombay Asiatic Society, but without success. From V³ (fol. 38b) we learn that in 378 Caitra Jayabhīmadeva had become rājā, with Jayasīnha (Sihamalladeva) as yuvarāja.

to find that one of them (Jayabhīma) is fully attested by a dated MS; so that again the new chronicle and the newly-discovered MS.¹ confirm one another.

Of the next king, Anantamalla we have now a goodly array of dates² from MSS. Besides these there is an interesting note in Kirkpatrick (p. 264) stating that "in this prince's reign and in the Newar year 408, or Sumbuth 1344,³ many Khasias (a western tribe) emigrated to Nepal, and settled there; and three years after in the Newar year 411 a considerable number of Tirhoot families also planted themselves there." What this really amounted to may be told in the words of the chronicle (f. 26b; Pl. fig. 7): "12 years 3 months after [*i.e.* after the beginning of Ananta's reign, or after the last event mentioned, a quarrel between his sons] the Khasiya king Jayatāri first entered, Saṃvat four hundred and eight in the month Pauṣa. After a slaughter of (eight?) hundred Khasiyas the rest retired [to the jungles?] and the country resumed its ordinary state. On the 13th of Phālguna sudi of the same year Jayatāri again entered [the country, as if] for a friendly purpose, [but] he burned with fire villages and other places. He visited (?) the Syemgu-chait[ya], saw the image of Lokēsvara at Bug[a]ma⁴ and visited (?) the Paśupati [shrine]. He got safe back to his kingdom. [This happened in] Saṃvat four hundred and nine. Again the [king] of Tirhut entered [Nepal]. This happened [in] Saṃvat four hundred and eleven in the month Māgha."⁵

Kirkpatrick's "emigrations" were thus more or less predatory incursions, which as we shall see, became increasingly common later on.

After the death of Ananta a troublous time ensued, and one that has been hitherto extremely obscure. In my previous lists I had to note at this time: "Kings uncertain⁶ for 60 years." Though much

¹ See MS. of the Mahalakṣmivrata numbered 1320 and noticed at pp 47-8, 123-4 of the Catalogue. Mr. R. Sewell has kindly verified the date, which works out to 2nd April, A.D. 1269.

² One of these is that given at p. 44 (卍) of the Cat., and there referred to Anandamalla. In my tracing however the name Ananta is quite clear. Wright (pp. 162-65) makes a similar confusion. I have no verification of the date at p. 63 *fn.* of the Cat., which makes Abhayamalla still reigning in N.S. 385.

³ The double date is interesting, though the Vikrama Saṃvat is not known to have been in use in Nepal at this early time.

⁴ On this celebrated image, see Foucher 'Iconographie' p. 100 and his pl. IV. 1 from a miniature in the Library of the As. Soc. of Bengal, where also the village-name is spelt Bugama, not 'Bungmati' as now.

⁵ For the text see Plate, fig. 7, lines 1-5.

⁶ The main reason of this uncertainty, *vis.*, the varying accounts of Jyasthiti malla's ancestors, who never ruled in Nepal proper at all, is suggested below.

still remains uncertain, it is satisfactory to find that this long interval is shortened on both sides by dated reigns that may be regarded as fixed.

The first of these is the reign of Jayānandadeva which followed¹ that of Ananta and is certified by a date (N.S. 438) in the Catalogue (p. 73) which I had previously noted in the MS. The next king, according to the chronicle, was Jayarudramalla². His accession, the coronation of his co-regent, and his own death (*svargastha*) and "suttee" of his four wives are recorded. It is probably significant that the date given in two sections of the chronicle for the last event is only a few months³ after the invasion of Harisiphadeva of Simraon.

The history of the next twenty years cannot at present be satisfactorily told, until the Newari of V³ has been interpreted. Besides the well-attested invasion of Harisiphadeva, several other foreign powers made themselves felt at this time. One of these was an invasion by Ādit[y]amalla. After narrating the death of Jayarudra, V¹ adds merely तत्रानरे आदितमस्य नेपाल प्रविष्टः ॥ But V³ narrates the same event more fully. The Newari sentence begins संवत् ४४८ फाल्गुण शुक्ल सप्तमी शिविया राजा आदितमस्य (46a; Pl., fig. 10.²), so that we learn the exact date (448 Phālguna sudi 7) and the interesting fact that Āditya was a king of Western Nepal, thus foreshadowing the Gorkha conquest of more recent times.

Returning to the semi-Sanskrit account of V¹, which curiously makes no mention of the invasion of Harisiphā, we find (27b) that an infant son of Jayarudra died a few days after his father's death. His daughter Sati-nāyaka-devī was placed under the guardianship of her grandmother Padmālladevī.⁴ The young princess (after being crowned Rāuī, according to Kirkpatrick), was married to Haricandra-deva belonging to the royal family of Benares.⁵ He appears to have

¹ तत्रानरे राजा श्रीजयानन्ददेव प्रवर्तते तदन्तरे । श्रीजयवद्रमस्य says the chronicle (27 a fin) after narrating the events of Ananta's reign. This probably implies an interval between the two latter reigns. Fleet, Gupta Inserr. Introd. p. 186 contrasts the meanings of *antare* and *anantaram*, especially in the records of Nepal.

² A co-regent of this king was Jayārimalla. The mention of this prince in VI. ff. 27a fin. 27b) is very obscure, but V² distinctly describes him (45a.) as *Samrāja* (with Jayarudra) between N.S. 440 and 443. He died in 464 (ib. 50b).

³ N.S. 446 (in figures and chronogram) Āṣāḍha pūrṇamī f. 27b, Prathama Āṣāḍha pūrṇamī 46b (but Āṣā, was not intercalated this year). Muhammadan authorities cited in Miss Duff's *Chronology of India*.

⁴ पुत्री सती नायकदेवी नामः पितामहौ श्रीपद्मलदेवी प्रतिपालिता (27b). The sentence forms a choice example of the grammar of V¹ referred to above.

⁵ कान्तिचक्रवर्त्तन (sic) 27b. 'Rajah of Benares,' Kirkpatrick.

lived in Nepal some time, but was poisoned 'after some years'¹ (*kati-payavarṣāntare*). After this his brother Gopāladeva accompanied by Jagatsimhadeva (called in V¹ *Kārṇāṭava[ṃ]śaja* and in V⁸ (49b) "Tirhuti-yā Jagatsimhakumāra") seized the person of Nāyakadevi.² The allies then appear to have taken Bhatgāon and Patan. Gopāladeva was subsequently beheaded by Jagatsimha's followers. After this the prince Jagatsimha enjoyed the sovereignty for a few days; but he was afterwards put into confinement,³; by whom we are not told. His daughter was Rāja[1]adevi⁴; and her mother Nāyakadevi died ten days after her birth; so that (like her mother) she was brought up by her paternal grandmother, whose name was Devaladevi. I do not understand the reference to Paśupatīmal[1]adeva⁵ that immediately follows (Plate; fig. 8, l. 1). Possibly he was the representative of some rival line of kings, as we read directly after, that "by the consent of both royal families Jayarājadeva was made king on 467 *Srāvaṇa badi 4*" which was subsequently 'ratified by general consent.

About the reign of Jayarāja's son and successor Jayārjuna some uncertainty remains, though this could probably be removed by the full interpretation of the present chronicle. Passed over by all the histories, his existence and reign were first pointed out by the present writer from the colophons of Cambridge MSS. Even in the present chronicle his reign and its duration are not formally recorded, though he is several times referred to as 'Śrī Jayārjuna rājā' and 'Jayārjuna-nrpa.'

The reason of all this is not far to seek.

In 474, ⁷ that is while Jayarājadeva was still reigning, took place

¹ V⁸ (47a) gives the exact date of his 'violent death' बलान् (sic) क्षत्य, N.S. 455 Jyestha sudi 5.

² ज० समाहित संक्षेप कृतं नायकदेवी

³ श्रीजगतसिंह कुक्षरस्य परिजने[न] शिरच्छेत्ता श्रीगोपालदेवक्षत्यु । तदनन्तरं कतिपयदिवसे श्रीजगतसिंह कुमरेण राजसुंजितं । पश्चात् कुक्षरस्य बंधनं भवेत् । तस्य पुत्री श्रीराजकुदेवी नाम । जातेन दश दिवसान्ते मातुश्च क्षत्यु । पितामहौ श्रीदेवस्य० etc., (see plate, fig. 8).

⁴ We are told in V⁸ (51b) that this princess's mother was Nāyakadevi; so that Jagatsimha carried off the bride of his ally's brother. Rājalla was born N.S. 467 Pausa badi 10.

⁵ More is said of him and (possibly the same) 'bandhana' in V⁸ (52 a) under date 469 Mārgaś. su. 12.

⁶ The punctuation of fig. 8 l. 2 would lead one to suppose at first sight that the general ratification preceded the particular one (Vaiśākha being 3 months earlier); but the second date doubtless refers to the birth. In all birth-entries the date comes first.

⁷ I transcribe the Newari of V⁸ (53b): सं ४७४ आश्विन शुद्ध ९ श्रीजगतसिंहनिराजकक्षदेव

the marriage of the prince Jayasthiti, a descendant of Harisimha of Simraon, with Rajalladevi. Jayasthiti was reigning when the chronicle was concluded and the chronicler naturally magnifies 'the powers that be' and says little of the title of the lawful king whom Jayasthiti had managed to defeat and depose. But we see from the colophons of MSS. the real state of things. In 484 Kārttika, October 1363 (a verified date: see the Table) Jayārjuna was on the throne and the colophon of the next MS. is fortunately very explicit. The MS. (see Cat. p. 88) was written in a well-known vihār in Lalit-Patan and the colophon adds in 491 (A.D. 1371) that Jayārjuna was victoriously reigning (not only there but) '*Nepāla-maṇḍale*' which we may construe to mean the whole of the valley. The scribes call Jayārjuna king down to February 1376.¹ His name is also mentioned in connexion with the initiation-ceremony of Dharmamalla son of Jayasthiti and Rājalla in 497 Jyestha² (summer of 1377). On the other hand about 503 (date of latest event in V¹) we find a reference to Jayārjuna as *सप्त देवः बंशराज्याजुंन रूपो*³ which can only mean his defeat, followed as it is by an acknowledgment of Jayasthiti as king of Nepal.³ That Jayārjuna, however, did not submit without a struggle may be seen from the interesting colophon at Cat. p. 39, l 6 (unfortunately not dated) from which we learn that the MS. was copied "in the victorious reign of Jayasthiti," and that "at that time the king named Jayārjuna was entering, with his ally, the Tripura-rāja⁴ in great commotion."

Jayasthiti was evidently a patron of literature; not only are MSS. of his reign more numerous than in any preceding, but we find from the chronicle that even before his accession he celebrated the birth-ceremony of his son Dharmamalla by a performance of a 'four-act Rāmā-

सकीवनविश्रामा (स ?) पौर्णमास्ये वाचोर्न वक्राहा सिद्ध विवाह जुक्त ॥ The princess's name is not mentioned; but another marriage hardly would have been mentioned in the chronicle.

¹ Verified, see note to Table. I have re-examined the date in Cambridge Add. 1498, which I formerly published as equivalent to 504 or 1384. The writing is very faint. See now note 3 to table below, p. 27.

² The passage is evidently an interesting one, though unfortunately the end is not clear to me: *युक्त यदुत्कर्षे (करवे) समस्त ४९७ ज्येष्ठ शुद्धि पक्षमी बुधवार तत महासप्तव दत्त वाकरामायण मन्त्राकार श्रीगयार्जुन राजा सुपण्डितानन्द भारोच ॥*

³ The words following *रूपो* are *पाथ्यो(?) त्रिजगामाशयं मन्त्रो द्वादशवत्सराश- द्बनौमाससु ॥ भक्त्यापुः ॥ लोकेष्वेत्य (sic) बुधवारिनी विजयते रामावतारोपरः सत्रोमान् उपस्थिति राज मत्त रूपति : नेपाल भूपालकः ॥*

⁴ A Tripura-rāja is several times referred to in the chronicle.

yaṇa, ¹ which was repeated ² on the initiation-ceremony. A revival of letters, too, is vouched for by the fact that lengthy Sanskrit inscriptions in prose and verse, which had disappeared for some five centuries or more, now re-appear ³ and are continued in the reign of Jayasthiti's son. ⁴

Unlike most Indian princes, Jayasthiti had, according to my conjecture, some appreciation of the value of history. When he enters on the scene there is a slight change in the style of the present chronicle. Newari words become much more frequent. It seems to me as though the chronicle V ¹ had been **finished off by a partisan of the king**. In the case of the Vamśāvalī preserved by Wright, traces of manipulation seem to me still clearer. After a rather jejune account of his (alleged) predecessors this chronicle bursts into sudden eloquence of detail on the doings of Jayasthiti. There seems no reason to doubt the accuracy of these particulars, though as Dr. Wright points out in his note (p. 183) there is a medley of inaccurate and accurate ⁵ dates (p. 187). The king's literary proclivities are even exemplified by a specimen of his composition (*ibid.*)

So far so good. Where one seems to see the traces of **deliberate falsification** is in the total omission of the real kings ⁶ of Nepal immediately preceding and following the invasion of Harisimhadeva, and the **insertion of a string of ancestors for Jayasthiti with impossible reigns and dates**. These are tabulated in the Historical Introduction to my Cambridge Catalogue, p. xv. There is no agreement in the lists of ancestors, except that all seem to show a tradition current at least in the XVIIth century ⁷ A.D. that the family of Jayasthiti was descended from Harisimha by the male line, though it should be observed that the inscription there cited ignores Jayasthiti and his immediate ancestors and goes, by a considerable *mandūkapluti* from Jayasthiti's grandson Yaksamalla back to 'Harayat'-simha. Even more suggestive of what I regard as the correct facts is the form of Inscription No. 16 of

¹ A dramatized Rāmāyana appears in the present collection, p. 246.

² See note 2 to preceding page.

³ 'Journey in Nepal' pp. 12, 83. Bhagavanlāl and Wright mention an inscription of the king himself 'on a stone near Lalitapaṭṭan.'

⁴ Ind. Ant. IX, 183.

⁵ This (N.S. 515), it should be observed, is the *first* date in that Vamśāvalī that is reconcilable with the testimony of MS.-colophons and inscriptions save only the memorable date of Harisimha's invasion (p. 175).

⁶ Wright's 'Anandamalla' (pp. 262-299) seems to be a mixture of Anantamalla and Jayānandadeva. He totally omits Jayabhīma, Jayarāja and Jayārjuna, all mentioned in the present chronicle and confirmed by MSS.

⁷ The inscription and the play cited fall within this century.

Bhagavanlāl's series which was issued by the son of Jayasthiti, Jyotirmalla in N.S. 533. Here there is a short genealogy (tabulated by Bhagavanlāl), but no 'fancy' ancestry on his father's side. On the contrary, he mentions his father merely as 'belonging to the Sūryavamśa' and then most significantly adds that he (Jayasthiti) was the 'husband of Rājalladevi'.¹ The reason is now clear. It was through his mother and not through his father that Jyotirmalla had any hereditary claim to the throne.

We may now turn back to a very important point in this part of the history of Nepal, around which a good deal of misapprehension has gathered, namely the invasion of Harisimha.

In spite of the boast of Candēśvara, Harisimha's minister that he was "victorious over all the kings of Nepal",² there seems to be at present no evidence beyond that of the Vamśāvali-tradition preserved by Wright and Bhagavanlāl to show that Harisimha established himself in the valley of Nepal. Against this we may place the testimony of the new Vamśāvali which was composed within about half a century of the event in question and (what is far more convincing) is confirmed by the colophons of several MSS. The precise nature of Harisimha's expedition may be further explained by the Newari extract forming fig. 10 of the Plate; but meanwhile one can see that the effect of his expedition could hardly have been permanent, as not many years after we find a representative of the old royal family (Jayadeva)³ on the throne. Until more evidence is forthcoming, it seems safer to regard Harisimha and his ancestors⁴ who reigned in Tirlhut,⁵ Simraon and also possibly other parts of the Nepal-Tarai as at most titular kings of Nepal, even if they really claimed sovereignty over the valley of Nepal at all.

For Jayasthiti's reign MSS. are, as I have said, numerous. The earliest date (N.S. 500) is taken from the Cat. p. 43, where, beside the

¹ Jayasthiti has the very same epithet (*Rājalladevi-pati*) during his lifetime in N.S. 500. See Cat. p. 43 l. 23.

² *Dānaratnākara*, stanza 3 ap. Eggeling, Cat. I.O. p. 412.

³ As to Jayadeva, Pandit Haraprasād has very kindly furnished me with a tracing of the colophon of the Society's MS. first described by him in J. A. S. B., LXII. i., p. 250. From this it is now clear that Jayadeva (the reading °vijayadeva cannot stand) reigned on till N.S. 476, Phālguna.

⁴ It should be noted that the Wright-Bhagavanlāl tradition brings in a long line of ancestors for Harisimha and has to stretch out the true chronology of the kingdom to work them in. Once regard them as merely kings of the Nepal-Tarni and all becomes simple. As to Nānya-deva the reputed founder of the Simrāon dynasty, see Duff, *Chronology*, p. 134 and add a reference to Ep. Indica, I, 813.

⁵ Candēśvara in the *Kriyāratnākara*, st. 4 merely says that his master 'ruled over all Mithilā' (Cat. Skt. MSS. I.O. p. 410).

epithet 'Rājalladevi-pati' already referred to, several additional details of interest are supplied. Among them is the name of the minister Jayata who figures also in the chronicle (V⁸) at f. 54 b, as *Sriṅpādhyā* [ya] in connection with the names of the king and queen.

The next king was Jayasimharāma who may well have been a regent, as in the year mentioned (516) the eldest son was only 19 years of age.¹

I have elsewhere called attention to the curious triple regency of the three sons of Jayasthiti, confirmed as it is by two contemporary MSS. It is worth noting that the three princes did not divide the kingdom, but all ruled together in the little town of Bhatgāon which then was the capital. Three years later Jayadharmamalla is said in an inscription at Patan to be reigning as *yuvārā*, an expression which would imply that Jayasthiti was still alive, in retirement. I give the text of the documents below.²

Of Jayadharmā as actual king we have no trace. The second son Jyotirmalla is recorded in the inscription (Bhagavanlāl No. 16) already quoted to have been reigning in N.S. 533 apparently as sole king, though his brothers mentioned. As he restored the Hindu shrine of Paśupati and the Buddhist shrines on the Svayambhū hill we may perhaps conclude that he reigned over the whole valley. In the three MSS. given in the Table Jyotirmalla is mentioned as reigning alone

¹ Born 487, Prathamāsādhā, No. 54 b. Jayasimhar is mentioned with Jayārjuna (as being at Kāthmāndu;) 54 b: सं ४८६ कार्तिका शुद्धि १० ख कोइ श्रीजयार्जुनदेव स श्री जयसिंहराम महाराज स श्री जयनाथ या क क श्री चाइ कतिपुर [sic] दुम्दिमादिन ॥ In N.S. 507 he joined Jayasthiti and his family at the yātrā at Bugama (63, b.). With *mahāth* Dr. Grierson compares the forms *mahathā*, *mahantha* 'great person.'

² Compare Cambridge Cat., p. ix, "Journey" pp., 15, 16, and Table. The verse written in Camb. MSS. Add. 1664, 2197 runs thus:—

भङ्गापुरी नगरीं च चयो राजा [sic] विराजते ।
धर्मं योनिच (जी० 2197) कौर्तिके जेठ [sic] भङ्गकनिष्ठके ॥

The opening of the inscription found by me in 1884, as described, but not published,—(for it is chiefly in Newari and much damaged in the lower part), runs thus (I print it with all its characteristic errors of spelling, etc.):—

संवत् ५१२ वैशाख कृष्ण दशम्यायां तिथौ । रवतिनक्षत्रे आधुमानयोने बुद्धवसरे
द्वपरासि मने चवितरि मौनराजिगते चन्द्रे ॥ ज्वराजराज श्रीश्रीजयधर्ममल्लदेवस्य विजयराजे ॥
The inscription records the repair of a well connected with Mānigalādhīpa-Srīda-
kṣiṇavihāra' and setting up of images. '

(N. S. 540-547)¹ Early in the next year Yakṣamalla, the eldest son of Jayaḥyotih, as we find from the above-cited inscription, has succeeded to the throne ; and dated MSS. are fairly plentiful for the long reign (43 years) assigned to him by the Vamśāvali of Wright.

As to the history of this time some information is given by the interesting MS. described at pp. 107-9 of the present Catalogue. The author is king Jagajjyotimalla of Bhatgāon, sixth in succession after Yakṣa. According to this work Yakṣa ' went as far as Magadha, conquering Mithilā and set in order all Nepal, subduing the Rājas of the mountains. The triple division of the kingdom, already known to us, is then mentioned, including the assignment to the eldest son Rāyamalla of the country east of the Vāṇmatī (Bāgmātī) river with Bhatgāon as capital.

In Table II. I summarize the chronology of the reigns then ensuing.

Dated MSS. are not at first numerous ; but for the Bhatgāon line the MS. at Cat., p. 107, just referred to, is valuable, especially as royal authorship is attributed to it. The joint-regency of Jita and Prāṇa given in the Table is stated in the Catalogue at p. 102 and confirmed by an inscription copied by me at Thāiba (*olim* Thasiba).² That the later king Trailokya should have been also known by the synonymous name Tribhubana seems at first sight improbable ; but the inscription on which I base the statement was found by me at Thimi, which is east of the Bāgmātī and not far from Bhatgāon. After the beginning of the XVII century dates from coins become fairly plentiful, see the Table II in my "Journey."

For the line of Kāṭmāndu, dated documents are at first still more scarce ; but later on dates are quite numerous.

I have added in Table II appended to the present article a third column for the Banepa dynasty, because the first king at least was a real person and from the Cat. p. 115 seems to have been a literary man. In any case the separate dynasty of Banepa did not last much more than a century, as I find from copies of inscriptions recently received by me³ from Panauti a place in the Banepa valley somewhat east of

¹ Cam Add. 1649 a work on astrology attributed to the king himself and copied N.S. 532 makes a fourth if the retouched colophon (see my Cat. p. 155) be correct, as there seems little reason to doubt.

² In a part of the village called Antal tol and near a caitya. The village lies E. from Patan towards Harsiddhi and Bañregāon. The date runs thus: श्री श्री जितमल्ल प्रभु शाहदेवको श्री श्री शाहमल्लदेवशाहको [७] इषी [८] विक्रमस्य [१०८०] च १०८० बह भाद्रपद

³ Through the kindness of Colonel Pears, the present Resident,

Banepa, that the kings of Bhatgāon, Jagatprakāśa and his successor Jitāmitra (1642-1689¹) were acknowledged there.

II.—WESTERN NEPAL.

The town of Noakot or Nayakot (which I visited in my recent tour) seems to have been a kind of frontier between the valley of Nepal or Nepal proper and the Western districts. Wright's History (pp. 223-5) mentions the seizure of the place by a Gorkha sovereign previous to the general Gorkha Conquest.

The MS. in the Wright-collection numbered 1108 seems to have been written here. For नवकोट is doubtless (though the identification escaped me when I wrote my Cambridge Catalogue, p. 30) a Sanskritized form of the town's name. The date of the king (Ratnajyotih) has been verified by Dr. Kielhorn and corresponds to January 14th, 1392.

During the following century no chronological data are forthcoming. I may note in passing that an educated Nepalese told me that inscribed stones, which he thought resembled those published by Paṇḍit Bhagavanlāl and myself, existed in the valleys of Western Nepal.

Dr. Wright published (History, Chapter XII) an account of the reigning (Gorkha) dynasty from Dravya Sāh (A. D. 1559) to the present time.

It is interesting to find in the present collection (pp. 242-4) a MS. giving confirmation of this record. It was composed by Rajendravikrama Sāh, who reigned 1816-1847. It might be worthwhile to publish extracts from this MS., when further confirmatory material (from old MSS. or inscriptions) comes to light. Meanwhile, it is worth noting that Wright's date, 1559, founded on a Vikrama-date, is curiously corroborated by a chronogram (*vidhu-vasu-nigama-glau*²), which gives the corresponding Saka year (1481). At p. 213 of the Catalogue we find a MS. written during the reign of Varavīra Sāhi, in 1614, at Jaṭpattana. This looks like Saka 1614 (A.D. 1692), when Virabhadra Sāhi was alive, though, according to Wright, he was only *yuvārāj* and never *mahārāja*.³

¹ For the latter date see Cat. p. 150. N. S. 810, Pauṣa. One of the new inscriptions is dated some six years later : 816, Jyēṣṭha.

² Read thus p. 242 l. 25. I was much troubled by the reading गौ *gnau*. But on referring to the M.S., through the kind intermediary of the Resident, I found that the tracing read *glau*. This rare word has hitherto been found, in lexicons only, in the sense of 'moon' or 'earth' (=1).

³ Bhagavanlāl's Inscr. No. 18 fixes the date of another Gorkha sovereign in recording the defeat of Dambaraśāh by Pratāpamalla, N.S. 769 (A.D. 1649.)

III.—TIRHUT.

There are few regions of India possessing an ancient civilization about which we have less definite historic information than the region north of the Ganges variously known as Videha, Tirabhukti, or (from its capital) Mithilā.

Neither the work of Prinsep, nor its excellent successor, that of Miss C. M. Duff, attempts 'Dynastic list' for this country. Chronological indications are thus peculiarly valuable. There would seem to have been a certain degree of literary intercourse between Nepal and Tirhut, the frontier state on the direct route to the plains. Accordingly a large number of the MSS. in the present Catalogue are written by Tirhuti scribes in their characteristic (Maithili) script and dated mostly in the common era of the country, that of Lakṣmaṇa Sena.

On pp. 131-2 we find a case where a MS. is by a Tirhuti scribe domiciled in Nepal. For it will be observed that not only are the writing and the era those of Mithilā, but the scribe goes out of his way to describe Lalita-pattan ('Patan'), where the MS. was copied, as 'situated in the kingdom of Nepal.'

A notice of far greater interest and importance is preserved through a case of intercourse in the opposite direction, where a Nepalese scribe was living in Tirhut. This is the case of the MS. of part of the Rāmāyaṇa, No. 1079, briefly noticed at p. 34 of the Catalogue. The colophon in question occurs at the end of the Kiṣkindhyakāṇḍa at ff. 375-6. As it is not given in the Catalogue, I here transcribe it from my own notes: *Saṃvat 1076 (१००९) āsāḍha badi 4 mahārājā-dhīrāja puṅyāvaloka-saṃvamsodbhava-gauḍadhvaja-śrīmad-Gāṅgeyadeva-bhujyamāna-Tirabhakti-kalyāṇavijarājye-Nepāladeśīya-śrī bhāṅcu śālika-śrī Anandasya pāṭa-āvasthita (kāyastha)¹ paṇḍita śrī śrī Kurasyātmaja-śrī. Gopatinālekhitaṃ.* Interpreting this according to the somewhat 'free-and-easy' Sanskrit used by scribes, I understand it to mean that in Saṃvat 1076 Gopati, son of Srikura, (Kāyastha) paṇḍit belonging to the country of Nepal and living in Ananda's pāṭaka² belonging to Bhāṅcu śāli (?), copied this during a victorious reign in Tirhut, when it was ruled by Gāṅgeyadeva, the great king, beholder of holiness, sprung from the lunar race and banner of Gauḍa. The writing of the MS. is the archaic 'Lantsa' of Nepal, so that we may quite well

¹ Added in a different hand.

² Cf. Ind. Ant. XVIII. 135, where pāṭaka is interpreted to mean the subdistrict of a village; hence bhāṅcu śālika may well contain the name of the larger village or district.

refer the Samvat to the Vikrama era. If this be granted, it must surely follow that we may identify the king with Gāngeya-deva, Kalacuri of Cedi, likewise of lunar lineage,¹ who was thus reigning in A.D. 1019, or some 11 years before Alberuni² mentions him as ruling in Dahāla, in 1030. Gāngeyadeva's influence has not been hitherto traced so far east as Tirhut; but it is noteworthy that his son also, Karṇadeva, claimed influence in Gauḍa,³ still further east.

Nothing appears to be known of the rulers of Tirhut from this time to the 14th century, when the Thākur dynasty appeared. A full genealogical table of this family was given by Dr. Grierson in *Ind. Antiquary* XIV, p. 196, and this was supplemented by him with further notes in the same journal in March 1899 (XXVIII, p. 57). Our Catalogue gives (p. 63) a date, L.S. 392,⁴ for one of the later kings, Kamsanārāyaṇa, also called Lakṣminātha, which is the more acceptable as I have elsewhere shown,⁵ that the native chronology for this dynasty is incorrect. In the same year, Lakṣmaṇa Samvat 392, was copied the MS. described at *Cat.*, p. 122, which gives a further confirmation of the succession of this dynasty, calling it the Srotriya (brahmanical) vamsa. At p. 65 we meet with an interesting confirmation of the correctness of the details given in Dr. Grierson's table, as we there find a MS. by order of a non-reigning prince, *viz.*, Gadādhara-deva,⁶ (*mahārājādhirājavara kumāra*) in L.S. 372 (A.D. 1490), a date which fits very well with that last mentioned.

If Rāmasiṃha, the king of Mithila mentioned at p. 23 *med.*, be the same as Rāmabhadra, then the composition of S'rikara's commentary on the Amarakośa there described falls at the end of the 15th century.

The prince Indusena, or Indrasena, the author of the work described at p. 265, would seem from his biruda Rupanārāyaṇa to have belonged to this family.

I subjoin a short table of this dynasty (Table III).

GORAKHPUR-CHAMPĀRAN. In this region, that is, in the country south of Nepal on both sides of the Gaṇḍak, there reigned during the 15th century a dynasty, hitherto not noticed by European writers, but

¹ *Ep. Ind.* II, 9, 11.

² *India* (tr.) I, 202; Gāngeya is also known from coins, some of them found as far north as Gorakhpur: Rapson, *Indian Coins* (*Grundriss*, II 3B), p. 38; V. A. Smith, *J. A. S. B.*, LXVI, i, 308.

³ *Ind. Ant.* XVIII, 217, moreover Karṇa's son made one expedition to Champārya. *Ep. Ind.* *loc. cit.*

⁴ 392 current. The date works out, as Dr. Kielhorn kindly informs me, to Wednesday 18th December; 1510.

⁵ J. R. A. S. 1898, p. 233. Dr. Eggeling, *Cat.* I, O., p. 875, seems to accept it somewhat too readily.

⁶ Kumāra Gadādhara Siṃha in that table.

apparently connected with that last mentioned. Several of the rulers are mentioned in colophons of the present catalogue, and one of these must be in all probability identified with the issue of a series of coins, unpublished as yet and also undated, but apparently belonging to this century.

The first sovereign mentioned is Pṛthvisimhadeva in whose reign in [Vikrama] Saṃvat 1492 (A.D. 1434-5) at Campakāraṇyanagara was copied M.S. No. 1508 (☛) at p. 61.]

His successor was probably, as we shall presently see, Saktisimha.

Of the next king, Madana or Madanasimhadeva, we have three mentions in these MSS. At p. 51.¹⁻³ we find him mentioned as reigning in Vikrama-Saṃvat 1511 (A.D. 1453-4) at Campakāraṇyanagara. His epithets are interesting. The first, *viprarāja*, seems to point to his belonging to the same *śrotriya vaṃśa* which reigned in (Eastern) Tirhut and so does the *biruda* ending in *nārāyaṇa* which all the members of that dynasty assumed. The pandit is uncertain about the reading *daity-anārāyaṇa*, but I find from my own notes on the same MS. that I read the compound thus. I should propose to interpret it like *daityanisūdana* and *daityāri* (both epithets of Viṣṇu) by reference to the Vaiṣṇava faith of the king. This would accord well with the legend of a set of coins first identified by Dr. Hoey with this same region and at present in the British Museum. This legend is श्रीविन्द चरव प्रथम मदन and on the reverse श्री चन्द्रकारणे¹. The lettering of the coins may well belong to the 15th century and I am glad to have the authority of my friend Mr. Rapson, to whom I am indebted for my knowledge of the coins, that their general style and workmanship is referable to the same period.

At p. 29 (MS. 1001 ☛) we find another MS. of the same reign written at Gorakṣapura in L.S. 339 (1457 A.D.) It is interesting to note that the era used is that of Lakṣmaṇa Sena, as it confirms the accuracy of the Vikrama date, and also forms the first instance hitherto noted of the employment of the era west of the Gaṇḍak, i.e., beyond the limits of Bengal. Lastly, Madana appears as a royal author giving his name to the Madana-ratnapradīpa (p. 223). This work is said in the colophon to have been composed (*viracita*) by the 'king Madanasimhadeva, who was the son of king Saktisimha [see above], adorned with many *birudas*.' At the beginning of the text, however, the work is only said to be 'promulgated (*prakāśyate*) by Madana' and at the end we are told that he got the work done (*kārita* :—doubtless a common case with Indian royal authors!) by one Viśvanātha living at 'Kāśī-tirtha,¹ probably Benares.

¹ Does the prefix *Śrī* imply the abovementioned town of Campakāraṇya, rather than the mere region so-called?

TABLE I.

KINGS OF NEPAL PROPER FROM THE COMMENCEMENT OF THE ERA OF NEPAL TO THE DIVISION OF THE KINGDOM (A.D. 879—1474).

Abbreviations: 'V, V¹, V², V³,' represent the newly-discovered Vamśavali and its three divisions; 'Cat.' the catalogue of the Durbar Library by Paṇḍit Haraprasād Śāstri; 'Camb. Cat.' my own catalogue of Buddhist Skt. MSS. at Cambridge. 'K' and 'H. J.,' after dates represent respectively the kind assistance of my friends, Proff. Kielhorn and Jacobi, in verification. MSS. marked 'Camb. Or.' are those recently acquired by me in Nepal; expd.-expired (*gata*) year expressed in the MS., [expd.] the same not expressed but calculated.

Dates in italic figures are derived from the chronicle (V.) only.

	DATES WITH MONTHS.		References to MSS., etc.	Reign acc. to V.	
	Nepal era, when not otherwise specified.	Equivalent A.D.			
Rāghavadeva	...	...	...	46, 6 mo.	Traditional founder of Nepal era (20th October, 879).
Jayadeva	...	...	...	10.	
Vikramadeva	...	...	...	8, 9 mo.	
Narendradeva	...	...	...	1, 6 mo.	
Guṇakāmadeva I.	...	...	...	65, 5 mo.	
Udayadeva	...	...	...	5, 5 mo.	
Nirbhaya	128, Phālguna	1068	Camb. Add. 866	Not named.	When Camb. Add. 2191 was copied (date gone), Bhoja was ruling alone. These joint regencies not referred to in V. 'Friday, 30th March 1039' (Kielhorn) ¹
Rudra					
Bhoja					
Rudra	185, Caitra	1015	" " 1643	...	
Lakṣmikāmadeva I.					
Lakṣmikāmadeva I. (sole ruler.)					

¹ Communicated by letter. Dr. Kielhorn's previous working (Ind. Ant. XVII. 252) of the date as a current year rested on a misprint in the Nepalese text (not, however, in the Arabic numerals) of my Cambridge Cat., p. 172.

	DATES WITH MONTHS.		References to MSS., etc.	Reign act. to V.	
	Nepal era, when not otherwise specified.	Equivalent A.D.			
Jaya ('Vijaya' V)	...	...	...	31 ...	Reigned over half the kingdom at Lalitāpur (V.1) 'Wednesday 24th September, 1046' (K.) Called 'Balavanta' in V1 and (wrongly) Bāladeva in my previous lists.
Shankaradeva	167 [current], Āsv.	1046, Sept.	Cat., p. 30	3 ...	
Bāhadeva	180 Māgha	1059-60	" 11	12 ...	
Pradyumna-kāmadeva.	185 Vaiś.	1064-5	Camb. Add. 1684	Name faded in V.	Probably (1) Wed., 25 Jan. 1066 (K.).
Nāgārjuna	186 Māgha	1065-6	" " 2197	2.	
Śaṅkaradeva	...	...	Cat., p. 92	15	This date is confirmed by my own note made from the MS. The Hodgson Collection of the Society. Cf. Rāj. Mitra, Aṣṭas. Pref. p. xxi., note, and Foucher, Iconographie, p. 27. J.A.S.B. lxiii. i. 249. Vallée-Poussin, Bouddhisme p. 388. The date does not work out, as Dr. Jacobi informs me. A copied date of somewhat uncertain interpretation, J.R.A.S., 1891, p. 687. 'Friday, 10th May, 1090' (K). The date is omitted in the Cat., p. 30; but was verified by myself.
	189, Āṣāḍha	1068-9	A.S.B. A 15		
	191, Pōṣṅ exp.	1070-71	A.S.B. (coll. of 1893)		
Vāmadeva	198 current, Śrāv.	1077	Minaev-coff. St. Petersburg.	3	Working of date quoted above.
	200, Māgha	1081-81	Kāthmāṇḍa No. 1902.	14 years (about 1093-1125)	
Harṣadeva	210 [exp.] Jyestha	1090, May	Camb. Add. 2197		VI; see plate fig. 4. India-office, Hodgson, 73 A. Camb. Or 142 ...
	213 exp. Caitra	1093	VI fol. 24 a ...		
	219 current	1098			
Śivadeva (2)	220 Vaiśākha	1118		}	See above, pp. 6-7.
	240, prathama-Āṣāḍha.	1120			
	243 Jyestha	1123			

PURNATILAK RUPAKNATHI

Indradeva (8)	249, Phālguna	1128-9	Ind. Off. 2928, ...	12	Omitted by Wright and Bhagavanlāl, though mentioned by Kirkpatrick. 'Monday, 10th October, 1188' (Jacobi).
Mānadeva	259, expd., Kārtt.	1138, Oct.	Camb., Add. 1643	} 4, 7 mo.	
	259, Bhādrap	1139	Inscription 'Journey,' p. 81.		
Narendradeva (called Narasimha in Wr. and Bh.-lāl)	254 expd., Phālg.	1134	Cat. p. 62 ...	...	As to this date, see the foregoing article, page 1, note 5.
	261 Pausa	1141	Paris, Burn. 104	} ...	
	267 Māgha	1146-7	VI, foll. 24-5a		
	275 Caitra	1154-5	Camb. Or. 130		
Anandadeva (4)	278 Bhādrap.	1158	Camb. Add. 2833	} 20	VI f. 24b, Plate fig. 4. 5. I have supposed this date to refer to the accession of Ananda, though the passage is obscure. See J.R.A.S. for 1888, p. 551. Not purchased; full date transcribed: 284 Māgha śukla aṣṭamī ādityavara. Colophon copied (with mistakes) in Raj Mitra's Aṣṭas. Pref. p. xxiv, note. 'Sunday, 8th July, 1165, Kielhorn. Ind. Ant. XVII. 249. Full date (not given in R.A.S. Cat. 286. Phālguna sudi ekādaśyam ādityav.
	284 Māgha	1163-4	MS. seen at Bhatgāon ...		
	285 expd., Phālg.	1165, Feb. Marc.	Camb. Add. 2190	} about 1147-67).	
	285 [expd.] Srāvana.	1165, July	Camb. Add. 1698		
	286 Phālguna	1166	London, R.A.S. Hodgson ²	} 8, 1 mo. ...	
	Rudradeva	...	...		
Amṛtadeva (5)	296 Caitra	1176	Cat., p. 65 ...	3, 11 mo. ...	Imperfect reading in Cat. supplemented by a tracing from the MS. See the article p. 7, note 7.

¹ The date reads 186 māghakṛmā diva śaṭamya buddha [sic] dine. I suggested to Dr. Kielhorn (and he agrees), that *śivādant*¹ probably stands for *śivādantamūṣa tithau* which gives 186 as an expired year (the usual solution for this era.) If however we interpret the date as meaning "on the tenth day," we have to take the rare solution (I. Ant. XVII. 252) of a current year, with the result (as Dr. Kielhorn informs me) Wednesday, 2nd February, 1065.

² Son of Saṅkaradeva, born Śrāvast 177, Aṣāḍha. V² foll. 30b—31a.

³ No doubt identical with Mahendradeva the *yuvarāj* (महेंद्रराज) in Śivadeva's reign after whom the tank Mahendrasaras was named. VI fol. 24b. See plate, fig. 4. The same Mahendra's birth is recorded in V² as happening in sam, 199 (fol. 31a, where *Śivadevaparamesvarasya putra* is apparently an error for *Śivad*²) See Plate, fig. 9. 1. 3.

⁴ Son of a 'Śihadeva' (possibly here Narasimha or Narendra) born in 219 Vaiśakha. V² f. 31b.

⁵ According to V² (f. 31b), born in 233, Āsṛina and likewise a son of "Śihadeva.

	DATES WITH MONTHS.		References to MSS., etc.	Reign acc. to V.	
	Nepal era, when not otherwise specified.	Equivalent A.D.			
[Ratnadeva]	303 Caitra.	[1183 ?] if Nepal era	Tracing from MS. in Kathm. Library.	Not mentioned in any History.	{ Full date, from tracing (colophon being omitted at p. 86 of Cat.) of MS. 1648G. at Kathm Library: Samv. 303 [words and figures] caitra sudi pañcamyāp somadine. As to the king see the article.
Someśvaradeva (1) Gupakāmadeva II.	307 Phālguna	1187 ...	Cat., p. 76 ...	4, 3 mo. 3	
Lakṣmikāmadeva II.	313 dvir-Āsāḍha	1193	Br. Museum, Or. 2279 (No. 550 in my Cat.)	Not mentioned.	Reading of Cat. verified by tracing from MS. Date retouched. 'It does not work out' (H. J.)
✓ Vijayakāmadeva	316 "	1196, July	Br. Museum Or. 3345 (No. 542 my Cat.)	17 ...	Probably Thursday, 11th July 1196. See note in B.M. Cat. Sk. MSS. p. 230.
	317 Vaiś	1197	Cat. p., 113 ...		
Arimaladeva (2)	322 [expd.] Āsāḍha	1201 May	Cat. p., 83. ...	15 ... (about 1201-1216) ...	Reading confirmed by my notes in the Library. 'Sunday, 27th May, 1201 (H.J.) 'Thursday, 14th Jan., 1216,' Kielhorn in I.A. xvii, 249.
	326 expd. Śrāv.	1206, July-Aug.	Cat. p. 96 ... Camb. Add. 1618 ...		
[Rapaśūra]	336 [expd.] Pausa	1216, Jan.	1618 ...	Not named	Perhaps a rāja of another part of Nepal.
	342 Mārga	1221	B.M. Or. 2208 (No. 512 in my Cat.)		
	344,	1223	Kāthm. No. 214		{ Date (without month) noted by me in 1884. The Paṇḍit apparently did not see this MS., a copy of the Bhāratiya-nātyasāstra. Compare Sylvain Lévi "Rapport," p. 16.
	358 Jyestha	1238 ...	Cat. p 69 ...		
	367, current, Māgha.	1246 Jan. Feb.	B.M..Or. 2203 (my Cat.No.536)		

IPNATHU DR. RUPAKNATH

Abhayamalla	367, Phālguna	1247, Feb.	Kāthm. new cat. No. 11	42, 6 mo.	MS. (Pañca-rakṣā) not described by Paṇḍit. Full date from my notes: 367 Phālguna Śukla ekādāśī ādityav. Sunday, 17th Feb., 1247. (H.J.) See J.R.A.S., 1891, p. 688. A copied date and doubtless copied wrong; for Dr. Jacobi reports that the week-day works out wrong and nakṣatra impossible. 'Monday, June 7th, 1255' (K), when Funarvasu was the Nakṣatra; see the article, p. 8, note 4. See the same note.
	373 [Mārga]	[1252]...	St. Pet. Minaev Colln.		
Jayadeva	375 Āśāḍha	1255, June	V1, fol. 26a	2, 8 mo. ...	'Wednesday, April 2nd, 1260' (Sewell); see p. 9, note 1.
	377, Bhādrap.	1257 ...	Coll. of Bhagavānāl 1884		
Jayabhīmadeva	380, expd. Caitra	1260 April...	Tracing from MS. 1320D. at Kāthmāndu	13, 3 mo. ...	The second form is taken from V ² fol. 35, where the birth of Jayaśiham. is recorded (349, Vaiś.; father; Jagat-anekamalla) just before that of Anantamalla. Tracing from MS. confirms reading of Cat., but no week-day is decipherable.
	...	...	...		
Jayaśāha (śiha) malladeva	...	...	...	2, 7 mo. ...	In the Cat. we must read, as my tracing shows, Ananta for Ānanda; but Dr. Kielhorn reports that the date does not work out correctly.
Anantamalla (8)	399, Phālguna	1279	Cat. p. 46 (५)	Tracing correcting Cat., p. 44.	
	400, "	1280	...		

¹ Though no MSS. of this reign are extant, Someśvara is duly recorded by Kirkpatrick (reign 6 years 3 months) and in V² (fol. 32a), where we learn that he was the son of Mahendra and born in 240 Phalguna sudi 13, Maghānakṣatra. If the following phrase राजा बन्धु वप ५१ means that he reigned and died in (240 + 53) 293, it will not fit well with the ascertained date of Amṛtadeva.

² According to V², fol. 32b, Arimalla, son of Jayasi [sic], Malladeva, was born 274, reigned 15 years (according to V1 25 years 10 months; but this does not suit with the other dates) and lived 62 years 10 months. This puts his death towards the end of 336, which our last date from MSS. will just allow.

³ Born 366, son of Bājadeva. He was apparently childless. For at 26b (Plate; fig. 7. 1. 1) we read that in his reign the Yuvaraj (जोराज the usual form in the Chronicle) Jayādityadeva imprisoned his uterine brother, Jayānandadeva. Now a Jayāditya, according to V² (85b), was the son of Jayabhīma, and was born 358. Probably there is something wrong in this last

RUPNATH JUNG RUPAK NATH

	DATES WITH MONTHS.		References to MSS., etc.	Reign acc. to V.	
	Nepal era, when not otherwise specified.	Equivalent A.D.			
Anantamalla [continued.]	403, Aṣāḍha ...	1283 ...	Cat. p. 46 (५)	32, 10 mo. V ¹	
	405, Vaiśākha ...	1285 ...	Tracing, revising Cat. p. 46 (५)	35, 11 mo. V ²	405 or possibly 401; week-day not given.
	406, Caitra ...	1286 ...	B.M. Or 1439 (Cat. No 440.)		
	408, or Sambat 1344	1287 ...	Kirkp. p. 264.		The first recorded double date (in two eras).
	417, [exp d]. } Aṣāḍha. ... }	1297 June	{ V ¹ fol. 27a V ⁸ " 40b		Wednesday, 26th June, 1297 (K). Date of a donation to Paśupati-shrine of a banner, etc., by Ananta.
	422 Vaiśākha ...	1302 ...	Camb. Add. 1306.		
Jayānandadeva	427 Srāvaṇa ...	1307 ...	V ⁸ fol. 42 ...	Duration not stated ...	Date of a donation (?) to Paśupati. From my notes I see that the MS. was copied at Maṇigala-vihāra (in Patan, cf. Cat., p. 88). The date works out to Friday, 13th Mar. 1318 (H.J).
	438 Phālguna ... badi 15, śukre	1318, March	Cat., p. 73 and my notes }		
Jayarudramalla and Jayārimalla (co-regent) Invasion of Nepal by Ādit[y]a-ma[1]a. Dissensions until accession of	440 Caitra ...	1320 ...	V ⁸ 44a (cf. 27b)	...	Date of coronation of Jayārimalla (puṣyā-bhiṣekha).
	446 Aṣāḍha ...	1326 ...	V ¹ 27b ...	...	See note 1, below.
	448 Caitra ...	1328 ...	V ⁸ 16b ... V ¹ 27b ...	...	

IPNATHJI DR. RUPAK NATH

Jayarājadeva (2)	467	Srāvāṇa	...	1347	...	V (1) 28b Plate fig. 8	...	"Accession with assent of both royal families and with general consent" (V (1) 28 b; Plate fig. 8, line 1). Year (no month) verified by tracing from MS. See J.A.S.B., LXII. i., 250. MS. omitted in Knūjavihāri's Cat. Correct king's name (Vijayarājadeva) to Jayar ^o (tracing). Date verified in my notes. 'Monday, 23rd October, 1363; nakṣatra, etc. correct' (H. J.)
	474		...	1353-4	...	Cat. p 71	...	
	476		...	1355-6	...	As. Soc. Beng. (Coll. of 1893)	...	
Jayarjunamalla (3)	484	Kārttika	..	1363, Oct	...	Cat. p. 31	...	Peterson, Hitopadeśa, Prof., p. ii. Earliest MS. dated in a non-Nepalese era. Date: Friday, 22nd Feb. 1376 (H. J.)
	491	Bhādrap.	...	1371	...	Cat. p. 88	...	
	493	Pauṣa	...	1372	...	Camb. Add 2564.	...	
	494	Bhādrap	...	1374	...	Camb. Add. 1689	...	
	S'aka 1297, Phālg.			1376 Febr.	...	Cat. p. 121	...	

NEW DYNASTY FOLLOWS.

statement. For it seems unlikely that Anantamalla should not only have superseded an older heir-apparent, but also have allowed him to live on as heir-apparent to himself. Moreover, in V⁸ (36b) we find mention of Jayabhīma as rāja in 378 and Jayasīṃhamalladeva (who seems to have actually succeeded him, according to V¹ 26a) as *yuvarāja*. This seems very strange if Jayāditya was alive all the time. The statement of Wright may be correct in so far as it implies a divided kingdom in Ananta's time.

¹ Jayarudra was the son of Jayatūṅgamalla. Jayāri is called *svakutumba*, a vague phrase for 'kinsman' perhaps. The full date of his death (or of the suttee of his wives - the punctuation would allow of either interpretation) is 446, Āsāḍha pūrṇami, V⁸ at 46b gives the same date, for the death (५५ perhaps 'time up to which he remained in the world,' a common expression in the chronicle), not mentioning the suttee; but it makes two suspicious additions: (1) The addition of 'prathama' to the month, though Āsāḍha was not intercalated; (2), the impossible allowance of 30 years 8 months to the king's reign.

² Born 437, Phālguna *kr̥ṣṇa daśamī ghaṇeṣṭa* [sic], *br̥haspati vāra*; son of Jayānandadeva by a *saṅgrahaṇī bhāryā* (V⁸, 45b). The tracing referred to in the last column was kindly sent me by Mahām. Haraprasād Śāstri.

³ Son of Jayarājadeva and Rudramadevi, apparently (see p. 11, note) born in 467, Vaiśvadi 7. (V¹, f. 28b; Plate fig. 8) According to V⁸ (60b) he died in 502, Māgha badi 5. This may well be correct; for the date 504 given doubtfully in my Cambridge Cat. p. 119, is much too uncertain to form a contrary argument. On re-examination I find the middle word looks more like *cihna* (not known as a numeral word) than *bindu*. On the other hand, *viṣaya* = 5 is certain; so that Jayārjuna was alive in 500 or A.D. 1379-80.

	DATES WITH MONTHS.		Reference to MSS., etc.	Reign acc. to V.	
	Nepal era, when not otherwise specified.	Equivalent A.D.			
<u>NEW DYNASTY</u>					
	500 Phālguna ...	1390 ...	Cat., p. 43 ...	V ends here.	Chronogram and figures; MS. written at Bhatgāon. Jayata was the <i>mantrin</i> . See Cat., pp. 43, 84. Tables in Camb. Cat. and "Journey" also inscription in "Journey" (date verified I. A. XVII, 249.)
Jayasthitimalla ...	Six other dates between this and	...	...	...	
	514, dvir-Āṣā (?)	1394 ...	Cat., p. 87 ...	...	
Jayasimpharāma ...	516 ...	1395.6 ...	Tracing, revising Cat., p. 31	...	In the Cat. read ५१६ as my tracing shows. No month is legible.
Joint regency of Jayasthiti's three sons ...	519 Kārttika ...	1398 ...	Camb. Add 2834	...	J. R. A. S. for 1888, p. 551.
	520 Āśvina ...	1400 ...	" " 1664	...	
Regency of Jayadharmamalla (alone), as 'yuvārāj'	523 Vaiśākha ...	1403 ...	Inscription ...	...	See the article, p. 15, and note.
	532 Mārgaś. ...	1411 ...	{ Camb. Add. 1649.	...	A retouched colophon: see Camb. Cat., p. 155. 15th Jan., 1413. Verified I. A. XVII, 247.
	533 expd., Māgha	1413, Jan.	Inscr. ...	...	
Jayajyotirmalla (1) ...	540 Bhādrap. ...	1420 ...	Camb. Or. 148...	...	Verified by my own notes both in 1884 and 1890. See J. R. A. S., 1891, p. 688.
	541 Bhādrap. ...	1421 ...	Cat., p. 36 ...	...	
	547 (no month)...	1426.7 ...	St Peters (Minaev)	...	

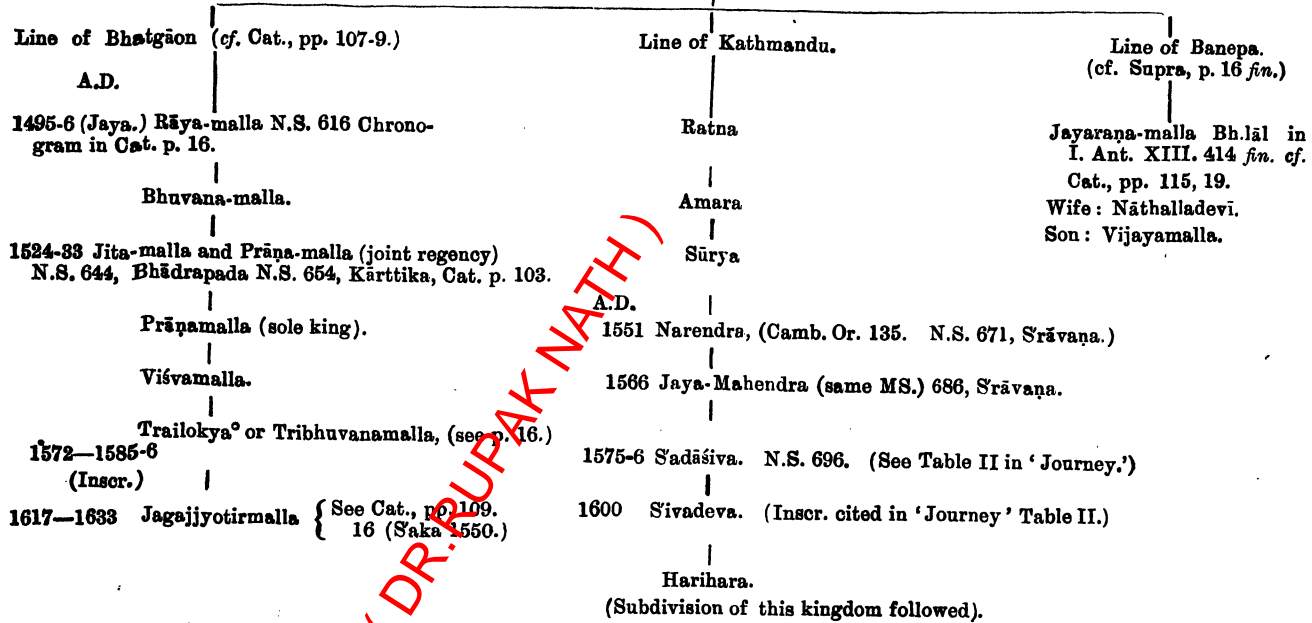
Yakṣa-malla	...	S'aka 1350 Mārgaś	1428-9 ...	Cat., p. 23 ...	...	Month supplied from my notes on the MS.
		Four other dates (549-590)	...	...	...	See Cambr. Cat., p. 197 (correcting ५३० to ५३९) and Table; also the present Cat., p. 36.
		591 Caitra ..	1471 ...	{ India Office ... Hodgson 2743	...	
		594 Jyestha ...	1474 ...	Cat., p. 75, and my notes.	...	The full date (from my notes) completes the sloka thus (though badly) :— संवत् वेदप्रवृत्तौ ज्येष्ठशुक्ल दशमिन् ॥
(For the divided kingdom see next Table.)						

1 Bord N. S. 493 V3 (55b).

TABLE II.

DIVIDED KINGDOM OF NEPAL (1496 TO BEGINNING OF XVIITH CENT.)

Yakṣamalla (reigning in 594 Jyestha = A.D. 1474.)

For the remaining Kings of Nepal (with dates from coins), see 'Journey in Nepal,' Table II, and Cambridge Cat. p. 16.

PNATHUKY DR. RUPAK NATH

TABLE III.

REIGNING KINGS OF TIRHUT, EASTERN AND WESTERN.

EASTERN TIRHUT.

Compiled from Vardhamāna's *Gaṅgākṛtyaviveka* (Br. Mus.; Or. 3567a), called 'G' below, and Vācaspati's *Mahādāna-nāṣaya* ('M.'; Cat., p. 122.)

1. Kāmeśa G.
- [2. Bhogeśvara elder son of 1. Mentioned in vernacular records only.]
3. Bhaveśa M, [younger] son of 1. G.
4. (1) Harasiṃhadeva, son of 3, M.G.
5. Naraśiṃha (M), Nṛsiṃha (G) called Darpanārāyaṇa, son of 4 (M.G.).
6. (2) Bhairavendra M. Bhairavasīṃha called Harinārāyaṇa G. This reign commenced not later than A.D. 1496, when the MS. G. was copied.
7. Rāmahadra G called Rūpanārāyaṇa G.
8. Lakṣminātha called Kamsanārāyaṇa, reigning in December 1510. Cat., p. 67, date verified by Dr. Kielhorn.)

DYNASTY OF GORAKHPUR-CAMPARAN (WESTERN TIRHUT).

1. Pṛthvi-sīṃhadeva, A.D. 1434-35.
2. Śaktisīṃha.
3. Madana (Sīṃhadeva) { 1453-54.
1457-58.

¹ According to several works of Vidyāpati, cited by Eggeling, Cat. I. O., p. 875-6 (see also Grierson, Ind. Ant., Mar. 1899, p. 57.) Bhaveśa was succeeded by his elder son, Devasiṃha, and he by his son, Sivasīṃha. It is significant that not only Vardhamāna and Vācaspati pass over these kings in silence, but Vidyāpati himself does so in Naraśiṃha's reign (Raj-Mitra Notices vi. 68). They were perhaps not generally acknowledged.

² Vidyāpati (Eggeling l. c.) and the Chronicle admit the previous reign of an elder brother, Dhiraśiṃha, called Hṛdayanārāyaṇa.

TABLE IV.

AN UNKNOWN DYNASTY (Cat., pp. 153-54).

(From the Acārādīpaka of Gaṅgāviṣṇu.)

Mukunda

|

Bhr̥ṅgi.

|

Hambīra. King of Triśṅgadeśa.

|

Pratāpa.

|

Dāmodara called Digvijaya.

|

Kāmarājadatta.

|

Trivikrama (patron of the book).

CATALOGUE OF PALM LEAF MSS.

IN THE DURBAR LIBRARY, NEPAL.

४६

जयाचरसंहिता ।

(खण्डितान्ता) ११७ पत्राणि । अक्षर - नेवारी ।

अथ पत्रं न वेति सन्देहबहुलतया नास्त्यारम्भवाक्यं लिखितम् ।

असन्दिग्धतया केवलमथ पुष्पिका लिखन्ति । यथा -

३ पत्रे । श्रीलया(ख)चरसंहितायां ज्ञानविधिः समाप्तो नवमपटलः ।

४० पत्रे । इति श्रीमदेकायनाचार्यनारायणभाषपादानुस्यूतः (त-) साधकचन्द्र (द)
सङ्गतायां ज्ञानलक्ष्यां षोडशपटलः ।

५२ पत्रे । इति ० ज्ञानलक्ष्यां सप्तममपटलः ।

५८ पत्रे । इति ० ज्ञानलक्ष्यां षष्ठममपटलः ।

८१ पत्रे । इति ० विंशतिपटलः ।

(ततः क्रमान्वयेन ज्ञानलक्ष्यामेकोनविंशतिपटलपर्यन्तं दृश्यते ।)

१११ पत्रे । इति जयाचरसंहितायां मन्त्रसन्दर्पणं (?) एकादशः पटलः ।

७२

यद्गुण्यार्णवः ।

(खण्डितान्तः) २८ पत्राणि । अक्षर - नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् ।

ॐ नमो महाभैरवाय ।

ब्राह्मी प्रोन्मसरूपा बहुविविधरुता रोद्रचित्तातिरोद्री

कौमारो कर्तुकामा पिवति मधुमदं वैष्णवी गायमाना ।

वाराही वादयन्ती पटुतरपटहं वृत्तमाना . . . . .

शामुष्ठा वापि लक्ष्मी हरगणसंहिता आतरो वः पुनस्तु ॥

देव्युवाच ।

श्रोतुमिच्छाम्यहं देव महातन्त्रस्य निर्णयम् ।
युद्धजयार्णवं नाम किमत्र परिगीयते ॥
कर्धन्तं निर्जिता देवैर्दानवा वलदरपिता ।
तत्रोपायं महादेव कथ्यतां शशिशेखर ॥
उदयश्चैव मन्त्राणां स्वराणाञ्च ग्रहेषु च ।
नक्षत्राणाञ्च देवेश तिथीनाञ्च यथाक्रमम् ॥
पल्लवयोगरोपञ्च सम्पुटं ग्रन्थनं तथा ।
... विवर्त्तञ्च यथा ... शङ्का ॥
द्रव्याञ्चैव महापञ्च लेखनीं सृत्तिकां तथा ।
दिग्दशञ्च तथा कालं ब्रूहि कामा... नाशन । (?)
एतदाख्याहि मे देव ... ॥

अन्तवाक्यम् ।

(खण्डितम्)

पुष्पिकाः ।

इति युद्धजयार्णवे महातन्त्रे अक्षताराधिकारो नाम १ म-पटलः ।
” ” ” पूजानिर्णयो नाम २ य-पटलः ।
” ” ” कालसंख्याधिकारो नाम ३ य-पटलः ।
ततः खण्डितः ।

८४

प्रारम्भवाक्यम् ।

२४० पत्राणि । अष्टमम् । अक्षर - नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् ।

ॐ नमः शिवाय ।

कौलासशिखरे रम्ये नानारत्नोपशोभिते ।
सिद्धविद्याधराकीर्यं यक्षगन्धर्वसेविते ॥
तत्रासीनो महादेवः श्रीकण्ठोऽसुरपूजितः ।
प्रणम्य चरणौ तस्य देवी वचनमब्रवीत् ॥
भगवन् सर्वधर्मेश्च लोकनाथ जगत्पते ।

प्रतिष्ठां देवदेवस्य श्रोतुमिच्छामि तत्त्वतः ॥

दृष्ट्वा बहुविधा धर्मांस्त्वत्प्रसादान्-मया विभो ।

शिवधर्मैपरो धर्मो न भूतो न भविष्यति ॥

सर्वसाधारणा धर्माः सुविशुद्धं शिवात्मकम् ।

कथयस्व महादेव लिङ्गसंस्थापनं प्रभो ॥ इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । इति .. क्रमेणैव वास्तुतत्त्वसमन्वितम् ।

युक्ते युक्तं सुसम्पूर्णं . . . . . दुर्लभम् ॥

निश्वासाख्ये महातन्त्रे बीजभेदे महातपे ।

प्रतिष्ठातन्त्रमाख्यातं समानं शास्त्रमुत्तमम् ॥

रत्नबीजं प्रपन्नं शिवोक्तज्ञानमुत्तमम् ।

दातव्यं गुरुभक्त्याय नान्यस्मै सप्यदापते ॥

चतुःषष्टिसहस्रान्तु शास्त्रं वै श्लाघ्यव्यथा ।

कथितं सविशेषेण निःसन्देहमनाकुलम् ॥

इति निश्वासाख्ये महातन्त्रे प्रतिष्ठातन्त्रं परिचसासमिति ।

सम्बत् ३६७ (आभयवर्षाङ्कानि) कार्तिकशुक्लाष्टम्यां शुक्रदिने राजा-

धिराजपरमेश्वरश्रीभद्र (?) देवचपतौ लिखितमिति ॥

पुष्पिकाः । इति निश्वासाख्ये महातन्त्रे बीजभेदे प्रतिष्ठातन्त्रे देव्या मते प्रज्ञपटलं

प्रथमः ।

इति स्थापका ? स्वपतिलक्षणम् । ३ ।

” लिङ्गयोनिपटलम् । ३ ।

” रत्नलिङ्गलक्षणम् । ४ ।

” पार्थिवलिङ्गलक्षणम् । ५ ।

” वनप्रवेशपटलः । ६ ।

” वृक्षलक्षणपटलः । ७ ।

” पाषाणलक्षणपटलः । ८ ।

” वनाधिवासपटलः । ९ ।

” वृक्षग्रहणलक्षणपटलः । १० ।

- इति लिङ्गस्य भागमानलक्षणपटलः । ११ ।
” लिङ्गपरिग्रहणपटलः । १२ ।
” यात्रापटलः । १३ ।
” लिङ्गपरिग्रहविधानपटलः । १४ ।
” लिङ्गवर्त्तनपटलः । १५ ।
” शिखावर्त्तनपटलः । १६ ।
” गर्भसंज्ञापटलः । १७ ।
” क्वन ? लक्षणपटलः । १८ ।
” ब्रह्माशिलालक्षणपटलः । १९ ।
” सृष्टिकालक्षणपटलः । २० ।
” अधिवासनकर्मक्रमपटलः ।
” ब्रह्मरेखालक्षणपटलः ।
” पिण्डकाधिवर्त्तनविधिपटलः ।
” भूतवलिदानपटलः ।
” अधिवासपटलः ।
” ब्रह्माशिलाभ्यासपटलः ।
” अन्तःस्थानपूजापटलः ।
” अन्तःस्थानपटलः ।
” विद्वांस्य (?) परिज्ञानपटलः ।
” सदाशिवतत्त्वोपवर्णनपटलः ।
” शिवस्वरूपविचारोक्तिपटलः ।
” अन्ता .. प्रश्नविचारपटलः ।
” व्याप्यमानलिङ्गदोषपटलः ।
” प्रतिष्ठापटलः ।
” प्रतिष्ठाकाले कर्मपटलम् ।
” चण्डयागपटलम् ।
” सामान्यप्रतिमालक्षणं परिचयान्नम् ।

- इति सुराणां विविधप्रतिमालक्षणम् ।
,, प्रतिमालक्षणे हिताहितलक्षणपटलम् ।
,, जीर्णोद्धारविधानपटलम् ।
,, वृषभलक्षणपटलम् ।
,, दिग्बिभागनिर्द्देशपरीक्षायां नगरग्रामखेटकानां दिग्बिशेषण-
पटलम् ।
,, भूपरीक्षापटलम् ।
,, हस्तलक्षणपटलम् ।
,, भूप्रमाणपटलम् ।
,, वनयात्रापटलः समाप्तः ।
,, दिक्ख्यापनपटलः ।
,, कीलकसूत्रकीलकारोपख्यानप्रमाणलक्षणपटलः ।
,, वास्तुविभागपटलः ।
,, वास्तुदेवाभिधानपटलम् ।
,, श्रव्योद्धारपटलम् ।
,, सूत्रपातलक्षणपटलः ।
,, वास्तुयागपटलः ।
,, शिलान्यासपटलः ।
,, पीठोपरि .. सूत्रतः लक्षणपटलम् ।
,, प्रासादपटलः ।
,, प्रासादभूविभागवर्तनपटलः ।
,, नामप्रमाणलक्षणपटलः ।
,, सर्वभित्तिप्रमाणलक्षणपटलः ।
,, प्रासादविशेषलक्षणपटलः ।
,, द्वारलक्षणपटलः ।
,, प्रासादद्रव्यलक्षणपटलः ।
,, प्रासादानां विशेषसामान्यद्वारलक्षणपटलम् ।

इति प्रासादानां समुदायेन विशेषलक्षणपटलः ।

„ प्रासादोद्यमनपटलः ।

„ गुरुशिष्यविशेषलक्षणपटलः ।

„ कुट्टा ? लक्षणपटलः ।

„ भूमिबन्धपटलः ।

„ लघुबन्ध ? पटलः ।

„ योज्यायोज्यलक्षणपटलः ।

„ परिषमाप्तम् ।

८६

कालोत्तरतन्त्रम् ।

(खण्डितम्) १५५ पत्राणि ।

८७

पञ्चरत्ना ।

पञ्चरत्न - नेवारी । सम्प्रत ३६० फाल्गुन-शुक्ल-एकादश्यामादित्यदिने
रात्रौ श्रीमदभयेश्वरदेवस्य विजयरात्रौ । शुभमस्तु सर्व्वजगताम् ।

८९

वैश्वानरसन्ततसारोद्धारः वा कार्तिकमाहात्म्यम् ।

वङ्गाक्षरं । १२७ पत्राणि ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो नारायणाय ।

नारायणं नमस्कृत्य नरक्षैव नरोत्तमम् ।

देवीं सरस्वतीक्षैव ततो जयमुदीरयेत् ॥

सूत उवाच ।

पुरा कलियुगात्थान्ते ब्रह्मलोकं गतो मुनिः ।

ददर्श लोकनाथेशं ध्यायमानं जनार्दनम् ॥

पितामहं महाप्राज्ञं सर्वभूतहिते रतम् ।
द्वयमानमृषिगणैर्गीयमानं सुरासुरैः ॥
प्रणित्य महाभक्त्या नारदस्तं पितामहम् ।
विनयेनोपसङ्गम्य पप्रच्छ मुनिव्रतमः ॥

नारद उवाच ।

भगवंस्तव दासोऽस्मि भृत्योऽस्मि हरिवत्सल ।
वैष्णवं ब्रूहि मे धर्मं सर्वज्ञोऽसि पितामह ॥
फलं वैष्णवधर्मस्य कथयस्व सुविक्रमम् ।
येनाहं त्वत्प्रसादेन पदं यास्यामि परं हरे ॥ इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । इत्येतत् कथितं देवि प्रसादान्माधतश्च ।

जन्मकोटिसहस्रेस्तु नानासंसारयोगिषु ॥
सर्वपापविमुक्तस्य विष्णोर्भक्तिः प्रजायते ।
एतद्देवैस्तु दुष्प्राप्यं मनुष्यैस्तु न लभ्यते ॥
जन्तूनां निश्चला भक्तिर्विष्णवेऽव्यभिचारिणी ।
तेषां विष्णुप्रसादेन भक्तिरुत्पद्यते वृषाम् ॥
यः श्रयोत्यथापयति स गच्छेत् परमां गतिम् ॥

पुष्पिका ।

इति वैष्णवसूक्तस्योद्गारे खान्दपुराणादिनानापुराणीये कार्तिक-
माहात्म्यं समाप्तम् ॥ लघं ४१२ श्रावण शुदि शुक्ले परिहारश्राभे ॥

१३५

(क) देविकासाधनम् ।

नागराक्षरं ।

अन्तवाक्यम् । देविकासाधनं सृष्ट्योपयुक्तं समाप्तम् ॥

(ख) कुलिकामतोत्तरम् ।

(कुलावलिकाम्नाये) कश्चित्तं विपर्यस्तम् ॥

पुष्पिका ।

इति कुलावलिकाम्नाये कुलिकामतोत्तरे त्रिकालसंश्रान्ति ? इत्यन्वय . .
विंशतितमः पटलः ।

इति ० चतुष्कपदे ? १८ ।

इति क्रमोपपदमानन्दचक्रद्वीपावतारो नाम । २० ।

इति ० द्वीपान्नाथो नाम । २१ ।

इति ० कुञ्जिकामते समस्तव्यस्तव्याग्निर्नाम । २२ ।

इति ० पदद्व .. हंसनिर्णयो नाम .. समाप्तः ।

- (ग) (ततः श्रीभैरव उवाच इत्याद्यारभ्य - त्रैलोक्यविजयोद्धारनामकस्य कस्यचिद्व्यन्यस्य सन्ति कतिपयानि पत्राणि ।)

२२६

(क) त्वरितास्तोत्रम् ।

(ख) मैथिलब्राह्मणानां वंशावली ।

खण्डिता विध्वस्ता च ।

(ग) नित्यातन्त्रम् ।

(घ) भोजदेवसङ्ग्रहः ।

(खण्डितः) विवरणं प्रदत्तम् ।

(ङ) कुलालिकास्य श्रीकुञ्जिकामतः ।

(खण्डितः) अक्षर - नेवारी ।

(च) कासोत्तरतन्त्रम् ।

(खण्डितम्)

(छ) योगगुह्यम् ।

(खण्डितम्) कतिपयानि पत्राणि ।

पुष्पिका । इति कच्छनाथावतारिते योगगुह्ये .. । .. . ॥

२२८

स्कन्दपुराणम् ।

गुप्ताक्षरलिखितम् । विवरणं प्रदत्तम् ।

पञ्चतन्त्रम् ।

(खण्डिताद्यम् ।)

(क) कालोत्तरतन्त्रम् ।

(आदिखण्डितम् ।) नागराक्षरम् । १५१-३४५ पत्राणि ।

पुष्पिकाः ।

इति कालोत्तरे महातन्त्रे प्रायश्चित्तपटलः ।

- ” ” ” अक्षसूत्रमालापटलः ।
” ” ” घण्टालक्षणपटलम् ।
” ” ” पुष्पपटलम् ।
” ” ” अष्टपुष्पिकापटलम् ।
” ” ” व्रतयात्रापटलम् ।
” ” ” फाल्गुनकृष्णचतुर्दशीपटलम् ।
” ” ” अष्टव्रतानि पटलम् ।
” ” ” व्रतपटलम् ।
” ” ” तस्वोन्नतिपटलम् ।
” ” ” साधनसंवित्तिपटलम् ।
” ” ” नाडीचक्रोद्देशपटलः ।
” ” ” प्रसादप्रणवव्याधिपटलम् । (?)
” ” ” प्रत्यक्षपटलम् ।
” ” ” लिङ्गोद्धारपटलम् ।
” ” ” . . . . . तेष्ठिपटलम् ।
” ” ” अन्तर्यामिपटलम् ।
” ” ” अन्त्येष्टिपटलम् ।
” ” ” आहुतपटलम् ।
” ” ” लिङ्गवर्धनपटलम् ।
” ” ” लिङ्गपटलम् ।
” ” ” प्रतिभापटलम् ।

इति कालोत्तरे महातन्त्रे मातृभैरववर्णनपटलम् ।	
” ” ” पीठपटलम् ।	
” ” ” वास्तुभागपटलम् ।	
” ” ” प्रासादलक्षणपटलम् ।	
” ” ” अधिवासनपटलम् ।	
” ” ” अधिवासनपटलम् ।	
” ” ” स्थापनपटलम् ।	
” ” ” जीर्णोद्धारपटलम् ।	
” ” ” वृषभपटलम् ।	
” ” ” उद्घातोद्धारपटलम् ।	
” ” ” विजयपटलम् ।	
” ” ” ब्रह्माण्डवर्णनपटलम् ।	
” ” ” तन्त्रयुक्तिवर्णनम् ।	
” ” ” मन्त्रार्थपटलम् ।	
” ” ” क्षेत्रग्रहणपटलम् ।	
” ” ” शक्तिवर्णनपटलम् ।	
” ” ” पूर्वसेवापटलम् ।	
” ” ” अघोरादिशास्त्रव्यूहपरिपालनपटलम् ।	
समाप्तश्चेदं बृहत्कालोत्तरं नाम शिवसिद्धान्त- मिति ॥ इति शुभम् ।	

(ख) संहितापाठः ।

(शुक्लयजुर्वेदीयः । (?)) अक्षर - नेवारी ।

श्लोकः । त्वमग्ने व्रतया अग्नि देव आमहीव्या । त्वं यज्ञे . . राक्षयात्मा माभूया
. . देवो नः सद्मिता वसोर्हृता वः ता काम प्रतिग्रहीता कासैतन्व । ४८ ।
इति सप्तमोऽध्यायः ।

गिन्नासतल्लसंहिता ।

शुभाक्षरलिखिता । विवरणं प्रदत्तम् ।

निश्वासाख्यमहातन्त्रम् ।

जीर्णम् । कीटसंग्रहितपत्रञ्च । १२० पत्राणि ।

अन्तवाक्यम् । इति निश्वासाख्ये महातन्त्रे प्रतितन्त्रं परिषमाप्तम्
अश्रीतियुक्ते षष्ठे सत्सरे (संवत्सरे) सिते शुभे माघतृतीयवासरे ।
वृषान्वये श्रीबलदेवराजके त्रिवर्गधर्मोदयलोकपालने ॥
ग्रन्थं सङ्क्षुब्धविचित्रयुतञ्च षष्ठं
देव्यामर्थं प्रवरशास्त्रविशेषवाचं ।
नानादिषन्ध . . दुःखविनाशहेतो-
र्नित्यं मया लिखितमेव सुमङ्गलार्थम् ॥ (?)

पुष्पिकाः, -

४ पत्रे । इति वृक्षलक्षणपटलः ।

(?) पत्रे । इति निश्वासाख्ये महातन्त्रे बीजमन्त्रे प्रतिष्ठातन्त्रे देव्या मते प्रश्नपटलं
प्रथमः ।

७४ पत्रे । इति दानवादीनां समुदायलक्षणपटलः ।

७८ पत्रे । इति प्रतिष्ठातन्त्रे त्रिगुणविभागनिर्देशपरीक्षायां नगरग्रामस्कटकायां
द्विदिवक्षणपटलः । २

१०८ पत्रे । इति प्रासादानां समुदायेन विशेषलक्षणपटलः ।

(?) पत्रे । इति निश्वासाख्ये महातन्त्रे प्रतितन्त्रं परिषमाप्तम् ॥

(क) कुलालिकान्द्यान्तर्गतं कुञ्जिकामतम् ।

विवरणं प्रदत्तम् ।

(ख) मृत्युजिदमृते शतन्त्रम् ।

विवरणं प्रदत्तम् ।

(ग) कुलालिकान्द्याये षट्साहस्रिका ।

(खण्डिता विपर्यया च ।)

२८७

शारदातिलकटीका ।

(खण्डिता) पुष्पपालेन रचिता ।

७२ पत्रे । इति महाराजाधिराज-श्रीमत्पुष्पपालदेवविरचिते शारदातिलकप्रकाशे
चतुर्विंशः पटलः ।

२०७

कतिपयबौद्धचिन्ताणि ।

२१०

नेषधचरितम् ।

(खण्डितम् ।)

२१२

रघुवंशटीका ।

शोभनाख्या । अक्षर - नेवारी । (अत्यन्तखण्डिता)

वेद्य-श्रीगर्भद्वन्द्व्या रचिता ।

२१८

कुमारसम्भवम् ।

मैथिलमञ्जरम् । सप्तमसर्गपर्यन्तम् ।

२२९

उत्तररामचरितनाटकम् ।

मैथिलमञ्जरम् ।

२४४

(क) दशरूपकाक्षरः ।

खण्डितान्तः । मैथिलमञ्जरम् । विष्णुधनिकेन रचितः ।

(ख) उत्तररामचरितनाटकम् ।

(अक्षर - नेवारी) संवत् ३१६ ।

- (ग) किरातार्जुनीयकाव्यम् ।
(मैथिलमत्तरम् ।)

३५८

भागवतम् ।

(दशमस्कान्धमात्रम् ।) मैथिलमत्तरम् ।

लसं ३९० । शकाब्दाः १३९९ । लिपिरियं श्रीमदुमापतिशर्मिणाम् ।

३५९

भागवतम् ।

(दशमस्कान्धमात्रम् ।) मैथिलमत्तरम् । लसं ३९० ।

३८२

- (क) गीतदिगम्बरं नाम नाटकम् ।
मैथिलमत्तरम् ।

जनकजनपदवास्तव्येन रामचन्द्रशर्मिणः पुत्रेण वंशमणिकविना
रचितम् । विवरणं प्रदत्तम् ।

- (ख) देवीमाहात्म्यम् ।
(कतिपयानि पत्राणि ।) अक्षर - नेवारी ।

- (ग) न्यायकुसुमाञ्जलिः ।
१४-८५ १/२ पत्राणि । मैथिलमत्तरम् ।

- (घ) पदसूर्य्याकरणम् ।
उत्सवकीर्तिना रचितम् । अक्षर - नेवारी । विवरणं प्रदत्तम् ।

- (ङ) शेषधरणीसंवादः ।
(ब्रह्माहपुराणीयः ।) उत्कलाक्षरलिखितः ।

- (च) शिवपञ्चाक्षरः ।
उत्कलाक्षरलिखितः ।

- (छ) गौरीदिगम्बरनाटकम् ।
वङ्गाक्षरलिखितम् ।

(ज) भाषावृत्तिः ।

पुरुषोत्तमदेवेन रचिता । मैथिलमत्तरम् ।

अन्तवाक्यम् । शुभमस्तु शकाब्दाः . . ३६ . . श्रीरघुनाथखात्तरम् ।

(झ) क्रियाकल्पतरौ क्रियाकाण्डः ।

मैथिलमत्तरम् । ५८ पत्राणि ।

कल्याणकरेण रचितः ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमः श्रीशम्भवे ।

इन्दुमौलिमुद्रारा × × मरुणारुणविभ्रतम् ।

तुङ्गस्नमनङ्गारेन्तःपुरसुपासहे ॥

नमः श्रीकण्ठनाथाय पारम्पर्यप्रकाशने ।

परमानन्दकन्दाय शक्त्यानन्दस्वरूपिणे ॥

गङ्गाधरमुनीन्द्राय चिदानन्दप्रकाशने ।

ब्रह्मविद्यावताराय नमोऽस्तु गुणशालिने ॥

अपारकरुणागारमशेषमुनिवन्दितम् ।

महाब्रह्ममहेशानमाश्रये संविदाश्रयम् ॥

वन्दे वागीश्वरानन्दमविद्यातिमिरापहम् ।

षडन्वय-महासंज्ञ-विकाशकरभास्करम् ॥

कृपाकरमविद्याञ्ज-जैवातृकमहर्निशम् ।

विद्याकमलमार्त्तखण्डं देवराजं गुहं नुमः ॥

योऽस्मिन्-वीरसन्तोह-वन्दितं विघ्नहानये ।

दिशिचत्रानन्ददेवस्य पादाब्जमभिवादये ॥

श्रीकल्याणकरेणाय शिष्यौघज्ञानसिद्धये ।

श्रीमता शक्तिनाथेन निःशेषगुणशालिना ॥

विलोक्य कुलतन्त्राणि संक्षिप्यान्नायसम्मतम् ।

पारम्पर्यक्रमायातं परिपाटीक्रमेण तु ॥

शिवोक्तैव पाठेन क्वचित् स्मरचितेन च ।

श्रीविद्यापदराजीव-रेणुरञ्जित-मौलिना ॥

अक्रियातिमिरान्धस्य (चक्षुः ?) चाक्षोरुन्मीलनाय च ।

क्रियाकल्पतरौ सम्यक् क्रियाकाण्डः प्रकाशयते ॥

आम्नाये परमेशान्या रञ्जान (?) विकलाश्च ये ।

पुरोधाय नृणां तेषामयमस्तु परिश्रमः ॥

पौठयागः सुभद्रश्च यागः कन्दरसंज्ञकः ।

जयाख्यश्च जयायागस्तथा भीमाख्यनामकः ॥ (?)

कुडूयागस्तथा नन्दरष्टाष्टकः (?) प्रकीर्तितः । इत्यादि ।

खण्डितान्तान्नोस्त्रिखितं शेषवाक्यम् । मध्ये च पुष्पिका-सुराभावा-
न्नोस्त्रिखिताः पुष्पिकाः । किं बहुना तन्त्रसङ्ग्रहोऽयं ग्रन्थ इत्यलमिति
विस्तरेण ।

४००

सहृदयहृदयावलोकः ।

मैथिलमत्तरम् ।

प्रारम्भवाक्यम् ।

नमो नारायणाय ।

स्वेच्छा-केशरिणः स्वच्छस्वच्छाययासतेन्वः । (?)

त्रायन्तां वो मधुरिपोः . . . . . नखाः ॥

काव्यस्यात्मा ध्वनिरिति सुभद्रः समाप्तात-पूर्व

स्तस्याभावं जगद्गुरुरपरे भक्तिमार्गस्तमन्यः । ?

केचिद् वाचां स्थित्तन्निविषये तत्वमुच्चैस्तदीयं

तेन ब्रूमः सहृदयमनः-प्रीतये तत्स्वरूपम् ॥ इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् ।

आनन्दवर्द्धनद्विरचिते सहृदयहृदयावलोकौ काव्यालङ्कारे चतुर्थ उद्योतः ।

समाप्तम् । सहृदयहृदयावलोकौ नाम काव्यालङ्कारः । लघं २१ चैत्र

वदि गुरो । शुभमस्तु ।

४४७

वासवदत्ताटीका ।

जगद्गुरो रचिता । मैथिलमत्तरम् । लघं ३५५ ।

४५५

हरिवंशम् ।

(खण्डितान्तम् ।) अक्षर - नेवारी । १२६ पत्राणि ।

गीतपञ्चाशिका ।

अक्षर - नेवारी ।

अन्तवाक्यम् । इति महाराजाधिराज-श्रीमच्छ्रीजयजगज्ज्योतिर्मल्लदेवविरचिता नाना-
भाषा-भाव-राग-ताल-रससमन्विता गीतपञ्चाशिका समाप्ता ।
शाकेऽतीते खशरतिथिभिर्लक्षिते हायनौघे
शुक्ले पक्षे सुरगुरुदिने माघवे पौर्णमास्यां ।
विश्वप्रौढे व्यरचि हचिरा श्रीजगज्ज्योतिरेश-
नानाभावा गुणगणमयी गीतपञ्चाशिकेभ्यम् ॥
(कुल्लुविहारिनाटक-कुवलयानन्दनाटक-नामको द्वौ ग्रन्थावस्मिन् ग्रन्थ-
मध्ये विन्यस्तौ तौ चाननेव राज्ञा भाषया विरचितौ ।)

काशिकावृत्तिः ।

(अत्यल्पमात्रम् ।)

(क) गीतगोविन्दम् ।

अक्षर - नेवारी ।

अन्तवाक्यम् । नेपाले श्रीमन्मन्मन्मुखसे संवत्सरे प्रालिखत्
कनकाश्वयुगं विदग्धकमपि श्रीगीतगोविन्दकम् ।
.....
..... ॥
राज्ये श्रीजयरायमल्लनृपतेश्चिन्तामयेः प्रार्थिनां
श्रीश्रीरे रतिकेलिसुन्दरकथा-मौत्सुक्यतः प्रालिखत् ।
.....
..... ॥

(ख) तत्वचिन्तामण्याश्लोकः ।

(कतिपयानि पत्राणि ।)

(ग) दुर्घटवृत्तिः ।

विवरणं प्रदत्तम् ।

(घ) सुवन्मरद्भाकरः ।

प्रप्रम्भवाकम् ।

ॐ नमो वागीश्वराय ।

मैनाको हरिणा स्वकुञ्जितसतेरादाम्य तोयात् . .

क्षिप्ते कोकनदीभवत् स्मरचमूशस्वप्रतीच्छा यया ।

यं देवेन्द्रमिव प्रतीत्य सरुचं व्यावर्त्तमाने भवाद्-

बोधो मारभ . . पलायतमसौ शाक्यो मुनिः पातु धः ॥ (टे)

सन्त्येव नात्र सुधियां किमु सुप्रबन्धा-

स्ते किन्तु विस्तारतयाल्पधियामगम्यः ।

तत्सारलेशमुपकृच्छ ततः कृतोऽय-

मव्यासतः स्मरयामात्रफलोच्छुपायः ॥

मम परपदं विश्वलितुः सद्विद्योऽस्यनेकनिपुणस्य ।

कृशमपि कुतो द्विजिज्ञ . . . . . भयं भवति ॥

वद्विशब्दा निगद्यन्ते पुंसि षण्णि स्त्रियामपि ।

. . . . . द्रव्यक्रियायोर्गोलिलिङ्गास्तदनन्तरम् ॥

विप्राग्निषखिपत्यङ्ग-दीप्तु-प्रतिश्रुतः पिता ।

. . . . . पुंश्वजन्तः प्रकीर्त्तिताः ॥

तत्रासौ तावद् विप्रशब्दात् । इत्यादि ।

सुधिका ।

इति सुवन्मरद्भाकरे पुंलिङ्गकाण्डः समाप्तः ।

४८१

पौठपूजाविधिः ।

४९८

(क) गोविन्दतत्त्वनिर्णयः ।

श्रीगोविन्देन रचितः ।

मैथिलान्तरप्रयितः । ५८ पत्राणि । (कौठकप्रश्नः)

प्रारम्भवाक्यम् ।

ॐ नमस्तस्मै तस्यै च ।

नवीनघनसुन्दरो ... .. रोक्ताशित-

त्रक्ताङ्गन-वधूगणैः प्रणयपूर्वमालिङ्गितः ।

स कोऽपि कस्यणामय ... ..

... .. हरतु मामकीं शोचनाम् ॥

जगदम्बापदद्वन्द्वचिन्तासञ्चित-धीर ... ।

... .. गोविन्दतस्त्वं गोविन्दकिङ्करः ॥

अन्तवाक्यम् ।

अनेकजन्मार्जितपुण्यासञ्चयै-

सुकुन्दपादाङ्गुल-सेवनोत्सवैः ।

लोकोऽपि जानाति कदापि कोऽपि

सद्ग्रास-विन्यास-विधूत-पापः ॥

इति श्रीमहासहोपाध्यायश्रीगोविन्दविरचिते गोविन्दतस्त्वनिरण्ये पञ्चमः

परिच्छेदः समाप्तः । लसं ५० । कार्तिक शुद्ध द्वितीयायाम् ।

पुष्पिकाः,-

इति श्रीगोविन्दविरचिते गोविन्दतस्त्वनिरण्ये अधिकांशपरिच्छेदः १९ ॥

इ० अद्वैतव्यवस्थापनम् । १ ।

इ० वेदान्तानां शून्यनिरण्यकत्वविचारकः । ३ ।

इ० प्रकृत्युपादावत्वनिराकरणं नाम । ४ ।

इ० गोविन्दतस्त्वनिरण्यः । ५ ।

(ख) गजेन्द्रमोक्षसप्तवराजः ।

(ग) भोजदेवसङ्ग्रहः ।

(यत्किञ्चित् ।) अक्षर - नेवारी ।

(घ) शक्तिसूचम् । वा नित्यनैमित्तिकविधिः ।

(तन्त्रम् ।) अक्षर - नेवारी ।

(ङ) श्रीपतिपद्धतियाख्यानम् ।

नागराक्षरम् ।

६८४

(क) वैदिकमन्त्रसङ्ग्रहः ।

- (ख) पाण्डवविजयः ।
जयरथमल्लदेवेन रचितः ।
(खण्डितः ।) २४० पत्राणि । अक्षर - नेवारी ।

७३६

- (क) भगवद्गीता ।
(ख) कौसल्यकुसुमावली ।
(ज्योतिः-सङ्ग्रहः ।) विवरणं प्रदत्तम् ।
(ग) छन्दः-शास्त्रम् (?) ।
(घ) दौचाविधिः ।
(ङ) वैदिकमन्त्रसङ्ग्रहः ।

७५०

भागवतम् ।
दशमस्कन्धस्य कतिपयानि पत्राणि । मैथिलमक्षरम् ।

७७२

- (क) अमरकोषः ।
(खण्डितः ।) अक्षर - नेवारी ।
(ख) अमरकोषः ।
अक्षर - नेवारी ।
(ग) वैद्यकग्रन्थः ।
(नेवारीभाषायाम् ।) अक्षर - नेवारी । ६८ पत्राणि ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमः शिवाय ।

नमोऽस्तु दिव्योषधि-वर्गभाषिणे
निर्घण्टुशास्त्रार्थ-विवेकभाषिणे ।
समसालोक-प्रभवार्त्तिहारिणे
शशाङ्कचूडामणये पिनाकिने ॥

चात्यन्तद्वीसाग्रगभक्तिमाश्रिते
चराचरगणस्युपकार-धारिणे ।
वनौषधीनां रसवीर्यदायिने
नमोऽस्तु देवय सद्यस्तरश्मिने (?) ॥
त्रैलोक्यवन्द्यैरपि पूजिताथ
अम्भूतमाङ्गल्य विभूषणाथ ।
नमोऽस्तु नक्षत्रगणाधिपाय
द्विजेन्द्रराजाय निशाकराय ॥
दोषं विहाय गुणिनैव जनेन सत्
ग्राह्यो गुणस्तुरापि अमवेदिभिर्न ।
शैलाग्रसङ्कटमपि प्रविदास्य यत्राङ्-
सुक्कन्ति किङ्गहि जना अङ्कुराति रत्नम् ॥
यो अन्यकारणन प्रथम अथसमृद्धवेवताजुरदाननमस्कार पादा ।
इत्यादि ।

(घ) सुगतिषोपासम् ।

विवरणं मदत्तम् ।

(ङ) पार्ष्णश्राद्धविधिः ।

वर्षीयनक्षत्रम् । १४ पत्राणि ।

ग्रन्थाकाम् । सुप्रसन्नम् । सर्वं १७१ मार्गं यदि ३ चन्द्र ।

(च) ज्योतिःशास्त्रम् ।

अक्षर - नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमः सिद्धेभ्यः ।

ॐ समन्तगच्छाहा । अक्षय्य । ॐ यगयगच्छाहा । धूमस्य

ॐ महाबलाय स्वाहा ।

.. .. .

.. .. .

ग्रन्थान्तरा श्लोका उद्धृतान्ते । यथा, -

६ पत्र । अक्षय्याने अक्षं दृष्ट्वा चिन्तितं कार्यप्रथितम् ।

सर्वव्याधिविनाशाय अर्थलाभश्च राजसः ॥ ?

ध्वजस्थाने स्नानं दृष्ट्वा विदेशगमनं भवेत् ॥

१५ पत्रे । ध्वाङ्कस्थाने ध्वजं दृष्ट्वा कारयैस्तु निमित्तकम् ।

विदादं कलहं घोरं भविष्यन्ति न संशयः ॥

१६ पत्रे । गजस्थाने ध्वजं दृष्ट्वा चिन्तितं सुखमाप्नुयात् ।

अचिरेणैव कालेन लभते फलमुत्तमम् ॥ इत्यादि ।

विषयः । ध्वजप्रकरणं समाप्तम् । धूमप्रकरणं समाप्तम् । सिंहप्रकरणं समाप्तम् ।

स्नानप्रकरणं समाप्तम् । खरप्रकरणं समाप्तम् । गजप्रकरणं समाप्तम् ।

ध्वाङ्कचाष्टमप्रकरणं समाप्तम् ।

(इ) रघुवंशम् ।

(सप्तदशसर्गपर्यन्तम् ।) अक्षर - नेवारी ।

(ज) पञ्चरत्ना ।

(खण्डिता ।) अक्षर - नेवारी ।

(झ) बोधिचर्यावतारः ।

७ पत्राणि । अक्षर - नेवारी ।

(ञ) बोधिचर्यावतारटिप्पणी ।

(वेच्छलेन लेखयित्वा सङ्गृहीता ।)

७८७

(क) सारसङ्गृहः ।

रविगुप्तेन रचितः । अक्षर - नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमः सर्वज्ञाय ।

सर्वं प्रणम्य सर्वज्ञं दुर्गागुप्तस्य मूर्तुना ।

संहिता चिह्नसारेयं रविगुप्तेन वक्ष्यते ॥

अन्तवाक्यम् । उपद्रवाद् द्रुतं साध्या क्ष्वराद्याश्च चिकित्सितैः ।

अविदाहूनि रात्रानि (?) विषाक्तानां प्रयोजयेत् ॥

इति सारसङ्गृहे विषाध्यायः सप्तविंशसः समाप्तः । श्रेयोऽस्तु संवत् १९४४

पौष-शुक्ल-एकादश्यान्तिथौ ।

(ख) वात्स्यायनन्यायभाष्यम् ।

मैथिलसूत्रम् ।

प्रारम्भवाक्यम् ।

ॐ नमो महागणेशाय ।

अत ऊर्ध्वं प्रमाणादिपरीक्षा सा च विसृष्य पक्षप्रतिपक्षाभ्यामर्थावधारणं
निर्णयं इत्यतोऽग्रे विमर्ष एव परीक्ष्यते ॥ इत्यादि ।

पुष्पिका ।

इति वात्स्यायनीये न्यायभाष्ये द्वितीयोऽध्यायः समाप्तः ।

अन्ते लक्षणसेनभूपतिभूते³ वऋग्रहद्वयङ्किते⁹ पक्षे² त्रीण्युधानिधौ प्रतिपदि .. ।

.. .. .

.. .. .

(ग) मन्यानभैरवम् । वा श्रीमनीत्तरम् ।

(खण्डितान्तम्) अन्त-नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् ।

ॐ श्रीनाथपुरुषोत्तमो (?) नमः ।

अथातः सन्नवह्यासि पूजा-सूत्रस्य निर्णयम् ।

येन विज्ञातं यान्त्रिकं दिव्यास्त्रायं प्रवर्त्तते ॥

आदौ खालो शुचिर्भूत्वा वन्दे सन्ध्यामनुक्रमात् ।

सन्तर्प्य विधिवद्देवान् पितृणां तदनन्तरम् ॥

सुप्यन्तु जपेत् पश्चात् .. पूजाविधानतः ।

वगृह्यकर्म तु निर्वर्त्त्य गत्वा यागस्य मन्दिरम् ॥

प्रोक्षयेद् द्वारदेशं तद् यथाविहितं .. .. ॥ इत्यादि ।

पुष्पिकाः, -

इत्याद्यावतारे कादिसते पूजापद्धतिसूत्रम् ।

इति चतुर्विंशतिसाहस्रे न्याससूत्रम् ।

इत्याद्यावतारे महासन्धानभैरवयज्ञे श्रीचतुर्विंशतिसाहस्रे शङ्खवतार-
सूत्रम् ।

इत्याद्यावतारे श्रीचतुर्विंशतिसाहस्रे दशोद्यनित्यक्रमसूत्रम् ।

” ” ” द्वादशोद्यनित्यक्रमसूत्रम् ।

” ” ” षोडशोद्यनित्यक्रमसूत्रम् । (?)

इत्याद्यावतारे महामन्यानभैरवयज्ञे श्रीचतुर्विंशतिसाहस्रे संहितायां
महा . . . पूजासूत्राधिकारो नामानन्दः । इत्याख्यः ।

(घ) संहितापाठः ।

(शुक्लयजुर्वेदीयः ।) अक्षर - नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । इषेतोर्जत्वा वायवस्य देवो वः सविता । इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । शाक संवत्सरे १३५० श्रीभक्तग्रामपट्टने राजाधिराजपरमेश्वर-श्रीश्रीजय-
जन्तमल्लदेवस्य विजयराज्ये लिखितः श्रीधीरानन्दः ।

८०२

(क) अमरकोषटीका ।

बृहस्पतिना रचिता ।

(अव्ययवर्गमात्रस्य ।) मैथिलमसुधम् । १३ पत्राणि ।

(ख) अमरकोषटीका ।

ब्रह्मवर्गाद्-खण्डितशूद्रवर्गात् । श्रीकरेण रचिता । १४१ - २७९
पत्राणि ।

पुष्पिका ।

इति मिथिलामहोपदेन्द्रसमस्तप्रक्रियाविराजमानश्रीम . . . वरलब्ध-
प्रसादपुण्यावलोकेपहारराजाधिराजश्रीमद्रामसिंहदेवानां सद्य-महा-
महोपाध्यायश्रीश्रीकरविरचितायाममरकोषविवरणटीकायां व्याख्यासृता-
भिधानार्थं भूक्ताख्ये . . विवरणं समाप्तम् ।

अपराः पुष्पिकाः, - इति व्याख्यासृते ब्रह्मवर्गविवरणम् ।

„ सन्नियवर्गविवरणम् ।

„ वैश्ववर्गविवरणम् ।

(ग) अमरकोषः ।

अक्षर - नेवारी । (खण्डितान्तः ।)

८०३

(क) अमरकोषः ।

(ख) अमरकोषटीका ।

(खण्डिता ।) श्रीकरेण रायमुकुटेन च रचिता ।

(क) कूर्मपुराणम् ।

नागराक्षरलिखितम् । ५०० पत्राणि ।

पुष्पिका । इति कूर्मपुराणे षट्साहस्रिकायां संहितायामुपरिभागे त्रिचत्वारिंशो-
ऽध्यायः । समाप्तमिदं कौर्मं पुराणम् । ॐ नमः ।

(ख) बृहन्नारदीयपुराणम् ।

मैथिलाक्षरलिखितम् । १०५ पत्राणि ।

पुष्पिका । इति बृहन्नारदीये त्रिंशतितमोऽध्यायः । ततः पत्रद्वयमस्ति ।)

(ग) विश्वनाथप्रकाशः ।

४४७ पत्राणि । मैथिलमक्षरम् ।

प्रारम्भवाक्यम् । . . . . .

क्वाथः कृतः पुष्कर-मानुसु-मलाश्रपूतीकषठी + + + + ।

सनागराजाखिलवाजवर्मा

संस्कार-उद्यो लवनेषु पेयः ॥

इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । स्वदम्ब रोमकूपेभ्यो यथ रक्तं प्रवर्त्तते ।

पुद्गस्य विभर्त्तस्य षट्यो जङ्घात् स जीवितम् ॥

इति विश्वनाथप्रकाशे निदानरसकर्मविपाकाख्ये अरिष्टकालज्ञानादि-
निरूपणाध्यायः ॥ (अतःपरमपि सन्ति षड् पत्राणि तत्र पुष्पिकाभावा-

त्प्रभावेवाध्यायः शेषवाक्यत्वेन गृह्यते ।)

पुष्पिकाः, - इति ० तरोग्रह (?) हृद्दुर्गचिकित्साधिकारः समाप्तः ।

इति ० मूत्रकृच्छ्रचिकित्साधिकारः समाप्तः ।

इति ० मूत्राघातचिकित्साधिकारः समाप्तः ।

इति ० अश्लीलचिकित्साधिकारः समाप्तः ।

इति ० श्लेष्मचिकित्साधिकारः समाप्तः ।

इति ० अन्वदृष्ट्याधिकारः समाप्तः ।

इति ० गण्डापची गलगण्डमालाग्रन्थग्रन्थचिकित्साधिकारः समाप्तः ।

इति ० बालरोगचिकित्साधिकारः समाप्तः ।

इति ० रसायनाधिकारः समाप्तः ।

इति ० हृद्द्वारोच्चिकित्साधिकारः समाप्तः । इत्यादयः ।

८६०

(क) भागवतम् ।

(खण्डित-प्रथमस्कन्धात्-खण्डितदशमस्कन्धपर्यन्तम् ।)

५१८ पत्राणि । मैथिलमन्तरम् ।

८६७

महाभारतम् ।

(शान्तिपर्वमात्रम् ।) मैथिलमन्तरम् ।

पुष्पिका ।

लघं ४१२ कार्तिकशुक्लषष्ठां गुरो दिने कृष्णपक्षीग्रामे परमभागवत-
मर्यादासिन्धुठक्कुरश्रीमखाय (?) महाशयानामात्रया . . . लिखित-
मिदं भोक्तधर्मपुस्तकमिति । सम्पत् ७६७ पौषशुक्लद्वितीय-पञ्चम्यां
तिथौ ए दिने महाराजाधिराज-श्रीराज्यप्रतापमल्लदेवेन राजधर्मभोक्त-
धर्मपारायण . . . . कृतः । पञ्चदशदिनाभ्यन्तरे सम्पूर्णः कृतः ।

८६९

महाभारतम् ।

(उद्योगपर्वमात्रम् ।) मैथिलमन्तरम् । लघं ४२२ ।

८७२

शिवपुराणम् ।

(खण्डितम् ।) मैथिलमन्तरम् ।

८९०

(क) बृहन्नारदौथपुराणम् ।

मैथिलमन्तरम् । लघं ४२९ ।

(ख) हरिवंशम् ।

अक्षर - नेवारी । संवत् २५७ (आक्षरखण्डः नि ।)

(ग) दानवाक्यावली ।

मैथिलमन्तरम् । लघं ५१२ ।

(घ) महालक्ष्मीव्रतमाहात्म्यव्याख्यानम् ।

(ङ) पौर्णमासीव्रतकथा ।

(च) विष्णुपुराणम् ।

(षष्ठ-अंशपर्यन्तम् ।)

(छ) विष्णुपुराणम् ।

अवशिष्टांशात्मकम् । (खण्डितम् ।)

८३२

(क) खण्डखाद्यटीका ।

६६ पत्राणि । अक्षर - नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् ।

ॐ नमः श्रीसूर्याय ।

खण्डखाद्यकथं स्पष्टपदां टीकां ब्रूयामि । आदौ तावत्सर्वैः स्वमण्डल-
युक्तसंवत्सरेण शककालः साधनीयः । पश्चाद् यथोक्तं खण्डखाद्यक्षेत्रेण
तथा क्रमः कर्तव्यः । नेपालमण्डले शककालसाधनं प्रदृश्यते । सूत्रमिदं -
नेपालसंस्थं नयनाधनाया -

वर्षं क्षिपेदेष शककाल इति ।

नयनाधनागाः २०२ तेषु वर्त्तमानसंवत्सरं योजयेदयं - शककालो
भवति । इत्यादि ।

(ख) विवाहकर्मसमुच्चयः ।

१० पत्राणि । अक्षर - नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् ।

लोलावलोकनपरस्परदृष्टिपाते-

रालिङ्गिताङ्गुलकाञ्चितशङ्करस्य ।

देव्या सहैव चरणौ प्रणिपत्य सम्यक्

स्त्रीणां विवाहसमयस्य विधिं प्रवक्ष्ये ॥

अन्तवाक्यम् ।

इति विवाहकर्मसमुच्चयः समाप्तः । संवत् २३३३ (आक्षराण्यकूनि ।)

आश्विन शुक्लनवम्यां बुधदिने लिखितमिति ।

(ग) वराहमिहिरसंहिता ।

११७ पत्राणि । अक्षर - नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । नमः सूर्याय ।

अज्ञातमथ्यान्तसमुद्भवाय
सर्वात्मने सर्वगताय चैव ।
प्रथम्य देवाय मनोभवाय
खलीकृतं येन जगत् समस्तम् ॥
प्रजापतिर्मैत्र्य एव यस्मात्
कामं विना न प्रभवः प्रजानाम् ।
महत्सु सृष्टीषु च नास्ति देवः
सर्वात्मगः सर्वगतः स यस्मात् ॥
तस्मात् परं नापरमस्ति किञ्चित्
सौक्ष्म्यान्महत्वाच्च मतश्च नान्यत् ।
तेनेदमेक्षेन मनोभवेन
व्याप्तं जगत् . . भूतेषु सर्वम् ॥
अगन्धगामी भगवान् प्रजेशः
श्रोणीसहस्राङ्गस्तपुश्च शक्रः ।
चतुर्मुखो येन कृतश्च शम्भुः
स मन्मथो मङ्गलमादधातु ॥
अथ भगवानपि
(शक्रः) शार्गधरो भगवत . .
. . . . . ।
जहवोऽथ भगा इति तेन कृतं
भगवानिति नाम जगत्प्रसिद्धम् ॥
सीतावियोगेन बहूनि दुःखा-
न्याप्तानि रामेण सलक्ष्मणेन ।
संस्तुत्य तानीह कलौ सहस्रा-
ण्यष्टौ . . . . . विवाहितानि ॥
सुभंगास्तनयवर्जिताश्च य-
न्निश्चसन्ति वनिताः पतिव्रताः ।

सत्तदेव विनिपातयन्ति ता-

मन्यजन्मजनितैश्च दुष्कृतेः ॥

सुरभिक्षुसुमगन्धैस्तर्पयित्वा द्विजेन्द्रान्

शुभतिथिकरणार्त्तं देववित् संप्रतिष्ठा ।

सभयकुल . . . . . सच्चये

प्रथमवयसि दद्यात् कन्यकां यौवनस्थां ॥ इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् ।

आर्य्यवराहमिहिरस्य कृतौ संहितायां । टिकतिक(?) नाम यात्रायां

समाप्तः । इतत् २३० (आक्षराण्यङ्कानि) ३ कार्तिक शुदि ।

९३४

भागवतदशमस्कन्धटीका ।

(भावार्थदीपिका) श्रीधरस्वामिना रचिता । १२० पत्राणि ।

मैथिलमन्तरम् ।

अन्तवाक्यम् ।

। लसं ४७२ कार्तिक शुदि ३ खौ दिने कोरेखीग्रामे सन्मिश्रश्रीनारा-

यथेन . . . . . पाठार्थं लिखितमिदं पुस्तकम् ।

९७६

भागवतपुराणम् ।

२६० पत्राणि ।

अन्तवाक्यम् ।

समाप्त्यापि द्वादशस्कन्धः ।

स राजते श्रीजयप्राणमल्लो

विषयस्य रामाहृदि तापकारी ।

स्वसुन्दरीणां हृदि तापहारी

शत्रून् विजित्वा वरराज्यधारी ॥

तथ विजयराज्ये ।

भावसिंहसुतः श्रीमान् विष्णुसिंहो विराजते ।

सेवकानां क्षेमकारः सज्जनानां दयाकरः ॥

तच्चार्यमलिखत् पुण्यं श्रीकृष्णचरितं शुभम् ।

हरिवर्त्मैः प्रवीणोऽसौ देवज्ञकुलचन्द्रमाः ॥

(?) कौर्ण्यिलेयाग्निजाख्येऽब्दे (जाम्भ्येऽब्दे) याते माघे जनेतरे ।

पञ्चम्यामर्कभर्त्सुऽद्दि लिपिपूर्णे तदाभवत् ॥ (?)

श्रीभागवतं सम्पूर्णम् ।

१००१

(क) विष्णुपुराणम् ।

मैथिलमन्तरम् ।

(ख) महाभारतस्यादिविराटपर्वटीका ।

खण्डिता ।

(ग) हरिवंशटीका ।

खण्डिता । शकौ १५३० ।

(घ) बृहन्नारदीयपुराणम् ।

मैथिलमन्तरम् । लषं ४२५ ।

(ङ) रामायणम् ।

(सुन्दरकाण्डः ।) मैथिलमन्तरम् । लषं ३७३ ।

(च) महाभारतम् ।

(शान्तिपर्वमात्रम् ।) खण्डितम् । मैथिलमन्तरम् ।

(क) रामायणम् ।

(उत्तरकाण्डः ।) मैथिलमन्तरम् । लषं ३०४ ।

(ज) नारदसिंहपुराणम् ।

१०२ पत्राणि । मैथिलमन्तरम् ।

अन्तवाक्यम् ।

लषं ३३९ । आठवणशुद्धि प्रथां रविवासरे महाराजाधिराजश्रीमन्मदन-
सिंहदेवानां विजयिनां शासति गोरक्षपुरे सिपाहकटको सदुपाध्याय-
श्रीसचिनाथशर्मभिर्नारिसिंहाख्यमदः पुराणमलेखि । श्रीगोपीजन-
वक्त्रभप्रसादादिति ।

१००२

(क) विष्णुधर्मः ।

अक्षर - नेवारी । संवत् १६७ । (आप्तराख्यङ्कानि ।)

अन्तवाक्यम् । आश्विन कृष्णषष्ठ्यां सुद्ध(सुध)दिने परमभद्रारकमहाराजाधिराजपर-
मेश्वरश्रीमद्भास्करदेवस्य राज्ञे श्रीदक्षिणपङ्क्तिके वास्तव्ये श्रीलक्ष्मीधर-
दर्शनस्य देयधर्म्मोऽयन्तस्य भार्य्यातिलक ... ॥

(ख) विष्णुधर्म्मः ।

अक्षर - नेवारी ।

अन्तवाक्यम् । इति विष्णुधर्म्मसु शास्त्रमाहात्म्यं परमाढ्यं धर्म्मोत्तमं परिषमाप्तमिति ।

१००३

एकादशीव्रतमाहात्म्यम् ।

अक्षर - नेवारी ।

अन्तवाक्यम् । नेपालसंवत्सरहरेक्षेत्रबाणभूते
वैशाखपक्षसितविश्वतिथौ च हस्ते ।

.. ..
.. .. ॥

१००६

(क) न्यायरत्नाकरः ।

श्रीचन्द्रस्य रचितः । मैथिलमक्षरम् ।

एकादशाद्यधिकरणम् ।

श्रीसुरारिसिध्नेय रचितम् । ९ पत्राणि । मैथिलमक्षरम् ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमः शिवाय । प्रयोजनाभिसन्धानत्वात् वाधाभ्युच्चयलक्षणं कृतं
तन्वावापलक्षणं वर्त्तयिष्यामः ।

अन्तवाक्यम् । यथाप्रतिकरणं भेदेप्येक एवोपकार इति ।

पुष्पिका । इति मिश्रमहामहोपाध्यायश्रीसुरारिकृतो एकादशाद्यधिकरणं समाप्त-
मिति । महामहोपाध्यायश्रीरत्नाकरात्मजेन वाग्देवताराधनपरेण
श्रीहरिकरेण लिखितमिदं पुस्तकम् ।

(ख) रूपसाधनम् ।

सुभूतिचन्द्रस्य रचितम् । विवरणं प्रदत्तम् ।

(ग) रघुवंशटीका ।
शोभनाभिधा । षष्ठसर्गपर्यन्ता । अक्षर - नेवारी ।

(घ) चान्द्रव्याकरणम् ।
खण्डितम् । अक्षर - नेवारी । संवत् ४४१ ।

(ङ) उभभेदः ।
अक्षर - नेवारी । संवत् ४४१ ।

(च) श्रुतबोधः ।
अक्षर - नेवारी । (खण्डितः ।)

(क) दशकर्मपद्धतिः ।
३५ पत्राणि । अक्षर - नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो ब्रह्माय । (?) अथ गर्भाधानकर्मम् ।

अन्तवाक्यम् । विवाहचतुर्थीहोमः समाप्तः ।
संवत् ५८३ । श्रीश्रीमहाराजाधिराजपरमेश्वरपरमभट्टारकश्रीजयसिंह
नाम . . . . ।

(ज) तात्पर्यपरिशुद्धिः ।
उदयनेन रचिता । ३७ पत्राणि । मैथिलमन्तरम् ।

अन्तवाक्यम् । इति श्रीमदुदयनव्रती द्वितीयोऽध्यायः समाप्तः । लसं ३३९ । वसुका-
याने भाद्रपदे षष्ठां कुजे षडुपाध्यायश्रीलक्ष्मीपतीनामाज्ञया श्रीजटा-
धरेण लिखितमिदं पुस्तकमिति । शुभमस्तु ।

(झ) ताराविश्लेषवृत्तिका ।
शुद्धरेण रचिता । मैथिलमन्तरम् । लसं ५११ ।

(ञ) प्रक्रियाकौमुदी ।
(द्विसक्ति प्रक्रियापर्यन्ता ।) रामचन्द्रभट्टेन रचिता । लसं ५५८ ।

(ट) मेघदूतम् ।
१-८ श्लोका न सन्ति । अक्षर - नेवारी ।

अन्तवाक्यम् । श्रेयोऽस्तु संवत् ४८४ कार्तिकशुक्लपूर्णिमायां तिथौ । भरणिनक्षत्रम् ।
व्यतीपातयोगे । सोमवारे । श्रीराजाधिराजपरमेश्वरः श्रीश्रीजयार्जुन-
देवस्य विजयराजे . . . . । श्लोकसंख्या ११० ।

१०७७

(क) सृष्टिपरिभाषा ।

वर्द्धमानेन रचिता । मैथिलमन्तरम् ।

लसं ३८८ । आरण्य कृष्णकादश्यां शुक्ले नाहोसग्रामे श्रीपद्मकरमाधव-
शर्मभ्यां लिखितमिदं पुस्तकमिति ।

(ख) दशक्रियाविधिः ।

खण्डितः । ३५ पत्राणि । अक्षर - नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् ।

ॐ नमो ब्रह्मणे नमः । अथ दशक्रियाविधिः । तत्रादौ विवाहः ।
चन्द्रतारानुकूले भद्रकदिने कन्याभ्राता अन्यो वा ब्राह्मणो वरस्य गृहं
गच्छेत् । ततो वरस्याचरितमङ्गलस्य (मङ्गलस्य) प्राङ्मुखोपविष्टस्या-
ग्रतः कन्याभ्राता उत्तराभिमुखोपविष्टः तस्मिन् काले अग्निषान्निध्ये
“स्नाता स्नातेह्युरोगिणि अव्यङ्ग्यप्रपतिते अस्तीवे पिता तुभ्यं प्रदास्यति ।”
इमं श्लोकं पठित्वा फलश्रमेण वरहस्ते दद्यात् । इत्यादि ।

(ग) भागवतम् ।

दशमस्कन्धस्य कतिपयानि पत्राणि । वङ्गीयमन्तरम् ।

(घ) वामकेश्वरीसूतिन्यासपूजाविधयः ।

वत्सराजेन रचिताः । अक्षर - नेवारी ।

पुष्पिकाः ।

४ पत्रे ।

इति श्रीमहाराजाधिराजविद्याधरचक्रवर्त्तिवत्सराजविरचिता श्रीवाम-
केश्वरीसूतिः समाप्ता ।

८ पत्रे ।

इति न्यासविधिः । (पूजाविधिः खण्डितः ।)

(ङ) कार्तिकमाहात्म्यम् ।

(स्कन्दपुराणीयम् ।) वङ्गीयमन्तरम् ।

अन्तवाक्यम् ।

लसं ४४७ । आरण्यवदि ५ चन्द्रवासरे . . ।

(च) हरितालिकाकथा ।

(भविष्योत्तरीया) वङ्गीयमन्तरम् ।

(छ) रसमञ्जरी ।

भानुदत्तेन रचिता । मैथिलमन्तरम् ।

अन्तवाक्यम् । युगाङ्कवेदाङ्कितलक्षणाब्दे
मार्गं च जीवे च वलक्षपत्ते ।
अलेखि पुस्तौ रसमञ्जरीयं
तूर्णं कवि-श्रीयदुनन्दनेन ॥

(ज) कीर्त्तिपताका ।

विद्यापतिना रचिता । (लेखयित्वा सङ्गृहीता ।)

(झ) देवीमाहात्म्यम् ।

अक्षर - नेवारी । संवत् २२९ । (आक्षराङ्कानि ।) कार्तिकशुक्ल ।

(ञ) महाभारतम् ।

(अर्गारोहणपूर्वमात्रम् ।) वङ्गाक्षरलिखितम् । लसं ४३५ ।

(ट) संहितापाठः ।

अक्षर - नेवारी । श्लोकाक्षर -

x x x x x x

ध्रुवोसि ध्रुवोऽययमोमास्तिन्यायतने ॥ २८ (?) ॥

इंक्वर्त्तारमध्वरस्य प्रवेतमं क्षयन्तगुं भाषसो मदः ।

रातिं वातस्य सुभगो महीसुषदधासि . . . ॥ (?) १११ ॥

इत्यादयः ।

(ठ) सरोजकलिका ।

वङ्गाक्षरलिखिता ।

प्रारम्भवाक्यम् । नमस्तस्यै ।

भास्वरा कविरत्नेन प्रयत्नेन स्फुटीकृता ।

सरोजकलिका भाति श्रुतिस्त्रीकर्णभूषणम् ॥

अथ आद्वकर्मव्यवस्था । इत्यादि ।

(अन्त्यं खण्डितम् ।)

(ड) प्रबोधचन्द्रोदयटीका ।

रुचिकृता । विवरणं प्रदत्तम् ।

(ढ) गृह्योक्तविधिः ।

(वाजसनेयः ।) अक्षर - नेवारी । संवत् ८४४ ।

. . . श्रीराजराजेश्वर-श्रीश्रीजयश्रुतिर्मल्लुदेवस्य विजयराज्ये ।

१०७८

- (क) स्तोत्रसंग्रहः ।
(ख) भैरवानन्दनाटकम् ।
विवरणं प्रदत्तम् ।
(ग) देवामृतपञ्चरात्रम् ।
विवरणं प्रदत्तम् ।
(घ) कुञ्जिकामतम् ।
विवरणं प्रदत्तम् ।
(ङ) भोजदेवसंग्रहः ।
(खण्डितः ।) विवरणं प्रदत्तम् ।
(च) धातुपाठः ।

१०७९

- (क) भागवतदशमस्कन्धः ।
अक्षर - नेवारी ।
(ख) रामायणम् ।
(३-८०६ पत्राणि ।) अक्षर - नेवारी ।
खण्डितः ।
खण्डितः ।
खण्डितोत्तरकाण्डपर्यन्तम् ।

१११३

- (क) निष्यन्नयोगावली ।
अक्षर - नेवारी । ११ पत्राणि ।

प्रारम्भवाक्यम् ।

ॐ नमो बुद्धाय ।

ज्योतिर्भिर्विजितं पदस्य जगतीजिष्ण्वन्तरन्धं तमो

यद्वाङ्मैतदशोल्लसत्यपि परिणामागुणौघश्रियाम् ।

यत् कारुण्यपरौमृताङ्गहृदय + स्थितं वज्रिण-

स्तैरेतच्चरिताद्गतानि विजयी-धामानि धावन्तु वः ॥ ?

देवीय-घोड़शोत्तरशततमाब्दे मार्गकृष्णत्रयोदश्यामिति ।

... .. ॥

लसं ११६ मार्गवदि १३ शुभमस्तु ।

(च) पञ्चरत्ना ।

अक्षर - नेवारी ।

अन्तवाक्यम् । आर्यमहासाहस्रप्रमर्दिनी, आर्यमहामायूरी, आर्यमहाशीलवती,
आर्यमहाप्रतिसरा, आर्यमहामन्त्रानुसारिणी, एतानि पञ्चरत्नासूत्राणि ।
परिमाम्ना चेति ।

राजाधिराजपरमेश्वरपरमभट्टारक-श्रीश्रीजयजन्मल्लदेवस्य विजयराज्ये ।
अयोऽस्तु । संवत् ५९० । आदशाशुक्लपतिपद्यां तिथौ मघानक्षत्रे
परिघयोगे कर्कटराशिं गते सवितरि सिंहराशिं गते चन्द्रमसि ॥

१११४

(क) सिद्धिसारसंहिता ।

दुर्गागुप्तपुत्रविष्णुगुप्तकृता । अक्षर - नेवारी । ९५ पत्राणि ।

संवत् मिन-ऋतु शु × शु × एकादशी प्र द्वादश्यां तिथौ । (?) ज्येष्ठ
प्र मूलनक्षत्रे । शुभवासरे श्रीमत्-श्रीश्रीराजाधिराज-श्रीश्री × × × ×
मल्लदेवस्य विजयराज्ये ।

श्रीललितव्यासाया श्रीमनीग्लकेः पन्थिमस्य-श्रीवूवहारवैद्य (?) श्रीजय-
× × कियम् । इदं वैद्यशास्त्रं सिद्धिसारनिघण्टकसमेतं लिखितमिति ।

(ख) महादाननिर्णयः ।

वाचस्पतिमिश्रकृतः । मैथिलमक्षरम् । लसं ३९२ । वैशाखवदि १२ चन्द्रे
ए दिने समाप्तः ।

(ग) हरिमेखला ।

अक्षर - नेवारी ।

अन्तवाक्यम् । ॐ श्रीहरिमेखला नेपालभाषा नपिकाखं पेखं भाटिपिनि सम्पूनजरोः ।
संवत् ५४१ भाद्रशुक्लतृतीयायां तिथौ हस्तानक्षत्रे शुभयोगे सहस्यति-
वासरे सम्पूर्णांमिति शुभमस्तु ।

श्रीश्रीराजाधिराज-परमेश्वर-परमभट्टारक-श्रीश्रीजयज्योतिर्मसूरेवप्रभु-
- - - षड्विंशत्सु सर्वदा ।

(घ) तच्चिन्तामण्यालोकटीका ।
(प्रत्यक्षखण्डस्य ।)

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमस्तस्यै ।

कृष्टोत्तरच्छदपटाद्धृतान्तराल

मुत्ताननिश्चसित × × × × × × ।

इत्थं स्फुटागसि × × × नूतन ×

× × स्तनोतु × × सौमि शिवं शिवादा ॥

प्रारिप्सुतप्रतिबन्धकविघ्नविघाताय कृतं जमस्कारं . . . . .

गुणेति । सत्वरजस्तमोलक्षणगुणातीत इत्यर्थः । . . . . त्रिगुणसचिवः
ज्ञानेच्छा . . . . . मित्यर्थः । अकाराकारमकाररूपव्यक्षरमयः ॐ कार-
मय इत्यर्थः । इत्यादि ।

(ङ) सारोत्तरनिर्घण्टः ।

(मध्येन खण्डितः ।) वैश्वशास्त्रम् । अक्षर - नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो बुद्धाय ।

प्रणम्य जगदुत्पत्तिव्यतिसंहारकारणम् ।

स्वर्गापवर्गयोर्द्वारं त्रैलोक्यशरणं शिवम् ॥

नानामुनीनां चयना . . . . . सतः सद्भिषजां नियोगात् ।

सोपद्रवा . . . . . निदानलिङ्गा निरूप्यते रोगविनिश्चयाय ॥ (?)

नानातद्विहीनानां . . . . . मल्पमेधसाम् ।

सर्वविज्ञातु . . . . . ॥ इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । इति सारोत्तरं नाम निर्घण्टः समाप्तः ।

अस्य ग्रन्थस्य प्रमाणश्लोकाः १७९ । (आक्षराण्यङ्कानि ।) कृतिराचार्यवर्थं
. . . . . लेखति वर्षशतद्वयं यातेन . . . . . ।

(च) षट्कारकम् ।

मैथिलमक्षरम् । लघं ४७५ ज्यैष्ठ शुदि । भोआडग्रामे श्रीपुरारिश्मिणा
लिखिता पुस्तिकेति ।

(छ) काञ्चोत्तरतन्त्रम् ।

(आदिखण्डितम् ।) अक्षर - नेवारी ।

इति कालोत्तरे त्रयोदशशतके दशमः पटलः समाप्तः ।

११५९

(क) आख्यातकोषः ।

अक्षर - नेवारी । २३ पत्राणि ।

(ख) कादिमतम् ।

(घोड्गनित्यातन्तीयम् ।) ५ - १६४ पत्राणि । मैथिलमक्षरम् ।

(ग) प्रश्नोत्तररत्नमालिका ।

अक्षर - नेवारी । १४ पत्राणि ।

(घ) चौरपञ्चाशिका ।

अक्षर - नेवारी ।

(ङ) सुवन्तरत्नाकरः । (?)

मैथिलमक्षरम् ।

प्रारम्भवाक्यम् ।

ॐ नमो गणेशाय ।

नमः सरस्वतीपादपङ्कजाय हितैषिणे ।

यत्प्रसादाज्जगत् सत्त्वमनु × × सुपजायते ॥

रुद्रिदृशब्दा निगद्यन्ते पुंसि षण्ठि स्त्रियामपि ।

गुणद्रव्यक्रिययोगास्त्रिलिङ्गास्तदनन्तरम् ॥

विप्रापिण्डाखिल्य + क्रोष्टुप्रतिभू . . . . ।

प्रशङ्गा वै गोद्यावौ पुंस्यजन्ताः प्रकीर्त्तिताः ॥ इत्यादि ।

११६५

(क) सूर्यसिद्धान्तभाष्यम् ।

मैथिलमक्षरम् । मैथिलवाजपेय-चण्डेश्वराचार्यकृतम् ।

११७६

(क) दशकर्म ।

अक्षर - नेवारी ।

(ख) भगवद्गीता ।

अक्षर - नेवारी ।

- (ग) पूजाविधिः ।
अक्षर - नेवारी ।
(घ) स्तवराजः ।
अक्षर - नेवारी ।
(ङ) मयूरचित्रम् ।

अन्तवाक्यम् । स्वस्ति श्रीराजाधिराज-श्रीश्रीजयस्थितिराजमङ्गलदेवस्य विजयराज्ये
लिखितमिदं पुस्तकम् । तस्मिन् समये श्रीजयार्जुननामा राजा
त्रिपुरराजसचिवेन प्र . . . . महासङ्कटे प्रसिद्धति ।

- (च) स्तवराजः ।
(छ) विवाहपद्धतिः ।
(कतिचित्पत्राणि ।) अक्षर - नेवारी ।

११९२

- (क) मयूरचित्रम् ।
अक्षर - नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमः सर्वज्ञाय ।
गर्गं सुनिवरश्रेष्ठं ज्योतिषज्ञानपारगम् ।
अभिवाद्याङ्गुलिं कृत्वा भागुरिः परिपृच्छति ॥
भगवन् श्रातुमिच्छामि दिव्यचतुर्महातपम् ।
... .. मुत्तमज्ञानं ज्योतिषज्ञानपारग ॥

इत्यादि ।

पुष्पिकाः,— इति मयूरचित्रे प्रथमोऽध्यायः समाप्तः ।
इति मयूरचित्रे तृतीयोऽध्यायः ।
इति मयूरचित्रे पञ्चमोऽध्यायः ।
इति मयूरचित्रे उत्पातलक्षणे षष्ठोऽध्यायः ।
इति मयूरचित्रे भौम्योपेतलक्षणे (?) सप्तमोऽध्यायः ।
इति मयूरचित्रे अष्टमोऽध्यायः ।

- (ख) भगवद्गीता ।
कतिपयानि पत्राणि ।

(क) यवनजातकम् ।

४	पत्रे,—इति यवनजातके मित्रामित्रविधिः ।
७	” ” ग्रहस्वरूपः प्रथमः ।
९	” ” होरास्वरूपः द्वितीयः ।
११	” ” द्रक्काणस्वरूपस्तृतीयः ।
१३	” ” ग्रह ... .. विधिः ।
१५	” ” आधानविधिः ।
१६	” ” सूतिकाविधिः, मूलत्रिकोणविधिश्च ।
”	” ” मित्रक्षेत्रविधिः, नीचक्षेत्रविधिश्च ।
१८	” ” राजजन्म ।
”	” ” चौरलम्बाधायः ।
२०	” ” चन्द्रयोगविधिः ।
”	” ” सूर्ययोगविधिः ।
२२	” ” सूर्यराशिफलम् ।
२३	” ” बुधराशिफलम् ।
२४	” ” शुक्रराशिफलम् ।
२०	” ” चन्द्रराशिफलम् ।
”	” ” मेषलग्नफलम् ।
२१	” ” वृषलग्नफलम् ।
	(एवं कर्कट, सिंह, कन्या, तुला, वृश्चिक, धनुः, मकर, कुम्भ, मीन,—लग्नानां फलानि ।
२२	” ” लग्नफलं समाप्तम् ।
२४	” ” लग्नगतग्रहदृष्टिः ।
२५	” ” द्विग्रहयोगः ।
२६	” ” प्रव्रज्यायोगः ।
२९	” ” क्ष ... .. भावफलम् ।

५१	पत्रे इति यवनजातके नवांशफलम् ।
५२	” ” चन्द्रांशदृष्टफलम् ।
५७	” ” अरिष्टयोगः । आयुर्दायश्च ।
६०	” ” दशापाकफलम् ।
६२	” ” निर्य्याणगतिः समाप्ता ।
७२	” ” त्रयत्रिंशच्छतद्वयाधिकसहस्रद्वय-शुक्लानि । २२३३ ।
७३	” ” प्रभ्रजातकः समाप्तः ।
७४	” ” कण्टकयोगः ।
७५	” ” अग्नोऽन्यवर्गः ।
७६	” ” यात्रादिग्रन्थयोगः ।
८३	” ” एकर्त्तयोग - - - दिशिद्विः ।
८९	” ” यवनप्रश्न सृत्यफलम् ।
९२	” ” स्वर्गविधिः समाप्तः ।
९४	” ” यात्रासन्दर्शनविधिः ।
१०२	” ” यवनजातके - - - परिसमाप्तः । उपेन्द्रवध्वावृत्त ... .. ।

११८६

नरपतिजयचर्याटीका ।

जगज्जयन्तिर्मल्लेन रचिता । शाक १५३९ ।

१२०६

(क) हाराशास्त्रम् ।

३० पत्राणि । अक्षर - नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमः सूर्याय ।

सूर्त्तित्वे परिकल्पितः शशिशृतो - - पुनर्जन्मना-(?)

भात्मेत्यात्मविदां क्रतुश्च यजतां भर्त्तामरज्योतिषाम् ।

लोकानां प्रलयोद्भवस्थितिविभुश्चानेकधा यः श्रुतो

वाचं नः स ददात्वनेककिरणस्वैलोकदीपो रविः ॥

भूयोभिः पटुबुद्धिभिः पटुधिया होराफलं ज्ञप्तये
शब्दन्यायसमन्वितेषु बहुशः शास्त्रेषु वृष्टेष्वपि ।
होरातन्त्रमहाप्लवं प्रतरन्ति भग्नोद्यमानामहं
स्वल्पं वृत्तिविचित्रमर्थबहुलं शास्त्रप्लवं प्रारभे ॥
अन्त्यं खण्डितम् ।

इत्यादि ।

पुष्पिकाः ; - होराशास्त्र राशिसंज्ञाध्यायः

- ” ग्रहयोनिभेदः ।
” वियोनिपातकम् । (?)
” आयुर्ज्ञायाध्यायः
” अष्टवर्गाध्यायः ।
” कर्मयोगाध्यायः ।
” राजयोगाध्यायः ।
” संख्यायोगाध्यायः ।
” चन्द्रयोगाध्यायः ।
” प्रव्रज्ययोगाध्यायः ।

(ख) भोजदेवसंग्रहः ।

(खण्डितान्तः ।) अक्षर - नेवारी ।

(ग) वैदिकमन्त्रसंग्रहः ।

(अगवदीयः ।) १६ पत्राणि । अक्षर - नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो ब्रह्मणे नमः ।

अग्निमीडे पुरोहितं यज्ञस्य देवमृत्विजम् ।

होतारं रत्नधातमम् ॥ इत्यादि ।

(घ) पुरुषसूक्तम् ।

(खण्डितान्तम् ।) अक्षर - नेवारी ।

संवत् ४४४ चैत्र - - - ।

(ङ) वैदिकमन्त्रसंग्रहः ।

(यजुर्वेदीयः ।) अक्षर - नेवारी ।

सो कस्तु ; -

इधेतोर्जत्वा वायवस्य देवो वः सविता । इत्यादि ।

१९३० ।

(च) मानवन्यायशास्त्रम् ।

(नेवारौ भाषायाम् ।) ११ - १४३ पत्राणि । अक्षर - नेवारौ ।

अन्तवाक्यम् । तप्तमाघप्रकरणं समाप्तम् ।

इदमल्पधियां नृणां बुद्धिज्ञेयं पदोदितम् ।

नारदीयं यद् . . न्यायशास्त्रं महार्थवत् ॥

तस्येयं लिख्यते टीका स्पष्टं नेपालभाषया ।

इमां विज्ञाय भूपाट्याश्चरन्तु न्यायवर्त्मना ॥

इति मानवे न्यायशास्त्रे नारदप्रोक्तायां संहितायां न्यायधर्मपदानि
समाप्तानि ॥

नेपाले स्थितिराजमल्लनृपतिर्भूपालचूडामणि-

स्तस्यामात्यवरोऽर्थिकल्पविटपी सुविदिता वृत्तीतिवारानिधिः ।

तस्यार्थं मणिकाभिधेन कृत्वा नेपालवाचा कृता

टीका न्यायविकाशनी सुविदिता बहोक्तधर्मस्मृतेः ॥

धीमांसन्दनवर्त्मसूत्रमलप्रज्ञाप्रभावस्फुर-

वृत्तीतिस्वर्द्धितनामकगुरुर्मन्त्रीन्द्रचूडामणिः ।

जीयात् सर्वगुणश्रयोऽमलयशा मन्त्रप्रभाभास्वरो

मन्त्री श्रीजयतः कृपाद्रुद्धदयः सर्वार्थिकल्पद्रुमः ॥

श्रीनेपालिकवत्सरे खखशरे पक्षे सिते फाल्गुने

मासे चाग्नितिथौ . . . . . भक्तापुरीपट्टने ।

राज्ये श्रीस्थितिराजमल्लनृपते राजल्लदेवीपतेः

श्रीमन्नायविकाशनी सुविदिता सम्पूर्तिमागादियम् ॥

लिखिता लून(लुन्द)भद्रेण वज्राचार्य्येण धीमता ।

मन्त्रीन्द्रजयतस्यार्थं स्रष्टेयं न्यायटिप्पनी ॥

स्वस्ति श्रीनेपालिकवत्सरे ५०० फाल्गुनशुक्लतृतीयायां गुरुवासरे

श्रीश्रीजयस्थितिराजमल्लदेवस्य विजयराज्ये भक्तपुरे अमात्यजयतवर्त्मनः

पुस्तकमिदमलेखि श्रीर्कांतिपुण्ड्रमहाविद्याराधिवासिना शाक्यभिलु-
वच्चाचार्य्य-श्रीलुन्द(लून)भद्रेणेति । शुभमस्तु सर्व्वजगताम् ।
श्रीमानमात्यजयतो रिपुमन्त्रिमन्त्रप्रोढाम्बुदप्रसरविस्फुरयौकवायुः ।
स्वस्वामिकार्य्यपरिपालनवायुसूनुः पायात् प्रजा निजसुतानिव सर्व्वदैव ॥

(क) मैथिलब्राह्मणानां कुलपञ्ची ।

(खण्डिता) मैथिलाक्षरलिखिता ।

(ज) एकादशीव्रतमाहात्म्यम् ।

अक्षर - नेवारौ । ३३ पत्राणि ।

संवत् ४०० फाल्गुन-कृष्ण-एकादश्यां तिथौ सोमवासरे ।

श्रीनेपालदेशे श्रीपद्मपतिस्थाने श्रीश्रीनन्दमल्लदेवस्य राज्ये लिखित ... ।

(झ) सौरसंहिता ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमः शिवाय ।

कार्तिकेय उवाच ।

भगवन् देवदेवेश अनन्दिपरमेश्वर ।

समाख्यातं त्वया सर्व्वं ब्रह्मण्यं सचराचरम् ॥

आदित्यस्य सुरेशान् संशयोऽद्यापि मे महान् ।

आदौ तस्य नयस्वार . . . . . तदनन्तरम् ॥

क एष देव आदित्यः कुतो जातः किमुच्यते ।

कथयस्व पप्रान्यायं साम्प्रतं मे महेश्वर ॥ इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । सौरसंहितायां प्रयोजन . . . . . दशमः पटलः समाप्तः ।

अथ ग्रन्थप्रमाणस्य निपुणं परिपिण्डितम् ।

सप्तशतिकासंलक्ष्ये ? सौरतन्त्रमिदं शुभम् ॥

इति । संवत् ६१ अश्विनि(आश्विन) कृष्णदिवान्नयोदश्यां

श्रीनीनीसालायां निवासिनः ... .. ।

अतःपरं द्वे पत्रे गुप्ताक्षरलिखिते स्तः तत्र तन्त्रोक्तानि कानिचि-
न्मन्त्राणि सन्ति ।

(ञ) नारदौष-धर्मशास्त्रम् ।

अक्षर - नेवारौ ।

(ट) विवादचन्द्रः ।

मिस्रमिश्रेण रचितः । मैथिलीनाम्नरलिखितः । लसं ४८१ ।

१२६१ ।

(क) प्रतिष्ठातन्त्रम् ।

जौरुंम् । खण्डितम् । अक्षर - नेवारी ।

(ख) तलचिन्तामणिः ।

(अनुमानखण्डः) गङ्गेश्वरेण रचितः । मैथिलीनाम्नरलिखितः । लसं ४३६ ।

(ग) कर्पूरमञ्जरीनाटिका ।

मैथिलीनाम्नरलिखिता । लसं ३५८ ।

(घ) वाग्दतीमाहाव्यप्रशंसा ।

खण्डिता । अक्षर - नेवारी ।

पुष्पिका । वाग्दतीमाहात्मप्रशंसायां श्रीकवर्णेने प्रज्ञ + तयसिद्धिर्नाम प्रथमः ।

(ङ) तात्पर्यपरिशुद्धिः ।

उदयनेन रचिता । मैथिलीनाम्नरलिखिता ।

१२९० ।

(क) नित्याङ्गितिलकम् ।

अक्षर - नेवारी । संवत् ३१७ ।

(ख) दानवक्रियावली ।

नित्याङ्गितिलकाना रचिता । २९ पत्राणि । लसं ३९५ ।

(मङ्गलाचरणादिकं किमपि नास्ति ।)

(ग) श्रीदत्तपद्धतिः ।

लसं ३९९ ।

(घ) काण्वायनश्राद्धविधिः ।

१३ पत्राणि । अक्षर - नेवारी ।

(ङ) सन्ध्याविधिः ।

अक्षर - नेवारी । संवत् ४०१ चैत्रकृष्णपक्षन्याम् ।

(च) लक्ष्मणवतारस्तोत्रम् ।

संवत् ४०३ । आषाढकृष्णसप्तम्यां . . राजाधिराज . . . . .
अनन्तमल्लदेवस्य विजयराज्ये ।

(छ) कौमारौपूजा ।

संवत् ४०० । वैशाख-अमावास्या . . . . .
राजाधिराज . . . अनन्तमल्लदेवस्य विजयराज्ये ।

(ज) अनन्तव्रतविधिः ।

संवत् ४०५ । आश्विन . . . राजाधिराज . . . अनन्त
मल्लदेवस्य विजयराज्ये ।

(झ) महालक्ष्मीव्रतम् ।

(ञ) महालक्ष्मीव्रतम् । वा लक्ष्मीचरित्रम् ।

रामकविराजेन रचितम् ।

अन्तवाक्यम् । श्रीरामनामकविराजकृतं पवित्रं

लक्ष्मीचरित्रमतुलं व्रतसंस्मरणराजम् ।

कुर्वन्ति धौधनमनः सुखिनो भवन्तु (?)

.. .. कमलाप्रसादात् ॥

इति महालक्ष्मीमहा . . महापण्डित-श्रीश्रीरामविरचिते पञ्चमोऽध्यायः
समाप्तः ॥

संवत् ३२९ । फाल्गुन . . . . . ।

.. .. राजाधिराज . . . . . श्रीअनन्तमल्लदेवस्य विजयराज्ये ।

(ट) विष्णुपञ्जरस्तोत्रम् ।

संवत् ४०० ।

(ठ) ग्रनैश्वरस्तवः ।

(खान्दपुराणीयः ।) अक्षर - नेवारी ।

(ड) नीलकण्ठस्तवः ।

संवत् ४०७ ।

(ढ) वाजसनेयिनामहोरात्राश्रितधर्मनिबन्धः । (?)

(स्मृतिशास्त्रम् ।)

प्रारम्भवाक्यम् । . . दाक्षितोरण्यज्ञेषु (?) विबुधानन्दहायिने ।

हरिरिच्छिसुतावक्त्रसोमपीती(थौ)पुनातु वः ॥

अहोरात्राश्रितो धर्म इह वाजसनेयिनाम् ।

निबध्यते निव - - - - भि ॥

तत्र मनुः । ब्राह्मी सुहूर्ते बुध्यते धर्माथौ चानुनन्तयेत् ।

कायक्लेशांश्च तन्मूलान् वेदतत्त्वार्थमेव च ॥ इत्यादि ।

अन्त्यं खण्डितम् ।

(ण) नित्याह्निकतिलकम् ।

संवत् ५२३ ।

(त) पुरुषपरीक्षा ।

विद्यापतिरचिता । १०६ पत्राणि । लसं ५४२ ।

(थ) माधवानलकथा ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमः शिवाय ।

प्रखन्य परया भक्त्या हंसयानां सरस्वतीम् ।

तस्याः प्रसादात्साद्य करिष्यामि कथासिमाम् ॥

अस्ति ... पुण्ड्रवती नाम नगरी । ... तत्र नगरे राजा गोविन्दचन्द्रो-

नाम तस्य राज्ञीनां समस्तानि तासां मध्ये पट्टराज्ञी महादेवी पद्मिनी-

जासि पद्मावती नाम . . . . . तस्य राज्ञो शुद्धे माधवानलनामा

विप्रोऽस्ति । इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । इति माधवानलकथा समाप्ता । लसं ५४२ ।

(द) महालक्ष्मीमतभट्टारकः ।

विवरणं प्रदत्तम् ।

१२९१

(क) तात्पर्यपरिशुद्धिः ।

२४ पत्राणि । मैथिलान्तरलिखिता ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो गणेशाय ।

रागानुगतसम्भेदौ चन्द्रसूर्यानलेक्षणौ ।

नमामि गिरिजेशानौ यामिनौवासराविव ॥ इत्यादि ।

पुष्पिका । इत्याचार्यश्रीमदुदयनकुतौ तात्पर्यपरिशुद्धौ पञ्चमोऽध्यायः । लसं ४०३
चैत्रवदि १ चन्द्रे २ दिने भट्टाचार्यश्रीवाणीनाथस्याज्ञया - -
श्रीवाचस्पतिशर्मणा लिखितमिदं पुस्तकम् ।

(ख) दानधर्मः ।

(महाभारतशान्तिपर्वीयः ।) अक्षर - नेवारी ।

पुष्पिका । महाभारते शतसाहस्रं संहितायां दानधर्मेषु वैष्णवधर्मशास्त्रे पञ्च-
दशोऽध्यायः परिसमाप्तः । संवत् १६९१ । (आक्षराण्यङ्कानि ।)

१३३०

(क) सारसङ्ग्रहः ।

(धर्मशास्त्रम् ।)

पुष्पिका । इति वेदवैष्णवसिद्धान्तरस्य सारसङ्ग्रहे लक्षहोमविधौ नवमः परिच्छेदः
परिसमाप्तः । शुभमस्तु । संवत् ३७५ ।

(ख) न्यायवार्त्तिकतत्पर्यटीका ।

(पञ्चमाद्यादिकः ।) वाचस्पतिमिश्रेण रचिता ।

१३६१ ।

(क) दशक्रियाविधिः ।

(खण्डितः ।) अक्षर - नेवारी ।

(ख) स्तवराजमाहात्म्यम् ।

(भविष्यपुराणोक्तम् ।) अक्षर - नेवारी ।

(ग) शनैश्वरस्तवः ।

(स्कान्दपुराणीयः ।) अक्षर - नेवारी ।

संवत् (४९३) रामनन्दयुगे आषाढकृष्णवृत्तीयायां तिथौ शतभिषानक्षत्रे
... .. देव्यां वच्छ(त्सु)राजेन लिखितम् ।

(घ) नयतत्वालोकः ।

(तृतीयाध्यायात् खण्डितचतुर्थ्याध्यायपर्यन्तः ।)

वाचस्पतिमिश्ररचितः । मैथिलान्तरलिखितः ।

पुष्पिका । इति महामहोपाध्यायमिश्रश्रीवाचस्पतिविरचिते नयतत्वालोकौ तृतीया-
ध्यायः समाप्तः । लसं ४४९ । आश्विने काकोग्रामे ।

(ङ) न्यायवार्त्तिकतात्पर्यटीका ।

(द्वितीयाध्यायपर्यन्ता ।) उदयनरचिता । शकाब्दाः १४१० । ... .. ।

सर्वप्रग्रामे महामहोपाध्यायसन्मिश्रश्रीमच्छंकराणां चौपाड्यां गौड्डीया-
म्बु-श्रीमद्वासुदेवेन - - - - -

(च) कर्माक्रियाकाण्डः ।

सोमशम्भुरचितः । विवरणं प्रदत्तम् ।

(छ) विवादरत्नाकरः ।

(खण्डितः ।) मैथिलान्तरलिखितः ।

(ज) अमृतेश्वरदेवस्य नित्यपूजाविधिः ।

अक्षर - नेवारी । ११ पत्राणि ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो शिवाय ।

सव्यापसव्यासुतयोर्दधदित्तुविम्बं

कुम्भश्च त्वांसुधमभ्रकशुभरोदिवः ।

अङ्गे प्रियाश्च वरदाभयपाणिरेष

सृष्टुञ्जयो जयति साङ्गनिशाकरो × ॥

- - - - - वक्ष्ये येन विद्ध्यति मन्त्रराट् ।

आदौ खानं प्रकुर्वीत सर्वकित्त्वघनाशनम् ।

अश्वमन्त्रेण वेवेञ्चि सृदमुद्भृत्य मन्त्रवित् ॥ इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । इत्यमृतेश्वरदेवस्य नित्यपूजाविधिः ।

(झ) वामनेश्वरीपूजापद्धतिः ।

१७ पत्राणि । अक्षर - नेवारी ।

(अ) गुरुपंक्तिपूजाविधिः ।

९ पत्राणि । अक्षर - नेवारी ।

(ट) पुरस्वरणचन्द्रिका ।

(खण्डिता ।) देवेन्द्राश्रमरचिता । ४४ पत्राणि । वङ्गाक्षरलिखिता ।

पुष्पिका । इति परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीविबुधेन्द्राश्रमपूज्यपाद-शिष्य-देवेन्द्रा-
श्रमविरचितायां पुरस्वरणचन्द्रिकायां कुण्डमण्डपविधानम् ।

(ठ) किरणावलीटीका ।

वङ्गाक्षरलिखिता ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो भगवते गोपालाय ।

विद्यासन्धोदयोद्रेकादविद्यारजनीक्षये
यदुदेति नमस्तस्मै कस्मैचिद् विश्वतश्चिषे ॥
यतो द्रव्यं गुणाः कर्म तथा जातिः परापरा ।

विशेषाः समवायो वा तस्मीश्वरमुपास्महे ॥

अर्थानां प्रविवेचनाय जगतामन्तस्तमःशान्तये
सन्मार्गस्य विलोकनाय अतये लोकस्य यात्राखिलः । ?

तत्तत्तामसभूतभीत्य इमां विद्यावतां प्रीतये
घातेने किरणावलीमुदयनः सत्कर्तृजोमयीम् ॥

अतिविवशसंसारं मानवार्त्ताविहीनं
प्रवितन्तु दुर्वेलप्रक्रियाजालदुःस्थम् ।

सदपिसममतन्त्रं तन्त्रमेतद् वदन्ति
यच्छतजडधियो ये तेऽनुकम्पन्त एते ॥

शास्त्रारम्भे सदाचारपरम्परापरिप्राप्ततया कायवाङ्मनोभिः कृतं परापरा-
गुरुनमस्कारं शिष्यान् शिष्यायिभुमादौ निबध्नाति प्रणम्येति । इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । इतिशब्दे द्रव्यपदानुसमाप्तौ । शकाब्दाः १४९१ ।

- - - श्रीहरिशर्मणः स्त्राक्षरमिदं पुस्तकञ्च ।

नवद्वीपे पुस्तकं साङ्गं यातम् ॥

(ड) अमरकोषः ।

वङ्गाक्षरलिखितः ।

अन्तवाक्यम् । विसं १५११ । आवणशुक्लनवम्यां शुक्ले श्रीचम्पकारण्यनगरे विप्रराजदेव
(?) नारायणखेत्यादिविधिविराजमानमहाराजाधिराज-
श्रीमन्मदनसिंहदेवानां सम्भुज्यमानविजयराजे ठक्कुरश्रीगङ्गयीकै-
र्लिखितमिति ।

(ढ) देवीमाहात्म्यटीका ।

(दुर्गासन्देशभेदिकानाम्नी ।) वङ्गत्तरलिखिता ।

पुष्पिका । इति हारिताम्रश्रीपीताम्बरकृतायां दुर्गासन्देशभेदिकायां त्रयोदशे
माहात्म्ये तदुपसंहारविवेचनम् ।
श्रीमानिसां हलधरोऽलिखदम्बिकाया-
ष्टीकाञ्च वंशमणिराद्यस शेषमध्ये (?) ।
नेत्राब्धिरामपुतलक्ष्मणसेनवर्ष
भाद्रे कुजे हरिपुरे हरिवासरे ॥

१३१३

(क) महापुरुषस्तवः ।

(भागवतदशमस्कन्धेऽर्चयः ।) १० पत्राणि ।

अक्षर - नेवारी । श्रीमन्नृपालिकसंवात् -
ऋतुग्रहरषवर्षे ज्यैष्ठमासे कृष्ण ९ ॥

(ख) अनन्तमनानुष्ठानम् ।

(भावश्रीत्तरीयम् ।) ५ पत्राणि । अक्षर - नेवारी ।

(ग) विष्णुजन्मानुकीर्त्तनम् ।

(भविष्यपुराणीयम् ।) अक्षर - नेवारी ।

(घ) रामचन्द्रनामाष्टोत्तरशतम् ।

(पद्मपुराणोत्तरखण्डीयम् ।) अक्षर - नेवारी ।

(ङ) वशिष्ठदिलीपसंवादः ।

(पद्मपुराणोत्तरखण्डीयः ।) ४९ पत्राणि ।

अक्षर - नेवारी ।

(च) महालक्ष्मीमाहात्म्यव्रतव्याख्यानसमुच्चयः ।

गालवकृतः (?) । ५० पत्राणि । अक्षर - नेवारी ।

पुष्पिका । इति महालक्ष्मीमाहात्म्यव्रतव्याख्यानसमुच्चये षोडशः पटलः समाप्तः ।
श्रेयोऽस्तु संवत् ६८८ चैत्रमासे शुक्लपक्षे ।

(क) कालभैरवस्तोत्रम् ।

(काशीखण्डीयम् ।) अक्षर - नेवारी । १७ पत्राणि ।

(ज) अनन्तव्रतविधानम् ।

७ पत्राणि । अक्षर - नेवारी ।

(झ) अगस्त्यव्रतविधानम् ।

४ पत्राणि । अक्षर - नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो ब्रह्मणे नमः ।

अगस्त्यव्रतं प्रवक्ष्यामि । कर्त्तव्यमसि । अगस्त्य अस्त्राय फट् ।

अङ्गनासः । अगस्त्य हृदयाय नमः । इत्यादि ।

पुष्पिका । इति अगस्त्यव्रतविधानं समाप्तम् ॥

(ञ) विष्णुप्रतिष्ठाविधिः ।

खण्डितान्त्यः

३५ पत्राणि । अक्षर - नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।

अथ विष्णुप्रतिष्ठाविधिर्लिख्यते । तत्र आचार्यनिमन्त्रण-मण्डलकृत-
पुरस्करण-ब्रह्मचर्यगायत्री - - - कुण्डलादिकं कृत्वा - - -
यज्ञमण्डपं गत्वा - - - लभेत ॥ इत्यादि ।

(ट) कालिकाकुलसर्वस्वे कालिकास्तोत्रम् ।

मैथिलाक्षरलिखितम् । लसं ५१२ ।

(ठ) सिद्धान्तसारपद्धतिः ।

भोजदेवरचिता । ७१ पत्राणि । अक्षर - नेवारी ।

संवत् १८७ । (आक्षराण्यङ्कानि ।) कार्तिक ।

(ड) वैदिकमन्त्रसङ्ग्रहः । (?)

अक्षर - नेवारी । १३ - १८ पत्राणि ।

१३ पत्रे, - ॐ कन्या इव बहन्तु मे तवा उक्तं जाना अभि चाकशीमि ।

यत्र सोमः भ्रूयते यत्र यज्ञो घृतस्य धारा अभि तत्परं ते ॥ इत्यादि ।

(ढ) अनन्तव्रतोद्व्यापनविधिः ।

२ - १५ पत्राणि । अक्षर - नेवारी ।

संवत् ६२९ अश्विनी कृष्ण ९ । ... ।

(ण) सारदास्तवः ।

६ पत्राणि । अक्षर - नेवारी । संवत् ५१९ चैत्रवदि । ... ।

(त) मञ्जुश्रीसाधनम् ।

विवरणं प्रदत्तम् ।

(थ) षट्साहस्रम् ।

खण्डिताद्यम् ।

७९ पत्राणि । अक्षर - नेवारी ।

५ पत्रे, -

श्रीदेव्युवाच ।

श्रीमत्तन्तु महाज्ञानमित्यादि तृतीयपटलाब्धिर्यावत् व्याख्यालेखनविधि-
स्तथा गुरुशिष्यसमयलक्षणादिकं स्पष्टार्थम् । इति षट्साहस्रे तृतीयः
पटलः ।

पुष्पिकाः, - इति षट्साहस्रे १ । २ । ३ । ४ । ५ पटलानि ।

इति० मन्त्रव्याख्यानो ? नाम पटलः षष्ठः ।

इति षट्साहस्रे - ७ । ८ । ९ । १० पटलानि ।

इति० अघोरार्थाष्टकत्रिविद्या + ङ्गहस्य लक्षणम् । ११ ।

इति० द्वादशाङ्गषडङ्गमालिन्योद्गारे । १२ ।

इति० हृदयश्रीकूतौ लक्षणम् । १३ ।

इति० शिखाकूतौ लक्षणम् । १४ ।

इति० शिखास्रच्छन्दं देवस्य शिखाकूतौ अघोरमन्त्रोद्गारादिकम् । १५ ।

इति कवचवृत्ती समाप्ता ।

इति० १६ । १७ । १८ । १९ पटलानि ।

इति० योगिनीनां चक्रश्चतुर्विंशतितमः पटलः ।

(ततः परमस्ति पत्रद्वयम् ।)

(द) देवीमाहात्म्यम् ।

(खण्डितम् ।) नागराक्षरम् ।

कुलालिकाम्नायान्तर्गत-कुञ्जिकामतम् ।

अक्षर - नेवारी ।

खण्डादन्यस्माद् विवरणं प्रदत्तम् ।

अन्तवाक्यम् । - - रामदेवस्य परमेश्वरपरमभद्ररक्षपरमसौगतसहाराजाधिराज-
श्रीमद्रामपालदेवस्य प्रवृत्तं - - - ।

१३६४

महाभारतम् ।

(आदिपर्वमात्रम् ।)

१३७६

(क) महालक्ष्मीमाहात्म्यम् ।

(ख) त्रिपुरासुन्दरीप्रातस्तोत्रम् ।

(रुद्रयामलीयम् ।)

(ग) त्रिपुरास्तवः ।

(रुद्रयामलीयः ।)

(घ) त्रिपुराकवचम् ।

(सर्वार्थसाधनं नाम ।)

(ङ) कर्पूरस्तोत्रम् ।

(च) शिवकवचम् ।

(भैरवतन्त्रीयम् ।)

- (इ) शिवधर्मः ।
(शान्द्यध्यायमात्रम् ।)
विवरणं प्रदत्तम् ।
- (ज) देवीमाहात्म्यम् ।
(खण्डितम् ।)
अक्षर - नेवारी ।

१४७३

- (क) कुञ्जिकामतम् ।
(कुलालिकाम्नायोक्तम् ।) २०० पत्राणि । अक्षर - नेवारी ।
- पुष्पिका । इति कुलालिकाम्नाये श्रीकुञ्जिकामते समस्तज्ञानावबोधचर्यानिर्देशो
नाम पञ्चविंशतितमः पटलः । इति चतुर्विंशतिषाहखे सारात्सारतरं
श्रीकुञ्जिकाम्नायं श्री - - - - - पीठविनिर्गतः पञ्चविंशति(त)मः
पटलः ।
सतङ्गे (शतङ्गे) वत्सरे पूर्णं पञ्चपञ्चासकाधिके ।
तदा आशा मासे शुके दशम्यां तिथिसुत्तमम् ॥ (?)
विशाख ऋतुं नेमीतु . . . . . । (?)
लिखितं सप्तसंग्रहकुञ्जिकामताख्यम् ॥

- (ख) उपाकर्म्ममन्त्राणि ।
४९ पत्राणि । अक्षर - नेवारी ।
- प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो ब्रह्मणे नमः । पुनः सप्तऋषिभ्यो नमः ।
अथैतदुपाकर्म्मविधिं व्याख्यास्यामः । इत्यादि ।

- (ग) देवीकवचम् ।
अक्षर - नेवारी ।

- (घ) देवीमाहात्म्यम् ।
अक्षर - नेवारी ।

+ + द्वययुग्मवाणाब्दगतवच्छ(त्स)रे(?) मासे भाद्रे शुक्लचतुर्थ्यां -- ॥

- (ङ) आख्यातप्रकरणम् ।
(कातन्वीयम् ।) खण्डितम् । अक्षर - नेवारी ।
- (च) उपाकर्मविधिः ।
अक्षर - नेवारी । संवत् १८० । प्रावण-शुक्ल द्वितीया - - - ॥
- (छ) हरिहरस्तोत्रम् ।
(हरिवंशान्तर्गतम् ।) अक्षर - नेवारी ।
- (ज) वागीश्वरीस्तोत्रम् ।
अक्षर - नेवारी ।
- (झ) देवीमाहात्म्यम् ।
अक्षर - नेवारी । संवत् ५१९ मार्गशिर - शुक्लपक्षम्यां त्रयो ।
- (ञ) जीमूतवाहनावदानम् ।
सिमेन्द्ररचितम् । अक्षर - नेवारी ।
- (ट) मालतीमाधवनाटकम् ।
अक्षर - नेवारी । संवत् २७६ अश्विनी शुक्लपक्षम्यां - - - -
श्रीभक्त-बुद्धरचितम् पुस्तकोऽयम् ॥
- (ठ) मेघदूतम् ।
खण्डितम् । भैरवलाक्षरलिखितम् ।
- (ड) शिशुपालवधकाव्यम् ।
खण्डितम् । अक्षर - नेवारी ।
- (ढ) अमरकोषः ।
अक्षर - नेवारी । संवत् ४१२ ।
- (ण) कुशण्डिकाकर्मविधिः ।
अक्षर - नेवारी ।
- (त) गृह्यपद्धतिः ।
अक्षर - नेवारी ।

अन्तवाक्यम् । सरदि गगनवाणे धूर्जटेरस्य मौलो
इयति गतगतकोऽस्मिन् मेचको पौष्यनामे ।
विदितकरतलार्त्तं भानुवारे विशिष्टे
लिखितमिति सम्पूर्णं पद्धतिं सारगृह्यम् ॥

(थ) सिद्धपञ्चाशिका ।

९ पत्राणि । अक्षर - नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । श्रीआदिनाथपादुकोभ्यो नमः ।

श्रीमन्महेन्द्राचले रम्ये खड्गाट ? शिखरे स्थितम् ।

सर्वज्ञं स(श)वरं वीरं शिवं परमकारणम् ॥

उपसङ्गम्य विधिना देवदेवं जगद्गुरुम् ।

प्रणिपत्य महेशानी पृच्छति सा महेश्वरम् ॥

सिद्धान्तश्चैव डामरं दक्षिणश्चैव भारुडम् ।

भूततन्त्रश्च देवेश कुलशास्त्राण्यनेकधा ॥

मया श्रुतानि श्रीनाथ स्वया निगदितानि च ।

इदानीं श्रोतुमिच्छामि कुलमूलावतारकम् ॥

जडं सष्टिमधः सष्टिमधोऽधःसष्टिरेव च ।

कथयस्व प्रसादेन यद्यहं तव वल्लभा ॥ इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । इति सिद्धपञ्चाशिकायां चन्द्रपीठविनिर्गतायां मूलनाथावतारितायां

दिव्याज्ञागुणप्रकाशिकायां कुलालीतन्त्रमूलगतायां पञ्चमः पटलः

समाप्तोऽयं श्रीसिद्धपञ्चाशिका । इति श्रीमहादेवेनालेखि ॥

(द) कुञ्जिकामतम् ।

६८ पत्राणि । अक्षर - नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ सिद्धिः । भैरवाय नमः ॥

ॐ ह्रीं श्रीं ऐं क्रुं हुं ह्लीं क्लीं चः ।

प्रणिपत्य अनादिनाथं अनाथभृतौघामोघनिर्मथनम् ।

सततानन्दितमनसं ससुरासुरवन्दिताङ्घ्रियुगम् ॥

श्रीकुञ्जिकोवाच ।

शिवचित्ताञ्जसंघातदुर्विकाशावकाश्रिते ।
सदोदितप्रशान्ताय नमः श्रीनाथभानवे ॥
वेष्टिता देवदेवेश अज्ञानपटलैरहम् ।
वामदक्षिणसिद्धान्तैः साम्प्रतं वर्त्तते कुधीः ॥
यत् तत् कुलक्रमायातं कुलालीतनुतां गतम् ।
सूत्रसङ्ग्रहनिर्मिता कल्पसन्धविवर्जितम् ॥ ?
अपरं शुद्धदिव्यौघं निष्कौबलं कथं प्रभो ।
पूर्ववृत्तान्तसंयुक्तं यथायातं कुलेश्वर ॥
पीठानि पीठनाथश्च पीठदेव्यश्च पालकाः ।
बालवृद्धकुमाराख्यं क्रमदीपसमन्वितम् ॥
तथा पीठविधैः पीठैर्द्वीपदेव्या समन्वितम् ।
पञ्चांशानाञ्च चत्वारि युग्मान्यष्टोत्तराणि च ॥
पालकैश्च चतुस्त्रिंशैस्त्रिविधैरेतैश्च हि ।
एवमादिभिरन्यञ्च कुलग्रन्थप्रमाणम् ॥
श्रीमतीयं सुरेशान सारात्मपतरं महत् ।
कथं पीठास्त्रिस्थानोक्तः कुलाकुलविभागशः ॥
रं प्रादिकामपर्यन्तं ज्ञेयते किं कुलेश्वर ।
कथयस्व प्रसादेन अल्पग्रन्थार्थविस्तरम् ॥
अन्यञ्च यत्र सूत्रैः अज्ञानमतिना मया ।
तत्सर्वं कथं हे नाथ कुलसारं सुदुर्लभम् ॥ इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् ।

निर्गूढं समाप्तम् ॥

पाश्चात्तन्श्रीमहादेवेन लिखितम् ॥

पुष्पिकाः ;—

इति निर्गूढे ज्ञानसद्भावे दिव्यौघे कुञ्जिकामते ।

आद्यावतारे योगश्च तवाख्यातं वरानने ॥

इति निर्गूढे ज्ञानसद्भावे दिव्यौघे कुञ्जिकामते ।

साधिष्ठानसमायोगे तवाख्यातं कुलाम्बिके ॥

इति निर्गूढे ज्ञानसद्भावे दिव्यौघे कुञ्जिकामते ।

द्वीपमार्गं मया ख्यातं त्वत्प्रियार्थं सुलोचने ॥

(ध) योगपौठः ।

५ पत्राणि । अक्षर - नेवारी ।

पुष्पिका ;— योगपौठे क्रमोदयो नाम १ मः पटलः ।

” ” ” २ यः पटलः ।

(ततो नाख्यन्या पुष्पिका ।)

(न) गृह्यपरिशिष्टम् ।

अक्षर - नेवारी । ३८ पत्राणि ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो नारायणाय ।

विट्कल्पं वा स्वगृह्योक्तं यस्य कर्म प्रकौचितम् ।

तस्य तावन्ति शाखाणि - - - द्रुतं भवेत् ॥

इति गृह्यपरिशिष्टम् । इत्यादि ॥

(प) पराशरस्मृतिः ।

अक्षर - नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो गणेशाय ।

अथातो हिमशैलाग्रे देवदारुवनाश्रये ।

व्यासमेकाग्रमासीनं ऋषयः पृच्छति - - ॥

मानुषाणां हितं धर्मं वर्तमानं कलौ युगे ।

शौचाचारं - - - वद सत्यवतीसुत ॥

- - - व्यासो दीप्तार्कसन्निभः ।

प्रत्युवाच महातेजा श्रुतिस्मृतिविशारदः ॥ इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । यादृशं पुस्तकं + + + + + ।

+ + + + + + + + ॥

पुष्पिकाः । २ पत्रे ;— इति पराशरधर्मशास्त्रे प्रथमोऽध्यायः ।

५ ” ” ” ” द्वितीयः ।

७ ” ” ” ” तृतीयः ।

९ ” ” ” ” चतुर्थः ।

११ ” ” ” ” पञ्चमः ।

१४ ” ” ” ” षष्ठः ।

१७	पत्रे,—	इति	पराशरधर्मशास्त्रे	सप्तमः ।
१९	”	”	”	अष्टमः ।
२१	”	”	”	नवमः ।
२४	”	”	”	दशमः ।
२५	”	”	”	एकादशः ।
२६	”	”	”	द्वादशः ।

१४७५

(क) मानवधर्मशास्त्रम् ।

(खण्डितम् ।) नागराक्षरम् ।

(ख) संवत्सरप्रदीपः ।

(आदिखण्डितः ।) मैथिलमक्षरम् । शकाब्दाः १४८७ । गोनगर ।
स्वर्णवालकश्रीलक्ष्मीनाथदत्तयाक्षरम् ।

(ग) चाणक्यश्लोकाः ।

मैथिलमक्षरम् ।

(घ) अमरकोषटिप्पणी ।

अक्षर -- नेवारी ।

(ङ) उद्गभेदः ।

अक्षर -- नेवारी ।

(च) रूपान्तरव्याकरणम् ।

मैथिलमक्षरम् । १२१ पत्राणि ।

प्रारम्भवाक्यम् ।

ॐ नमः शिवाय ।

सर्व्वज्ञमनन्तगुणं बालप्रबोधनार्थमहम् ।

रूपावतारमख्यं सुकलापसृजुं करिष्यामि ॥

येनाक्षरसमाग्रायमधिगम्य महेश्वरात् ।

कृतं व्याकरणं प्रोक्तं तस्मै पाणिनये नमः ॥

कृता सुकृतिना चेर्यं प्रक्रिया धर्मैकीर्तिना ।

पोतानां पोतवत् क्षिप्रं शब्दाब्धौ पारगामिनाम् ॥

तत्रादौ तावत् प्रत्याहाराः शास्त्रे संज्ञासंबन्धव्यवहारज्ञापनार्थमनुव × ते ।
तद्यथा अ इ उ ण । इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । रेफ उपोत्तमो वेति विशेषणार्थः । पटुजातीयः । मृदुजातीयः । इति
रूपावतारः समाप्तः । लसं ३६७ भाद्रशुदि ५ शनौ ।

(क) शारौरकमीमांसाभाष्यम् ।

(चतुर्थाध्यायस्य ।) शङ्कराचार्यकृतम् । मैथिलसंस्करणम् ।

१५०८

(क) बौद्धाधिकारव्याख्या ।

(खण्डितान्ता ।) नरहरिकृता । मैथिलसंस्करणम् । ७१ पत्राणि ।

प्रारम्भवाक्यम् । श्रीनरसिंहाय नमः ।

नमयन्नवनीभुजां शिरोभि र्दलयन्मृगुलाचलैः सहैव ।

रभसेन शरासनं पुरारेर्भक्तिं प्रोसकमातनोतु रामः ॥

सूक्त्या पितृचरणानामवगमस्य दर्भसारेण ।

क्रियते श्रीनरहरिणा व्याख्या बौद्धाधिकारस्य ॥

समाप्तिकामनया कृतं प्रणामं शिष्यशिक्षार्थं निबध्नाति स्वाम्यमिति ।

इत्यादि ।

(ख) भगवद्गीता ।

अक्षर - नेवारी । संवत् ४८१ । माघशुक्लनवम्यां तिथौ ।

(ग) प्रह्लादचरित्रम् ।

(विष्णुपुराणीयम् ।) अक्षर - नेवारी ।

(घ) गोपालध्यानराजः ।

(गोपालतन्त्रीयः ।) अक्षर - नेवारी ।

(ङ) देवीमाहात्म्यम् ।

नागराक्षरम् । संवत् १४९२ । समये भाद्रशुदि .. महाराजा ....

पृथ्वीसिंहदेवमुज्यमानराज्ये चम्पकारण्यनगरे । शुभसंख्त् ।

(च) वैशाखमाहात्म्यम् ।

(पद्मपुराण-पातालखण्डीयम् ।) अक्षर - नेवारी ।

- (क) रामायणम् ।
(उत्तरकाण्डम् ।) अक्षर - नेवारी ।
अन्तवाक्यम् । मुनिवाणरसे वर्षयाघाडे मासि पाण्डरे ।
कामे गुरौ रामकथां लेखसिद्धिस्तदाभवत् ॥
- (ज) शिवरात्रिविधानम् ।
मैथिलमन्त्रम् । (पद्मपुराणौयम् ।)
- (झ) वशिष्ठदिल्लीपसंवादः ।
(पद्मपुराणोत्तरखण्डौयः ।) अक्षर - नेवारी ।
- (ञ) भगवद्गीता ।
अक्षर - नेवारी ।
अन्तवाक्यम् । अब्देऽस्मिन् श्रुतिरामदन्तिबलिते मासेऽपि मासे शुचौ (?)
.. .. ..
.. .. ..
.. .. .. ॥
- (ट) छात्यकचपतरुः ।
(आद्यान्तखण्डितम् ।) लक्ष्मीधरकृतः । अक्षर - नेवारी ।
- (ठ) प्रतिष्ठातन्त्रम् ।
अक्षर - नेवारी । (आदिखण्डितम् ।)
अन्तवाक्यम् । इति सिद्धासाख्ये महातन्त्रे प्रतिष्ठातन्त्रं समाप्तम् ।
वेदे भन्मथवाणनरनेत्रे वत्सरे सुसंधाते
फाल्गुनमासशुक्लघद्यां भृगुवाचरे सुभगे ।
श्रीभद्ररेन्द्रदेवे राजेन्द्रे राजराजसादृश्ये
नेपालेऽस्मिन् गुणवति पशुपतिपादाङ्कपरिवृते ॥
भक्तश्रीमणिधामा वटकमहौपालपुत्रसम्भारो । ?
देव्यामताभिधानं पुस्तकमभिलिखति भक्तिचित्तेन ॥
पुष्पिकाः ;— इति देव्यामते महातन्त्रे वास्तुपटलः ।
” ” वेधलक्षणे चतुरोत्तरशततमः पटलः ।

इति देव्यामते	योज्यायोज्यलक्षणम् ।
” ”	भित्तिबन्धनम् ।
” ”	भूमिबन्धनम् ।
” ”	गुरुशिष्यविशेषणम् ।
” ”	प्रासादोद्दयमनम् ।
” ”	भित्तिप्रमाणनियमः ।
” ”	सूत्रपातलक्षणम् ।
” ”	श्रव्योद्धारलक्षणम् ।

१५३४

(क) उपाकर्मस्नानविधिः ।

अक्षर - नेवारी ।

(ख) शान्तिमन्त्राणि ।

२७ पत्राणि । अक्षर - नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो ब्रह्मणे ॐ स्वस्ति नो मिमीतामश्चिनाभगः
स्वस्ति देव्यदिति - - - स्वस्ति पूषा असुरोहधातु नः स्वस्ति ।
इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । विश्वेदेवाः शान्तिः ब्रह्म शान्तिः + + शान्तिरेव शान्तिः + + शान्ति-
रेषा । अभि प्रयोऽस्तु संवत् ६६७ भाद्र ... ।

(ग) देवीमाहात्म्यम् ।

मैत्रेयलक्षणम् । लक्षं ३९२ (?) पौषवदि ३ बुधे महाराजाधिराज-
श्रीकंसनारायणदेवप्रचारेण - - - - प्रणतेन सुप्रतिष्ठ - - श्रीउदय-
करेण लिखितेषा पुस्तोति । श्रीरामभद्रलक्ष्मणाभ्यां नमः ॥

(घ) मृत्युञ्जयस्तवः ।

अक्षर - नेवारी ।

अन्तवाक्यम् । इति पारमेश्वरे चतुरश्रीतिषाहस्रै मृत्युञ्जयस्तवः समाप्तः ॥

(ङ) देवीमाहात्म्यम् ।

अक्षर - नेवारी । संवत् ३८५ । मार्गशिर ... श्रीराजाधिराज ....

श्रीअभयमल्लदेवस्य विजयराज्ये श्रीनीलीसोलाया? मधिवासिना
श्रीमणिनागशालि - - - - - ॥

(च) देवीमाहात्म्यम् ।

अक्षर - नेवारी । . . राजाधिराज . . श्रीश्रीधर्ममल्लदेवस्य विजय-
राज्ये । संवत् ११८ साधकृष्णदशम्यां . . . . वज्राचार्य-श्रीसुगत-
चन्द्रस्य लिखितम् । शिवमस्तु सर्व्वजगताम् । . . . ॥

(ख) प्रबोधचन्द्रोदयनाटकम् ।

(प्राचीनास्य लिपिः किन्तु आदावन्ते च अनिचित् पत्राणि नवीन-
लिखितानि सन्ति ।) अक्षर - नेवारी ।

(ज) तन्त्राख्यानकथा ।

अक्षर - नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् ।

ॐ नमः सर्व्वज्ञाय ।

तन्त्राख्यानकथा चैव बुद्धिपरोपबोधनी ।

आदित्यदीधितिमेवं वा निधास्यामि यत्नतः ॥

ततो नेपाली भाषा -

श्लोकाः -

३० पत्रे; - यस्य बुद्धिः सत्यं तस्य निर्बुद्धेस्तु कुतः सुखम् ।

सर्व्वकुञ्जस्यस्यो निष्क्रान्तो जम्बूको धिया ॥ इत्यादि ।

ततोऽस्य श्लोकस्य भाषयानुवादः ।

६४ पत्रे; - वदमानोऽपि पापेन यः पापान्न निवर्त्तते ।

असादयति दुर्ममथा . . . . कर्कटग्रहान् ॥

ततोऽस्य श्लोकस्य भाषयानुवादश्च ।

अन्तवाक्यम् । संवत् ७२५ । कार्तिक ।

(क) वशिष्ठदिलीपसंवादः ।

(पद्मपुराणोत्तरखण्डीयः ।) अक्षर - नेवारी ।

(ख) विविधविद्याविचारचतुरा ।

प्रारम्भवाक्यम् ।

ॐ नमो नारायणाय ।

सर्वकामावाप्तये शान्तिकपौष्टिकान्युच्यते । तत्र नवग्रहमखस्त्रिविधः
अयुतहोमो लक्षहोमः कोटिहोमश्चेति ॥ इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् ।

वाजपेयातिरात्राभ्यां हेमन्तशिशिरे स्थितम् ।

अश्वमेधसमं प्राहुर्वसन्ते चैव यत् स्थितम् ।

ग्रीष्मे च स्थितं तोयं राजसूयाद् विशिष्यते ॥

एतन्महाराजविशेषधर्मान् करोति यो धर्मपरः सुबुद्धिः ।

स याति सद्गालयमाशु पूतः कल्याननेकान् दिवि मोदते च ॥

अनेन लोकान् समस्तपादान् भुक्त्वा समर्द्धयमङ्गनाभिः ।

सहैव विष्णोः परमं पदं यत् प्राप्नोति तद् योगबलेन भूयः ॥

पुष्पिका ;—

इति श्रीमद्भोजदेवविरचिते विविधविद्याविचारचतुराभिधानायां
नवग्रहमखतुलापुस्तकादिमन्त्रादिकर्मपद्धतौ तद्गागवापीकूपप्रतिष्ठा-
विधिः । परिसमाप्ताच्चेति ॥ समस्त्यादि महाराजाधिराजवर-
कुमारश्रीमद्गदाधरदेवपादानामाज्ञया श्रीशुभपतिभिर्लिखितमिदं पुस्तक-
मिति । लखं ३५२५ आवणवदि १ शुक्रे श्रीरत्नधरनगरे । ॐ नमो
भगवते वासुदेवाय ।

(ग) दशकर्मपद्धतिः ।

अक्षर - नेवारी । संवत् २६६(?) चैत्रशुक्लपूर्णिमायां राजाधिराज-
परमेश्वर श्री अ + ल देवय्य विजयराज्ये पुस्तकोऽयं लिखितमिति ।

(घ) प्रतिष्ठातत्त्वम् ।

रघुनन्दनकृतम् । वङ्गाक्षरलिखितम् ।

अन्तवाक्यम् ।

सङ्कलिते शकाब्दे सप्तत्रयपत्रितारकाथीशैः ।

श्रीमत्फाल्गुनमासे शुक्लप्रतिपत्तिथौ शुक्रे ॥

व्यलिखत् केशवशर्मा ।

(ङ) वशिष्ठदिलीपसंवादः ।

(पद्मपुराणोत्तरखण्डतीयः ।) अक्षर - नेवारी ।

(च) धूर्त्तसमागमनाटकम् ।

ज्योतिरीश्वरकृतम् । ११ पत्राणि । अक्षर - नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो गणेशाय ।

हर्षादम्भोजजन्मप्रभृतिद्विविषदां संसदि प्रीतिमत्या-
+ + मौलौ पुरारेर्दु + ति परिणये सात्ततं चुम्ब्यमाने । (?)

तद्भक्तं शैलवक्त्रैर्मिलितमिति भ्रशं वीक्ष्य चन्द्रः सदास्यो
दृष्ट्वा तद्वृत्तमाशु स्मितिसुभगमुखः पातु वः पञ्चवक्त्रः ॥

अपिच । वक्त्राम्भोरुद्धि विस्मिता स्तवकिता वक्तोरुद्धि स्फारिताः
श्रेणीश्रीमनि गुम्फिताश्वरणयोरङ्गणोः पुनर्विस्तृताः ।
पार्वत्याः प्रतिगात्रचित्रगतयस्तन्वन्ति (सु) भद्राणि वो
विद्वेष्यान्तिकपुष्पसायकशरैरौशस्य हृत्प्रभङ्गयः ॥

नान्यन्ते सूत्रधारः । अलमतिविस्तरेण । यदहं -

मानायोधनिरुद्धनिर्जितसुरत्रयत्रसद्वाहिनौ-
नृत्यद्वीमकवन्धमेलकदलद्वेषमिभ्रमद्भूधरः ।

अस्ति श्रीहरसिंहदेवदत्तपतिः कार्णाटचूडामणि-
र्हृष्यत्पार्थिवसार्थमालिसुकुटन्यस्ताङ्घ्रिपङ्केरुहः ॥

तस्योद्दृष्टभुजैरतापदहनत्वालानिरस्ता यदा

राज्ञः सत्सुशान्तुरागपदवीविद्योतनाचार्यकः ।

यो धीरेश्वरवंशमौलितिलको दातावदाताशय-

स्तस्य श्रीकविशेखरस्य कविता मञ्चित्तमालम्बते ॥

तदनेन सकलसङ्गीतविद्याशेखरविद्योतनाभिनवभरतेन . . . . .

श्रीरामेश्वरपौत्रेण तत्रभवतः पवित्रकीर्तधोरसिंहस्यात्मजेन महीशासन-

श्रेणिशेखरश्रीमत्पल्लजन्मभूमिनायककविशेखराचार्यश्रीज्योतिरीश्वरेण

निजकुतूहलविरचितं धूर्त्तसमागमं नाम नाटकं अभिनेतुमादिष्टोऽस्ति

इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । इति निष्क्रान्ताः सर्व्वे ।

पुष्पिका ;— कविशेखराचार्यश्रीज्योतिरीश्वरविरचितं धूर्त्तसमागमं नाम नाटकम् ।

(क) रागमाला ।

अक्षर - नेवारी । ३ पत्राणि ।

कागजलिखिताया एकस्या त्रिवरणं प्रदत्तम् ।

(ज) सङ्गीतसर्वस्वम् ।

(अन्तर्खण्डितम् ।) जगद्वरकृतम् । अक्षर - नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् ।

ॐ नमो नृत्यनाथाय ।

स्वर्गङ्गायमनीपठैयति तलिङ्गीपैयति द्योस्वर्ग

यद् रङ्गीयति मर्दलीयति घनस्तारा च पुष्पीयति ।

गौरी यत्र नटीयतीन्दुतरणी यत् कांस्यतोनीयतः

शम्भोरद्भुतनाद्यसङ्गीतिरियं भूयात् तत्र श्रेयसे ॥ (?)

नाद्यदर्पणसङ्गीतवल्लौसङ्गीतशेखरम् ।

नाद्यलोचनसङ्गीतकल्पवृक्षौ निरूपयन् ॥

दशरूपं रत्नकोषं भरतोक्तानिदिशं तथा ।

सङ्गीतसर्वस्वमिदं तनोति श्रीजगद्वरः ॥ इत्यादि ।

(झ) भाषावृत्तिव्याकरणम् ।

(आद्यन्तखण्डितम् ।) मैथिलमक्षरम् ।

(ञ) काव्यप्रकाशम् ।

मैथिलमक्षरम् ।

(ट) सिद्धसन्तानसाधनसोपानपद्धतिः वा श्रीमत्पद्धतिः ।

(आद्यन्तखण्डिता ।) यशोराजकृता ।

३१ पत्राणि । अक्षर - नेवारी ।

पुष्पिकाः ;—

इति गोपालजश्रीयशोराजविरचितायां सिद्धसन्तानसाधनसोपानपद्धत्य-
भिधानायां सिद्धमार्गप्रकाशायां श्रीसत्पद्धत्यां ग्रन्थावतारः प्रथमः
पटलः ।

इति० गुरुशिष्यविचारो नाम । २ ।

” वेधद्वैताविधानो नाम । ३ ।

.. अवस्थाभूदयविचारो नाम । ४ ।

- इति० वेधप्रवृत्तिविचारो नाम । ५ ।
” परोक्षानुग्रहो नाम । ६ ।
” समयविचारे समयवर्णनो नाम । ७ ।
” आचार्य्याणामधिकारे सङ्केतविनिर्णयो नाम । ८ ।
” भाग्यावरोहणे मन्त्रोद्धारो नाम । १० ।
” महाभाग्यावरोहणं नाम योगपटलः । ११ ।
” भाग्यावरोहणजपविधाने देव्यास्त्वनुस्मरणम् । १२ ।
” कुलवागेश्वरीविधाने श्लोकद्वादशविनिर्णयो नाम । १३ ।
” योगिन्त्याकृष्टिमेलकं नाम । १४ ।
” ज्ञानघटकारविचारो नाम । १५ ।

(ठ) देवीमाहात्म्यम् ।

(खण्डितम् ।) अक्षर - नेवारी ।

(ड) विमलावती ।

(आद्येन त्रुटिता अन्तेन च खण्डिता ।) अक्षर - नेवारी । १७४ पत्राणि ।

प्रारम्भवाक्यम् । नत्वा नादिमलो . . . . . ।

पूजाहोमपवित्रदान . . . . . स्मृतौ कुर्महे ॥

युक्तदीक्षाप्रतिष्ठायां बोधवारिधेः

स्वच्छागामभारभीस मृदु + + + + व × नः ।

स्मृत्या वा शेषसिद्धान्तभाभिः + + + जबोधकम्

आय्यधर्मशिवाचार्यसूर्य्यमाचार्य्यमार्गकम् ॥ (?)

अभेत्याय रजन्यन्ते शुचिर्वा + + शुचिः सदा ।

प्राणायामाद्यष्टाङ्गयोगं + + + मध्यगम् ॥ इत्यादि ।

पुष्पिकाः ;— विमलावत्यां पूजाविधिः प्रथमः ।

” होमविधिः । २ ।

” पवित्रविधिः । ३ ।

५६ पत्रे ;— ” दामनविधिः (?) । ४ ।

१०३ पत्रे ;— ” दीक्षाविधिः । ५ ।

अतो नास्ति पुष्पिका ।

१५३७

(क) देवीमाहात्म्यम् ।

(खण्डितम् ।) अक्षर - नेवारी ।

(ख) मयसङ्गहे । वा प्रतिष्ठातत्त्वम् ।

(आदिखण्डितम् ।) अक्षर - नेवारी ।

पुष्पिकाः ;— मयसङ्गहे वास्तुविधिस्तुर्गः परिच्छेदः ।
मयसङ्गहे प्रासादविधानं पञ्चमः ।
इति मयसङ्गहे प्रतिष्ठातत्त्वं समाप्तम् ।

(ग) अनुस्मृतिस्तवः ।

(शिष्योरनुस्मरणम् ।) अक्षर - नेवारी ।

(घ) अमरकोषः ।

(स्वर्गवर्गः ।) सैयिलमक्षरम् ।

(ङ) नरपतिजयचर्या ।

(खण्डिता ।) अक्षर - नेवारी ।

(च) उत्तररामचरितनाटकम् ।

नागराक्षरम् ।

१५५८

चन्द्रव्याकरणम् ।

वृत्तसहितम् । (द्वितीयाध्यायपर्यन्तम् ।) अक्षर - नेवारी ।

१६४ पत्राणि ।

१५५९

(क) देवीमाहात्म्यम् ।

अक्षर - नेवारी ।

अन्तवाक्यम् । शुभमस्तु संवत् ३५८ ज्यैष्ठ्यशुक्ले पञ्चमीघटितघण्ट्यां लिखितं समाप्ती-
कृतमिति । श्रीश्रीशुभमस्तुदेवस्य विजयराज्ये लिखितम् ।

(ख) व्याकरणशास्त्रम् । (?)

(आद्यान्तखण्डितम् ।) ९१ पत्राणि । मैथिलमत्तरम् ।

२५ पत्रस्य प्रारम्भवाक्यम् । आदिर्वर्णोऽन्त्येन इता इत्संज्ञकेन सह सृष्ट्युपायस्त-
न्मध्यपातिनां वर्णानां ग्राहको भवति । इत्यादि ।

पुष्पिकाः ;—

४ पत्रे । इति संचावतारः ।

१५ पत्रे । इति संहितावतारः ।

६३ पत्रे । इति विभक्त्यवतारः समाप्तः ।

६४ पत्रे । इति विभक्तिविभागः समाप्तः ।

७१ पत्रे । इति णव्वावतारः समाप्तः ।

७३ पत्रे । इति षत्ववतारः समाप्तः ।

७८ पत्रे । इति समासावतारः समाप्तः ।

८९ पत्रे । इत्यनुकाधिकारः समाप्तः । (१)

(ततो नास्त्यन्या पुष्पिका)

(ग) इष्टिसूत्रम् ।

(कात्यायनोक्तम् ।) अक्षर - नेवारौ ।

(घ) देवीमाहात्म्यम् ।

अक्षर - नेवारौ ।

अन्तवाक्यम् । महाराजपरमेश्वरपरमभट्टारकश्रीमद्भयमल्लदेवस्य विजयराज्ये ।

...

(ङ) श्रीजापालेश्वरीभीमादेव्याः पूजापद्धतिः ।

(पितृनिर्माचनिकाभिधेया ।) अक्षर - नेवारौ । ५ पत्राणि ।

(च) निदानम् ।

विवरणं प्रदत्तम् ।

(छ) एकादशीव्रतविधानम् ।

अक्षर - नेवारौ ।

(ज) एकादशीमाहात्म्यम् ।

अक्षर - नेवारौ ।

(झ) एकादशुत्पत्तिः ।

अक्षर - नेवारी ।

(ञ) रामायणम् ।

(उत्तरकाण्डम् ।) (कतिपयानि पत्राणि ।) मैथिलमक्षरम् ।

(ट) वामकेश्वरीमतटिप्पणम् ।

अक्षर - नेवारी । ८० पत्राणि ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमः शिवादिभ्यो गुरुभ्यः । ॐ नमस्त्रिपुरनरैक्यै ।

श्रीवामकेश्वरीमते विस्मरणभीत्या विषमटिप्पणं लिख्यते । देवीशिष्यः प्रशिष्यो वा ग्रन्थमवतारयिषुः नमस्कारं कृत्वा गणेशग्रहनक्षत्रेत्यादि । महादेवीं मातृकां प्रणमामि । इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । मन्त्रं स्मृत्वा होमं कृत्वा हे परमेश्वर साधकः . . . . . कालमृत्यु-भयादिभिर्न बाध्यते ।

पुष्पिका ;— इति श्रीवामकेश्वरीमहातन्त्रे त्रिपुराहोमविधिर्नाम पञ्चमः पटलः ।

निर्वाधं परिरक्षति क्षिप्रं चाम्नापालबुद्धामणौ

वीरश्रीजयराजपैवन्तुमते नेपालभूमखलम् ।

शैवाचार्यवरस्य मन्त्रप्रपतेर्विख्यातकीर्त्तः कृते

सव्याख्यां च त्रिपुराश्रितौ समलिखन्नारायणाख्यः कविः ॥

संवत् १९१४ ।

यादृशं द्रुकं दृष्टं तादृशं लिखितं मया ।

अक्षरं वा सुबद्धं वा मम दोषो न विद्यते ॥

ॐ नमस्त्रिपुरसुन्दर्यै । शिवमस्तु ॥

अपराः पुष्पिकाः ;— इति वामकेश्वरीतन्त्रे प्रथमः पटलः ।

” ” त्रिपुराप्रयोगो द्वितीयः ।

” ” मुद्रापटलस्तृतीयः ।

” ” बीजत्रयसाधनस्तुर्थाः ।

” ” त्रिपुराहोमविधिर्नाम पञ्चमः ।

(ठ) अमरकोषः ।

(द्व.दशपत्राणि मात्रम् ।)

(ड) महाभारतम् ।

(सभापर्व) सैथिलसत्तरम् । लघं ३३५ ।

(ढ) ज्योतिषानन्दस्तवः ।

अक्षर - नेवारी । ५ पत्राणि ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमः शिवाय ।

नमस्ते निर्मलं देवं नमस्ते ज्ञानरूपिणम् ।

नमस्ते ज्योतीरूपञ्च निष्कलञ्च नमोऽस्तु ते ॥ इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । अद्यापि शरणं देवि त्वमेव शरणं मम ।

यत्कामं प्रार्थये नित्यं देहि देहि महेश्वर ॥

पुष्पिका ;— इति ज्योतिषानन्दस्तवः समाप्तः । शुभमस्तु ॥

(ण) सिद्धिलक्ष्मणचर्मम् ।

अक्षर - नेवारी । ४ पत्राणि ।

(त) वशिष्ठदिलीपसंवादः ।

(पद्मपुराणोत्तरखण्डे) अक्षर - नेवारी । संवत् ५८८ ।

१ ५ ८ ३

(क) चान्द्रव्याकरणम् ।

(कतिचित् पत्राणि ।) अक्षर - नेवारी ।

(ख) दिनेपदेशः ।

(कतिचित् पत्राणि ।) अक्षर - नेवारी ।

(ग) चान्द्रव्याकरणम् ।

(३-३३ पत्राणि ।) अक्षर - नेवारी ।

पुष्पिका ;— चान्द्रव्याकरणे षष्ठोऽध्यायः समाप्तः । श्रेयोऽस्तु संवत् ३९९ । कार्तिक-
कृष्णचतुर्थ्यां । मङ्गलवासरे । शुभमस्तु ॥

(घ) शिशुपालबधटीका ।

(प्रथमसर्गस्य षोडशसर्गस्य च ।) अक्षर - नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् ।

ॐ नमः शिवाय ।

मोहमातङ्गविध्वंसान्मुक्तिमुक्तावितायिने ।

योगीन्द्रमानस . . वासिने हरये नमः ॥

निसर्गदुर्बोधमबोधविक्लवाः

क्व माघकाव्यं क्व च मादृशाशयाः ।

चिकीर्षुरत्रापि तथापि पञ्जिकां

मनोरथानामगतिर्न विद्यते ॥

आदौ मङ्ग्लार्थं विघ्नोपशमहेतुं . . इत्यादि

(ड) वैदिकमन्त्रमङ्गलः । (?)

२९ पत्राणि । अक्षर - नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । + नमो यज्ञपुरुषाय । परिषद्मूहनमन्त्रः ।

य देवा देवडे हुनं देवासश्चक्रमावयम् ।

अग्निर्मा तस्मादेनसो विश्वांश्च चत्सुं हसः ॥ इत्यादि ।

(च) कालोत्तरतन्त्रम् ।

२८ पत्राणि । अक्षर - नेवारी ।

पुष्पिका । २८ पत्रे ; - इति कालोत्तरे पञ्चविंशतितमः पटलः ।

(क) रामोपाख्यानेम् ।

(महाभारतारण्यपर्वीयम् ।) ३-१४ पत्राणि । अक्षर - नेवारी ।

(ज) शारदालिखकम् ।

(खण्डितम् ।) वङ्गाक्षरलिखितम् ।

(झ) व्रतपद्धतिः ।

सद्गुरुकृता । मैथिलमक्षरम् ।

अन्तवाक्यम् । लसं ३४४ आषाढशुक्लद्वितीयायां श्रीसुधाधरेण लिखितमिति ।

(ञ) नागानन्दनाटकम् ।

(आदितस्त्रीणि पत्राणि न सन्ति ।) अक्षर - नेवारी ।

अन्तवाक्यम् । संवत् ४३८ फाल्गुन . . . . . श्रीश्रीराजाधिराजपरमधार्मिक-
परमभट्टारकश्रीश्रीजयानन्ददेव × श्वरस्य विजयराज्ये ।

- (ट) देवीमाहात्म्यम् ।
अक्षर - नेवारी ।
(ठ) अनर्घराघवनाटकम् ।
मैथिलमक्षरम् ।

१५८४ ।

- (क) तन्त्राख्यानकथा ।
(नीलुपदेशकश्लोकसंग्रहः ।)
(ख) श्लोकसंग्रहः ।
(ग) गीतमाला ।
(नेवारीभाषागीतानि ।)
(घ) विनायकस्तवराजः ।
(ङ) देवीमाहात्म्यम् ।
(च) त्रिपुरासुरनादनित्यकर्म्मविधिः ।

१५८५ ।

- (क) सौन्दर्यतीमाधवनाटकम् ।
सं ४६९ ।
(ख) काव्यादर्शः ।
(खण्डितः ।)
(ग) सौन्दरानन्दकाव्यम् ।
८ पत्राणि ।

१६०६ ।

- (क) दानवाक्यसमुच्चयः ।
योगीश्वररचितः । विवरणं प्रदत्तम् ।

- (क) चान्द्रव्याकरणम् ।
(ख) भगवद्गीता ।
संवत् ४५२ ।
(ग) मालिनीस्तुतिः ।
(मालिनीच्छन्दा भगवत्याः स्तवनम् ।)
(घ) देवीमाहात्म्यम् ।
संवत् २६२ ।
(ङ) अमरकोषः ।
(च) दशकर्मपद्धतिः ।
(छ) हरिचरितकाव्यम् ।
(ज) देवीमाहात्म्यम् ।
(झ) शिशुपालबधकाव्यम् ।
(खण्डितम् ।)
(ञ) हितोपदेशः ।
- अन्तवाक्यम् । श्रीयत्तमस्तुपतेर्विजये च राज्ये
भक्तपतेर्निवसितो वरकौर्त्तिरामः ।
तत्रैव भूषणकृतोऽपि हितोपदेश-
स्तोत्रकः समस्तहृदयाब्जविकाशभानुः ॥
संवत् - वेदग्रहवाण्ये — — — ।
- (ट) अमरकोषः ।
कतिपयानि पत्राणि ।
(ठ) कौचकबधकाव्यम् ।
नौतिवर्मेकृतम् ।
(ड) विष्णुसहस्रनामभाष्यम् ।

१६२२ ।

(क) जयाख्यसंहिता वा ज्ञानलक्ष्मी ।

(खण्डिता ।) ४५ - ११५ पत्राणि । अक्षर - नेवारी ।

मध्यपुष्पिका । श्रीजयाख्यसंहितायां मानसयाग द्वादशः पटलः ।

अन्तपुष्पिका । श्रीमदेकायनाचार्यनारायणगर्भपादानुग्रहैतः साधकः चन्दतन्त्रतायां
ज्ञानलक्ष्म्या अन्तिष्टाविधिश्चतुर्विंशः पटलः ।

संवत् ३०७ फाल्गुनकृष्णषष्ठ्यां श्रीगुणकामदेवेश्य विजयराज्ये लिखित-
मिदं मागमं स्वपुस्तकं भट्टश्रीश्रीचन्द्रमित्तये शिवादिभ्यो गुरुभ्यो नमः ।

(ख) वारुणपूजा ।

४ पत्राणि । अक्षर - नेवारी ।

पुष्पिका । इति नन्दिकेश्वरमते प्रतिष्ठामन्त्रे वारुणपूजा समाप्ता ।

(ग) वारिशास्त्रम् ।

= पत्राणि ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो वरुणाय ।

ब्रह्मविष्णुशिवं रुद्रश्चन्द्रसूर्यग्रहादिषु ।

देवतानाञ्च सर्वेषां नमः शक्रपुरोगमान् ॥

ऋग्यजुःसामायजुर्वेदां षडङ्गसपदक्रमात् ।

सागुण्ये सर्वेषां वारिशास्त्रं प्रवक्ष्यते ॥

त्रिंशत्तत्रमासश्च दिनं लग्नं मुहूर्त्तकम् ।

वारुणेषु च ऋतेषु सौम्ययोगयुतेषु च ॥

सौम्येषु दिनवारेषु बुधजीवनिरीक्षिते ।

पूर्वेषु पक्षमासेषु पूर्णलग्नमहोदये ॥

देवतागमनं यत्र वायुस्तत्राभिगामिनः ।

सिद्धियुक्ते भसात्रे च क्षिप्रं भवति उज्वलम् ॥ इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । गर्गभाषितवारिशास्त्रसाराशतक समाप्तः ।

संवत् १९० (आक्षराण्यङ्कानि ।) वैशाखशुक्लद्वादश्यां — — — ॥

(घ) वारुणयागविधिः ।

३ पत्राणि । अक्षर - नेवारी ।

पुष्पिका । इति नन्दिकेश्वरप्रोक्तायां प्रतिष्ठातन्त्रे वारुणयागविधिः समाप्तमिति ।

(ङ) मन्त्रोद्धारः ।

(आद्यन्तखण्डितः ।) अक्षर - नेवारी ।

मध्यपुष्पिका । मुख्यं मन्त्रोद्दारे षष्ठः पटलः ।

(च) ज्ञानलक्ष्मी वा जयाख्यसंहिता ।

(आदिमध्यान्तखण्डिता ।) अक्षर - नेवारी ।

पुष्पिका । १०२ पत्रे । श्रीजयाख्यसंहितायां चतुराश्रमधर्मोद्गाविंशः पटलः ।

१०८ ,, श्रीमदेकायनाचार्यनारायणगर्भपोषानुग्रहीतसाधकचन्द्रदत्तकृतायां
ज्ञानलक्ष्म्यां प्रेतश्राद्धविधिस्तयो + + ।

१२० ,, श्रीमदेकायन०पञ्चविंशः पटलः प्रायश्चित्तविधिः ।
श्रीमदेकायन०सप्तविंशतिः पटलः ।

(क) रत्नकरण्डिका ।

द्रोणकृता । विवरणं पत्रतमम् ।

(ज) अमरकोषः ।

मैथिलमन्त्रम् ।

अन्तवाक्यम् । परमभट्टारकत्यादिराजावलीपूर्वकश्रीमद्भवसिंहदेवसंभुज्यमानायां
तीरभुक्ती — — — — — ।

(झ) प्रलिधापद्धतिः ।

६० पत्राणि । अक्षर - नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमः शिवाय ।

शिवं गणं गुरुं वाणीं मोक्षाय विघ्नशान्तये ।

नमामि भुक्तिसुत्रयर्थं प्रत्येकं वाग्बिभूतये ॥

आगमाभ्यासभौरूपां प्रतिष्ठास्वधिकारिणाम् ।

लक्ष्यलक्षणहीनानां क्रियाज्ञानोद्यतात्मनाम् ॥

— — — — —

लिङ्गपीठशिलामानं लक्षणोद्धारपूर्वकम् ।

गुरुपारम्परायातं शेषं यद् व्यवहारिकम् ।
तन्मया लिख्यते कर्म प्रतिष्ठायामनाकुलम् ॥
पुष्पिका । इति प्रतिष्ठापद्धतिः समाप्तः ।

यदा नेपालभूपालानन्तमल्लोऽभिधावति ।
रसभ्रसमायुक्तो श्रुतिः सम्बत् तदा ययो ॥
कार्त्तिसासे सिते पक्षे द्वितीयायां कुजे दिने ।
कायस्थोदयहर्षण हर्षण लिखितं द्रुतम् ॥

- - - - -
- - - - -

(ज) महामायास्तवः ।

५ पत्राणि । अक्षर - नेवारी ।

पुष्पिका । इति शिवशक्तिसमरसीभवा महामायास्तवः समाप्तः । संवत् ३९९
आषाढशुक्लपञ्चम्यां रविदिने ॥

(ट) मेघदूतटीका ।

(खण्डिता ।) अक्षर - नेवारी ।

(ठ) प्रतिष्ठासारसङ्ग्रहः ।

५९ पत्राणि । अक्षर - नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमः श्रीभैरवाय ।

प्रानाथश्चरणतरणिर्जयति महामोहतिमिरहरणश्रीः ।

कृता विबुधवृन्दहृदयाम्भोरुहवन — — — न येन ॥ (?)

चिन्मयानन्दगम्भीरशिद्धवे(चिन्मवे) शम्भवे नमः ।

स्वशक्तिप्रसरे क्रीडा — — — — सूक्तये ॥

प्रायेणह कलौ काले दुर्लभागमदर्शनः ।

अतो मूलागमोद्भूत्य प्रतिष्ठापद्धतिः कृता ॥

अथ देवताप्रतिष्ठायां विधानमभिधीयते ।

इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । इति कुमारौपूजाविधिः ।

समाप्तोऽयं प्रतिष्ठासारसंग्रहः ।

श्रीलक्ष्मीपादपङ्क्तौ (पङ्क्तौ) पञ्जीविना राजपत्याराधेन संयह्यकृत ॥ (१)

अब्जः वह्न्यश्च सागरश्चैतौ अश्विन्यसिते पक्षे — — — ॥

(ड) मेदिनीकोषः ।

मैथिलमन्तरम् । लघं ३७७ पौषवदि ।

(ढ) प्रपञ्चसारतन्त्रम् ।

मैथिलमन्तरम् । लघं ४०८ । विवरणं प्रदत्तम् ।

(ण) वेतालपञ्चविंशतिः ।

(नेपालीभाषायाम् ।)

(त) विनायकस्तवः ।

(भविष्यपुराणोक्तः ।)

(थ) शनैश्वरस्तवः ।

(स्कन्दपुराणीयः ।)

१६३४ ।

(क) तत्वसारः ।

अक्षर — नेवारी । ६ पत्राणि ।

(विलुप्तान्तरमिति प्रथमपत्रस्य प्रारम्भवाक्यं दुष्पठनीयम् ।)

प्रारम्भवाक्यम् । ३ पत्रे । कर्त्तिकोवाच ।

चाष्टुपादं तं वर्त्तव्यं गुरुणा सह शङ्करः ।

तत्त्वप्रतिकर्त्तव्यौ चान्यथा तं — — कुतः ॥

सुकर्त्ताश्च कथं कर्त्ता — — कथम् ।

— — — सर्वकर्त्ता कथं भवेत् ॥

ईश्वरोवाच ।

सत्यं भवति मुक्तानामसत्यं पशुचेतसाम् ।

सत्यासत्यं भवेत् तत्त्वः सत्यः सत्यः प्रदाननः ॥

पुष्पिका । इति तत्वसारः समाप्तः ।

(ख) ज्ञानकारिका ।

१६ पत्राणि । अक्षर — नेवारी ।

पुष्पिका ।

१३ पत्रे । इति ज्ञानकारिकायां धर्म्मार्धर्म्मविभागे - - द्वितीयः पटलः ।

१६ पत्रे । इति ज्ञानकारः महामच्छिन्द्रनाथपादावतारितोक्तं - - - तृतीयः
पटलः ॥

(ग) चतुर्थीविधिः ।

(विवाहात् परं चतुर्थदिशस्य कृत्यानि ।) अक्षर - नेवारी ।

(घ) दशकर्मविधिः ।

(खण्डितः ।) अक्षर - नेवारी ।

(ङ) विवाहादिपद्धतिः ।

(वाजसनेयिनाम् ।) रामदत्तविरचितः । मैथिलमक्षरम् ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमो महागणेशाय ।

सन्धिविग्रहमन्त्रीन्द्रदेवादित्यात्मदेवः ।

भूमिपालशिरोरत्नरञ्जिताङ्घ्रिसरोरुहः ॥

सन्धिविग्रहचतुष्प्रीमद्वीपद्वारसहोदरः ।

महामहत्तकः श्रीमान् विराजति गणेश्वरः ॥

श्रीमता रामदत्तेन भोक्तव्या तस्य सूनुना ।

पद्धतिः क्रियते धर्म्या रम्या वाजसनेयिनाम् ॥

तत्रादौ विवर्णः । इत्यादि ।

पुष्पिका ।

इति महामहत्तकश्रीमद्रामदत्तकारिता वाजसनेयिविवाहादिपद्धतिः

समाप्तः । लसं ४१४ । ज्यैष्ठ्यदि ॥

(च) कालज्ञानम् वा कालोत्तरम् ।

३ - २६ पत्राणि । नागराक्षरम् ।

पुष्पिकाः ।

इति कालज्ञाने - - शतिके दशमपटलः ।

इति कालोत्तरे - - - एकादशः ॥

” द्वादश
” पञ्चदश
” षट्दश
” अष्टादश ।

(इ) युद्धजयार्णवतन्त्रम् ।

अक्षर - नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । - - सूर्याय ।

मोहान्यकारमग्रानां जनानां ज्ञानरश्मिभिः ।

कृतमुद्धरणं येन तं नौमि शिवभास्करम् ॥

देव्युवाच ।

भगवन् देवदेवेश शशाङ्क - - - - ।

- - - परमं ज्ञानं विस्ववृष्टं महेश्वरम् ।

स्वरोदयं परं गुह्यं मुनिना - - - पुनः ॥ इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । इति युद्धजयार्णवतन्त्रे प्रकीर्णाधिकारो नाम दशमपटलः समाप्तः स्वरोदय

- - - संवत् ४२६ । (आद्यराज्यङ्कानि ।)

- - - - श्रीश्रीजयतिष्ठन्मन्त्रदेवस्य विजयराज्ये ।

(ज) अनुमानखण्डटीका ।

वाचस्पतिरचिता ।

(खण्डितान्ता ।) मैथिलमन्त्रम् । विवरणं प्रदत्तम् ।

(झ) भाषावृत्तिः ।

(आद्यान्तखण्डिता ।) मैथिलमन्त्रम् ।

(ञ) अनर्घराघविनाटकम् ।

(आद्यान्तखण्डितम् ।) मैथिलमन्त्रम् ।

१६२५ ।

महाभारतम् ।

(खण्डितान्तसभापर्वमात्रम् ।) ९३ पत्राणि । अक्षर - नेवारी ।

१६४५ ।

(क) देवीमाहात्म्यम् ।

(देवीस्तवसहितम् ।) अक्षर - नेवारी । संवत् ३८२ ।

- (ख) रुद्रमाहात्म्यम् ।
(वराहपुराणीयम् ।) अक्षर - नेवारी ।
- (ग) देवीमाहात्म्यम् ।
(आदिखण्डितम् ।) नागराक्षरम् ।
- (घ) मालिनीस्तोत्रम् ।
(मालिनीच्छन्दसा महाभाष्यायाः स्तवनम् ।)
११ पत्राणि । अक्षर - नेवारी ।
- अन्तवाक्यम् । श्रीमन्नेपालमण्डले । राजा श्रीअभयमल्लनेव भुज्यमाने ।
पुष्पिका । इति मालिनीस्तोत्रं समाप्तम् ।
इति समस्तथत्तव्याग्निनिश्चयो नाम पीठकास्तोत्रं समाप्तः ।
- (ङ) पञ्चपत्राणि ।
(कामशास्त्रीयाणि ।)
- प्रारम्भवाक्यम् । बाला स्याद् घोडशाब्दं तदुपरि तरुणी त्रिंशतो यावदूर्ध्वं
प्रौढा स्यात् पञ्चपत्राणां च अधिपरमतो वृद्धतामेति नारी ।
दीर्घा कृष्णा च तन्वी चिरविरहवती निम्नकृता श्लथः स्युः
स्थूला गौरौ च खर्वी सततरतिरपि गूढकृता घना स्युः ॥ इत्यादि ।
- अन्तवाक्यम् । यद् गृह्णीत कश्चन वञ्चिताङ्गी स्थितोपरिष्ठा पुरुषं च नाभ्या ।
नितम्बिना विध्यति तान्ना गाढं गृह्णात्यसौ विद्वकमुच्यते तत् ॥ (?)
- (च) कामकला ।
कोक्कविरचिता । ११ पत्राणि ।
- प्रारम्भवाक्यम् । (मङ्गलाचरणश्लोकौ परित्यज्य लिखितम् ।)
(श्री) कोक्कनाम्ना कृतिना कृतोऽयं
श्रीवैन्दत्तस्य कुतूहलेन ।
विलोकातां कामकला सुधीरा
प्रदीपकल्या च रसं विगुम्फः(?) ॥
असाध्यायाः सुखं विद्विः सिद्धायाश्चानुरञ्जनम् ।
रक्तायाश्च रतिः सन्धक् कामशास्त्रप्रयोजनम् ॥

पुष्पिकाः । ३ पत्रे । इति जात्यधिकारो नाम परिच्छेदः ।

५ पत्रे । इति चन्द्रकलाभिधानो नाम द्वितीयः परिच्छेदः ।

११ पत्रे । इति नखाधिकारो नाम ।

(छ) तिङ्भेदः ।

२० पत्राणि ।

घारम्भवाक्यम् । नमो भवाय ।

सदा - - - - - चित्तं शुणोदधिम् ।

शब्दज्ञानानभिज्ञानां तिङां भेदस्तु कथ्यते ॥

(ज) सत्वबाधाप्रशमनम् ।

(विष्णुधर्म्मार्थम् ।) ५ पत्राणि ।

अन्तवारागम् । संवत् ३२२ आषाढद्वाष्णाष्टम्याभ्यामदिव्यवासरे । राज्ये श्रीमदरिमल्लदेवस्य
विजयराजे लिखनं समाप्तोक्तम् ।

(झ) इन्द्राचीस्तवः ।

अक्षर - नेवारी ।

(ञ) महामायास्तवः ।

अक्षर - नेवारी ।

(ट) ब्रह्मपुराणम् ।

१०७ - १०२ पत्राणि । अक्षर - नेवारी ।

पुष्पिकाः । इत्यादिब्रह्मपुराणे स्वयम्भूकृषिसम्वादे प्रतिभोत्पत्तिः ।

इत्यादिब्रह्मपुराणे स्वयम्भूकृषिसम्वादे उत्कलवर्णनम् ।

इत्यादिब्रह्मपुराणे स्वयम्भूकृषिसम्वादे दत्तयज्ञविध्वंसनम् ।

(ठ) रामायणम् ।

(खण्डितकौटइष्टसुन्दरकाण्डमात्रम् ।) मैथिलमक्षरम् ।

(ड) मुद्राप्रकाशः ।

(मुद्राराक्षसनाटकस्य टीका । प्रथमाङ्कात् तृतीयाङ्कस्य क्रियदंशपर्यन्ता)

वटेश्वरविरचितः । मैथिलमक्षरम् ।

पुष्पिका । महामहोपाध्यायश्रीगौरीपतितनयश्रीवटेश्वरविरचितमुद्राप्रकाशे प्रथमोऽङ्कः ।

(ठ) महालक्ष्मीमाहात्म्यव्याख्यानसमुच्चयः ।

अक्षर - नेवारी ।

पुष्पिका । इति गालवकृते महालक्ष्मीमाहात्म्यव्याख्यानसमुच्चये षोडशमोऽध्यायः समाप्तः ।

संवत्सरे भूतखपक्षशेषे मासे सिते श्रावणजीवधारे ।

पूर्वादिषाढे - - कामतिथौ दिनेषु संपूर्णमिदं हि शास्त्रम् ॥

यस्मिन् नृपेशः स्थितिरालमल्लुः समस्तसामन्तपुत्रेभ्युनक्ति ।

तस्मिन् समालिख्य वीरादिसिंहो महादिलक्ष्मीं व्रतराजमीशम् ॥

(ण) सप्तमीव्रतकथा ।

अक्षर - नेवारी ।

वह्निशून्यशरे याते नेपालाब्दि विधीयते ।

अशुन्याश्च सिते पक्षे तिथौ कार मृगुदिने ॥ ?

(त) महालक्ष्मीव्रतकथा ।

अक्षर - नेवारी । संवत् ५०२ ।

(थ) कुसुमाञ्जलिप्रकाशः ।

वर्द्धमानरचितः । मीथलमक्षरम् ।

प्रारम्भवाक्यम् । (मङ्गलचरणानन्तरम् ।)

न्यायाम्भोजपतङ्गाय मीमांसापारदृशने ।

गङ्गेश्वरस्य गुरवे पित्रे च भवते नमः ॥ इत्यादि ।

पुष्पिका । इति कुसुमाञ्जलिप्रकाशे तृतीयः सप्तकः ।

१६४७ ।

(क) वेदमन्त्राणि ।

(ख) शारदातिलकम् ।

(खण्डितम् ।) दक्षिणक्षरलिखितम् ।

(ग) धातुपाठः ।

(खण्डितः ।)

(घ) पारमेश्वरीमततन्त्रम् ।

(खण्डितम् ।)

(ङ) धातुज्ञानम् ।

(धातूनां साधनप्रणाली ।)

(च) कुशोपदेशटीका ।

अङ्गरकुमाररचिता । अक्षर - नेवारी ।

पुष्पिका ।

इति कुशोपदेशे नीतिसारे अङ्गरकुमारकृते अष्टमः श्लोकः सम्बन्धः
परिच्छेदः समाप्तः परिपूरि सम्पूर्णांम् । संवत् १४४ फाल्गुन प्रतिपददिने
भृगुवासरे काष्ठमण्डपपुरीपूर्वदिग्स्थितमहावीहारतस्मूले नामवासित-
वक्षाचार्यश्रीबान्धवसेनेन रचितम् ।

(छ) उपयोगक्रमः ।

(व्याकरणशास्त्रम् ।)

(ज) ब्रह्मपुराणम् ।

(खण्डितम् ।)

(झ) लङ्कावतारः ।

गुप्ताक्षरलिखितः । संवत् २८ । (आक्षराखण्डानि ।)

१६४८ ।

(क) गुप्ताक्षरलिखितानि षोडशपत्राणि ।

(व्याकरणशास्त्रीयाणि ।)

सूत्राणि । ग्रैष्मवसन्ताद् वा । एताभ्या - - - - भवति ।

ग्रैष्मकं श्रयं ग्रैष्मं वासन्तं वासन्तकं । कालाद्देयसृष्टं ॥ कालेभ्यः सप्त-
म्यन्तेभ्यः देय - - - यथाविहितं - - - इयो भवन्ति । ऋणश्चेत्
तत् मासदेयं ऋणं मासिकं ग्रैष्मम् । ऋणमिति किं मासदेया भिक्षा ।
इत्यादि ।

(ख) सर्वज्ञानोत्तरतन्त्रम् ।

४० पत्राणि । गुप्ताक्षरलिखितम् ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमः शिवाय ।

समाप्तिं चाशुते तन्त्रे देवदेवं महेश्वरम् ।

— — — परां गुह्यां पृच्छ — — षडाननः ॥

— — — सर्वलोकेशः सर्वज्ञः सर्वकृत् प्रभोः । (?)

सर्वज्ञा + मयज्ञानं सर्वज्ञानेषु चोत्तरम् ॥

युक्तं सर्वात्मकैर्मन्त्रैः सर्वसिद्धार्थसाधकः ।

हिताय सर्वसत्वानां वक्तुमर्हस्यशेषतः ॥

— — — वाच ।

अथातः सम्प्रवक्ष्यामि सर्वशास्त्रसमुत्तमम् ।

सर्वज्ञानोत्तरं नाम सर्वतन्त्रा — — ॥

— — — सर्वपुष्पेषु सारसुद्रुयं निर्मितम् ।

गन्धदं सर्वशास्त्रेषु सारसुद्रुयं शम्भुना ॥

— — — दार्ढ्यं निष्पेयं यथा सर्वैः सुरासुरैः ।

उद्धृतं अमृतं पूर्वं तन्त्रेदे तन्त्रसुत्तमम् ॥ इत्यादि ।

(एकापि पुष्पिका न द्रष्टा ।)

(ग) चरकसंहिता ।

अक्षर — नेवारी । विवरणं प्रदत्तम् ।

(घ) खण्डखाद्यटीका ।

श्रीदत्तरचिता । विवरणं प्रदत्तम् ।

(ङ) द्विपुराजपहोमविधिः ।

(वामशेखरतन्त्रोक्तः ।) १९ — ३५ पत्राणि । अक्षर — नेवारी ।

(च) नागरकसर्वस्वम् ।

विवरणं प्रदत्तम् ।

(छ) द्वैतनिर्णयः ।

२ — ४८ पत्राणि । मैथिलमक्षरम् ।

(ज) भोजदेवसङ्ग्रहः ।

अक्षर — नेवारी । विवरणं प्रदत्तम् ।

(झ) महामायाष्टकम् ।

अक्षर - नेवारी ।

अन्तवाक्यम् । स्वत्वत् ५८४ । पौषशुक्लपञ्चम्यां तिथौ । शुभम् ।

(ञ) दशकर्मपद्धतिः ।

६४ पत्राणि ।

प्रारम्भवाक्यम् । ब्रह्मणे नमः ।

अथ गर्भाधानविधिः ।

रजस्वला - - - - - । अष्टमे दिने सभ्यते स्नानं । इत्यादि ।

(ट) गुह्यसिद्धिशास्त्रम् ।

५९ पत्राणि । अक्षर - नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमः श्रीभैरवाय ।

आदिवर्गक्रमान्तस्थं युगसिद्धचतुष्टयम् ।

अष्टाष्टकक्रमायान्तं तं वन्दे कुलनायकम् ॥

श्रीश्रीपीठे मयान्तस्थे गुह्यपीठे परिस्थितः ।

अनन्तचक्रमारुढा सर्वव्यापिवभूषितम् ॥

- - - - -

इत्युवाच ।

गुह्यसिद्धिक्रमं देव समयोचारलक्षणम् ।

सवाह्याभ्याम् ब्रूहि नाथ सर्वजगत्पते ॥ इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । इह लोके च दारिद्र्यं मृते च पशुतां नयेत् ॥

संस्कृतं ५१४ दुराखाङ्गमासे शुक्ले पञ्चमीये

श्रीश्रीभक्तग्रामे जयपितीराजमल्लदेवस्य विजयराज्ये श्रीभोगेश्वरकुटुम्बज-

क्रमाचार्यलिखिता . . . . . श्रीगुह्यसिद्धिशास्त्र समाप्तः ॥

(ठ) भैरवार्चनम् ।

१५ पत्राणि । अक्षर - नेवारी ।

(ड) नैषधचरितम् ।

खण्डितनवमसर्गपर्यन्तम् । मैथिलसप्तसू ।

(ढ) शारदातिलकम् ।

(आदिमध्यखण्डितम् ।) वङ्गाक्षरलिखितम् । आक्षे १३३६ ।

(ण) मुद्राराक्षसनाटकम् ।

अक्षर - नेवारी ।

अन्तवाक्यम् । श्रेयोऽस्तु संवत् ४९१ । भाद्रपदशुक्लतृतीयायां तिथौ . . . . .
परमेश्वरपरमभट्टारकपरमधार्मिकः श्रीश्रीजयार्ज . . . नां विजयराजे
श्रीनेपालमखडले । . . . . । श्रीलक्ष्मणापुरे श्रीमाणिकगलोत्तरे
महाविहारे श्रीयोखाच्छंविहाराधिवासिनः . . . . . लेखिक-
रत्नाङ्कुरश्रीगोमेन्द्रचन्देन सत्वोपकारार्थं हेतुना खड्गस्तीन लिखितं . . ॥

१६८३ ।

(क) अभिसमयालङ्कारः ।

२३ पत्राणि । अक्षर - नेवारी ।

(ख) अष्टसाहस्रिका ।

(खण्डिता ।) अक्षर - नेवारी ।

(ग) महाभारतम् ।

(खण्डितश्रव्यगद्गदवर्षात्मकम् ।) अक्षर - नेवारी ।

(घ) विद्यापीठः ।

पुष्पिका । इति विद्यापीठे शुद्धकालिकेन्धकशारे (?) तृतीयपरिच्छेदः समाप्तः ।

(ङ) षड्भाष्यम् । (?)

१३ पत्राणि । गुप्ताक्षरलिखितम् ।

सूत्राणि यथा - आतश्चोपसर्गं । आकारान्ताद्गतोः उपसर्गं उपपदे अत्
प्रत्ययो भवति । स्त्रियां प्रस्था संस्था प्रभा प्रधा उपधा । ईषिग्रन्था-
शिवन्दिविदिकारितान्तेभ्यो युः । ईषि ग्रन्थे आशि वन्दि विदि कारि
तान्ता इत्येतेभ्यः स्त्रियां युप्रत्ययो भवति । ईषा . . . . . आसना वन्दना
वेदना कारणा . . . . . ॥

कीर्त्तीव्योक्तिश्च । कीर्त्ति इष्ट इत्येतयोः क्ति प्रत्ययो भवति । युष्वाधि-
कृतः । कीर्त्तिः कीर्त्तिना ।

पुष्पिका । ऋद्भाष्यतः प्रथमोऽध्यायः समाप्तः ।

CATALOGUE

OF

PALM-LEAF MANUSCRIPTS

IN THE COLLECTION RECENTLY MADE BY

HIS EXCELLENCY

MAHĀRAJĀ SIR BĪR SHAMSHER JANG BĀHĀDUR RĀNĀ,

PRIME MINISTER AND COMMANDER-IN-CHIEF OF NEPAL.

—.....+.....—

२

- (क) दिव्यावदानम् ।
(रूपवत्यवदान - कुणालावदान - प्राशुप्रदानावदानैः समेतम् ।)
- (ख) कारण्डव्यूहः ।
अक्षर - नेवारी ।
- (ग) अष्टसाहस्रिकाप्रज्ञापरमिता ।
अक्षर - नेवारी ।
- (घ) जातकमाला ।
(पृष्ठजातक - हंसजातक - यज्ञजातक - व्याघ्रीजातकानि ।)

६

खण्डखाद्यकम् ।

ब्रह्मगुप्तरचितम् । १५ पत्राणि । अक्षर - नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ नमः सूर्याय ।

प्रणिपत्य महादेवं जगदुत्पत्तिस्थितिप्रलयहेतुम् ।

वक्ष्यामि खण्डखाद्यकमाचार्यार्यभटतुल्यफलम् ॥

प्रायेणार्यभटेन व्यवहार प्रतिदिन यतो लक्ष्यम् ।

चन्द्राहजातकादिषु तत्समलघुतरोक्तिगतः ॥ (?) इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् । इति खण्डखाद्यको महाकरणे परिलेखाधिकारः समाप्तः । समाप्तश्चैदं
खण्डखाद्यकम् । - - - - - अथोऽस्तु संवत् ४७० भाद्रपदकृष्ण-
द्वितीयापरहृतीयायां तिथौ - - - - - ॥

४

तिङ्भेदः ।

प्रारम्भवाक्यम् ।

ॐ नमो वागीश्वराय ।

मञ्जुघोषं प्रणम्यादौ बालानां ह्रुद्विद्वये ।

शब्दज्ञानमभिज्ञान - - - दं तु कथयति ॥

तत्र लडादीनां लक्ष्याने तिवादयः आदिशा भवन्ति । को पुनस्ते लडा
दयः । लट् लिट् लुट् लृट् लोट् इति पञ्च - - टित् । इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् ।

इति ६ समाप्तः । संवत् ५४० ज्येष्ठशुक्ल १३ शुभ - - ।

१२

(क) द्वैतनिर्णयः ।

वाचस्पतिमिश्ररचितः । मैथिलमत्तरम् ।

(ख) विवादनिर्णयः ।

वाचस्पतिमिश्ररचितः । मैथिलमत्तरम् ॥

१४

(क) अताधिकाष्टाश्रीतिपत्राणि ।

(वेद्यशास्त्रीयाणि ।) मैथिलमत्तरम् ।

प्रारम्भवाक्यम् ।

ॐ महागणेशाय नमः ।

विबुधार्थसाधनधिया दुग्धाब्जैरमृतमुद्धृतं येन ।

विद्युतज्वराव्याधि - - च दिशन्तु धन्वन्तरिः सिद्धिम् ॥

रोगमादौ परीक्षेत ततोऽनन्तरमौषधम् ।

ततः कर्म भिषक् पश्चाद् ज्ञानपूर्व्वं समाचरेत् ॥ इत्यादि ।

(कापि पुष्पिका न दृष्टा ।)

(ख) भागवतटीका ।

(एकादशद्वादशस्कन्धयोः ।) मैथिलमन्त्रम् ।

प्रारम्भवाक्यम् । ॐ गणपतये नमः ।

प्राग्विरुद्धोपसंहारो रूपितोऽनेकधा बुधा ।

मुक्तयेकादशे स्कन्धे ध्यायैकत्रिंशतोच्यते ॥ (?)

तत्रज्ञानकर्म्मनिष्ठाभेदात् प्रकरणं द्वयं पञ्चाध्यायाः

तत्राद्येऽध्याये रूप्यो यदूनां युगपत्तयः ।

विष्णुगुप्तो यदुरुने विप्रशाखाद् विमुक्तये ॥

तत्रादौ तत्र प्रसिद्धार्थं समनन्तरस्कन्धार्थं— वदति ।

कृत्विति यत्रिष्टुं शेषभूभारहरणाय वेगवृत्तरं कलिं कलहमन्येषां जनयन्
भुवोभारं निरहरदिति ॥ इत्यादि ।

अन्तवाक्यम् ।

लसं ३९३ मार्गं शुद्धि १४ णना एदिने पोआरिग्यामे श्रीरघुपतिना
लिखितेषा पुस्तोति ।

कामन्दकीयनीतिपरः ।

८१ पत्राणि । मैथिलमन्त्रम् ।

अन्तवाक्यम् ।

शुभमस्तु श्रीरस्तु ।

गौडभूमिप्रवेरब्दे नेत्रवज्ज्यम्भिभूषिते ।

वैशाखे कृष्णसप्तम्यामिदं कश्चिदलीलिखत् ॥

१७

नलचरितटीका ।

मैथिलमन्त्रम् ।

पुष्पिकाः । २४ पत्रे । इति मन्त्रिहरीश्वरकृतौ नलचरितटिप्पण्यां नवमः सर्गः ।

२२९ पत्रे । विक्रमादित्यचरिते गद्यपद्यमयग्रन्थविशेषकर्तुर्मन्त्रिहरीश्वर(स्य)-
कृतौ नलचरितटिप्पनिकायां २२ सर्गः ।

२३० पत्रे । योगिनीसूद्रकलिते शाके माघे समापिता ।

हरीश्वरसमाज्ञातैर्वाख्येयं कृतितनां मुदे ॥

(क) शिवधर्मात्तरम् ।

अत्तर - नेवारी ।

(ख) शिवधर्मसङ्ग्रहः ।

अत्तर - नेवारी ।

(ग) वृषसारसङ्ग्रहः ।

अत्तर - नेवारी ।

(घ) धर्मपुत्रिका ।

११ पत्राणि । अत्तर - नेवारी ।

प्रारम्भवाक्यम् ।

ॐ नमः शिवाय ।

वन्दे देवं पुण्यं शिवममरगुरुं धृतलक्षणं मूर्द्धा
नित्यं शान्तं सुसूक्ष्मं त्रिभुवननयितं सर्वसत्त्वैकनाथम् ।
निःसङ्गं निर्लिप्तं प्रजननमरुतलेशदोषैर्विसुक्तं
योगाभ्यासैकवेद्यं त्रिगुणविरहितं न प्र - - - रूपम् ॥

नमस्कृत्य प्रवक्ष्यामि रहितां धर्मपुत्रिकाम् ।

सिद्धिं प्राप्नोति योगस्य युञ्जन् योगी न संशयः ॥

नवोत्तराशीतियुक्ते श्रुतेऽब्दे

साषादशुक्लस्य त्रिंशत्तृतीये ।

श्रीशङ्कराख्ये जयति त्रितीये

श्रीयत्नलस्योत्तरटोल्लकेयः ॥ ?

पुष्पिका ।

धर्मपुत्रिकायां सिद्धुपायो नाम षोडशमोऽध्यायः समाप्तः

पुष्पिकाः ।

धर्मपुत्रिकायां साधनप्रकरणं नाम प्रथमोऽध्यायः ।

धर्मपुत्रिकायामासनप्रकरणं नाम द्वितीयः पटलः ।

„ धारणाप्रकरणं नाम तृतीयोऽध्यायः ।

„ ध्यानमार्गप्रकरणं नाम चतुर्थः पटलः ॥

„ सूक्ष्मान्तरायो नाम पञ्चमः पटलः

„ महासूक्ष्मान्तरायो नाम षष्ठः अध्यायः ।

धर्मपुत्रिकायां प्रसादजान्तरायो नाम ७ सः अध्यायः ।

”	प्रतिभाद्यन्तरायो नाम	८	”	”
”	जश नाम	९	”	”
”	चिकित्सा नाम	१०	”	”
”	— लिङ्गं नाम	११	शः	”
”	ध्रुवलिङ्गं नाम	१२	”	”
”	वृद्धापायो ? नाम	१३	”	”
”	विनाशः	१४	”	”
”	प्रत्यानयनं नाम	१५	”	”
”	सिद्धापायो नाम	१६	”	”

DR. RUPNATHJI (DR. RUPAK NATH)

DETAILED DESCRIPTION
OF SOME OF THE
RARE PALM-LEAF MSS.
IN THE
DURBAR LIBRARY, NEPAL.

(१६३४ । ज ।) अनुमानखण्डटीका . By वाचस्पतिः . 12×1 inches.
Folia, 82. Lines, 6 on a page. Extent, 2,091 ślokaś. Character, Maithila.
Date, (?) Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः शिवाय ।

----- विकर्षणस्फुरितगोपसौमन्तिनी-

पयोधरमहीधरद्वैतयमगृहकचेतयः ।

त्रिनक्षत्रधोरणीमुकुटदृष्टमन्दप्रियः

पुनन्तु पदपांशवः सपदि कषविध्वंसिनः ॥

दूरीभूतं द्वैतचिन्ताशुभामेकीभूतं चारभूतं सुराणाम् ।

आत्मैभूतं गोपसौमन्तिनीनां श्यामैभूतं ब्रह्म निर्व्वराजमीडे ॥

स्वरूपतः कामरतो विषयात् फलतः क्रमात् ।

----- परार्द्धञ्च कथोपकरणान्वितम् । (?)

अथ प्रत्यक्षमूलकत्वात् तदनन्तरमनुमानं निरूप्यते । इत्यादि ।

End.

अथ एवाशक्तिसूचकतया दोषत्वे अनुवादप्रोक्त्रत्वं दूषणोपाकृद्ञ्च नाप-
क्षपेदिति रहस्यम् । (अतः खण्डिता)

विषयः ।

आराध्य यादवकिशोरमतिप्रयत्ना-

दभ्यस्य गीतममतं सह जैमिनीयम् ।

चारं विविच्य मतयोरनयोरशेषं

वाचस्पतिर्विषदयत्यनुमानमार्गम् ॥

(१३६१ । च ।) कर्मक्रियाकाण्डः . By सोमशम्भु . $8 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Folia, 111. Lines, 5 on a page. Extent, 2,220 ślokas. Character, Newāri. Date, (?) Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः शिवाय ।

विश्वबोधविधातारं विश्वविज्ञानविग्रहम् ।

विश्वरूपं परं नत्वा विश्वेशं शिवमव्ययम् ॥

सर्वोद्भूय शिवशास्त्राणि सदाचार्योपदेशतः ।

क्रमान्नित्यादिकं वक्ष्ये क्रमबोधविवृद्धये ॥

प्रातरुत्थाय सन्निव्य शिवाय शिवमन्तरम् ।

उत्सृजेन्मलमूत्रादि गत्वा देशं यथोचितम् ॥ इत्यादि ।

End.

अथ वृत्तप्रतिष्ठायां + + + + स्तलेः ।

आरामोद्यानयोर्वृत्तात् पूर्वशरिंश मण्डपे ॥

स्वपनं पूजनं न्यासं स्नानं स्नानाचरेत् । (?)

वृत्ताधिदेवताप्रो × × × × पूर्णाहुतिं गुरुम् ॥

कर्ता सन्तोषयेत् पद्मदाचार्यं ब्राह्मणानपि ।

बन्धून् मित्राणि स्त्रीनांश्च भोजयेत् तोषयेदपि ॥

श्रीगोननामा शिवतुल्यधामा

तस्याथ शिष्यो विमलेशनामा ।

तस्यापि शिष्यस्तु शिवः शिवात्म-

शिष्योऽभव × × स सोमशम्भुः ॥

× × × × ×

दिकचक्रवालोदरलब्धकीर्तिः ।

शिवासमाङ्गो (?) मुनिवृन्दवन्द्य-

स्रक्ते क्रियाकाण्डपदक्रमावलीम् ॥

क तावकीनागबोधविक्रवा

क शैवा × × × ।

× × × × ×

× × × × × ॥

यातेऽञ्जे त्रिंशते स च षट्महते भूयो विंशत्य × प्रावणे मासे द्वादशी-
तियो श्रीशरिमल्लदेवनृपे × × × × संख्यते × × × पूषे
पुरे × × ।

(२२ई । च ।) कालोत्तरतन्त्रम् . 8×1½ inches. Folia, 39. Lines, 5 on
a page. Extent, 609 çlokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance,
old. Verse. Correct.

Beginning. (प्रथमपत्रं नास्ति तेन द्वितीयपत्रस्यं द्वितीयपटलस्य प्रारम्भवाक्यं
प्रदत्तम् ।)

कार्तिकेय उवाच ।

अन्तःकरणविन्यासं भूतशुद्धिस्तथैव च
भूतशुद्धिं पुरा कृत्वा + + + + ॥
आप्यायनं कथं तेषां कथयस्व यथागतः ॥

ईश्वर उवाच ।

चैतन्यं मोहयेत् पूर्वं दहन्तदनन्तरम् ।
आप्यायनं तृतीयन्तु प्राणायामश्च यः स्मृतः ॥ इत्यादि ।

End. + + + + + + + +
+ + + + न भूयो जन्मसम्भवः ॥

Colophon. इति कालोत्तरे महातन्त्रे सप्तशतिकाहंसवाचो (?) नाम द्वात्रिंशतितमः
पटलः । समाप्तं चेदमखिल . . . कालोत्तरं महाशास्त्रमिति ।

विषयः । इति कालोत्तरे महातन्त्रे सप्तशतिका मन्त्रोद्गारे १ मः पटलः ।

”	”	”	अन्तःकरणो नाम २ यः	”
”	”	”	३ ”	”
”	”	”	भस्मस्नानं ४ र्थः	”
”	”	”	यजनविधिः ५ मः	”
”	”	”	अग्निकार्यविधिः ६ षुः	”
”	”	”	७ मः	”
”	”	”	दीक्षाप्रकाशे ८ ”	”
”	”	”	९ ”	”

हृति काकोत्तरे महातन्त्रे सप्तशतिका नाम्नी + नाम १० मः पटलः ।				
” ” ” ”	अग्निषोमात्मकं	११	शः	”
” ” ” ”	सष्टिसंहारकं	१२	”	”
” ” ” ”		१३	”	”
” ” ” ”	प्रासादनिदर्शनः	१४	”	”
” ” ” ”		१५	”	”
” ” ” ”		१६	”	”
” ” ” ”		१७	”	”
” ” ” ”		१८	”	”
” ” ” ”	तत्त्वनिर्णयः	१९	”	”
” ” ” ”	संज्ञान्तिः	२०	”	”
” ” ” ”		२१	”	”
” ” ” ”	शक्तिस्मरणः	२२	”	”
” ” ” ”	कुमारिकाप्रकरणे	२३	”	”
” ” ” ”	कालचक्रे + +	२४	”	”
” ” ” ”	प्रत्यङ्गयजनं	२५	”	”
” ” ” ”		२६	”	”
” ” ” ”		२७	”	”
” ” ” ”		२८	”	”
” ” ” ”		२९	”	”
” ” ” ”		३०	”	”
” ” ” ”	सप्तशतिकाहंसवाचो नाम(?)	३१	”	”
” ” ” ”		३२	”	”

(१०७७ । ज ।) कौत्तिपताका . By विद्यापति. $10 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Folia, 38, (of which leaves 8-29 are missing). Lines, 5 on a page. Extent, 618 çlokas. Character, Maithila. Date, Lakṣmaṇa Era, 426. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Beginning.

श्रीमहागणेशाय नमः ।

नित्यो विश्वाय विलम्बितान्तरक्तो (?)

देहाद्बद्धरमणीरमणीयमूर्तिः ।

कौतूहलादिषु निकुञ्जपृष्ठं निविश्य

शृङ्गारवानप्रतुं द्यो नवचन्द्रचूडः ॥

श्रुतन्ती कण्ठसंभक्ता रसश्रीकरवर्षिणी ।

भारती मालतीमालोपमेयं मे विराजताम् ॥

निघ्नन्तं विघ्नानिह तारकर्णतालेन ।

लम्बोदरमवलम्बे सार्वभौमवदनमेकदेवमहम् ॥

दोहा । पण्डितमण्डलिवद्गुणे भीषमकीरमुहेन ।

वागीमहुरमहगृधरस पिश्रुच स्वश्रनसवनेन ॥ (?) इत्यादि ।

End.

एवं श्रीशिवसिंहदेवनृपतेः संग्रामजातं यथा

गायन्ति प्रतिपत्तनि प्रतिदिशं प्रत्यङ्गनं मुभुवः ।

एतत् क्लीर्त्तिप + + + + + वाणी च विद्यापते-

राचन्द्रार्कमियं विराजत सुखाम्भोजेषु + + सदा ॥

Colophon.

इति श्रीविद्यापतिविरचितायां क्लीर्त्तिपताकायां चतु - - शः सम्पूर्णाः ॥

शुभमस्तु । लषं ४२६ जेटवर्षि शुक्ल - - - यं पुरनगरे श्रीहोरिलख-

सिखिता (?) पुस्तोति । . . . . . ॥

विषयः । शिवसिंहनृपतेः क्लीर्त्तिकलिताः काश्चित् दोहाः ।

(१०७८ । घ ।) कुञ्जिकापत्रम् . 8x2 inches. Folia, 12. Lines, 5 on a page. Extent, 180 çlokas. Character, Newārī. Date, Newār Era, 280. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Beginning.

ॐ नमो महाभैरवाय ।

नित्योदितसिद्धिदानन्तं सर्वज्ञं सर्वसंस्थितम् ।

कामरूपपरं देवं श्रीनाथं प्रणमाम्यहम् ॥

करुपुष्टे सुखासीनं भैरवं विगतामयम् ।

गणकोटिसमाकीर्णं योगिभिः परिवारितम् ॥

प्रणिपत्य महादेवं इदं वचनमब्रवीत् ॥

चन्द्राधिपे महादीपे कामाख्यापीठमुच्यते ।

किं तु कार्यं महादेव अहं त्वच्च इहागता ॥ (?)

श्रीभैरव उवाच ।

कौलासपीठमध्यस्थं कारणानन्दविग्रहम् ।

ब्रह्माद्या देवता सर्वे मोदयामि त्वया सह ॥ (?) इत्यादि ।

End. खेचरीणामियं सुद्रा खखप्रत्ययकारका ।
- - - - - चराचरमिदं स्मृतम् ॥
चराचरमिदं तत्त्वं घट्त्वं परिमण्डितम् ॥

Colophon. इति षाड्दशतिका श्रीकुञ्जिकामतसमाप्तमिति । मङ्गल महाश्रीः ।
संवत् २८० पौषकृष्ण एकादश्याम् ।

विषयः । पीठ-पीठदेवतानामसंकीर्तनम् । कतिपयसुद्रालक्षणम् ।

(२८५ । क ।) कुञ्जिकामतम् . (कुञ्जालिकाश्रयान्तर्गतम् .) 10×1½
inches. Folia, 152. Lines, 6 on a page. Extent, 2964 ślokas. Character,
Newārī. Date, Newār Era, 299. Appearance, old. Verse. Correct.

Beginning.

ॐ नमो महाभैरवाय

सङ्कृतां मण्डलान्ते क्रमपदनिहितानन्दशक्तिः सुभीमा
शुद्धत्वाद्यं चतुर्व्यं अकुलकुलगतं पञ्चकच्चान्यघट्कम् ।
चत्वारः पञ्चकोन्यः पुनरपि चतुरस्तत्त्वतो मण्डलेदं
संसृष्टं येन तस्मै नमो गुरुतरं भैरवं श्रीकुञ्जेशम् ॥ ?
श्रीमद्विमवतः पृष्ठे त्रिकूटशिखरानुगम् ।
सन्तानपुरमध्यस्थमनेकाकाररूपिणम् ॥
- - - त्रिप्रकारान्तु त्रिशक्ति त्रिगुणोज्वलम् ।
चन्द्रसूयकृता - - म्बद्धिदेदीप्यवर्चसम् ॥

... ..

कार्यकारणभेदेन किञ्चित्कालमपेक्षया ।

तिष्ठते भैरवीशानं मौनमादाय निश्चलम् ॥ (?)

तत्र देवगणाः सर्व्वं सकिन्नरमहोरगाः ।

कुर्व्वन्ति कलकलारावं समागत्य समीपतः ॥

श्रुत्वा कलकलारावं को भवान् किमिहागतः ।

हिमवान् तु प्रसन्नात्मा गतोह्यन्वेष्टयं प्रति ॥ इत्यादि ।

End.

नानेन रहिता सिद्धिर्भुक्तिमुक्तिर्न विद्यते ।

निराधारपदं हि तत् तद्भेदपरमं पदम् ॥ (?)

Colophon.

इति कुलालिकाम्नाये श्रीमत्कुञ्जिकामते समस्तस्थानावबोधश्चर्या-
निर्देशो (?) नाम पञ्चविंशतितमः पटलः समाप्तः । संवत् २९९ काल्गुन
कृष्ण ।

विषयः । इति श्रीकुलालिकाम्नाये श्रीकुञ्जिकामते चन्द्रद्वीपावतारो नाम । १पटलः ।

इ० आपर्य्याये कौमार्य्याधिकारो नाम । २ ।

इ० मन्यानभेदप्रचाररतिसङ्गमो नाम । ३ ।

इ० मन्वनिर्णयो गङ्गरमालिन्योद्गारे । ४ ।

इ० बृहत्समयोद्गारः शब्दराशिमालिनीतद्रूपद्वयान्तिनिर्णयः । ५ ।

इ० जयमुद्रानिर्णयः । ६ ।

इ० मन्तोद्गारे षडङ्गविद्याधिकारो नाम । ७ ।

इ० स्वच्छन्दशिक्षाधिकारो नाम । ८ ।

इ० शिक्षाकल्पकदेशो (?) नाम । ९ ।

इ० देव्या समयो (?) नाम मन्तोद्गारे । १० ।

इ० घटप्रकारनिर्णयो नाम । ११ ।

इ० घटप्रकाराधिकारवर्णनो नाम । १२ ।

इ० दक्षिणघटकपरिचयनो नाम । १३ ।

इ० देवीव्रतीनिर्णयो नाम । १४ ।

इ० घटप्रकारे योगिनीनिर्णयः । १५ ।

इ० घटप्रकारे महानन्दमसृको नाम । १६ ।

इ० पदद्वयसंघनिर्णयो नाम । १७ ।

इ० अनुष्कस्य पदभेदसु । १८ ।

इ० चतुष्कनिर्णयो नाम । १९ ।

इ० चन्द्रद्वीपावतारो नाम । २० ।

इ० द्वीपाम्नायो नाम । २१ ।

इ० समस्तव्यस्तव्यापिनिर्णयो नाम । २२ ।

इ० त्रिकालमुत्क्रान्तिचम्बन्धः । २३ ।

इ० तद्ग्रहपूजाविधिपवित्रारोहणसु । २४ ।

इ० समस्तस्थानावबोधश्चर्यानिर्देशो (?) नाम । २५ ।

(७३६। ख।) कौशल्यकुसुमावली. By राजब्रह्मवर्द्धन. 10×1 inches. Folia, 116. Lines, 5 on a page. Extent, 1,740 śloka. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गणपतये ।

सिन्दूरपूरकुम्भस्यलरविविध्वस्तविघ्नघनतिमिरम् ।

गगननिभं गजवदनं नमामि सत्वार्यसिद्धये शुद्धम् ॥

शुभाशुभपरिचानं विना लोकोऽवसीदति ।

अवसन्ने कुतस्तस्मिन् धर्मेकामार्थसिद्धयः ॥

यतो हि पुरुषार्थसंपत्तिस्तत्कुलं अशुभं पुनरेतद् विपरीतफलं(?)
ते च नैसर्गिकानुषङ्गिकभेदेन प्रत्येकं द्विविधम् । पूर्वजन्मकर्मानुस्यूतं
ग्रहदशापाकादिकं निसर्गिकम् । कर्मानुष्ठातृणविशेषविपाकं आनु-
षङ्गिकम् । . . . . . अतएव वेङ्गुरुचरणारविन्दद्वन्द्ववन्दना-
नन्दनपृथमोहृद्युभणिसंबोधितसहजात्मकधराजीव - - - रजोरजि-
विराजमानो राजब्रह्मवर्द्धनोऽवधीर्षिविषयविज्ञानरसोऽपि . . . . .
. . . श्रीमद्ब्रह्मयामलकोशलाभतन्त्रपतिजयचर्यावरहहोराशाकुनादि-
शास्त्राणामात्ममतिभाजनानुपसारसमुच्चयं कौशल्यकुसुमावलीनाम-
निरवद्यपद्यगद्यहृद्यसंदर्भं विधास्ये ॥

विबुधमतबुधजनोक्त्योतिषविपिनेषु सुमनसां चागियम् ।

चम्पूस्त्रग्रथिता शिवोपयोगाय भवतु भुवि भविनाम् ॥ इत्यादि ॥

End.

अतः परं निकोधेनं शचीयागविधिं शुभम् ।

प्रशस्तानि वनत्तत्रक्षणवारेषु शिल्पिना ॥

(अतः परं खण्डिता ।)

विषयः । इति कौशल्यकुसुमावल्यां शारीरतत्वस्वरोदयो नाम प्रथमा ग्रन्थना ।

इ० वर्षस्वरावचयो नाम । २ ।

इ० राजब्रह्मसंयथितायां कौशल्यकुसुमावल्यां त्रिचित्रो नाम प्रथमांशः

समाप्तः ॥

(ततो द्वितीयांशः स च खण्डित इति नोपलब्धा काचन पुष्पिका
भागस्यैतद्य ।)

(१६४८ । घ ।) खण्डखाद्यटीका . By श्रीदत्त . 10 x 2 inches .
Folia, 136. Lines, 6 on a page. Extent, 3,060 ślokas. Character, Newāri.
Date, Newār Era, 654. Appearance, tolerable. Prose. Correct.

Beginning.

ॐ नमो नारायणाय ।

यः कौमुदीकुमुदकोतककुन्दवृन्दशुभाश्रद्धुशरदश्रसमानकान्तिः ।

प्रोधाग्रविस्फुरणनिर्गतदन्तभाभिः श्वैल्यं वमन् स मम तुष्यतु वाहवक्तः ॥

वेदन्यायकणादपाणिनिमतज्योतिःपुराणागम-

च्छन्दोनाटककाव्यकोषभरतालङ्कारपायोनिधिः ।

शश्वन्मान्यवदान्यधन्यविलसत्सौजन्यपुण्योदितः

श्रीमानेष नरोश्वरो विजयते सूर्ध्वैकरत्नकरः ॥

तत्सूनुना सकलसज्जनसन्नतेन

श्रीदत्तशर्मैगुणिना गुणिनां मतेन ।

ब्रह्मप्रथीतगणितानुगतानवकां

व्याख्यायते स्फुटगिरा वरखण्डखाद्यम् ॥

तत् प्रथमतोऽथ शास्त्रेषु सम्बन्धाभिधेयप्रयोजनानि प्रवृत्त्यङ्गान्यु-
च्यन्ते । तत्र आबन्धविनिःसृतो वेदस्तदङ्गं ज्योतिःशास्त्रमिति

सम्बन्धः ॥ . . . . .

अथ ब्रह्मसोमसृष्ट्यवसिष्ठुरोमकादीनां बहून् सिद्धान्तान् पुराणादिवद्
दत्तादिस्मृतिवद्वे कुत्रापि कुत्रापि विरोधिनो दृष्ट्वा बहुदृश्वना आचा-

र्यार्यभटेन यो निबन्धरूपो व्यवहारिकः शिष्यधीतन्वसिद्धान्तः कृतः

तस्य बहुतराङ्गक्रियत्वात् तेन द्वुःखरूपा ग्रहगतिरित्यभिसन्धाय

जिष्णुवृत्तब्रह्मगुप्तोऽल्पाङ्गक्रियं करणं कर्तुमुद्यतः खण्डमिश्रितेन खाद्येन

यथा वृषिः सुखश्च भवति + + + + + । इत्यादि ।

End.

एवं कृते गाडवबीजशुद्धा ग्रहा भवन्ति । अपरेषान्तु बीजानां
सुञ्जालस्यैवानुगमनात् सुञ्जालोपग्रहेणैव गतार्थत्वाद् व्याख्यानं न
कृतमिति ॥

लम्बाक्षकण्यपदवाहुकराङ्गत्वादि-

विक्षेपवर्गगणचारिगतेर्विभूदाः ।

श्रीदत्तशर्मसुविकाशितखण्डखाद्य-

माखाद्य यान्तु सुधियो गणकोत्तमत्वम् ॥

Colophon.

इति मिश्रमहोपाध्यायश्रीनगेश्वरात्मजश्रीश्रीदत्तकृतौ खण्डखाद्य-
टीकायां गाडवत्रीजव्याख्यानम् । समाप्ताचेयं टीका ।

श्रीमन्नेपालिकः स्वस्ति श्रेयोऽस्तु संवत् १५४ कार्तिकमासे शुक्ल-
पक्षे दशम्यां तिथौ शतभिषपरपूर्वभद्रनक्षत्रे सोमवासरे श्रीभक्तपत्तने
श्रीश्रीजीतमल्लदेवश्रीश्रीप्राणमल्लदेवौ विजयराज्ये देवज्ञजयकीर्तिराजेन
स्वार्थं लिखितेयं पुस्तिकेति ।

विषयः । ब्रह्मप्रणीतखण्डखाद्यनामकस्य ज्योतिर्ग्रन्थस्य व्याख्यानम् ।

(३८२ । क ।) गीतदिगम्बरम् . By वैश्यामिणि . 10 × 1½ inches.
Folia, 37. Lines, 5 on a page. Extent, 699 shlokas. Character, Maithila.
Date, Saka, 1577. Appearance, old. Verse. Generally correct

Beginning.

ॐ नमस्तस्यै ।

चिन्ताकामकलाकलापविषये भोगाय योगासनं

जातेयं जपमालिकापि करयोः शृङ्गारहारो मम ।

पार्वत्याः प्रथमे रूपगोमविधावित्यस्तु वः संस्तुवन्

पञ्चषो + + पौरुषाणि जगतामादिर्मदे पूरुषः ॥ (?)

अपिच । दृष्टोऽयं विधिरद्य तत्पितृशृङ्गावासे मनो माकृष्या

स्त्वं कश्चित् पूरुषोत्तमं दृष्टुं सभामापश्य नाकौकषाम् ।

इत्थं जयति वाक्कलेन जलधौ देव्याः श्रियः पातु वो

लक्ष्मणन्दभरान्पुरारिवपुषि भ्रान्ता दृगन्तावलिः ॥

अपिच । जयति जगदेकजननीं विबुधगणानन्दकारिणीं जयति ।

असृतांशुमौलिमानसविलासहंसी चिरं जयति ॥

आध मौलिमण्डनफुलमाले । आध तरङ्गितसुरसरिधारे ।

आध अलिक तिलत्त नव इन्दु । आध सोहाजो सिन्दूरविन्दू ।

कोमलविकटचरणदुहुचारी । अपुरुष नाच करधि तपुरारि ।

एक देह अधपूरुषदारा । तेतिशकोटि देव देख निहारा ।

सुकवि वंशमणिर सुरस गावे । सेवि देव हर क्री नहि पावे ॥

नान्यन्तं सूत्रधारः । अलमतिविस्तरेण । भोः भोः कुशीलवाः—

तुषारपर्वतोपत्यकानिकायकाननैकचमत्कारचन्दनद्रुमस्य सरङ्गमङ्गला-
पाङ्गखञ्जरीटखेलाकशमीरमण्डपाङ्गनस्य प्रणतसुरचक्रचूडामणिमरीचि-
मञ्जरीपिञ्जरितचरणनखकेशरस्य भगवतो बालशशाङ्कशेखरस्य शशाङ्क-
वासरावचितौ निःशङ्कसाहसाङ्केन भूभृता समादिष्टाः स्मो यदेतस्य
महामहस्य विलोकनोत्कृष्टया विविधविषयवासिनो विशारदाः शार-
दानुवृत्तिवृत्तयो वर्तुलीकृतास्तदेषामनुरञ्जने भवतावहितेन भवितव्य
मिति ।

प्रविश्य नटी । को एतद्य उवाचो ।

सूत्र । प्रिये ! अस्ति किल भरद्वाजकुलजन्मनात्मकजनपदीयेन रामचन्द्र-
शर्मणः पुत्रेण वंशमणिकविनोपनिबद्धे भूतदिगम्बरं नाम रूपक-
मिति . . . . . ।

नटी । नाह को एतद्य रामचन्दो ।

सूत्र । प्रिये न जानासि यस्यैषा प्रशस्तिः ।

निर्द्दिष्टा कोषवृन्दे नटति पटुतया नाटके साटकेऽपि
न्याये वैशेषिके वा विलसति सविशेषैव सांख्यति मुख्या ।
गद्ये पद्येऽतिहृद्ये सहृदयहृदयानन्दिनी यस्य बुद्धि-
र्जातः श्रीविल्वपञ्चामिथकुलजलधौ चन्द्रमा रामचन्द्रः ॥ इत्यादि ।

End. महा । एवमस्तु ।

Colophon. इति निष्क्रान्तः सव्व ॥ सकामकामेश्वरो नाम चतुर्थोऽङ्कः । शुभमस्तु ।

शके १५७७ आषाढकृष्णपञ्चमीबुधे ।

सुतर्निधरुद्धे नृपतिप्रतापे

क्रमाकरे धूतसमस्तपापे ।

सुवर्णकान्ते विमले निशान्ते

रत्नाकरे विप्रगणा समञ्जुः ॥

प्रतापमल्लप्रभुकल्पिताया

जगन्त्रयेऽस्मिन्नमुला मुक्तायाः ।

यद्बुद्धनौचेष्टु पयोमयीव

द्विरगमयो वृत्तिरिवाविराधीत् ॥ ?

विषयः । सुदित्तमहेशो नाम प्रथमोऽङ्कः ।
मानिनीमानभङ्गो नाम द्वितीयोऽङ्कः ।
विरक्तविरूपाक्षो नाम तृतीयोऽङ्कः ।
सकामकामेश्वरो नाम चतुर्थोऽङ्कः ।

(१६०६ । क ।) दानवाक्यसमुच्चयः . By योगीश्वर . 10 × 1 inches.
Folia, 28. Lines, 5 on a page. Extent, 386 çlokas. Character, Nāgara.
Date, (?). Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो नारायणाय ।

पुराणागमवाक्यानि परासृश्य बुधैः सह ।

योगीश्वरेण क्रियते दानवाक्यसमुच्चयः ॥

उत्पाद्य ज्ञानसामग्रीं ज्ञातव्यां वा सुसम्भता ।

प्रसङ्गाद् ग्रहहोमादिवाक्यान्पत्रं दर्शितम् ॥

तत्र खुरशृङ्गविवर्जितकृष्णचर्म १ तथा खल्यकृष्णचर्म २ गोम-
येन लिप्तायां तु भुवि कुशानास्तीर्य मृगाजिनद्वयं प्राग्रीयं स्थापनीयम् ।
इत्यादि ।

End.

एवमन्येष्वपि दृष्टग्रहेषु समिद्विशेषेण होमनीय(?)मिति ।

Colophon.

इति दानवाक्यं समाप्तमिति । ८४८ । मङ्गल महाश्रीः । इति
शुभमिति ।

विषयः ।

सम्प्रदायकाले विहितानां वाक्यावलीनामेकत्र निबन्धनम् । प्रस-
ङ्गतो दृष्टग्रहादीनां शान्तिविधायकवाक्यानाञ्च समावेशः ॥

(४६८ । ग ।) दुर्घटवृत्तिः . By पवनदेव . Revised by सर्व्वरक्षित .
14 × 1½ inches. Folia, 97. Lines 5 on a page. Extent, 1,940 çlokas.
Character, Maithila. Date, (?). Appearance, old. Prose. Generally
correct.

Beginning.

ॐ नमः शिवाभ्याम् ।

नत्वा पवनदेवेन सर्व्वज्ञं ज्ञानहेतवे ।

वृहद्ब्रह्मकुलाम्भोजकोषवीकाशभाष्यता ॥

शाकमहोपतिवत्स्रमाने एकनभोनवपञ्चविताने ।

दुर्घटवृत्तिरकारि सुदेवकण्ठविलसद्गारलतेव ॥

वाक्याच्छरणदेवस्य ह्यात्रोपग्रहपौड्या ।

श्रीसर्वरक्षितेनेषा सन्तिप्य प्रतिबंधकृता ॥ इत्यादि ।

End.

निप्रतिभ्यां स्तम्भेरिति खर्परे शरि-वा-लोपो वक्तव्य इति निरः

सकारस्य विसर्जनीयलोपः ।

Colophon.

इति दुर्घटे मनुप् पादः ॥

विषयः ।

व्याकरणशास्त्रम् ।

(१०७८ । ग ।) देवामृतपञ्चरात्रम् (खण्डितम्) . 8x1 inches. Folia,
28. Lines, 6 on a page. Extent, 441. Shlokas. Character, Newāri
Date, (?). Appearance, old. Verse. Incorrect.

Beginning.

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।

मेरुपृष्ठे सुखासीनं ब्रह्मणो लोकपितामहम् ।

सनत्कुमारः श्रीमत्तं पृच्छते परमेश्वरम् ॥ (?)

सनत्कुमार उवाच ।

कोऽयं विष्णोर्भगो देवः सर्वशास्त्रेषु पठ्यते ।

किमु मूर्तिस्मूर्तिर्वा अजातो जात एव वा ॥

.. .. .

.. .. .

कथं वा ख्याप्यते विष्णुर्लोकनाथो जगद्गुरुः ।

प्रतिष्ठां तस्य देवस्य श्रोतुमिच्छामि तत्त्वतः ॥ इत्यादि ।

End.

पद्मं पश्चिमतो न्यस्य वायव्यां तु हलं न्यसेत् ।

सूषलं चोत्तरे दद्यादीशान्यां शृङ्गि विन्यसेत् ॥

Colophon.

इति देवामृते पञ्चरात्रे एकादशमः पटलः ।

(अतः परं खण्डितम् ।)

विषयः ।

इति देवामृते पञ्चरात्रे द्वितीयः पटलः ।

” ” ” तृतीयः ” ।

इति देवाभृते पञ्चरात्रे चतुर्थः	पटलः ।
” ” ” पञ्चमः	” ।
” ” ” षष्ठमः	” ।
” ” ” सप्तमः	” ।
” ” ” अष्टमः	” ।
” ” ” नवमः	” ।
” ” ” दशमः	” ।
” ” ” एकादशमः	” ।

(११८६ ।) नरपतिजयचर्याटीका. (स्वरोदयदीपिकानाम्नी ।) By जग-
ज्जगोतिर्मल्ल . 15×1½ inches. Folia, 202. Lines, 5 on a page. Extent,
4,798 çlokas. Character, Maithila. Date, Saka. 1536. Appearance,
fresh. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ नमोऽस्तु हरिहरजगदम्बाचरणेभ्यः ।

हरफणिमणिविम्बं ज्योत्यं विम्बं स्वकीयं
भटिति परपुरम्भौषङ्गमं शङ्कमाना ।
किमिति किमिति केयं केयमित्युग्रवाणी
हरतु दुर्मिजातं मामकं श्रीभवानी ॥

यत्र स्वरोदयपयोनिधिपारयाने ब्रह्मा हरो हरिरपि . . . खिन्नः ।

मोहनेन तत्र यदहं शिशुरुदितोऽस्मि नूनं तदत्र चरणौ शरणौ भवान्याः ॥

अपसीद् विश्वविशोभिनिर्मलयशोराशौ रघोरन्वधे
विख्यातो जययत्तमल्लुनृपतिर्दातावदाताश्रयः ।

यो राज्ञं मिथिलां विजित्य मगधं गत्वा गयां पौरुषाद्

यो नेपालमकण्टकं व्यरचयज्जित्वा नृपान् पार्वतान् ॥

प्राच्यां यो वङ्गदेशं तदनु सुरनदीं दक्षिणे दिग्भिभाने

विख्यातः पश्चिमायां प्रविलसदधिना गोरखापालपातः ।

भूमिं सप्ताहगन्धामपि धनददिशो योऽवधौकृत्य भुक्त्वा

देने दोर्दण्डशोण्डः प्रखरतरलसत्क्वाण्डकोदण्डपाणिः ॥

पुत्रास्त्रयस्तस्य नृपस्य जाता दान्तिण्यदानादिगुणावदाताः ।
ज्यायानभूत् तेषु वलत्प्रतापः श्रीरायमल्लः स्फुरदुग्रचापः ॥
वाग्वत्याः परसरितस्तु पूर्वभागे श्रीभक्ताभिधवरपत्तनाभिगामे ।
येन श्रीनयविनयप्रदानसारस्तुल्यत्वात् पितु - - - हि राज्यभार
ततः समजनि स्फुरत्तरभुजोष्मदपानलो
इयाविनयदानवान् भुवनमल्लनामा नृपः ।

परिपालयन् प्रमुदिताः प्रक्रामं प्रजाः ।
श्रीप्राणमल्लो नृपतिस्ततोऽभृदखण्डदोर्मण्डलबाणवर्षः ।
श्रीदार्यगाम्भीर्यदशाङ्गराज्यपयोदिवद्भौ सकलः सुधांशुः ॥
श्रीविप्रमल्लो नृपतिस्ततोऽभृदभूत्पूर्वप्रवलप्रतापः ।
यः पूर्णचन्द्रो जनतानुरागे यथा हरिश्चन्द्र इवापरो यः ॥
तस्मात्त्रैलोक्यमल्लः समलानि रजनीजानिजेता यशोभिः
साहित्यन्यायशास्त्राणामवरकवितारणसञ्चारसिंहः ।
दाता भोक्तावदाताशयगतिरनघश्चण्डिकापादसेवा-
पण्डीभूताविजयतः शिवचरणसरोजन्मचिन्ताद्विरेफः ॥
तत्पुत्रो दानकर्षो जयति जयजगज्जरोतिमल्लो नरेन्द्रो
ज्योतिःसाहित्यशास्त्रस्मृतिविविधकलाम्भोधिपारङ्गमज्ञः ।
नान्यैकामप्यरीणां सपदि सुखविधुं यस्य दृष्टातिकष्टाद्
विवर्ण्य - - मूर्च्छाप्रभृतिबहुविधा हन्त भावा भवन्ति ॥

याचते पुत्रपौत्रादीन् भाविनो भूमिपालकान् ।
एष निःशेषलोकानामानन्दजनको नृपः ॥
स्वरोदयाख्यं सगुणं पुस्तकं व्यस्तदूषणम् ।
धर्मार्थकाममोक्षाणां साधनं क्रूरसाधनम् ॥
नेपालेऽस्मिन् दुर्लभं य - - सी - - दृष्टुं नैव चाकर्णितं वा ।
अध्येतव्यं सर्वथा चिन्तनीयं पुत्रप्रीत्या पालनीयं भवद्भिः ॥

.. ..

आश्विनशुक्लदशम्यां श्राक्ते षड्दहनवाणव्रिधुवलिने ।

शतदशदण्डकसमये देयमुदाहरणमस्माभिः ॥

प्रारिप्सुतग्रन्थविघ्नविघाताय कृतं देवतानमस्काररूपं मङ्गलं शिष्य-
शिक्षार्थं ग्रन्थहृदादौ निबध्नाति अथक्तमिति । इत्यादि ।

End. ग्रहमयं ग्रहाधीनमतोऽशुभं न भवतीत्यर्थः ।

Colophon. इति श्रीशिवचरणारविन्दमकरन्दमैरन्दसदानन्दितिविबुधवृन्दमस्त-
प्रक्रियाविराजमानमहाराजाधिराजश्रीश्रीमज्जगत्प्रोतिर्मल्लविरचिता
श्रीधरोदयदीपिका समाप्ता ।

.. .. .

.. .. .

शुभमस्तु श्रीरस्तु श्राक्ते १५३६ लसं ४९४ . . . . श्रीजगज्जोतिर्मल्ल-
निदेशमासाद्य श्रीवंशमणिशर्मण्यलेखीदिदं पुस्तकम् ।

(१६४८ । च) नागरकसर्वस्वम् . 8 × ½ inches. Folia, 39. Lines, 5
on a page. Extent, 487 çlokas. Character, Newārī. Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो मकरध्वजाय ।

सकृत्तस्मापि यं स्मरन्नभिमतं मनोहारिणीं
लपन्त मदविह्वलां लङ्घकामिनौ कामुकः । (?)
समुल्लसितडम्बरं सुरचिराङ्गरागारुणं
नमामि सुमनःशरं सततमार्यमञ्जुश्रियम् ॥
केचिद् भाषान्तरकृततया कामशास्त्रप्रबन्धा
दुर्विज्ञेया गुरुतरतया केचिदल्पार्थकाश्च ।
तत्पद्मश्रीविरचितमिदं सर्वसागं सुबोधं
शास्त्रं श्रीशं शृणुत सुधियोऽभीष्टसर्वार्थकामाः ॥

नानाविचित्रैः सुरतोपचारैः क्रीडासुखं जन्मफलं नराणाम् ।
किं सौरभेयीशतमध्यवर्तीं दृषोऽपि सम्भोगसुखं न भुङ्क्ते ॥

द्वित्वात्मकामं शमयेद् वशी यो

नितम्बिनौनां मदनञ्ज्वरार्तिम् ।

कृपान्वितो मन्मथशास्त्रवेदी

समाप्नुयात् स्वर्गसुखं सुधीरः ॥ तथाचाह महेश्वरः ।

कामन्यङ्गात्मनः कामां कामव्याधिनिपीडिताम् ।

चिकित्सेयति यो नित्यं पदं प्राप्नोति कामिकम् ॥

ज्ञानेऽस्य शास्त्रस्य धनाशयानां तिष्ठन्तु तावद्धनप्रसङ्गलाभाः ।

सुतार्थिनां नापि सुता दुरापाः श्रद्धावतां साधयतां प्रयत्नात् ॥ इत्यादि ।

End.

द्वितीयविधविधानं देवतामन्त्रपूजा

दयितयुवतिशिक्षा सत्यतिग्राहकारणम् ।

प्रथममुदितमस्मिन् वीक्ष्य सिद्धेश्वर-

मपरमतिरहस्यं शाङ्करं कामात्मनम् ॥

आसीद् ब्रह्मकुले कलायामित्यो यो वासुदेवः कृती

तस्य खड्गवशाच्चिरं प्रतिपुङ्गुः संप्रेरणात् साम्प्रतम् ।

दीप्तं यं रतिशास्त्रदीपकालका पद्मप्रियो धीमनो-

हृद्यार्थान् प्रकटीकरोतु जगतां संहृत्य हाहं तमः ॥

राजा धर्म्मरतिःस्तु निर्जितरिपुः षड्वर्गवश्यो वशी

निःक्लेशो ज्ञातिनो भवन्तु मुदिताः सत्कारलाभान्विताः ।

अन्योन्याप्रियताप्रसन्नमनसः सर्वत्र सन्तु प्रजा

नित्यं तिष्ठतु सर्वसत्त्वनिचयैः संपूरिता मेदिनी ॥

Colophon.

इति पण्डितपद्मश्रीज्ञानविरचिते नागरकसर्वस्वे सुतोदयो नामाष्टमः

परिच्छेदः समाप्तः । इति नागरकसर्वस्वं परिषमाप्तम् ॥

यथा दृष्टं तथा लिखितं लेखको दोष न क्रियते ।

यदि शुद्धम्बा मशुद्धम्बा स दोषो न जायते ॥ (?)

विषयः ।

इति पण्डितपद्मज्ञानविरचिते नागरकसर्वस्वे त्रिवर्गनिर्णयो नाम

प्रथमः परिच्छेदः ।

द्वितीयः परिच्छेदः ।

रत्नपरीक्षा तृतीयः ।

गन्धाधिकारश्चतुर्थः परिच्छेदः ।
सङ्कृतकथनं पञ्चमः ।
षष्ठः परिच्छेदः ।
हारनिर्देशो नाम सप्तमः परिच्छेदः ।
इति रतिविवेको नामाष्टमः ।
स्वदाररक्षणो नाम नवमः परिच्छेदः ।
बालादिपथ्याक्रमलालनो नाम दशमः परिच्छेदः ।
इति मदनोदयो नामैकादशः परिच्छेदः ।
नाङ्गीसंचोभणभावनाभक्तोपदेशो नाम द्वादशः परिच्छेदः ।
इति मदनाङ्गीस्वभावाख्यो नाम त्रयोदशः परिच्छेदः ।
विषयविभागो नाम चतुर्दशः परिच्छेदः ।
इत्यालिङ्गानि दश ।
दशनपदानष्ट ।
इत्युत्थानस्थितकरणानि चतुर्विंशतिः ।
इत्यासौनकरणे द्वे ।
इत्यधोमुखकरणे ।
उत्थितकरणानि सप्त ।
वामाचरितप्रकाशो नाम सप्तदशः परिच्छेदः ।
इति अष्टमः (अष्टादशः) परिच्छेदः ।

(१३२० । क ।) । नित्याह्निकतिलकम् . 8×1¼ inches. Folia, 78.
Lines, 5 on a page. Extent, 1,072 çlokas. Character, Newāri. Date, (?).
Appearance, old. Verse. Incorrect.

Beginning.

ॐ नमः परशम्भवे ।

शशधरसदृशसरोजे अल्पकदेवात्तपानके चरणौ ।
शितरत्नभास्वरविमलो शम्भोर्न्नित्यं पान्तु जनान् ॥
यच्च प्रसारमण्डलमावृत्तस्तम्भुवनपरान्तुगम् । (?)
स श्रीनाथकुलेशः श्रीकुब्जिकाधिदेवो जयति ॥

कुकारः पार्थिवो बीजो अज्जिकोपरिसंस्थितः ।
का काली शिवगा वक्रा सा श्रीकुज्जिका जयति ॥
स्रष्टा यया पराविच्च हंसवर्तिद्वीपक्षजा ।
सा जनेश्री कलौ काली संस्थिता पश्चिमे गृहे ॥
वेदात् परमं शैवं शैवाद्दक्षिणमुत्तमम् ।
दक्षिणात् पश्चिमं श्रेष्ठं अतः परतरं नहि ॥
विज्ञाय श्रीकुज्जिकायाः श्रीकुजेश्वरसहितायाः ।
नृणां वर्गान्निद्वैत्वर्थं नित्याद्भिकमिहोच्यते ॥
ज्ञानार्णवमगाधोऽयं श्रीशम्भुशासनो महान् ।
तत्पारं परं गच्छन् वीची श्रीकण्ठसंज्ञकः ॥
तच्चरणैर्यथादृष्टं श्रीमत्पश्चिमशासने ।
पारम्पर्यक्रममायातं सुगोप्यमनुलिखत् ॥
स्वगोत्राणां हितार्थाय श्रीमच्छ्रीकण्ठसूनुना ।
सुब्रह्मेण कियद् गूढं सोपदेशं लये ननु ॥
आधाराद्विसुसूक्ष्मान्तं परान्तं परनिर्णयम् ।
कथितं येन सुस्पष्टं तं श्रीकण्ठगुरुं नमे ॥

श्रीभैरव उवाच ।

अथातः संप्रवक्ष्यामि आश्रमाणां स्थितिं प्रिये ।
येनासौ चर्चितो योगी भेलकं त्रिविधं लभेत् ॥ इत्यादि ।

End.

पश्चिमोन्वयसारोऽयं अनुष्ठानतिलकं परम् ।
नित्याद्भिकं स्वगोत्राणामोलितयमुदीरितम् ॥ ?
गुरुचरणरेणुना जयेन परमार्थिनाम् ।
संगृहीतं परामृतं श्रीमच्छ्रीकण्ठसूनुना ॥

लिखितयजनशम्भोः सर्व्वमागृह्य दिव्यं

सुखविषयनिधानः सर्गमोक्षैकहेतुः ।

परतरपरमाया सर्व्वकायान्तवीरा

जय जय परयागः सर्व्वयागाधिराजः ॥ (?)

Colophon. इति श्रीमत्पञ्चमशासनीयनित्याह्निकतिलकं समाप्तम् । श्रीमद्विजय-
कामदेवस्य राज्ये संवत् ३१७ वैशाखे पौर्णमास्यां आचार्यश्रीहरिहरस्य
नित्याह्निकतिलकं निष्पन्नमिति शुभम् । श्रीनाथाय नमः ।

विषयः । इति सौत्तरीययज्ञोपवीतलक्षणम् । पञ्चप्रणवोद्धारः । चतुर्विधन्यासः ।
कूटावर्णध्यानम् । समयामन्त्रोद्धारः । सन्ध्यावन्दनविधिः । शान्तिवलिः ।
मन्त्रपौठार्चनम् । शक्तिध्यानम् । पिण्डोद्धारः । महावलिः । इत्यादि ।

(१००६ । क ।) न्यायरत्नाकरः OR नयरत्नाकरः . (एकादशोऽध्यायमात्रम् ।)

By श्रीचन्द्र . 10 × 1 inches. Folia, 52. Lines, 6 on a page. Extent,
1,148 ślokas. Character, Maithila. Date, Lakṣmaṇa Era, 264. Ap-
pearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो नारायणाय ।

अत्रावान्तरकार्यतन्त्रतैवाध्याया इति श्रीकरः । तथाहि कार्यार्थमनु-
ष्ठानमतः कार्यतन्त्रत्वादेव तत्तन्त्रता नान्यथा । तथाकरणस्य प्रयाजादे-
दशादेश्चामेदात् कार्यस्थानपूर्वस्य तन्त्रत्वं सुज्ञानं । इत्यादि ।

End. तथा वाजपेये क्रतुपञ्चमः प्राजापत्याश्च तत्रा + + + +
क्रतुपञ्चमं तथा + + + + सौम्येन व्यवयात् पूर्वस्य कृष्णसारस्य
पुरोनुवाक्या + + + वेति शेषं भाष्यादावनुसन्धेयमिति ॥

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीचन्द्रकृतौ न्यायरत्नाकरे एकादशोऽध्यायः
सम्पूर्णः ॥ अक्षं २६४ कल्हौ ग्रामे महामहोपाध्यायश्रीरत्नाकरात्मजेन
पठता श्रीहरिकरेण लिखितमिदं पुस्तकम् ।

यथा यथा निरूपय जगत् तथा तथा वृथा ।
सुरारिपादपूजनं परं स्थिरं विभावय ॥

सदत्तरं ब्रह्म यश्चरः पुमान्

गुणोन्मिसृष्टिस्थितिकालसंलयः ।

प्रधानबुद्धादिजगत्प्रपञ्चसूः

स नोऽस्तु विष्णुर्मतिभूतिसुक्तिः ॥

गरीयोभिर्विदत्परिषदि सद्गोद्गीतमहिमा

महोपाध्यायश्रीमान् गुणरतिरभूद् यस्य जनकः ।

• अष्टौ चन्द्रः श्रीमानकृत नयरत्नाकरमिसं
निबन्धं पोशालीकुलकलमकोदारमिहिरः ॥ शुभम् ।
विषयः । भीमांशाशास्त्रम् ।

(३८२ । घ ।) पदसूर्यप्रक्रिया . By उत्सवकीर्ति . 10×1½ inches.
Folia, 40. Lines, 5 on a page. Extent, 606 ślokas. Character, Newārī.
Date, (?). Appearance, old. Prose. Incorrect.

Beginning.

ॐ सिद्धिः । ॐ नमः श्रीमहागणपतये ।

वाचा चन्द्रसमुद्भूतो मनःक्षीरार्णवाश्रयात् ।
व्यापकोऽनेकशक्तीनां षोडशात्मैव धातुवान् ।
सत्तादिर्धातुहेतुस्तरणिष्टृणियुक्ते चाव्ययो लिङ्गसंज्ञा
व्याकृच्चित्रोद्भवादिः कृदकृतकयनो मो नवात्माष्टमूर्तिः ।
संख्याकालोपसर्गाद्यवयवमगुणाः शास्त्रसर्गं च सर्गा
रुद्रोपेन्द्रप्रजेशः प्रकृतिपरयुतो धातवःऽस्मै प्रणोमि ॥
सर्व्वर्म्मैगुहादीनां मतमादाय भास्वरम् ।
पदसूर्या मयोद्योतो लिखते ध्वान्तशान्तये ॥
बालानां तिमिरबुद्धीनां स्वस्त्रान्ते सन्तामयि च । (?)
क्षमध्वं गुणिनः सर्व्वं सर्व्वशास्त्रार्धवेदिनः ॥ युग्मकम् ।
क्रियाकारकसम्बन्धो विना वाक्येन दुर्घटः ।
विभक्तिद्वययोगेन यत्र बोधमदुर्घटम् ॥
चक्षेति पदसूर्य्योयं स्वान्तध्वान्तस्य नाशकः ।
तमो ह्यनेन चित्तेन दृश्यते निर्म्मलं पदम् ॥
इहोपवभक्ती - हयौ स्यादित्यादि ।

— — — — — असु औ शस् द्वितीया ॥ इत्यादि ।

End.

जीर्यतेरटन् । अतृन् भवति । जरन्त इति स्थितिः । स्त्रीपुंनपुंसके ।
जरन् । जरती । जरत् ॥ एवं शब्द — — समाप्ताविति ।

Colophon.

इति श्री - सरङ्ग-उपाध्यायोत्सवकीर्तिकृतो पदसूर्य्यप्रक्रियायां वर्त्तमान-
विभक्तिविरचित नाम प्रथमः ॥ (अतः खण्डिता ।)

विषयः । व्याकरणशास्त्रम् ।

(६६४ । ख ।) पाण्डवविजयनाटकम् . By जयरथमल्लदेव . 10×1 inches.
Folia, 44. Lines, 5 on a page. Extent, 660 slokas. Character, Newāri.
Date, (?). Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो नाट्येश्वराय ।

हस्तिन्यस्ताम्बुजस्योदरजननसुरस्योत्तमाङ्गप्रधानं

शुशुब्दाबद्धालिमालामचलगतितमां राजतां कन्धरेऽस्मिन् ।

यं चात्मीयोत्तमाङ्गं श्रवसि फणिपतेः कं सहस्रं दृत्वं तद्-

भीमाद्योऽसौ कपाली त्रिजगति विदितः पातु वो वृत्त्यनाथः ॥ (?)

... ..

ततः प्रविशति-सूत्रधारः । अग्रे समुद्रेति भक्त्यान् सूर्यः ... ..

परिक्रम्य । यद्दहमादिष्टोऽस्मि निखिलसामन्तचक्रचूडामणि ... ..

चरणकमलेन सकलगान्धर्वविद्यागुणरत्नाकरेण ... ..

श्रीमता जयरथमल्लदेवभूपालेन । य एषः ... ..

नाथल्लदेवीरमणो भुवनप्रसिद्धः

कीर्तिप्रभाधवलितगण्डलदिग्विभागः ।

प्रत्यर्षिवीरकुमुदकरचण्डरोचिः

संराजते विजयमल्लकुमारकोऽयम् ॥

... ..

सूत्र । प्रिये अस्येतन् श्रूयतां । श्रीमता श्रीश्रीजयरथमल्लदेवेन राज्ञा स्वयं
निर्माय गीतवाद्य — — — — भिनयनवनाद्यरस — — समस्त
नाटकलक्षणालङ्काराणि रचनाचमत्काररमणीयं पाण्डवविजयं नाम
नाटकं नाटयितव्यम् । इत्यादि ।

End.

प्रविश्य दुर्योधनः । अहो वृकोदरस्य प्रगल्भता । पश्य रे पश्य —

एषोऽयं रिपुकाननान्तकमहाकल्पान्तदावानलः

क्रुद्धः सङ्गरसिंहविक्रम — — स्वैलोक्तरत्नाक्षमः ।

एषा शस्त्रगदावचालनभुञ्जो दुर्योधनोऽसौ वली

द्वं हन्तुं समुपागतोऽयमधुना जागर्षि — — — — ॥

(अतः परं खण्डितम् ।)

विषयः । युधिष्ठिरस्य राजसूययज्ञारम्भात् परतरघटनामत्रलम्ब्यारब्धोऽयं ग्रन्थः ।
असमाप्तत्वाद्दङ्कानामनिर्देशाच्च कियन्तमवधिं यावदिति प्रकाशमं
हृष्करम् । नूनं सभापर्वविवृतं विषयमवलम्ब्य कृतोऽयं ग्रन्थ
इतित्वस्य “सभापर्वनाटक”मिति नामान्तरञ्च दृष्टुं प्रमापयतीत्यलम् ।

(१२६१ । क ।) प्रतिष्ठातन्त्रम् . 8×1 inches. Folia, 37. Lines,
7 on a page. Extent, 777 çlokas. Character, Newārī. Date, (?). Appearance,
very old. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः शिवाय ।

ईश्वर उवाच ।

+ + + + + कृत्वा सनिश्चलं ।

लिङ्गं मूले ततः स्रग्भ्रमस्त्रिणाच्छाद्य पर्वतः ॥

रक्षां कृत्वा ततस्त्रिस्मिन् ज्योतिर्ज्ञानविशारदं ।

ततः सुसंस्पृशेद् विद्वान् वै + + + + + रात्र् ॥ इत्यादि ॥

End.

निस्त्रासाख्ये (?) महात्मने त्रीजभेदे महाभये ।

प्रतिष्ठातन्त्रमाख्यातं सभाप्तं शास्त्रमुत्तमम् ॥

Colophon.

(नास्ति ।)

विषयः । इति स्थापनात् लिङ्गगुणे दोषपटलम् ।

इति दिक् - न्ति पटलम् ।

इति परिच्छेदकीस्थापन(?) पटलम् ।

इति देव्यामते प्रतिष्ठातन्त्रे प्रतिष्ठापटलम् ।

इति प्रतिष्ठाकाले कर्मपटलं परिषमाप्तम् ।

इति चण्डयागपटलम् ।

इति प्रतिष्ठातन्त्रे गुरुपूजापटलम् ।

इति मुखलिङ्गलक्षणपटलम् ।

इति देव्यामते प्रतिष्ठापद्धतिः ।

इति गद्य (?) वास्तुपटलम् ।

इति पृष्ठः परं ज्योतिरुवाच प्रमिताक्षरम् ।

यूयमक्षरसम्भूताः सृष्टिस्थित्यन्तद्वैतवः ॥ इत्यादि ।

End.

इत्थं मूलप्रकृत्यक्षर - - - - - जातग्रहर्क्ष-

क्षेत्राद्याबद्धभूतेन्द्रियगुणरविवचन्द्राग्निसंप्रोतरूपैः ।

मन्त्रैस्तद्वैवताभिर्मुनिभिरपि जपध्यानहोमार्चनाभि-

स्तन्त्रेऽस्मिन् यन्त्रभेदैरपि कमल - - दर्शितोऽयं प्रपञ्चः ॥

यदाश्रयध्वं प्रकृतिप्रभावतो विभिन्नतारां समा + लो जषः । (?)

जगन्ति पुष्पान्ति रवीन्दुवह्नयो नमोऽस्तु तस्मै पारपूर्णातेजसे ॥

Colophon.

इति श्रीप्रपञ्चसारे त्रयस्त्रिंशतिः पटलः सप्तमः ।

इति श्रीप्रपञ्चसारः समाप्तः ॥ - - - - -

लसं ४०८ कार्तिक शुक्ल - - - - - ॥

(१०७७ । ड ।) प्रबोधचन्द्रोदयटीका . By रुचि . 12x1 inches. Folia, 113. Lines, 5 on a page. Extent, 1,695 çlokas. Character, Bengali. Date, (?). Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning.

तत्रादौ तावत् स्वप्नविद्याविदग्धः सकलशास्त्रविशारदः सकलवेद-
वेदान्ततत्त्वज्ञः सकलभाषाचतुरः सकलरसविशेषज्ञः संसारसुखविमुक्तो
सुसुचुर्महाकायपिकः कृष्णमिश्रः स्वविज्ञतां प्रकाशयन् सकलविद्या-
स्वरूपं निरूपयन् दुःखमयसंसारसागरनिमग्नसकललोकमुज्जीर्हयन्
नाटककारुण्यजेन शृङ्गारादिरसोपदर्शनेन रमसमुत्पादयन् सकल-
लोकान् प्रत्यक्षीकृत्य वेदान्तसिद्धान्तं बोधयितुं शान्तरसप्रधानं प्रबोध-
चन्द्रोदयाभिधानं नाटकमारभमाणो नान्दीश्लोकमवतारयति मध्याह्ना-
र्क्यादि । इत्यादि ।

End.

इयमेव च जीवन्मुक्तिः कथ्यते सोऽयमानन्दः । श्रानन्दो वाञ्छितप्राप्ति-
रितिदशरूपकोक्तः ॥ कृतिमाह सर्व्वथेति लब्धार्थशंसनरूपत्वात् ।

श्रीचन्द्रसिंहस्य नृपस्य वाक्यैः

प्रबोधचन्द्रोदयनाटकस्य ।

ग्रन्थाननेकानुपजीव्य यत्ने-

नोट्टीकृतेयं रुचिनात्मबुद्ध्या ॥

नमस्काराङ्गुलिं मौली निधायाभ्यर्चये सतः ।

मनागालोचनेनायं सफलः क्रियतां श्रमः ॥

सन्दृश्यते सज्जनदृष्टिपूतं सर्व्वं भवेत्सोक्तपरिग्रहाय ।

टीका तदेषा मदनुग्रहेण सद्भिर्मनागप्यवलोकनीया ॥

विषयः । प्रबोधचन्द्रोदयनामकस्य नाटकस्य व्याख्यानम् ।

(१०७८ । ख ।) भैरवानन्दनाटकम् . By मणिक . 6x7 inches. Folia, 98. Lines, 4 on a page. Extent, 637 shlokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो नाटेश्वराय ।

त्रिपुरदनुजं हत्वा नृत्यन्महेश्वरनायके

प्रवरमुनिभिर्देवैर्हृद्यन्मनोभिरभौ चते ।

नयनगुरुणा (?) नाच्ये याभून्महोत्सवकारिणी

भवतु सततं सेयं सिद्धिर्ममाप्तिं च तदती ॥

.. .. .

.. .. .

अलमतिपल्लवितेन । यदहमादिष्टोऽस्मि भगवत्पशुपतिचरणकमल-

... .. . निरन्तरेण ... .. . रघुवंशचक्रचूडामणिना राजल्ल-

देवीरमयेन श्रीमता श्रीजयस्थितिराजमल्लदेवेन । य एषः

सदृगच्छन्तिपालमच्छनमणिः सन्मन्त्रचूडामणिः

सर्व्वज्ञानमणिः स्वधर्मसराणिः सूर्यान्वयग्रामणीः ।

विशुभाणमणिर्विशेषविदुषां सम्मानपूजामणिः

श्रीमाञ्छ्रीस्थितिराजमल्लनृपतिः सर्व्वार्थचिन्तामणिः ॥

अग्रतोऽवलोक्य । अये विविधगुणिगणालङ्कृतस्यैव नेपालेश्वरस्याति-

मनोहरा परिषदियं । .. .. . तत् किमिदानीमतिविलम्बयते

सुहिण्या ।

प्रविण्य नटी । अज्जउत्त इअच्छि ।

सूत्र ।

प्रिये इदमादिष्टोऽस्मि यदद्यासौ मूनोः कुमारश्रीजयधर्ममल्लदेवस्य

.. .. . विवाहमहोत्सवदर्शनोत्सुकानां .. .. . समाजः ।

श्रीनाटेश्वरवरलब्धनाट्यवेदविशारदस्य राजवर्द्धनस्य सूनोः श्रीगुरुचरण-
मुद्राङ्कितमस्तकस्य मणिकनामधेयस्य कवेः कृतिभैरवानन्दनाटकदर्शना-
काङ्क्षा वर्त्तते । तत् त्वया भरतपुत्रकुशीलवैः सह सङ्गीतमनुसृत्य
यथावत्ययोगेन नाटयितव्यमिति । इत्यादि ।

End.

खण्डितम् ।

विषयः । मदनावतीनाम्नीं कामपि सुरमुन्दरीमृगिशापान्मानशीभूतां भूतलागतां
सखीद्वितीयां मनोहारिणीमवलोक्य भैरवनामकस्य नायकस्याति-
तरामुत्कण्ठा । ततस्तया सह मेलनाद् भैरवस्य महानानन्दश्लेषस्य
संचेपतो वृत्तान्तः ।

(२२६। घ।) (१६४८। ज।) भोजदेवसङ्ग्रहः. 10x1 inches. Folia,
30. Lines, 5 on a page. Extent, 600 stokas. Character, Newāri. Ap-
pearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः सर्वज्ञाय ।

सर्वज्ञमद्वयमनादिमनस्तेमोशं मूर्द्धाभिवन्द्य वचनैर्विविधैर्मुनीनाम् ।
आब्जप्रबोधमुद्रयज्ञमुदानिदानं (?) दामोदरो व्यरचयद् गुणिनः क्षमध्वम् ॥
करवदरसदृशमखिलं लिखितमिव तौ निघिक्तमिव हृदये ।
सचराचरं त्रिभुवनं यस्य स जीयाद् वराहमिहिरमुनिः ॥
स्वस्याभिधेयविपुलाभिधानबहुसङ्गहैरजातमुदः ।
लघुमलधुवाच्यसङ्ग्रहमवदधतु सुपद्यगद्यमिमम् ॥
श्रीभोजदेववृपसङ्ग्रहसर्वसारं
सारञ्च सङ्ग्रहगणस्य वराहसाय्यात् ।
योगीश्वरादिबुधसाधुमतं शृहीत्वा
ग्रन्थो यथागमकृतो न विकल्पनीयः ॥
वक्ष्यामि भूपमधिकृत्य गुणोपपन्नं
विज्ञातजन्मसमयं प्रविभक्तभाग्यम् ।
अज्ञातसूतिमथवा विदितेऽस्य भाग्यं
सामुद्रयान्त्रिकनिमित्तशतैः पृथक्तैः ॥ इत्यादि ।

End.

शाके सम्बत् १२९७ फाल्गुनशुक्लद्वितीयायां रेवतीनक्षत्रे शुक्लदिने
शुभलघ्ने लिखितमिदं पुस्तकं राज्ये श्रीश्रीजयार्जुनदेवस्य यथादृष्टं
तथालिखितं उदकानलमित्यादि रचितव्यं ।

प्रागल्भ्यहीनस्य नरस्य विद्याः

शस्त्रा गता कापुरुषस्य हस्ते ।

अन्धस्य किं हस्तगते स्थितोऽपि

निर्वृत्तयन्ते त्वमिह प्रदीपः ॥ (?)

(१३६३ । त ।) मञ्जुश्रीसाधनम् . 10×1 inches. Folia, 6. Lines, 6 on a
page. Extent, 126 ślokas. Character, Newāri. Date (?). Appearance,
old. Verse. Incorrect.

Beginning.

ॐ नमः सर्वज्ञाय । विश्वकर्माण्ये नमः ।

जगतां सृष्टिकर्तारं स्थितिसंहारकारकम् ।

वरदाभयपीताङ्गीपुस्तकाक्षचतुर्भुजा ॥ (?)

मृहादिसर्व्ववस्तूनां लक्षणमिदं प्रवक्ष्यते ।

शुभाशुभविधिज्ञेया लोकानां हितकाम्यया ॥ (?)

यथाशोभा तयार्थत्वात्तच्चैव वर्त्तलक्षणम् ।

शिल्पिकेन तथा कृत्वा मृहादिसर्व्ववस्तु ॥ ? इत्यादि ।

End.

ज्येष्ठाङ्गुली भिक्षुवरद्विजानां

मध्याङ्गुली भूपतिविड्जनानाम् ।

कनिथसी शूद्रजनाल्पजात्य

कार्थ्येषु योज्या गुरुसंपदार्थः ॥ (?)

Colophon.

इति मञ्जुश्रीसाधने प्रतिमालक्षणं समाप्तम् ।

इति सम्पूर्णं श्रीमत्-नेपालसंवत्सरे ।

नेपालाब्दगते + + + + +

+ + + + + एकादश्यां कुजे दिने ॥

लिखित + + + + महाविहारे निवासितभिक्षुश्रीधर्मरत्तितेन

स्वार्थं - - - -

विषयः ।

शिल्पशास्त्रम् ।

(११२४ । ख ।) महादाननिर्णयः . By वाचस्पति . 12 x 1 inches. Folia, 92. Lines, 5 on a page. Extent, 1900 glokas. Character Maithila. Date, Lakṣmaṇa Era, 392. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो नारायणाय ।

अभिनवनवनीतप्रौतमातास्रनेत्रं विकचनलिनलक्ष्मीस्वर्द्धिषानन्दवक्रम् ।
हृदयभवनमध्ये योगिभिर्ध्यातनीलं नवगगनतमालश्यामलं कश्चिदौढे ॥
आसीन्मैथिलमेदिनीशतमखः प्रत्यर्षिसीमन्तनी
नित्योद्गीतधुजप्रतापतपनप्रोत्तमसमार्णवः ।
चञ्चत्कीर्तिकुमुदतीपरिमलप्राग्भारिभूमण्डलो
राजा ओन्नियवंशभूषणमणिः श्रीमान् भवेशः कृती ॥
अस्यान्ववायममलं विमलीकरिष्यन्
कीर्त्या दिशो दश मुहुर्धवलोकयिष्यन् ॥
संग्रामसीमनि भटांस्त्रिदशोत्करिष्य-
न्नाविर्भव तनयो हरविभवेवः ॥
स्त्रदोर्लालेशप्रतिजितवैरिक्तिपति-
प्रियाभिर्निलन्तं कृतसरणसेवाविधिरतः ।
कृतक्रीडो नित्यं समिति नरसिंहो नरपति-
र्यशश्चन्द्रोत्तरजनि रजनीजानिविजयी ॥
विरोधिवर्षिणीनयनवारिकल्लोलिनी-
विलस्यनजाङ्गलं जगदनुपमेवाभवत् ।
यदीयसमरोद्यमे विकसति स्फुरद्विक्रमे
ततो गुणमहान्तरादजनि भैरवेन्द्रो नृपः ॥
अयं वाग्द्विलासानतीतः कवीनां गुणैर्देःप्रतापानतीतो भटानाम् ।
त्रिलोकपतिप्रियसीवासभूमिः पुनीतं जगन्मण्डलं भैरवेन्द्रः ॥
विधाय सरसीः शतं नगरपत्तनादीनदात्
विजित्य रिपुभूपतीनदित यस्तुलापूरुषान् ।
स एष नृपभैरवः समरसीन्नि पञ्चाननो
जयत्यविधिदारको जगति राजवृन्दारकः ॥

श्रीवाचस्पतिधौरं सहकारितया समासाद्य ।

श्रीभैरवेन्द्रपतिः स्वयं महादाननिर्णयं तन्यते ॥

अथ महादानानि । इत्यादि ।

End.

अत्र षोडशमहादानानामनेकाधिकारिकत्वादेकप्रवृत्त्यनुपपत्तेर्नैकप्रयोग-
साध्यत्वमतोऽपुनरावृत्तेर्मिलितमहादानषोडशसाध्यत्वाभावेनास्य तारक-
मात्रत्वमिति द्रष्टव्यम् ।

श्रीरूपनारायणभूमिपालकृतो महादानविनिर्णयोपग्रहम् ।

यशःप्रसूनाच्चित्तदिकूपतीनामाकल्पमाकल्पतु चकतीनाम् ॥

Colophon.

इति महामहोपाध्यायमिश्रवाचस्पतिवरचितो महादाननिर्णयः
समाप्तः ॥ लसं ३९२ वैशाख वदि १३ चन्द्रे दिने समाप्तः ।

(१३२० । ६ ।) महालक्ष्मीमतभट्टकः . 9 × 1½ inches. Folia, 78.

Lines, 6 on a page. Extent, 1,504 ślokas. Character Newārī. Date, Newār Era, 380. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Beginning.

— — — — विश्वयोनिर्बनुष्टतलयकृत् शश्वदङ्घ्रिप्रभात्मा

यः स्वामी पञ्चपञ्चाङ्गचतुरिधुवत्प्रातिभानां द्विविद्यः ।

दृग्दृश्यं तं सपादं त्रिदशगुरुतनुं — — — —

सत्सत्यं नौमि अम्भुं जगदवनि सुधाप्राप्तिहेतोः सुगम्यम् ॥ ?

श्रीमद्विमलतः पृष्ठे शतषष्ठवविस्तृते ।

योजननिर्णयं निशानाथशिलातलशिखाश्रये ॥

— — — — चन्द्रसूर्यधनज्ञयाश्रिते ।

चतुर्धरार्थसंकूठे षष्ठेन्द्रियार्थमन्दिरे ॥

.. .. .

.. .. .

.. .. .

श्रीदेव्युवाच ।

श्रुता मयागमाः शम्भो शास्त्रं नानार्थदं श्रुतम् ।

विद्याविद्यागतं किन्तु — — — — हि तत् ॥

यच्चाधुना सुसंक्षेपं — — — — — प्रश्नम् ।

समागमाभिधं ब्रूहि पञ्चसाध्यपदं नृणाम् ॥ इत्यादि ।

End.

अष्टादशशतैरेष दिव्यागमप्रचोदितः ।

संहितां शम्भुसंप्रोक्तां महालक्ष्मीमतेदरः ॥ (?)

Colophon.

इति चतुर्विंशतिसहस्रे श्रीमहामन्त्रसारे श्रीमहालक्ष्मीमतभट्टारके कति-
पयसाधनकथनो नाम दशम आनन्दः । समाप्तः श्रीमहालक्ष्मीमन्त्र-
भट्टारक इति ।

अश्रीत्यधिकसंयाते संवत्सरशतत्रये ।

मासि चैत्रेऽसिते पक्षे पञ्चम्यां भृगुवाचरे ॥

महामतार्चिःपीयूषं श्रीमल्लक्ष्मीमतं हितम् ।

धीमतः संख्यपालस्य पुण्यज्ञानविवृणये ॥

कायस्थोदयहृषण हर्षणं लिखितं द्रुतम् ।

आन्तिसंक्षेपदोषोऽस्मिन् शोधनायो हि धीधनैः ॥

यद्यत्तरपरिभ्रष्टमात्राहीनं यद्भवेत् ।

तन्मुमर्हसि तत्पापं लिखितं मन्दबुद्धिना ॥

महाराजाधिराजपतिश्वरपरममाहेश्वरपरमभट्टारकश्रीमज्जयभीमदेवराजे ।

इति मङ्गलमहाश्रीः ॥

विषयः ।

इति पुद्गलाद्यात्मविचारो नाम । १ आनन्दः ।

इति चतुर्विंशतिसहस्रे श्रीमहामतसारे श्रीमहालक्ष्मीमतभट्टारके शरीर-
विचारो नाम । २ ।

इति इन्द्रियार्थविचारो नाम । ३ ।

इति देवादिपञ्चविचारो नाम । ४ ।

इति अर्चाविचारो नाम । ५ ।

इति पृषदाज्यनिरूपणो नाम । ६ ।

इति घोडाप्रभावकथनो नाम । ७ ।

इति सौर्षन्यासकथनो नाम । ८ ।

इति न्यासनिरूपणो नाम । ९ ।

इति कतिपयसाधनकथनो नाम । १० ।

(२८५ । ख ।) मृत्युजिदमृतौषविधानं or ०अमृतेशतन्त्रम् . 10 × 1 inches.
Folia, 89. Lines, 5 on a page. Extent, 1,335 çlokas. Character, Newārī.
Date, Newār Era, 320. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः शिवादिभ्यो गुरुभ्यः ।

यस्त्रिधा त्रिव्ववस्थासु रूपमास्थाय शक्तिमान् ।

उद्भवस्थितिसंहारकृत्स्नं विश्वस्य शक्तिः ॥

विदधाति नमस्तस्मै शुद्धामृतमयात्मने ।

शिवाय ब्रह्मविष्णुशेषपराय परमात्मने ॥

कैलासशिखरासीनं देवदेवं महेश्वरम् ।

क्रीडन्तश्च गणैः सार्द्धं पार्वत्या सहितं हरम् ॥

दृष्ट्वा प्रसुदितं देवं प्राणिनां हितकारिणम् ।

उत्सङ्गादवतीर्याशु पादौ जग्राह पार्वती ॥

पप्रच्छ परया भक्त्या सन्तोष्य परमेश्वरम् ॥

श्रीदेव्युवाच ।

भगवन् देवदेवेश लोकनाथ जगत्पते ।

यत् त्वया महदाश्रयं कृतं विस्मयकारकम् ॥

सर्वस्य जगतां देव किं नु मे परमेश्वर ।

दुर्विज्ञेयं कृत्तारथं रहस्यं न प्रकाशितम् ॥

कार्तिकेयस्य न मया (यि) न सुरेषु गणेषु च ।

योर्द्वैतौषां मातृणां ऋषीणां योगिनां नहि ॥

तदस्य मे जगन्नाथ सुप्रसन्नो यदि प्रभो ।

प्रार्थयामि प्रपन्नाहं निःशेषं वक्तुमर्हसि ॥ इत्यादि ।

End.

अमृतेशस्य देवस्य मृत्युजिदुभैरवस्य तु ।

परापरविभेदं च यो विन्दत्यस्य सर्वशः ॥

सोऽचिरादमृतं - - - - - न्नात्र संशयः ।

.. .. .

.. .. .

न देयं पापशीलानां क्रोधिनां कामिनां तथा ॥

ददाति यदि मोहेन स्नेहेन धनलिप्सया ।

गच्छति नरकं घोरमित्याज्ञा पारमेश्वरौ ॥

— — — — शस्यपालनात् सिद्धिमाप्नुयात् ।

पालनाच्च भवेद्देवि मृत्युजित् परमेश्वरः ॥

Colophon.

इति मृत्युजिदसृतीशविधाने मन्त्रमाहात्म्य — — — — पटलः ।

समाप्तमिदं मृत्युजिदसृतीशविधानं सम्पूर्णमिति शुभम् । संवत् ३२० ।

विषयः ।

इ० तन्त्रावताराधिकारः । १ ।

इ० मन्त्रोद्धारविधिः । २ ।

इ० यजनाधिकारः । ३ ।

इ० दीक्षाधिकारः । ४ ।

इ० अभिवेकसाधनाधिकारः । ५ ।

इ० स्थूलाधिकारः । ६ ।

इ० सूक्ष्म + नाधिकारः । ७ ।

इ० कालवचनः । ८ ।

इ० सदाशिवाधिकारः । ९ ।

इ० दक्षिणचक्राधिकारः । १० ।

इ० उत्तरतन्त्राधिकारः । ११ ।

इ० कुलाज्ञाधिकारः । १२ ।

इ० सर्वविद्याधिकारः । १३ ।

इ० सर्व्याधिकारः । १४ ।

इ० १५ ।

इ० व्यास्यधिकारः । १६ ।

इ० पञ्चाधिकारः । १७ ।

इ० वश्याकर्षणाधिकारः । १८ ।

इ० १९ ।

इ० राजरक्षाधिकारः । २० ।

इ० द्रष्टृपाताद्याधिकारः । २१ ।

DR. RUPAK NATH

इ० जीवाकर्ष + द्यधिकारः । २२ ।

इ० मन्त्रविचारवर्णनः । २३ ।

इ० मन्त्रसाहाय्य — — २४ ।

(१०७६ । ग ।) रघुवंशटीका. (श्रीभनाभिधा) By श्रीगर्म. 10 × 11 inches. Folia, 94. Lines, 5 on a page. Extent, 1,410 çlokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, old. Prose. Correct.

Beginning. ॐ नमः शिवाय ।

वागर्थावित्यादि । वाक् च अर्थश्च वागर्था । अजाद्यादन्तमिति अर्थ-
शब्दस्यैव पूर्वनिपाते प्राप्ते धर्मादिषु पर्यमिति वचनादुभयं भवति ॥
इत्यादि ।

End. वाच्यलिङ्गं मतं तुर्यं मन्थोरपि सुन्दरमिति + + + । ८२ ।

Colophon. इति वैद्यकश्रीगर्भकृतायां श्रीभनाभिधानायां प्रथमः सर्गः ॥

इति रघुवंशटीकायां श्रीभनाभिधानायां षष्ठः सर्गः समाप्तः ।

(१६३३ । क ।) रत्नकरण्डिका. By द्रोण. 10 × 1½ inches. Folia, 200. Lines, 5 on a page. Extent, 2,500 çlokas. Character. Nāgara. Date, Samvat, 1189. Appearance, very old. Verse. Correct.

Beginning. + + + +

प्रणम्य रश्मिं विष्णुं सारदा + + + + + ।

लिङ्गति वाजसनेय + + + + + क्रियाविधानं वक्ष्यामः ॥ इत्यादि ।

End. सत्संयोजात् पादयो — — कारणां ।

एकादश्युपवासेषु — — — — ॥

— — — — द्रोणेनाकारि यत्नतः ॥

Colophon. इति द्रोणविरचितो रत्नकरण्डिकानामस्मृतिसमुच्चयः समाप्तः ॥

ॐ स्वस्ति—संवत्—११८९ वैशाख शुद्धि — — — —

विषयः । धर्मशास्त्रम् । (जीर्णत्वात् कीटदष्टपत्रावलीत्वाच्च नास्य सम्यक् विवरणं
ग्रहीतुमलम् ।)

(१०७६ । ख ।) रूपसाधनम् . By सुभूतिचन्द्र . 10×1½ inches. Folia, 96. Lines, 6 on a page. Extent, 2,160 çlokas. Character, Newārī. Date, (?). Appearance, old. Prose. Incorrect.

Beginning.

ॐ नमो वागीश्वराय ।

नत्वा शिवं विधुविरिञ्चिकरीन्द्रवक्त्रं

वागीश्वरीं गुरुपदं जनकं कविञ्च ।

चेतः शिशोर्जाह्नुरुजान्तकजायु दिव्यं

श्रीरूपसाधनवरं विमलं प्रवक्ष्ये ॥

मेनाक इत्यादि । पातु रत्तनु कौऽसौ मुनिः सर्व्वोकारेण सर्व्वपशार्थानां
यथावद्बोधनात्मनां मुनिः । अथवा अकथ्यकथने मौनयोगान्मुनि-
र्भगवान् सम्यक्कसन्बुद्धः ॥ कथम्भूतः शाक्यः शाक्येषु भवः शाक्यः ।
अथवा शाक्यस्यापत्यं पौत्रादिकं शाक्यः । इत्यादि ।

End.

उक्तार्थेत्यादि । उन् लोपः । अकारेण सन्धिः । मनस् शब्दरूपसाधनं ।
ई२ ॥ हकारस्तकारान्तान्यप्रसिद्धानि ॥

Colophon.

इति सुभूतिचन्द्रमहाकवेर्विरचिते सुप्रकरणे नपुंसककाण्डानि द्विती-
यानि परिच्छेदानि समाप्तानि ॥ (?)

विषयः ।

सुवन्तरत्नाकरनामकस्य व्याकरणशास्त्रस्य व्याख्यानम् ।

(१३७६ । क ।) शिवधर्मः (शान्त्यध्यायमात्रम्) . 10×1 inches. Folia, 20. Lines, 5 on a page. Extent, 250 çlokas. Character, Newārī. Date, Newār Era, 522. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः शिवाय ।

नन्दिकेश्वर उवाच ।

अतः परमिदं गुह्यं रुद्रोद्गीतमहोदयम् ।

महाविघ्नप्रशमनं महाशान्तिकरं शुभम् ॥

अकालमृत्युशमनं सर्व्वव्याधिनिवारणम् ।

परचक्रप्रमथनं सदाविजयवर्द्धनम् ॥

सर्व्वदेव - - - समभीष्टफलप्रदम् ।

सर्व्वशान्त्यधिका - - - शाश्वतम् ॥ इत्यादि ।

End. श्रान्त्यध्यायमिदं पुण्यं न देयं यस्य कस्यचित् ।

शिवभक्ताय दातव्यं शिवेन कथितं पुरा ॥

Colophon. इति शिवधर्मशास्त्रे नन्दिकेश्वरप्रोक्तश्रान्त्यध्यायः समाप्तः । संवत् ५२२
भाद्रपदशुक्लद्वितीयायां ।

विषयः । दृष्टग्रहादीनां श्रान्तिविधायकविविधैवतास्तवसङ्ग्रहः ।

(१३२० । ग ।) श्रीदत्तपद्धतिः . 10 x 1 inches. Folia, 132. Lines, 5
on a page. Extent, 2,640 ślokas. Character, Maithilī. Date, Lakṣmaṇa
Era, 299. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Beginning. ॐ तस्मै नमस्ते शशिमध्यगाय ।

सम्यक् तातनगेश्वराद् बहुगुणाद् वैशेषिकान्वित्तिकी-
वेदव्याकरणान्यधीत्य निखिलं काव्यादिकं ज्योतिषम् ।

दातुः संसदि सम्मतो नरपतेः श्रीदेवसिंहस्य स

श्रीदत्तो वितनोति पट्टतिभिर्मात्रकाग्निदानोचिताम् ॥

तत्र परम्परागतपरप्रदत्तकथनेयकुषीडकृषिसेवावाणिज्यादिन्यायार्जित-
धनस्य निषिद्धेतिरे काले देशे च वंशविद्यावृत्तिविशुद्धसत्यान्ने अद्भुतया
प्रतिपादनमिहामुत्र च श्रेयसे भवति । इत्यादि ।

End.

तुलापुरुषमहादाने यजमानतुलैवेका संख्या सुवर्णस्य हिरण्यगर्भेऽपि चाष्ट-
चत्वारिंशद्वत्सर्वस्वारहासप्रत्यकुलोच्छ्रायसृष्टनिर्वाहिका परं सुवर्ण-
स्यैका संख्या + + + + मत्र न लिखितं । + + शरणपट्टतौ
सुप्रपत्तिनेत्रास्त्राभि + + + + ।

पुराणपौराणिकवादेवेदनिबन्धबद्धसूतिशास्त्रदृष्टया ।

प्रकाशितं + + + + मिष्टमदो बुधा बुद्धिपर्यं नयध्वम् ॥

Colophon.

इति महामहोपाध्यायमिश्रश्रीनगेश्वरात्मजावसथिक + + + +
+ ध्यायश्रीश्रीदत्तपद्धतावेकाग्निविधिमहादानविधानं पूर्णं । समाप्तोऽयं
ग्रन्थः । शुभमस्तु । सं २९९ पौष शुदि ९ चन्द्रे महोपाध्यायश्रीनर
- - - - महानुभावानामनुज्ञामवाप्य खररायां वसन्तसाद्य
श्रीधनेश्वरेण लिखितेयं पुस्त्यीति ।

विषयः । धर्मशास्त्रम् ।

(१११४ । क ।) सिद्धसारसंहिता . By रविगुप्त . $8 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Folia, 97. Lines, 5 on a page. Extent, 1,212 çlokas. Character, Newārī. Date, (?). Appearance, very old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः सर्वज्ञाय ।

सर्वं प्रणम्य सर्वं ज्ञं दुर्गगुप्तस्य सूनुना ।

संहिता सिद्धसारेयं रविगुप्तेन वक्ष्यते ।

आयुर्वेदोदधि + + मशक्ता येऽल्पमेधसः ।

तेषामियं प्रताराय विद्विता तन्वणा वृद्धा ॥

ब्रह्मा प्रोवाच यं स्वर्गं वेदमायुर्निबन्धनम् ।

शिष्येभ्यः कथयामास काशिराजाय तं ब्रह्मात् ॥

तस्यानुगानिशालात्तं कायभूतचिकित्सितं ।

शल्यौ गदवयोवाले रक्षा + + विवर्द्धनं । (?)

पुरुषा व्याध्यधिष्ठानं महाभूतगुण्यत्मकं ।

शारीरमानसाः सन्तु सहजा व्याधयो यताः ॥

शारीरा + कुष्ठवाद्याः क्रोधाद्या मानसाः स्मृताः ॥ इत्यादि ।

End.

बुद्धिमेधा स्मृतिकरं सत्त्वस्याग्नेश्च दीपनं । (?) इति श्रुतिः ।

(अतः परं खण्डिता ।)

विषयः । चिकित्साशास्त्रम् ।

(१३६३ । ठ ।) सिद्धान्तसारपद्धतिः . By भोजदेव . $10 \times 1\frac{1}{2}$ inches. Folia, 71. Lines, 6 on a page. Extent, 1,384 çlokas. Character, Newārī. Date, Newār Era 187. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः शिवाय ।

यमासाद्य निवर्त्तन्ते विकल्पाः सुखदुःखयोः ।

- - - - - ॥

- - - - - विधिं तथा ।

पवित्रारोहणश्चैव प्रतिष्ठाश्च - - - ॥ इत्यादि ।

End.

सैषा क्रमेण नित्यादिकर्मस्मरणपद्धतिः ।

भवाब्धिमुत्तितीर्षणां - - नौरिव निर्मिता ॥

यद् विप्रकीर्णं - - - - स्फुटार्थं

नित्यादिकर्म - - - - ।

तत् संगतञ्च लघुवाप्यपरिस्फुटञ्च

श्रीभोजदेवजगतीपतिनाभ्यधायि ॥

Colophon. इति महाराजाधिराजश्रीभोजदेवविरचितायां सिद्धान्तसारपद्धतौ जीर्णोद्धारविधिः समाप्तः । संवत् १८७ कार्तिकशुक्लदिवातृतीयायां भौमदिने लिखितमिति । शुभमस्तु ।

विषयः । इति सूर्यपूजाविधिः ।

इति महाराजाधिराजश्रीभोजदेवविरचितायां सिद्धान्तपद्धतौ नित्यकर्म-
विधिः समाप्तः ।

इति मुद्रालक्ष्यं समाप्तम् ।

इति प्रायश्चित्तविधिः ।

इति दीक्षाविधिः ।

इति साधकाभिषेकः ।

इति आचार्य्याभिषेकविधिः ।

इति पादप्रतिष्ठाविधिः ।

इति सिद्धप्रतिष्ठाविधिः ।

इति द्वारप्रतिष्ठाविधिः ।

इति हृत्प्रतिष्ठाविधिः ।

इति ध्वजप्रतिष्ठाविधिः ।

इति जीर्णोद्धारविधिः ।

(७७२ । घ ।) सुगतिसोपानम् . By गणेश्वर . 10×1½ inches. Folia,

१०. Lines, 5 on a page. Extent, 1,800 çlokas. Character, Maithila. Date, Lakṣmaṇa Era, 224. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो नारायणाय ।

वेदस्मृतिपुराणादि दृष्ट्वा लोकहितैषिणा ।

कृतं सुगतिसोपानं श्रीगणेश्वरमन्त्रिणा ॥

गङ्गास्मरणं नरकागम + + + ति कौर्त्तनं सर्वपापविमुक्तिपूर्वक-
रुद्रलोकगमनफलं जन्मत्रयार्जितपापक्षयफलं वा ॥ इत्यादि ।

End.

वैश्वदेववल्हनन्तरञ्च सप्त प्रश्न + + + + +
+ + + ज्ञातिभिः सह स्वयं भुञ्जीत ॥

Colophon.

इति सप्तक्रियामहासान्धिविग्रहिकठकुरदेवादित्यमहामत्त + +
+ + + + + महाराजाधिराजश्रीगणेश्वरकृतं सुगतिषोपान-
पुस्तकमिदं समाप्तं । शुभमस्तु लिखितमिदं + + + + +
+ नेपालराज्यावस्थितश्रीललितपत्तने ठकुरश्रीमतिश्रीश्रीणा लिखितं ।
लषं ३२४ आश्विन वदि + + + + + ।

यत्कर्म कुर्वतो नाम जुगुप्सा मैति पुत्रक ।

तत्कर्त्तव्यमशङ्केन यन्न गोप्यं महात्मने ॥

विषयः । धर्मशास्त्रम् ।

(११६५ । क ।) सूर्यसिद्धान्तभाष्यम् . By चण्डेश्वर . $10 \times 1\frac{1}{2}$ inches.
Folia, 224 (leaves 1 to 10 missing) . Lines, 5 on a page. Extent, 3,920
çlokas. Character, Maithila. Date, Lakṣmaṇa Era, 392. Appearance,
fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. (१म पत्रान् १० म पत्राणि न सन्ति अतो विंशपत्रे प्रारब्धस्य द्वितीया-
ध्यायस्य प्राग्भाष्यकं लिखितम् ।)

अदृश्यरूपाः कालस्य मूर्त्तयो भगवाण्यश्रिताः ।

श्रीधर्मन्दीचपाताख्या ग्रहाणां गतिहेतवः ॥

श्रीदीन्द्रोः समं मन्दोच्चाख्यौ न्यूनाधिकारिणौ । भौमादीनामपि मन्दो-
च्चाख्याः प्राग्गतयः न्यूनाधिकारिण्यः । इत्यादि ।

End.

एतत्तु सर्वमाख्यातं रहस्यं परमाद्भुतम् ।

ब्रह्मे तत्परमं पुण्यं सर्वपापप्रणाशनम् ॥

दिव्यं चतुर्ग्रहर्त्ताणां चरितं ज्ञानमुत्तमम् ।

विज्ञायाकर्त्तृदिलोके - - - प्राप्नोति शाश्वतम् ॥

इत्युक्त्वा मयमामन्त्रं सम्यक् तेनाभिपूजितः ।

दिव्यमाचक्रमेऽर्कांशं प्रविशदन्तमण्डलम् ॥ ?

मयोऽथ दिव्यं तज्ज्ञानं ज्ञात्वा साक्षाद् विवस्वतः ।
कृतकृत्यमिवात्मानं मेने निर्धूतकल्मषः ।
ज्ञात्वा तस्ययश्चाथ सूर्यास्त्रध्ववरं मयम् ।
परिवत्रुरुपेत्य - - - पप्रच्छुरादरात् ॥
स तेभ्यः प्रददौ प्रीतो ग्रहाणां चरितं महत् ।
अत्यदुसुततमं लोके रहस्यं ब्रह्मसम्मतम् ॥
इति अष्टमः श्लोकः ।

Colophon.

इति मैथिलवाजपेयसोमयाजिप्रीचण्डेश्वराचार्यविरचिते सूर्य-
सिद्धान्तभाष्ये पञ्चदशोऽध्यायः । लसं १२२ फाल्गुन शुदि ७ चन्द्रे रत्न-
पुरनगरे श्रीका + शर्मणा लिखितेना पुस्तोति । ॐ नमो भवाय ।
ॐ गणेशाय ।

विषयः ।

इति मैथिलवाजपेयसोमयाजिप्रीचण्डेश्वराचार्यविरचिते सूर्यसिद्धान्त-
भाष्ये सव्यगतिः । प्रथमोऽध्यायः ।

इ० स्फुटगतिः । १ ।

इ० उपकरणाध्यायः । ३ ।

इ० चन्द्रगणनाध्यायः । ४ ।

इ० सूर्यगणनाध्यायः । ५ ।

इ० क्रेयाकाध्यायः । ६ ।

इ० ग्रहद्वन्धाध्यायः । ७ ।

इ० ताराविक्षेपाध्यायः । ८ ।

इ० ग्रहनक्षत्राणामुदयास्तमयाध्यायः । ९ ।

इ० पौर्यासासाशुद्धोन्नतिः (?) १० ।

इ० व्यतीपातवेष्टताध्यायः । ११ ।

इ० गोलाध्यायः । १२ ।

(१६०८ | ६ |) हरिचरितकाव्यम् . By चतुर्भुज . 14 × 1 inches. Folia, 87. Lines, 5 on a page. Extent, 1,250 çlokas. Character, Maithila. Date, (?). Saka 144+. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गणेशाय ।

सुरसमूहसमीहितसिद्धये धरणिधारणगोह्रजवृद्धये ।

यदुकुलेऽवततार य एष नः सततमस्तु मुदे मधुसूदनः ॥

सुदिरमेदुरमिन्दु -- -- -- लोभनलोचनम् ।

सुररिपुं तद्विदुज्ज्वलवाससं भजत रासरसोत्सवलासम् ॥

नवरसोल्लसितेऽम्ब सरस्वति त्वमिह मामत्र काव्यसरस्वति ।

-- -- -- -- -- ॥

विदितधरणिहृदयः स दयालुं योगशयनं -- -- सुचिरशयालुम् ।

हरिमवबोध कृतस्तवराजः कानकपिपिं सहते न -- -- ॥

इत्यादि ।

End.

इत्येवं निजविक्रमेण च मिथुभेदेन च क्वापि यो

भूमेर्भारभरं जहार परमानन्दस्वरूपो हरिः ।

तन्मूर्त्तिं परिभावयन्नदिशत लीलाञ्च तस्य -- -- --

मुक्तिं क्षिप्रमवाप्नुयो स भगवान् संसारसिन्धौ तरिः ॥

Colophon.

इति हरिचरितकाव्ये नव्यसत्काव्यमुख्ये

प्रसरदम्बतप्रार वर्यितेशावतारे ।

कृतकलुषनिरासे तुष्टवालाविलासे

न्ययिकदेशविसर्गः प्राप्त एषोऽत्र सर्गः ॥

श्रीमोत्तमोऽस्यमलमञ्जुगुणैकपुञ्जः

श्रीमान् करञ्ज इति वन्द्यतमो वरेन्द्रग्राम् ।

यत्र श्रुतिस्मृतिपुराणपदप्रवीणाः

सच्छास्त्रकाव्यनिपुणाः स वसन्ति विप्राः ॥

कौर्णः प्रजापतिगुणैः परिपूर्णकामः

श्रीस्वर्णरेख इति विप्रवरोऽवतीर्णः ।

तं ग्राममग्रगणनीयगुणं समयं

जग्राह शासनवरं नृपधर्मपालात् ॥

तदन्वयत्तीरसमुद्रचन्द्रो वभ्रुव भ्रुन्दूरिति भ्रूसुरेन्द्रः ।

आर्यै र्य आचार्यवरोऽभिषिक्तः - - सुराणां गुसुयापि - - ॥

त्रयीपरः काश्यपगोत्रभास्करस्तत्युत्र आचार्यवरो दिवाकरः ।

- - - - - ॥

नित्यानन्दः कवीन्द्रोऽभवदतिविभवः कंसविध्वंसिनोऽश-

स्तद्वंशस्यावतंसो भृशमक्रुशयशो भारते यो वभार ।

- - - - -

- - - - -

नानामुनीनां वचनानि सम्यग्-

विचार्य तत्त्वार्थमयाधिगम्य ।

सदा सदाचारपरायणो य-

श्चक्रे प्रभोदात् स्मृति कौमुदीञ्च ॥

काश्यामुपास्य भगवद्भवपादपद्म-

मत्यादरेण सुचिरेण गृहानुपेत्य ।

जज्ञे सुतं स निजवंशवतंसमीश-

मीशस्य विश्वविदितं शिवदण्डसंज्ञम् ॥

- - - - -

- - - - - ।

प्राज्ञो महा - - - -

स्वदारतुष्टोऽज्जयत् तनूजान् ॥

सश्रीकनारायणमिश्र आद्यो

मन्त्री गृहान् साधवपाठकोऽथ ।

प्रौढप्रभावोऽनु च भानुशर्मा

श्रीमान् कनीयांस्तु चतुर्भुजोऽभूत् ॥

यस्य - - - जिह्वायां स्वर्णं मधुना समम् ।

विलिख्य त्रैपुरं मन्त्रं पित्रेदं पद्यमैक्ष्यत ॥

व्याकारेऽप्रतिमः स्मृतावनुपमः साहित्यविद्योत्तमः

षट्कर्तागमसत्तमः कविसभासम्भाषना - - - ।

श्रीकृष्णार्पितचेत - सुरवचोवैचिन्त्यसद्माननः
श्रीमानेष चतुर्भुजो विजयतां - - - पद्माननः ॥
भागौरथीपरिसरे परमा - - -
श्रीरामकेलिनगरे बहुशिशुषुष्टे ।
शौवर्गवर्गवसताविव जन्मधू - -
श्रीमानसौ पितृकृते वसति स्त धौमान् ।
व्याकारसारमधिगम्य स सम्यगादौ
ज्यैष्ठ्यात् - - - सुविशुद्धबुद्धेः ।
शास्त्रं परं पितु - - - विचिन्त्य काव्यं
धीरोऽकरदसुमुदारतरं प्रबन्धम् ॥
शरत्रिधुमनुभिः शकस्य वर्षे परिमणितेऽय नभस्य शुक्लपत्ने ।
प्रतिपदि शश्रिवासरे सुपूर्णं परिचरिताह्वयनव्यकाव्यमेतत् ॥
यावद् वेदो विलसतितराभगयजुःसामभेदो
रम्यं रामायण - - - प्रमाणं पुराणम् ।
- - - - -
- - - कविकुलमुदे कल्प्यतां काव्यमेतत् ॥
भट्टाचार्यचतुर्भुजन रचिते ग्रन्थेऽत्र पौरन्दरे
श्रीगोविन्दपदारविन्दयुगलौ (?) सौरभ्यविभ्राजिते ।
- - - युगान्बुराशिशशभत्संख्य - - - -
श्रीमान् भानुकरोऽकरोल्लिपिमिमासानन्दसन्दोहदाम् ॥

विषयः । श्रीरोदधिग्रथानस्य भगवतो नारायणस्य ब्रह्मादिदेवानामभ्यर्चनया पृथिव्या
भारमपनेतुं देवकीगर्भे जन्मग्रहणाङ्गीकरणं ततः श्रीकृष्णरूपेणाव-
तीर्णं तेन या या लीलाः कृतास्तासामैकेकशो वर्णनम् ।

DESCRIPTION OF THREE MANUSCRIPTS IN GUPTA
CHARACTER IN THE DARBAR LIBRARY.

(२७७ ।) निम्नासतत्वसंहिता . Folia, 114. Lines, 6 on a page. Extent,
4,500 slokas. Date (?). Appearance, old. Verse. Correct. Complete.

Beginning.

ॐ नमः शिवाय ।

रिचीक उवाच ।

गतोऽहं पूर्वमाश्रायां पुष्पाणि समिधकणा ।

अपूर्वं दृष्टमाश्रयं तद् दृष्ट्वा कौतूहलान्वितः ॥

अष्टाश्रितिसहस्राणि ऋषीणां पुण्ड्रैरेतसाम् ।

+ + + + + + + + ॥

+ + + + कथं मम पृच्छतः ।

त्वं वेत्ता सर्वशास्त्राणां देवानाञ्च विशेषतः ।

तेन पृच्छामि भगवन् येन वेत्सि मतङ्ग त्वम् ॥

मतङ्ग उवाच ।

शृणु वृत्ते समासेन प्रवक्ष्यामि तवाखिलम् ।

नेमिसेवसमानेस्तु श्रुतं + + + ॥

तत्रैव दीक्षितो ब्रह्मा केशवश्च रिचीककः ।

कौतूहलान्विताः सर्वे विस्मयं परमं गताः ॥

परस्परं वदन्त्येव सर्वशास्त्रविशारदाः ।

कथं वीक्षा प्रपद्येत मुक्ता वेदोक्तमागमम् ।

न हि वेदात् परश्चान्यद् योगी + + ॥

सांख्ययोगस्य वेत्तासौ कथं विष्णुश्च दीक्षितः ।

+ + + + + + + + ॥

- ३३ पत्रे,—इति निश्चासतत्वसंहितायां नयसूत्रे यासप्रकरणं प्रथमः
पटलः । श्लो १३० ।
- ३५ ” नयसूत्रे प्रकृतिविचारे द्वितीयः पटलः । १०२ ।
- ३७ ” इति निश्चासतत्वसंहितायां नयसूत्रे रूपविचारस्तृतीय
षटलः । श्लो ७७ ।
- ३९ ” इति निश्चासतत्वसंहितायां नयसूत्रे परमासुतसद्भाव-
विचारः चतुर्थः पटलः । श्लो ४६१ ।
श्रौतसूत्रत्रय समाप्तः ।
- ४५ ” इति निश्चासतत्वसंहितायां गुह्यसूत्रे प्रथमः पटलः ।
श्लोक ।
- ४८ ” इति गुह्यसूत्रे द्वितीयः पटलः । श्लो १३० ।
- ५१ ” इति गुह्यसूत्रे सर्वसिद्धिसन्दाहस्तृतीयः पटलः ।
श्लो ११२ ।
- ५४ ” इति गुह्यसूत्रे चतुर्थषटलः । लो १३३ ।
- ५७ ” इति गुह्यसूत्रे पञ्चमः पटलः । श्लो ११२ ।
- ६१ ” इति गुह्यसूत्रे षष्ठषटलः । श्लो १४० ।
- ६२ ” इति गुह्यसूत्रे सप्तमः पटलः । श्लोक २६२ ।
- ७२ ” इति गुह्यसूत्रे प्रक्रियायोगपटलः । १४६ ।
- ८० ” इति निश्चासतत्वसंहितायां गुह्यसूत्रे नवमः पटलः ।
श्लोकशतद्वयनवत्यधिक ।
- ८२ ” इति निश्चासतत्वसंहितायां गुह्यसूत्रे दशमः पटलः ।
श्लोकशतमेकादशोत्तरम् ।
- ८७ ” इति निश्चासतत्वसंहितायां गुह्यसूत्रे एकादशमः पटलः ।
- ८९ ” इति निश्चासतत्वसंहितायां गुह्यसूत्रे भावृकाप्रस्तावो
द्वादशमः पटलः । श्लोका एकून् षष्टि ।
- ९३ ” इति निश्चासतत्वसंहितायां गुह्यसूत्रे ब्रह्मोद्धारः त्रयो-
दशमः पटलः । श्लो १८६ ।
- ९६ ” सद्योजातस्य कल्पः समाप्तः ।

- १०० पत्रे,—अघोरस्य कल्पः समाप्तः ।
१०१ ,, इत्येव तत्पुरुषस्य कल्पः ।
१०२ ,, तत्पुरुषस्य द्वितीयकल्पः ।
१०३ ,, इति निम्बोत्पत्तिसंहितायां गुह्यसूत्रे पञ्चानां परित्राणं
पटलः । श्लोकानि सप्तानि त्रीणि पञ्चोनषष्ट्यधिकानि ।
१०८ ,, कवचोद्धारः पटलः ।
११० ,, इति निम्बोत्पत्तिसंहितायां गुह्यसूत्रे पञ्चदशमः पटलः ।
श्लोका द्वादश ।
११२ ,, इति निम्बोत्पत्तिसंहितायां गुह्यसूत्रे रेतविद्याविधान-
पटलः षोडशमः । श्लोक द्वाषष्टिः सार्द्धः ।
११३ ,, इति निम्बोत्पत्तिसंहितायां गुह्यसूत्रे वीजाशिवस्युक्तः
+ + पटलः । श्लोका ८१ ।
११४ ,, इति निम्बोत्पत्तिसंहितायां गुह्यसूत्रेऽष्टाद + + त्रिंशत्
+ + + + सप्तसप्ततुष्टयं श्लोकं शतानि पञ्च च ॥

(१६४७) लङ्कावतारः Folia, 24. Lines, 6 on a page. Extent,
522 slokas. Date, Newār Era, 28.

Beginning. समापतिं नमस्कृत्वा + + + + ।
वक्ष्यामि भो स्त्रिरात्रीणां तन्मे शृण्वन्तु साधवः ॥
× × × × × × ×
ब्रह्मघ्नानां वृत्तघ्नानां रोगघ्नानां (?) पापकर्म्मिणासु ।
क्षायन्ते सर्वथा साध्या अन्येषान्तु तथैतरा ॥
निदानमेतद्विद्विष्टन्तव राजा विभीषण ॥ इत्यादि ।

End. सम्बत् ३८ (आक्षराण्यङ्कानि) कार्तिककृष्णदिवाद्युत्थासु ।

विषयः । चिकित्साशास्त्रं आरोग्यार्थशान्तिस्वस्थयनादिसहितम् ।

(२२६ ।) स्कन्दपुराणम् . Folia, 247, Lines, 5 to 7 on a page.
Incomplete. Leaves are not in order.

Beginning.

प्रथमपत्रस्यः कश्चित् श्लोकः ।

तीर्थसंप्रवनाथार्थाय पौरुषमास्यां कृताह्निकाः ।

पौराणिकाः संपश्यन्तः स्रुतं सत्यपरायणम् ॥

पुष्पिकाः ;— स्कन्दपुराणे नन्दिकेश्वरमहाभाग्यं आदितप्रभृतिरष्टाध्यायस्य चतुर्विंशत् ।

श्लोकास्तत्वेन ८१५ (?)

„ अन्धकनन्दियुद्धे अध्यायः (३८) स्कन्दपुराणोक्तप्रदानिक ।

„ अन्धक तपः प्रयागे अध्यायः ।

६२ पत्रे,—

„ नरकवर्णने तपो नाम ।

„ नरकवर्णने वैतरणी नाम ।

६८ „

„ शैखरं नाम नरकवर्णनेऽध्यायः ।

६९ „

„ नरकवर्णने महाशैखरं नाम ।

„ नरकवर्णने तपोतिथिं ।

७२ „

„ नरकवर्णने कुम्भीपाकं नाम अक्षिपत्रं नाम ।

७८ „

„ नरकवर्णने तपोक्षेत्रे । ४३ ।

„ देव्यावरप्रदानं नाम । ४५ ।

„ संसारातिवर्णनं नाम । (४५)

„ वाराणसी + + कारणः । ४७ ।

८४ „

„ देव्यावरप्रदाने । ४ (८) (?)

८५ „

„ सोमनन्दिदेव्योर्वरप्रदाने । ४ (९) (?)

आदितः प्रभृति एकत्वेन श्लोकसहस्रत्रयम् ।

स्कन्दपुराणे कौशिक्यभिषेकः । ११० ।

„ कौशिक्यशपः । ११५ ।

„ शुम्भनिशुम्भसेन्यवर्णनम् ।

१०१ „

„ देवासुरसङ्ग्रामे शुम्भनिशुम्भाभिजाय (?) (१२०)

१०७ „

„ शुम्भनिशुम्भसङ्ग्रामे पेशीयुद्धजयः ।

१११ पत्रे,—स्कान्दपुराणे महिष्ठासुरवधः ।

११२ ।

११३ ।

११५ ।

११६ ।

” ध्यानविधौ (प्रथ) मोऽध्याय । १२२ ।

१२० ।

१२१ ” ” ध्यानविधौ द्वितीयः अध्यायः । १२३ ।

” ध्यानविधौ चतुर्थः अध्यायः । १२४ ।

” ध्यानविधौ षष्ठः । १२७ ।

” ध्यानविधौ सप्तमः अध्यायः । १२९ ।

” अन्धकारप्रदानो नामाध्यायः । १३० ।

” हिरण्याक्षनिर्याने माध्यायः । १३३ ।

” पृथ्वीवरोऽध्यायः (?) १३४ ।

” देवासुरसङ्गामाध्यायः । १३५ ।

” युद्धलाभः । १३७ ।

१३५ ” ” असुरवासिनोऽध्यायः ।

१३६ ” ” युद्धे अध्यायः ।

” युद्धे अध्यायः । १४० ।

” अध्याय १४१ युद्ध ।

” युद्धे अध्यायः । १४२ ।

१४२ ” ” वरुणालयसमरे अध्यायः । १४३ ।

” युद्धे अध्यायः । १४४ ।

” युद्धे अध्यायः । १४५ ।

१४४ ” ” युद्धे अध्यायः । १४६ ।

” युद्धे अध्यायः । १४७ ।

१४८ ” ” युद्धे अध्यायः । १४८ ।

” युद्धे अध्यायः ।

- १४९(?) पत्रे,—स्कन्दपुराणे यमलोकाभिगमने अध्यायः । १५० ।
१५० ,, ,, राज्यवर्णनो नाम अध्यायः । १५१ ।
१५१ ,, ,, ब्राह्मण + + अध्यायः । १५२ ।
,, ,, गय (?) गमने अध्यायः । १५४ ।
१५५ ,, ,, सागरप्रवेशे अध्यायः । १५५ ।
१५७ ,, ,, किङ्करादेशे अध्यायः । १५५ ।
१५८ ,, ,, किङ्करयुद्धे अध्यायः । १५६ ।
१५९ ,, ,, असुरसन्देशने अध्यायः । १५६ ।
,, ,, वराहयुद्धे अध्यायः । १५८ ।
,, ,, विप्रचित्तिपातने । १५९ ।
,, ,, वराहाध्यायने अध्यायः । १६० ।
,, ,, + + + क्षेपणे अध्यायः । १६१ ।
१६५ ,, ,, द्विरणवधे । १६१ ।
,, ,, वृकस्वले अध्यायः । (?) १६३ ।
१६७ ।
१६८ ,, ,, वराहरूपसंहारे अध्यायः । १६४ ।
१६९ ,, ,, वराहोत्सवे अध्यायः । १६ + ।
१७१ ।
१७२ ।
१७३ ।
१७४ ।
१७५ ,, ,, मन्दरारोहणे । १६६ ।
१८१ ,, ,, असृतमथने नीलकण्ठोपाख्याने महादेवस्तोत्राध्यायः ।
१६७ ।
१८२ ,, ,, असृतमथने युद्धे । १६८ ।
१८३ ।
१८४ ।
१८५ ।

१८७ पत्रे,—कान्दपुराणे चामरे अध्यायः । १६२ ।

१८८ ।

१८९ ।

” यातुधानाख्याने अध्यायः । १७२ ।

” + + अध्यायः । १७३ ।

” जमदग्निवरप्रदानो अध्यायः । १७४ ।

१९४ ।

१९५ ।

१९६ ” ” हरिसिद्धपुरवर्णनाध्यायः । १७५ ।

१९७ ।

१९८ ” ” नाम (?) माहात्म्ये अध्यायः । १७६ ।

२०२ ” ” गङ्गावतरे अध्यायः । १७७ ।

२०४ ” ” गङ्गावतरणे अध्यायः । १७८ ।

” अध्यायः । १७९ ।

” रणोदयोगः । १८० ।

” अन्धकयुद्धे अन्धवर्णनं अध्यायः । १८१ ।

२११ ” ” अन्धकयुद्धे अन्धवर्णनाध्यायः । १८२ ।

२११ ” ” गणयुद्धे अध्यायः । १८३ ।

२१२ ” ” गणयुद्धे । १८४ ।

” गणयुद्धे । १८४ ।

२१४ ” ” गणयुद्धे । १८५ ।

२१५ ” ” गणयुद्धे । १८६ ।

२१६ ” ” जाम्बवधे । १८७ ।

२१७ ” ” गणयुद्धे । १८८ ।

२१७ ” ” गणयुद्धे । १८९ ।

२१८ ” ” गणयुद्धे अध्यायः । १९० ।

२१९ ” ” गणयुद्धे अध्यायः । १९१ ।

२२० ” ” गण + + अध्यायः । १९२ ।

- स्कन्दपुराणे गणयुक्ते अध्यायः । १९३ ।
२२० पत्रे,— ,, गणयुक्ते अध्यायः । १९४ ।
२२० ,, स्कन्दपुराणे गणयुक्ते अध्यायः । १९७ ।
स्कन्दपुराणे गणयुक्ते अन्धकने + + । १९८ ।
२२७ ,, ,, गणयुक्तेऽसुरशापे अध्यायः । १९९ ।
,, युद्धभूमिवर्णने । २०२ ।
,, अन्धकविजये । २०३ ।
२३४ ,, ,, गणयुक्तेऽन्धकमथने अन्धकमथनं समाप्तश्च ब्रह्मण्याः क्षत्रः ।
२०४ ।
२३५ ,, ,, अन्धकबधः ।
,, भूमिजापुत्रवर्णने अध्यायः । २०७ ।
,, तस्यविवाहे ब्राह्मणामन्वये । २०८ ।
२४१ ,, ,, तस्यपुत्रग्रहणे विप्रामन्वये समाप्त अध्यायः । २०९ ।
२४२ ।
२४४ ,, ,, अशोकतस्यपुत्रग्रहणे समाप्तं अशोकतस्यपुत्रग्रहणञ्च अध्यायः ।
२१० ।
२४५ ।
२४६ ,, ,, स्कन्दमभिषेकानुज्ञाते । २११ ।
२५१ ,, ,, सेतीपद्याभिषेके (?) अध्यायः । २१२ ।
२५२ ।
२५३ ,, ,, + + + पे अध्यायः । २१३ ।
१५४ ।
२५७ ,, ,, श्वेतवरप्रदाने अध्यायः । २१४ ।
,, + + वर्णने अध्यायः । २१५ ।
२६४ ,, ,, त्रिपुरबधे अध्यायः । २१६ ।
,, त्रिपुरबधे सुरवर्णनं अध्यायः । २१७ ।
,, त्रिपुरबधे समाप्तं त्रिपुरबधेति अध्यायः । २१८ ।
,, प्रह्लादचरित्रे अध्यायः । २२० ।

- स्कन्दपुराणे योगविधौ पञ्चमः अध्यायः । २२६ ।
    ” योगविधौ षष्ठः ।
३८४(?)पत्रे,— ” योगविधौ नवमः ।
    ” काष्ठुकुटासाहाभाग्यं नाम । (२४०) ।
    ” सगरोत्पत्तिः अध्यायः । २६८ ।
३०५ ” ” सहोदरसंवादे । २६९ ।
    ” वाराणस्यावलोकने जैगीषव्यधनइपचतुर्द्वानां वरप्रदानं
नामाध्यायः । २७८ ।
३२७ ” ” सतो प्रवेश अध्यायः ।
३५० ” ” सुकेशवरप्रदाने ।
३५८ ” ” उपमन्युवरप्रदानः ।
    ” वत्तयज्ञप्रसंगने । (३२५) ।
आदितः प्रभृति सर्वतत्त्वेन (८(?)५४) ।
स्कन्दपुराणे दत्तशापानुकीर्तने नाम । ३(?)४३ ।
    ” ईश्वरार्चनविधिः ।

DR. RUPNATHJI DR. RUPAK NATHI

DESCRIPTION OF SOME RARE PAPER MANUSCRIPTS
IN THE DARBAR LIBRARY.

—.....+.....—

(१४१८ ।) अमृतोदयनाटकम् . By गोकुलनाथ . 10×5 inches. Folia, 30. Lines, 10 on a page. Extent, 900 çlokas. Character, Nāgara. Date, Samvat, 1848. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।

ब्रह्माख्यविन्दुगायवर्षणवारिवाह
वचश्च सुचक्षि निषिचक्षि जीवनश्च ।
चष्टुं त्वया सु(?) परदृष्टिविलोपकष्टुं
निर्भीष्टुमर्हति तवैव विवेकविद्युत् ॥

अपि च । असकृद्दुपरमद्भिरङ्कभेदैर्नटगणनिःक्रमणाद् विवित्करङ्गः ।
अविदितमुखसन्धिरामुखान्तो निगमकवेस्तव रूपकप्रबन्धः ॥

किञ्च । न दहति सगरान्वयं न पदात्
प्रभवति नाप्यलिकादुच्येति चक्षुः ।
न च किमपि प्रमात नेत्रवर्गा
मम कथमस्य तव स्ववेऽधिकारः ॥
आन्यन्ते सूत्रधारः ।

निर्वर्त्तित सद्य प्रत्याहरणावतारणादिभिरङ्गैरुपवृंहितः पूर्व्वरङ्गः ।
साप्ततमवसरो गुरोर्गोकुलनाथस्य गिरां प्रबन्धमभिनेतुमुपनतञ्चासौ
प्रशातपरिजनोपप्लवः शिशिरमासः । इहहि - - - - -

परिक्रम्य । अयमहं भोः क्षेत्रज्ञनगरवासी मूलमस्मि सर्व्वस्यारम्भस्य रागो नाम
कामरूपो नटः । तस्य समामृतोदयं नाम नाटकमभिनीषतः
पूर्व्वपरिपृहीताभोगभूमिकापरिहारेण विवित्कवेशपरिग्रहसुरीकुर्व्वन्तु
भावमिप्राः । इत्यादि ।

End. अपवर्गः । मातरहं पूर्वाऽस्मि । तथापीदमस्तु ।
संसारात् प्रा + निर्व्वदं सर्व्वं निर्व्वीणलिप्तया ।
अव्यान्मननाद्यानात् पश्यन्तु पुरुषोत्तमम् ॥

Colophon. इति निष्क्रान्ताः सर्व्वेऽपवर्गप्रतिष्ठा नाम पञ्चमोऽङ्कः समाप्तश्चायं ग्रन्थः ।
सम्बत् १८४८ ।

विषयः । अव्ययसम्पत्तिर्नाम प्रथमोऽङ्कः ।
मननसिद्धिर्नाम द्वितीयोऽङ्कः ।
निदिधासनधर्मसम्पन्नाम तृतीयोऽङ्कः ।
यमात्मदर्शनं नाम चतुर्थोऽङ्कः ।
अपवर्गप्रतिष्ठा नाम पञ्चमोऽङ्कः ।

(१३०६ ।) अरिष्टनवनीतव्याख्या . (श्रीधरा .) By नवनीतनर्त्तनकवि .
12x2 inches. Folia, 54. Lines, 7 on a page. Extent, 1,114 çlokas.
Character, Newārī. Date, Newār Era, 800. Appearance, fresh. Prose
and verse. Incorrect,

Beginning. ॐ नमो विघ्नहर्त्रे ।

अरिष्टनवनीतं यद् होराशास्त्रात् समुद्भूतम् ।

व्याख्या विरचयते तस्य श्रीधराख्या मनोहरा ॥

प्रथमं प्रकरणे अभिमतदेवतानां नमस्कृत्य प्रबन्धसंज्ञां कर्त्तृसंज्ञाश्च
प्रकाशयति ।

श्रीधरं भूत्वा होराशास्त्रान्बुधोन् समालोच्य ।

नवनीतनर्त्तनकविरारिष्टनवनीतमाज्ञप्ते ॥

अरिष्टनवनीतं अरिष्टघारं अरिष्टमतिघरासूचकमशुभं । तथोक्तं वैज-
यन्त्यां रिष्टारिष्टे शुभाशुभे इति । इत्यादि ।

End.

एवमुक्तेन प्रकारेण बलानि विचार्य्य रिष्टग्रहस्य बलमधिकं चेद् रिष्ट-
मस्तीति जानीयात् । रिष्टापवादग्रहस्य बलमधिकं रिष्टिर्नास्तीति ।
— — — रिष्टमस्त्येव ॥

Colophon.

इत्यरिष्टनवनीतव्याख्याने रिष्टापवादेो नाम षष्ठः परिच्छेदः । शुभमस्तु ।
संवत् ८०० फाल्गुन शुक्लः षष्ठी । शुधवारः ॥

- विषयः । इति० साधारणपरिच्छेदः । १ ।
इति० मात्ररिष्टपरिच्छेदः । २ ।
इति० पित्ररिष्टपरिच्छेदः । ३ ।
इति० सर्वरिष्टपरिच्छेदः । ४ ।
इति० सुतारिष्टपरिच्छेदः । ५ ।
इति० अरिष्टापवादः । ६ ।

(१६१७ ।) अश्वमेधनाटकम् . By सुमतिजितामित्र . 16 × 4½ inches. Folia, 37. Lines, 9 on a page. Extent, 2,015 śloka. Character, Newārī. Date, Newār Era, 810. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. श्रीश्रीनृत्यनाथो जयति । श्रीगुरवे नमः ।

नान्दीगौतम् । मालवरागे । ज । अ । य । प्राक्काले ।

त्रिभुवननायकं, ताण्डवदृश्यरतं

विद्युवरतिलकसूत्रेशम् ।

विदितनटवरं, दुःपङ्कजटं

ललितहारसुषुप्तेशम् ॥

दितिमुत्तनाभककलितरङ्गगतं

त्रिनयनसुषुप्तसुखम् ।

अर्द्धहेमानभमर्द्धकुमुदकुन्दशितं

प्रभिनयनिपुणसङ्घेशम् ॥

पश्यति सुरगणो भवनृत्यं

वलितं नूपुरवललितम् ।

भक्तवरदायकागञ्चम्भैवसनं

सुललितशङ्कररूपम् ॥

वहति जटातटे गाङ्गजलविमलं

सहृदयहृदयहारि ।

सुमतिजितामित्रकृतहरवर्षनं

परिसुखयतु भक्तजनम् ॥

नान्दीश्लोकः ।

शानन्दं चन्द्रचूडस्त्रिदशशतनुतः कान्तयालिङ्गिताङ्गो-
गोरीशो दिव्यमूर्त्तिर्दनुजकुलरिपुः कुन्दकपूरगौरः ।
स्वच्छन्दं रङ्गसंस्थो नटभवनभवं विघ्नजालं विधुन्वन्
नृत्येशः पातु नित्यं जगदखिलमिदं देवदेवो महेशः ॥

सूत्र ।

आर्य्यं गुणवति कमलवदने त्वरया इतस्तावदागम्यताम् ।

नटी ।

अञ्जवत्त वन्दामि । इन्द्राङ्ग को निश्रयो अनुचिद्विभ्रदुत्ति ॥

सूत्र ।

आर्य्यं सकलनृपतिचक्रचूडामणिना श्रीश्रीसुमतिप्रयजितामित्रमल्लदेवेन
श्रीश्रीश्रीस्वष्टुदेवताप्रौतिकामनया जैमिनिभारतोक्ताश्वमेधिकाभिनयम-
भिनेतुमादिष्टोऽस्मि । . . . . . ।

अपि कमलविलोचने नानादेशादागतभूमिपालकविवरविदग्धजनसामा-
जिकानाञ्च चेतोरञ्जनाय श्रीश्रीसुमतिप्रयजितामित्रमल्लदेवाद्या संस्कृ-
तेन जैमिनिभारतोक्ताश्वमेधिकाभिनयमभिनेतुं युधिष्ठिरद्वीपदीपश्च
ग्रहीतुमावां गच्छावः ॥ इत्यादि ।

End.

सर्व्वं । तथास्तु । ... ।

Colophon.

इति जैमिनिभारतं सम्पूर्णम् ॥
सुमतिश्रीजितामित्री मल्लदेवां महोपतिः ।
युधिष्ठिरस्य यज्ञस्य नृत्यारम्भं करोति हि ॥
श्रीसूर्य्यवंशशतपत्रसहस्ररक्षि-
र्नक्षीभवन्नृपतिर्कोरवकाननेन्दुः ।
भक्तापुत्रे जयति भूपशिरस्यरत्न-
भाभिर्विचित्रपदपङ्कजरञ्जितश्रीः ॥
जितामित्रमल्लं गोपालं गोपालः ।
जितामित्रमल्लः सपुत्रं पुनानु ॥
सम्बत् ८१० पौष सुदि — ॥

(११६१) अश्ववैद्यकम् . By दीपङ्करः . 8×2½ inches. Folia, 85. Lines, 6 on a page. Extent, 1,419, ślokas. Character, Newāri. Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Beginning.

ॐ नमः सर्वज्ञाय ।

शिवं प्रथम्य सर्वज्ञं तज्ज्ञाः किमपि यं विद्युः ।
अशिव्यं शालिहोत्रञ्च वाजिशास्त्रञ्च कारयेत् ॥
श्रीनिधानकरो नाम भिषगासीत् परार्थकृत् ।
कान्तारवासिनीवेद्यथंशदुग्धाब्धिचन्द्रमाः ॥
तस्माद्गार्ग्यावामज्ज्जन्तुसन्तारकारणम् ।
अभृद्गानाकरः श्रीमान् बुद्धः शुद्धोदनादि ॥
श्रीमद्वीपङ्करस्तस्य सूनुर्गुणनतोऽभवत् ।
दीपङ्करपदाम्भोजरजोरञ्जितमूर्द्धन ॥
सेन सज्जनदासेन गाढमालिङ्गमुर्जनम् ।
संक्षेपतस्त्ररङ्गाणां लक्ष्यं शीचिकित्सितम् ॥
अध्यायानां नवत्येव श्लोकाः शतत्रयोदशाः ।
पूर्वशास्त्राणि संहृत्य प्रयोगानुपलक्ष्य च ॥
तदेतस्त्रिखितं किञ्चिदात्मनः स्मरणाय तत् ।
सन्तः स्त्रीकर्त्तमर्हन्ति परकीर्त्ति - - - - ॥
इत्यश्वरथपात्रात् नृपतेः कीर्त्तितं बलम् ।
तत्र सुकृत्या राजन् वाजिनः शत्रुसर्दनाः ॥ इत्यादि ।
तेले तिलतैलं स्यात् काले च वदरं तथा ॥

End.

निर्घण्टकाध्यायः ।

Colophon.

इदं चाश्ववेद्यकशास्त्रं दीपङ्करकृतं समाप्तम् ॥

विषयः । अश्वचिकित्साशास्त्रम् ।

(७६५) अश्वार्यवेदः . By गण . 12×4 inches. Folia, 41. Lines, 11 on a page. Extent, 1,353, ślokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।

प्रणिपत्य धवलतनूमद्यतिमिरहरं गोपतिहरशशाङ्कम् ।

अश्वायुर्वेदनिधिं महामतिं शालिहोत्रम् ॥

ये शालिहोत्र - - - गगैस्तु महर्षिभिः पुरा गदिताः

सुरङ्गशास्त्रयोगाः शान्त्यै विकाराणाम् ।

तेषां मध्या + + जनधारतरं ह्यहितार्थमुद्भूत्य

रचितः स्वयं समासेन संग्रहः सिद्धयोगानाम् ॥

धर्मैर्धकामसिद्धिर्यथा सुरङ्गैर्भवेत् तथा पूर्व

कथितं महामतिभिः तथापि वक्ष्ये समुद्देशम् ।

अश्वैर्हस्तागता पृथ्वी श्रीरश्वैर्विपुलं प्रभः ।

विजयश्च भवत्यश्वैरश्वा हर्मैर्विपुत्रणाः ॥ इत्यादि ।

End.

दृषो निम्बं वृहत्यो च गुडुकी कटुका वचा ।

गोमूत्रेण समायुक्तं श्लेष्मणं पित्तमुत्तमम् ॥

काष्ठुपिण्ड । (अतः परं लेखितम् ।)

विषयः । अश्वायुर्वेदे गणकृते सिद्धयोगसंग्रहे अश्वप्रशंसाध्यायः ।

अश्वायुर्वेदे गणकृते सिद्धयोगसंग्रहे आठत्ताध्यायः ।

इति सर्वोक्तसंज्ञाध्यायः ।

इति मिस्रके नामाध्यायः ।

अश्वायुर्वेदे गणकृते सिद्धयोगसंग्रहे महादोषाध्यायः ।

तालुगालक्षणम् । कुलाध्यायः । वयोज्ञानम् । वर्णार्थायः । क्षेत्रविभाग-

प्रदेशः । पुण्ड्राध्यायः । व्याधिनिर्द्देशः क्रियासूत्रम् । गुणुलुविधिः ।

लवणविधिः । श्यामाकविधिः । माष-यव-चणक-गोधूम-सुद्-शष-

विधिः । रसविधिनिश्चयः । रसवीर्यविधिः । द्रव्यगुणदोषनिश्चयः ।

खादनविधिः । दशमूलविधिः । महातित्तकविधिः । शिरीषाद्यष्टत-

विधानम् । पञ्चतन्त्रकृतेविधानम् । तैलविधिः । बृहत्-कटुपिण्डिका-

विधिः । इत्यादि ।

(१५००१) आचारदीपकम् . By गङ्गाविष्णु . 12x4 inches. Folia, 59. Lines, 10 on a page. Extent, 1,622 çlokas. Character, Nāgara. Date, Saka Era, 1674. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । निर्विघ्नमस्तु ।

पार्वतीनन्दनं वन्दे गजवक्त्रं चतुर्भुजम् ।
सर्तृणां विघ्नहन्तारं देवं भूषिकवाहनम् ॥
आचारदीपकं नाम सर्व्वचारं जगद्धितम् ।
स्वल्पपाठोऽल्पबुद्धिश्च निबन्धामि नृपाक्षया ॥
विद्वद्भिरवलांकोदं शोधनीयं प्रयत्नतः ।
द्विजातीनां सुकृत्यं हि मुनिषड्भूमतान्वितम् ॥

तत्र दत्तोक्तम् ।

प्रातस्त्याय कर्त्तव्यं यद् भिजेन दिने दिने ।
तत्पूर्वं संप्रवक्ष्यामि द्विजानामुपकारकम् ॥ इत्यादि ।

End.

आपत्कालेषु विपश्ये शौचाचारं न चिन्तयेत् ।
स्ववशमुद्धरेत् (?) पश्चात् स्वस्थो धर्मं समाचरेत् ॥

देवलः ।

शास्त्राचरन् (?) शुचित्वं तु न प्रत्यक्षादिसाधनम् ।
शास्त्रं नेत्रं कृतशौचानामाशङ्कानैव विद्यते ॥
इति श्री त्रि० गङ्गाविष्णु० आ० द्रव्यशुद्धिः । ३ ।
शास्त्रीद्धर्मकराशिः प्रभुरहह सुकुन्दाभिधानो वदान्यो-
ऽप्यर्थिष्व + नयन्नः समरविजयकृत् क्रीर्त्तिसम्पूरिताशः ।
श्रीमान् भूपालचूडामणिविमलपदोऽतिप्रतापानलेन
दग्धारात्युज्जितोर्व्वीपतिरमरवरांशावतारो नृपेन्द्रः ॥
तस्यात्मजोऽभृन्नृपतिप्रधानो-
भृङ्गीतिनामा सुकृती वदान्यः ।
त्रिशुक्लदेशादिमहौधरोऽस्य
हम्बीरनामाभवदात्मजाद्यः ॥

राजा सुखस्तत्सुतोऽभूत् सुलाख्य-
स्तत् पुत्रो जातः प्रतापाभिधश्च ।
शौर्यादार्याजान्वितो प्राप्य पुत्रौ
यः स्वर्वासं प्राप्तवान् यौवराज्ये ॥
तत्-पुत्रो दामोदरसंज्ञोऽभूत् भूपालोऽभूद् दयालुः ।
भूभुत्-कृत्यज्ञोऽस्य सुतोऽभूत् कौर्त्वी युक्तो दिग्बिलयाख्यः ॥
कामराजइत्तनामकोऽभवत् तदात्मजो
राज्यसौख्यनिध्यूहशमादिषंगुतः ।
तस्य योऽभवत् सुतस्त्रिविक्रमाभिधो नृपः
शत्रुवर्गनाशकृत् स्ववर्गपालकः सुधीः ॥
दन्तिचित्तयोर्दानदो नौतिकर्त्ता
विद्यावन्तो यत्र गर्जन्ति प्राप्यः ।
कृत्याकृत्यालोचनार्थं निवर्त्त-
कर्त्तुं सो मामाश्रितं त्वर्गदेश ॥
विद्वान् गौतमवंशजो द्विजवरः श्रीरामभद्राभिध-
स्तत्पुत्रो जयदेवनामधरणीदेवोऽभवत् पुण्यवान् ।
तत्पुत्रोऽन्यपातिर्निबन्धमकरोदाचारदीपाभिधं
गङ्गादिषुपुरनेक + + भवलोकाच्चाधरो भूपतेः ॥
यदापि प्रान्यनिर्माणयोग्यमध्ययनं न मे ।
तथापि क्षम्यतां प्राज्ञैः साहसोऽयं नृपाग्रहात् ॥

Colophon.

इति श्रीत्रिविक्रमनृपाक्षया गङ्गाविष्णुद्विजविरचित-आचारदीपकग्रन्थः
समाप्तः ॥

श्रीशान्ते १६७४ ज्येष्ठ शुद्धि ५ पञ्चमीलिखितसिद्धं पुस्तकं शिवशर्मा-
धुवनेशाभ्याम् ।

विषयः । इति० आत्मचिन्तनविधिः ।

„ सूत्रपुरीषोत्सर्गविधिः ।

„ शौचविधिः ।

„ दन्तधावनविधिः ।

इति० यज्ञोपवीतविधानम् ।

„ दर्भविधिः ।

„ प्रणवविधिः ।

„ प्राणायामविधिः ।

„ स्नानविधिः ।

„ वस्त्रतिलकविधौ ।

„ सन्धाविधिः ।

„ अभिवादनविधिः ।

„ मङ्गलावीक्षणविधिः ।

„ सामान्यदेवपूजा ।

„ अध्ययनविधिः ।

„ योगक्षेमविधिः ।

„ मध्याह्नस्नानतर्पणविधिः ।

„ गृहदेवार्चनविधिः ।

„ वैश्वदेवबलिनित्यश्राद्धकर्मविधिः ।

„ भोजनविधिः ।

„ सायंसन्धायाः स्मृतिरान्निपूर्वाहुतयविधिः ।

„ शयनस्वीयमनविधिः ।

„ योग्यकारः ।

„ सप्त्यामृष्टविधिः ।

„ नैव्यशुद्धिः ।

DR. RUPAK NATH

((३)११८।) काकचण्डेश्वरीमतम् . 10 × 3½ inches. Folia, 50. Lines, 7 on a page. Extent, 700 ślokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, new. Verse. Incorrect.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

भृग्वदिदेवदेवेशमहं पृच्छामि शङ्करम् ।

स्नान्दाद्याश्च महाभाया मङ्गलं चैव विनायकैः ॥

श्रीवक्रतुण्डाय नमः ।

केलासशिखरासीन उमासार्द्धं जगद्गुरुः ।
योगिन्यष्टकतन्त्रे च गुह्याद् गुह्यातरं परम् ॥
सर्वज्ञानप्रकाशाय सर्वज्ञा सर्वशुद्धयः ।
एतैः कार्यं कथं देव त्वया सर्वं समोपरि ॥
श्रीईश्वर उवाच ।

कङ्काली कालरात्री च काकचण्डा च चाम्बिका ।
कङ्काली कालरात्री च काकचण्डेश्वरी मता ॥
श्वमाद्या तथा कान्यो योगिनीगणनायकः ।
नृत्यवाद्यवचोभेदैः सानन्दैर्हृष्टचेतसाम् ॥
ततस्तं भैरवं देवं योगिनीगणवेष्टितम् ।
केचित् स्तुवन्ति संहृष्टाः केचित् स्तुवन्ति हृष्टकाः ॥
केचिन्नृत्यन्ति तस्याग्रे केचिद्वास्तुश्च कुर्वते ।
एतैस्तु ज्ञानभक्तैस्तु प्रचितस्तत्र भैरवः ॥

श्रीदेव्युवाच ।

वृष्ट्वा तु भैरवं देवं पञ्चवक्त्रं त्रिलोचनम् ।
सानन्दं त्रिदशप्रश्नं बद्धाङ्गुलिरभाषत ॥
काकचण्डेश्वरी देवी उमादेवी च भैरवी ॥
श्रीभैरव उवाच ।

सारभूतं यथा देवि महाज्ञानञ्च निर्भयम् ।
ज्ञानवादात्तु यत्पूर्वं मानवेश्चाल्पबिद्धिदः ॥
न पश्यति इदं ज्ञानमल्पपादे सगाभिनाम् ।
वेदानाञ्च तयोऽर्थेन न सिद्धिस्तेन विद्यते ॥
अथवा संवारोहे काकचण्डेश्वरीमते ।
मुक्तार्थं निखिलं देवि सर्वोपाधिविवर्जितम् ॥

श्रीकाकचण्डेश्वर्युवाच ।

कथं काये स्थितो जीवः कौऽसौ जीवः प्रकीर्तितः ।
कासाद् स कुरुते कर्मि स्थितः संसारपञ्चरे ॥

जराव्याधिदरिद्रेण अस्तः संसारबन्धने ।
एके क्रमन्ति जंघत्वे एके खान्धवद्भेन तु ॥
जयशब्दश्च भाङ्गत्वं एकस्थानेकजन्तवः ।
किं कुर्वाणमकुर्वन्ति तस्मात् त्वं ब्रूहि शङ्कर ॥
श्रीहंसेश्वर उवाच ।

शृणु त्वं काकचामुखे साधकानां हितं प्रिये ।
गुह्याद्गुह्यतरं वाक्यं त्वया पृष्ठं वरानने ॥
कथयामि समासेन काकचण्डेश्वरि शृणु ।
योऽसावात्मा परो नित्य अनादिनिधनेश्वरः ॥
स्वरूपं निर्गुणं द्वापि सर्वव्यापी निरासयः ।
अनादिकर्मसम्बद्धः कायस्थो भवने सदा ॥
जीवोपाधिभयं कर्म अज्ञाने संप्रवर्तते ।
तस्मात् कर्म प्रयत्नेन समासे सेवते त्वसौ ॥
करोति विविधं कर्म समासे कामभोहितः ।
द्रव्योपायं न जानाति कालभोगेन हेतुना ॥
.. ..
.. ..
एकन्तु कथितं भद्रे यत् त्वया परिपृच्छता ।
किमन्यत् पृच्छते भद्रे तथान्यत् कथयाम्यहम् ॥
काकचण्डेश्वरीशास्त्रं कथितं निश्चयाम्यहम् ॥
सि-काकचण्डेश्वरीमते ।

काकचण्डेश्वर्युवाच ।

कथयामि महादेव कामभोगप्रसाधनम् ।
अर्थः संपदाते येन अक्लेशात् परमेश्वर ॥
तदहं श्रोतुमिच्छामि कथयस्व प्रसादतः ।
पादुकापलयो पञ्च दिव्यस्त्रीकामसाधनम् ॥
अञ्जनं हृद्दृशश्चैव गुटिका चैव खेचरी ।
साधकानां हितं देव भूचराकाशगामिनी ॥

जलुकाबन्धमित्याह धातुवाटरसायनम् ।
जारणं सारणञ्चैव अन्नकच्य च द्रावणम् ॥
अर्थापायञ्च देवेश ब्रूहि मे त्रिपुरान्तक ।
रसकर्मि यथा देव सारभूतं वदस्व मे ॥

महादेव उवाच ।

शृणु त्वं काकचामुखे साधकानां हितं प्रिये ।
कथयामि समासेन प्रश्नं यत् सिद्धिसाधनम् ॥
न द्रव्येण विना सिद्धिर्न भोगं काममेव वा
द्रव्यहीना नरा मर्त्ये प्रेतरूपेण संस्थिताः ॥

.. .. .
.. .. .

तस्मात् साधय देवेशि रसेन्दु साधकेश्वरः ।

तदेवं कथयाम्यस्य साधकानां हितं प्रिये ॥ इत्यादि ।

End.

द्वेषासारमृगशृङ्गकं यथा सूक्ष्मचूर्णकृतहृदिष्ठास्थितम् ।
भावयेत् कुहिलमात्रिकारसे उद्धृतं सम्युद्धृष्टद्विदाहितम् ॥
चण्डेश्वराख्यं प्रवदन्ति सन्तः दत्त्वा जलेनैव सव्योषकररम् ।
प्रभातकाले सुषुप्तोदये वा भूतं त्वरं शान्तिमुपैति चोक्तः ॥
कुष्ठं गन्धकविषदोत्रिफला पारदः समः ।
भृगुभ्युमर्दिताहृते सुदूमाधवचौकृताः ॥
ऊनरः हन्यष्टभिर्यामेच्छाष्टप्रहरकाणि वा ॥

Colophon.

इति काकचण्डेश्वरीमतं समाप्तम् ॥ शुभमस्तु सदा ।

(१५४६) कातन्त्रविस्तरः . By वर्द्धमान . 12×3 inches. Folia, 85.
Lines, 6 on a page. Extent, 1,638 ślokas. Character, Nāgara. Date,
Samvat, 1589. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

महेश्वरं नमस्कृत्य कुमारं तदनन्तरम् ।

सुगमः क्रियतेऽस्माभिरयं कातन्त्रविस्तरः ॥

अभियोगपराः पूर्वं भाषायां यत् प्रपेदिरे ।

प्रायेण तदिहास्माभिः परित्यक्तं न किञ्चन ॥

सिद्धो वर्णसमान्नायः । तत्र चतुर्दशादौ स्वराः । दश समानाः तेषां द्वौ
दावन्योन्यश्च सवर्णौ ॥ इत्यादि ।

End. अनुपसर्गात् फुल्लक्षीवकृशोस्त्राघाः । उत्फुल्लसंफुल्लपरिकृशाः ।
अवर्णादूटो वृद्धिः ॥

Colophon. इति श्रीमत्कर्णदेवोपाध्यायश्रीवर्द्धमानविरचिते कातन्त्रविस्तरे कृत-
प्रकरणे षष्ठः पादः समाप्तः ॥ संवत् १५९९ समये कार्तिकशुद्धि
तृतीया गुरौ । मिश्र - - - लिखापितम् । शुभं भवतु ।

विषयः । इति श्रीमत्कर्णदेवोपाध्यायश्रीवर्द्धमानविरचिते कातन्त्रविस्तरे प्रथमः

सन्धिः समाप्तः ।

” द्वितीयः सन्धिः समाप्तः ।

” तृतीयः सन्धिः समाप्तः ।

” चतुर्थः सन्धिः समाप्तः ।

” पञ्चमः सन्धिः समाप्तः ।

” नाम्नि प्रथमः पादः समाप्तः ।

” ” द्वितीयः ” ” ।

” ” तृतीयः ” ” ।

” काम्ये प्रथमं प्रकरणम् ।

” ” द्वितीयं ” ” ।

” ” तृतीयं ” ” ।

” ” चतुर्थं ” ” ।

” समासविस्तरे प्रथमं प्रकरणम् । द्वितीयं । तृतीयं । चतुर्थञ्च ।

” तद्विते प्रथमं प्रकरणम् । ततः - २-१० प्रकरणानि ।

” आख्यातविस्तरे प्रथमं प्रकरणम् । ततः - २-७ प्रकरणानि ।

” कृद्विस्तरे प्रथमं प्रकरणम् । ततः - २-६ प्रकरणानि ।

इति समाप्तम् ।

(१२६४) कालमाधवकारिकाव्याख्यानम् . 10×4 inches. Folia, 32. Lines, 11 on a page. Extent, 990 çlokas. Character, Nāgara. Date, (P). Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Beginning. श्रीमहागणाधिपतये नमः ।

नत्वा गजाननदेवमराजाननदेव - - ।

कालमाधव - - - - विरचिष्ये यथासति ॥

विघ्नविघाताय मङ्गलमाचरति । वागीशवाच इति । इत्यादि ।

End. त्रयोदश्यादित इति । एतदपवादं दर्शयति नित्यनैमित्तिकेति ।

Colophon. इति श्रीमद्भस्मीशास्त्रपारावारीणा - - - सद्गुरुमचन्द्रभट्टात्मजभट्ट-
वैद्यनाथसूरिकृते कालमाधवीयकारिकाव्याख्याने पञ्चमं प्रकरणं सम्पूर्णं ।
काशीविश्वेश्वरो विजयते । शुभम् ॥

(२) १३० ।) काशीकुलार्णवतन्त्रम् . 12×4 inches. Folia, 56. Lines, 7 on a page. Extent, 1,176 çlokas. Character, Newāri. Date, Newār Era, 867. Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Beginning. ॐ नमो महाधिपाय ।

श्रीवीरनाथोवाच ।

कैलासशिखराशीनं देवं त्रिभुवनेश्वरम् ।

प्रणम्य शिरसा देवीं पृच्छते कालिका हरम् ॥

ॐ पुच्छकालिकायै । तथातो अथर्वणसंहितायां ।

श्रीदेव्युवाच ।

ॐ सस्मीभिघातिनी नमोनमः ।

सामरस्य स्थिता देवो द्वैताद्वैतविवर्जितः ।

पृच्छते कालिका देवी भैरवं भुवनेश्वरम् ॥

प्रलयानलसङ्काशं जगद्रक्षयतत्परम् ।

देवाधिदेवतं भीष्मं द्वैताद्वैतस्य स्थापनम् ॥

येन तेषां प्रतृप्यन्ते तेषां तत्र महत् फलम् ।

तत्र तेषां महाधर्मेण अद्वैतं नित्यभावनः ॥

द्वैतं विकल्पकं चैव अद्वैतं कथयस्व मे ।
इति पृच्छ तया देवो कालिका इतिशाङ्ख्यम् ।
गुह्यकाल्याक्रमं पुण्यं षड्भाग्यप्रपूजितम् ॥
श्रीभैरव उवाच ।

शृणु देवी महागुह्यं प्रलयानलसन्निभम् ।
कथयामि समासेन गोपनीयं प्रयत्नतः ॥ इत्यादि ।

End.

ॐ शं सिद्धिकालीके आप्यायननवपञ्चचक्रेश्वरीनिलयघोराट्टराविनी
कलासहस्रनिवासिनी खं ३ ह्यौ शं ३ अर्चणेश्वरी प्रकृत्यापरशिवनि-
वर्णाणदार्यानी स्वाहा । १०० मूलशतान्तरीमन्ताः ॥

Colophon.

इति श्रीकालीकुलार्णवं सम्पूर्णं ॥
यादृशं पुस्तकं - - - । शुभ सन्वत् ८६७ पोष शुदि ७ सोम-
दिने सम्पूर्णं लिखितमिति शुभम् ।

(१५३६ ।) कालीतत्वम् (आचारप्रतिपादनतत्वम्) (खण्डिताद्यम्) By राघवभट्ट .
10×3 inches. Folia, 15 (leaves 1-3 are missing). Lines, 7 on a page.
Extent, 177 ślokas. Character, Newāri. Date, (?). Appearance, fresh.
Prose and verse. Incorrect.

Beginning.

(४र्थ पत्रस्य प्रारम्भवाक्यं लिखितम् ।)

कालीतन्त्रेऽपि ।

वज्रिदानं विना देवि हिंसां सर्वत्र वर्जयेत् ॥ इति ।

दीरद्रव्यापहारी च दिव्यस्त्रीनिन्दकस्तथा ।

कौलतन्त्रमनूनाश्च साधकानां तथा पुनः ॥

कौलिको निन्दको यस्तु प्रायश्चित्तं समाचरेत् ॥

इति धर्मलोपादिजातपापक्षयार्थं धर्मप्राप्त्यर्थं च दिव्यवीरयोरर्चनं
कुर्यात् ॥ इत्यादि ॥

End.

नित्या नैमित्तिकी कात्या दिनरात्र्युभयक्रमात् ।
कर्त्तव्या कुलशास्त्रज्ञैः पूजावैभवविष्टरैः ॥

Colophon. इति श्रीराघवभट्टविरचिते श्रीकालीतत्त्वे आचारप्रतिपादनं नामैका-
दशतत्त्वम् ॥

विषयः । तान्त्रिकाणामाचारनिरूपणम् ।

(१५३६ ।) कालीतत्वम् (प्रायश्चित्तविधिः) By राघवभट्ट . 10×3 inches.
Folia, 5. Lines, 7 on a page. Extent, 60 çlokas. Character, Newāri.
Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Beginning. अथ प्रायश्चित्तविधिरुच्यते ।

तदुक्तं लिङ्गागमे ।

शृणु देवि प्रवक्ष्यामि प्रायश्चित्तमनन्तरम् ।

तद्विशुद्धिविधिञ्चैव भैरवेशेन शोभितम् ॥

गुरुत्यागकरः शिष्यः प्रायश्चित्ते भवेद्भुवम् ।

लक्षं श्रीपादुकां जप्त्वा तस्मान् पापाद् विशुध्यति ॥ इत्यादि ।

End. तत्प्रायश्चित्तहीनानामशक्तानां कुलेश्वरि ।

दिव्यवैभारचनं तेषां प्रपश्यन्त्याय कल्प्यते ॥

Colophon. इति श्रीराघवभट्टविरचिते कालीतत्त्वे प्रायश्चित्तविधौ चतुर्दशतत्त्वं ।

(१६६३ ।) कुलसारसङ्ग्रहः (आदिखण्डितः) . 11×3 inches. Folia, 7.
Lines, 7 on a page. Extent, 107 çlokas. Character, Newāri. Date, (?).
Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Beginning. -- विधिं देव श्रोतुमिच्छामि तत्त्वतः ।

एतन्मे संशयं हिन्यि कोन चिन्त्यमिदं मतम् ॥

श्रीईश्वर उवाच ।

-- ते कथयिष्यामि कुलसारं समाप्ततः ।

एतत् प्रसन्नो मे देवि ब्रह्माग्रे कथितं पुरम् ॥

तत्र ब्रह्मा समग्रं निजगाद यथा शृणु ॥ इत्यादि ॥

End. विश्वस्तम्भानि कर्षाणि -- -- मारणम् ।

जयस्मि विभवे न्यूनं तस्य तुल्यं कथं सुराः ॥

Colophon. इति श्रीश्रमन्तमथने सोमसुजङ्गवल्पां कुलसारसङ्गहे षट्त्रिंशति-

पटलः समाप्तः ॥

सोमसुजङ्गपट्टतिमिति समाप्तः ॥

शुभमस्तु साधकानां ॥

(१७१२ ।) गणकमण्डनम्. By नन्दिकेश्वर. 12×4 inches. Folia, 8. Lines, 12 on a page. Extent, 252 çlokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

नत्वा देवं गणेशश्च श्रीमद्वेदाङ्गराजः ।

नन्दिकेश्वरसंचोऽहं वक्ष्ये गणकमण्डनम् ॥

पूर्वाश्लेषा च मूलाग्निमघा - - - नि च ।

अधोमुखानि भाल्येषु कर्णतोद्धारणानि च ॥

हस्तत्रयं - - - - - मित्रादित्यिन्द्रभानि च ।

तिर्य्यङ्मुखानि तेषु स्यात् पशूनां दसनादिकम् ॥

— — —

मृदुध्रुवचरिर्मैर्यदितैः प्रथमार्त्तवम् ।

शुभं समुच्च - - शेषे - - सुखावहम् ॥

इति प्रथमार्त्तवं । इत्यादि ।

End. पुष्यः परकृतं हन्ति न तु पुष्यकृतं परः ।

सोमस्तुनिष्ठोपौन्तो पुष्यः सर्वार्थसाधकः ॥

इति पुष्यार्कप्रशंसा ।

— — (अतःपरं खण्डितम् ।)

विषयः । इति प्रथमार्त्तवम् ।

„ श्वेतुखानम् ।

„ गर्भार्धानम् ।

„ सोमस्तोन्नयनम् ।

„ सूतिकाशुद्धप्रवेशः ।

इति कर्णत्रेधः ।

„ अक्षरप्रवेशः ।

„ शिल्पविद्यारम्भः । इत्यादि ।

(१४२२ ।) गायनलोचनम् . 10×4 inches. Folia, 4. Lines, 8 on a page. Extent, 80 çlokas. Character, Nāgara. Date, Saka Era, 1706. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथ गायनलोचनानि लिख्यन्ते ।

प्रातर्गयस्तु देशाखो ललितः पटमञ्जरी ।

विभासो भैरवी चैव कामोदो गोखड्गोऽपि ॥

एकादशराज्ञी मध्याह्ने सायं कार्यादभिलषौ ।

नाटश्चैव विशेषेण शेषा क्षयास्तु सर्वदा ॥

नाटो गौड़ो वराज्ञी च गुञ्जरी देशिरेव च ।

पूर्वाह्णे गानसेतेषां निमित्तमिति तद्विदः ॥ इत्यादि ।

End.

द्वदानवगन्धर्वाः सदा गीतानि कुर्वन्ते ।

मया च सेवितं गीतं तस्माद्गीतं प्रणश्यते ॥

Colophon. इति गायनलोचनं समाप्तम् ।

नङ्गीतचूडामणौ ।

तकारे पठन्तः प्रोक्त एकारे कमलासनः ।

नकारे नन्दिकेशः ख्यादाकारे मधुसूदनः ॥

ब्रह्मविष्णु हरदाद्याश्च रागे तिष्ठन्ति सर्वदा ।

वेत्त सङ्गीतमात्रेण विभ्रं नश्यति निश्चितम् ॥

शिशुर्वेत्ति पशुर्वेत्ति वेत्ति गीतं फणी तथा ।

हा कष्टं शिव साक्षी त्वं न विदन्ति सुता मम ॥

गुणहस्तगताः काष्ठशिलाद्याः शिल्पसाधनम् ।

निरक्षरनरः कोऽपि न जानाति गुणध्रमम् ॥

श्रीशङ्करः प्रीणातु । श्रीशाके १७०६ भाद्रवदि ५ ।

तद्विने लिखितमिदं किरीटमालिशर्मिणा ॥

लेखकपाठकयोः शुभमस्तु ।

(११६७) गोलोद्देशः . By दामोदर . 11×3 inches. Folia, 62. Lines, 9 on a page. Extent, 1,589 ślokas. Character, Nāgara. Date, Newār Era, 830. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

रुष्टे यस्मिन्नवृष्टिः स्यात् तुष्टे यस्मिन् सुवृष्टयः ।

सर्वविद्विप्रदातारं तं वन्दे दुष्टिन्नायकम् ॥

- - - गोलरचनां युक्तिविद्धां मनोरमां ।

प्रवक्ष्याम्यविरोधेन ज्योतिःशास्त्रपुराणयोः ॥

गर्गः ।

यतो वाचो निवर्त्तन्ते मनो यत्र न गच्छति ।

नित्येदुस्येश्वरस्येच्छा वेदरूपा विवृम्भते ॥

ब्रह्म-विष्णु-महेशाद्या ब्रह्माण्डादि-च देवताः ।

पूर्वं नानाविधाः सृष्टाः सृजिष्यन्त्यनेकधा ॥

प्रोक्तं वेदेषु तत्सर्वमिदानीन्तन्मुच्यते ।

रामचन्द्र महाराज ब्रह्मणस्मिन् प्रजापते ॥

ब्रह्माण्डं यादृशं सृष्टं तादृशं शृणु तत्त्वतः ॥

इत्यादि ।

End.

कुसुवंशोद्भवो राजा कुन्तीपुत्रो युधिष्ठिरः ।

वेदवेदाश्वरामब्दं स्वं शकं चालयिष्यति ॥

३०४४ जातेऽधर्मं पुनाराजा विक्रमाकां भविष्यति ।

पञ्चत्रिंशद्वर्षाणि स्वं शकं चालयिष्यति ॥

१३५ शालिवाहो नृपो नाम शङ्कराराधने रतः ।

ततः खड्यष्टचन्द्राब्दं स्वं शकं चालयिष्यति ॥

१८३० नामार्जुनस्ततो भूपो हत्वा श्लेच्छगणं रणे ।

चतुर्लक्षमिताब्दानि स्वं शकं चालयिष्यति ॥

४००,००० दुष्टश्लेच्छप्रविजयाभिनन्दनमहेश्वरः । ?

अयुताब्दं स्वौयशकं चालयिष्यति घर्भराट् ॥

ततो जातेषु बौद्धेषु श्लेच्छेषु भगवान् हरिः ।

✓ कल्की भूत्वा स्वर्गगजवर्षैः सर्वान् हनिष्यति ॥

इति दुर्गापुराणगणेशस्य नामोच्चारणपुण्यतः ।

गोलोद्देशः संगृहीतो नातिसंक्षिप्तविस्तृतः ॥

Colophon.] इति दामोदरकृतौ गोलोद्देशे कालनिर्देशादेशो दशमः ॥

इति मोलादराः पफागा । अथ संख्यापक ११०० ।

अधरामगजे संख्ये नेपालाब्दे गते रवौ ।

नवम्यां वरुणे पक्षे गोलाध्यायो व्यलीलिखत् ॥

विषयः । इति० पातालनिरूपणं प्रथमः ।

इति० मृत्युलोकनिरूपणम् । २ ।

इति० स्वर्गनिरूपणम् । ३ ।

इति० मध्यगतिवासनाधिकारः । ४ ।

इति० स्पष्टगतिवासनाधिकारः । ५ ।

इति० त्रिप्रश्नवासनाधिकारः । ६ ।

इति० ग्रहणादिवासनाधिकारः । ७ ।

इति० नक्षत्रसंस्थानाधिकारः । ८ ।

इति० उत्पातोत्पत्त्यधिकारः । ९ ।

इति० कालनिर्देशादेशः । १० ।

(१४२२) ग्रहदर्पणः By गौरीश्वर . 12×4 inches. Folia, 12. Lines, 9 on a page. Extent, 270 çlokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । श्रीगुरुवे नमः ।

यद्भुजाग्रं गाढमतः परीतं

जिनद्वीभूतमिव प्रभाति ।

महोनिधिर्विश्वविभुस्त्रिमूर्त्तिं

रविर्मुदे नोऽस्तु स देवदेवः ॥

गिरं गणेशं विधिविष्णुसद्राट् गुरुन् ग्रहानर्कमुखान्श्च मूर्द्धा ।

प्रणम्य गौरीश्वरं अज्ञानोति ब्रध्नोक्ततुल्यं ग्रहदर्पणाख्यम् ॥

शाकोऽङ्कभेद्यापि ३१७९ युतः कलेः

स्याच्छास्त्राब्दपिण्डाश्च युगावधीह । (?)

युगाधिकश्चेद् युगशेषितोऽसौ

युगञ्च दन्त्यङ्कयुतैः शरद्भिः ॥ इत्यादि ।

End.

चरज्याकं ११ घातस्त्रिभज्योद्धृतं तत्
फलं वर्गितस्त्राक्षभावर्गयुक्तम् ।
हृता तल्पदेनार्कनिध्नौचरज्या
भवेत् स्यापमज्या ततः प्राग्वदर्कः ॥

इतीह० । तथाधिकारोप्यगमत् तृतीय-
स्त्रिप्रश्नसंसाधनहेतुरेषः ॥
(अतः परं खण्डितम् ॥)

विषयः । इतीह गौरेश्वरसम्मितीर्कसिद्धान्ततुल्ये ग्रहदर्पणाख्ये ।
खचारमध्यानयनाधिकारो गतोऽयमाद्यो गालतत्रहृद्यः ॥
इतीह० ।
एष ग्रहाणां स्फुटकर्मसिद्धेर्हेतुर्द्वितीयोऽपि गतोऽधिकारः ॥
इतीह० ।
तथाधिकारोऽप्यगमत् तृतीयस्त्रिप्रश्नसंसाधनहेतुरेषः ॥

(२) ३२ ।) ग्रहप्रकाशः By काशीनाथ . 11×4 inches. Folia, 22.
Lines, 9 on a page. Extent, 396 ślokas. Character, Nāgara. Date,
Saka Era, 1735. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । श्रीसरस्वत्यै नमः । श्रीगुरुचरणारविन्देभ्यो नमः ।

श्रीसूर्यनारायणमादिदेवं
चतुर्भुजं भास्करमखडलस्थम् ।
त्रयीमयं विश्वविबोधहेतुं
तं नोमि नित्यं धिषणाप्रिसिद्धेय ॥
प्रणम्य सूक्तं गणपं गिरिकं गिरं गुहं श्रीवृहदिं पितृंश्च ।
ग्रहप्रकाशं सिद्धिरोक्तिरीत्याऽसिद्धान्तसारस्य दकं व्यनक्ति ॥
.. .. ..
श्रीसूर्यसिद्धान्तमतं समस्तसुद्धृत्य सारं नरदेवतुष्टौ ।
स्वल्पक्रियं देवविदां हिताय ज्ञेगामिनां स्पष्टतरं सुबोधम् ॥

इत्यादि ।

End.

ब्रह्मोक्तं सकलं वशिष्ठमुनिवर्थाक्तं तथाकौदितं
दृष्ट्वा तत्त्वविवेकभेदममलं श्रीशौरभाष्यादिकम् ।
सिद्धान्तोक्तमहाखिलं लघुकृतं सिद्धान्तसाराख्यं
नाल्पोच्चं करणं श्रीसूर्यभणितं श्रीकाशिनाथोऽकरत् ॥

Colophon.

इतीह सौरोक्तग्रहप्रकाश-

राजेन्द्रविक्रमनृपस्य जनुःशकाब्दात् ।

श्रीकाशिनाथगणकेन विनोदितोऽय-

मलंकृतोऽयमगमत् समाप्तिं ॥ ?

सूर्यापदेशाल्लिखितं मयात्र एकादशाख्योऽध्यातोऽधिकारः ।

विषयः ।

इतीह ० । खेगामिमथ्यानयनाधिकारः ॥

” पञ्चाङ्गपत्रानयनाधिकारः ॥

” न भोगपष्ठानयनाधिकारः ॥

” त्रिप्रश्नसंज्ञानयनाधिकारः ॥

” शीतांशुपर्वाणयनाधिकारः ॥

” मार्त्तण्डपर्वाणयनाधिकारः ॥

” चन्द्रार्क . पर्वद्वयाधिकारः ।

” पातद्वयसाधनकोऽधिकारः ॥ (?)

” सौरोदिमानयनाधिकारः ॥

” कालस्य विश्वानयनाधिकारः ॥

(१६१२) चतुरङ्गतरङ्गिणी By वंशमणि . 12×2 inches. Folia,

15. Lines, 4 on a page. Extent, 165 çlokas. Character, Maithila.

Date, (?). Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Beginning.

ॐ नमस्तस्यै ॥

यत् त्वं केलिपथे पराजितवती कल्याणि शोभास्वजं

तद्देहि + तदीश दर्शय करं हे नाथ तद्दृश्यताम् ।

इत्युक्ते रमया करेण कलहं तस्याः काराम्भोरुहं

अरस्मिन्मुखः सुखाय जगतां देवोऽस्तु दामोदरः ॥

श्रीकृष्णानन्दरायस्य वाचा विनयशालिनः ।

सुधो वंशमणिश्चक्रो चतुरङ्गतरङ्गिणीम् ॥ इत्यादि ॥

End.

हनने यत्र वटिकाद्वयशेषोऽस्ति - - - ।

उत्थानं तच्चपूराजी - - - प्रकीर्त्तितौ ॥

तादृशहननप्रवेश - - - - सुत्थानत्वमित्यर्थः ॥

Colophon.]

इति श्रीमहो - - - - वंशमणिकृतायां चतुरङ्गतरङ्गिण्यां द्वितीय-
प्रवेशादितरङ्गः । समाप्ता चेयं चतुरङ्गतरङ्गिणी ।

(१११२ ।) चमत्कारचिन्तामणिः. By ऋषि . 6×3 inches. Folia, 7.
Lines, 13 on a page. Extent, 182 çlokas. Character, Nāgara. Date, (?).
Appearance, old. Versø. Incorrect.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

न चेत् खेचराः स्थापिताः किं चक्रे

न चेत् स्पष्टगाः स्थापितैर्यद्दृष्टैः ।

अभावाद्धि ते स्पष्टता कोऽत्र हेतुः

फलैरेव सर्व्वं ब्रुवे चोनि तस्मात् ॥

तनुस्थो रविस्तद्ग × ष्टि विधत्ते

मनस्थं तपे दारदायादवर्गात् ।

वपुः पीडयते वातपित्तन नित्यं

स त्रे स्येठन् ह्रासवृद्धिं प्रयाति ॥

धर्मं वच्य भानुः स भाग्याधिकः स्यात्

चतुष्पात् सुखं सद्द्वयं खं च पाति ।

कुटुम्बं कलिर्जायते जाययापि

क्रिया निष्फला याति राभस्पहेतोः ॥ इत्यादि ।

End.

शिश्वी रिपुमः पादनेत्रे च पीड्या

स्वयं राजनुल्पोऽप्ययं सत्करोति ।

रिपुर्नाशनं मातुले × × शर्मै-

रुजैः पीडयते वस्तिगुह्ये सदैव ॥

इति कोतुभावफलम् ॥

Colophon. इति ऋषिविरचिते चमत्कारचिन्तामणौ भावाध्यायः समाप्तः ।
विषयः । रविभावफलम् । चन्द्रभावफलम् । भौमभावफलम् । बुधभावफलम् ।
गुरुभावफलम् । शुकभावफलम् । शनिभावफलम् । राहुभावफलम् ।
केतुभावफलम् ॥

(३)७६।) चिकित्साभृतम् (मध्यखण्डितम् .) By मिल्हन . 12×5 inches.
Folia, 134. Lines, 7 on a page. Extent, 2,437 slokas. Character,
Nāgara. Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

बीजं श्रुतीनां सुधनं मुनीनां
जीवं जडानां महदादिकानाम् ।
आग्नेयमस्त्रं भवपातकानां
किञ्चिन्महः श्यामलमाश्रयामि ॥
हुब्बा कपोलमधुवारि मधुक्रताली
कुम्भस्थलीमदविभूषणलोहिताङ्गी ।
साणिक्यमौलिरिव सजति यस्य मौलौ
विघ्नं शतं हरतु विघ्नपतिः सदा वः ॥

केचित् सन्ति निघण्टवोऽतिलघवः केचिन्महान्तः परे
केचिद्दुर्गमनामकाः कतिपये भावस्त्रभावस्थिताः ।
तस्मान्नामपि लघुर्न वापि विपुलः ख्यातादिनामा सतां
गीते द्रव्यगुणान्वितोऽयमधुना ग्रन्थो मया बध्यते ॥
सर्वकार्येषु यत् साध्यं प्रकारस्थितिकारणम् ।

आयुर्वेदोपदेशस्तु कथ्यमानः सुखावहः ॥

(श्लोकाश्चेते चिकित्साभृतस्य किं न वेति महान् सन्देशः । मन्वे
चास्य प्रथमपत्रं नास्ति । अतो द्वितीयपत्रस्य प्रारम्भवाक्यं लिख्यते ।)

... वरस्य ।

दीप्तानलश्चापि विपाकशुद्धि-

स्तस्यातिशारः समन्वेय यातः ॥

अतौसारनिदानं ।

आदावामातिसारे त्रिकगुदसृषण . . . स्थूलाभिपत्रे
तापा . . . सगर्त्ति प्रवलतरमहारोचकाद्येति गन्धे ।
अस्मिन् दोषानुसारव्यतिकरविहितैर्लङ्घनाद्यैरुपायैः
क्वाथैः पेयादिपथ्यैः कृतपुटविधिभिर्भक्ष्यैः . . . सकुर्यात् ॥
अवेदनं सुसंपन्नं द्रीमात्रेः सुचिरोत्थितम् ।
नानावर्णमतीसारं पुटपाकेरुपाचरेत् ॥ इत्यादि ॥
शुष्कं कासति यः प्रभातसमये सम्पूर्णकण्ठोऽथवा
हीनाङ्गः कफकासवानथ निजं क्वाथो विकारावृताम् ।
पश्यत्येव मुखं न दर्पणगतं यो सति सारौ भृशं
सूनो वा जठरे नरः स नियतं प्राप्नोति याम्यं सुखम् ॥
इति कतिपयवृत्तैः सारभूतं मयोक्तं
पटुसतिपठनार्थं प्राणिमिष्टप्रबन्धम् ।
विविधमुनिसुवाक्यैः सारैः सूक्ष्मरूपं
विदुरखिलगदस्य दीर्घपाठ + माये ॥

End.

Colophon.

इति चिकित्साभूषे मिल्हनकृते रिष्टाधिकारः ॥
पूर्वाचार्यप्रबन्धोदधिपरिमथनात् प्राप्य केनोपमानान्
योगान् तिसद्वोपयोगान् प्रविहितममलं सच्चिकित्साभूताख्यम् ।
नानासङ्घन्दोविनोदानुभवपरिलसच्छास्त्रमेतद्दिग्दर्श-
कस्यवद्व्यात् सुभूभृत्सदसि वरयशोवावलम्ब्यो पर्यासि ॥ ?
श्रीसूरसेनदेशे त्रिभुवनपालेन भूमिपालेन ।
त्रिभुवनगिरिरतिदुर्गः पूर्वं दुर्गाधिपः सृष्टः ॥
तत्र च ज्ञायससञ्चो वंशो भूपालवंशजोऽभूत् ।
तत्र कुलोद्धरनामा वैद्याचार्याऽजनि प्राज्ञः ॥
तद्दृष्ट्वा गुणाढ्यो मिल्हननामाखिलामयज्ञाने ।
मेघज्विधौ च बुद्धिर्यस्याश्चर्य्यप्रदा लोके ॥
तेन कृतं वरशास्त्रं हिताय लोकस्य टिञ्जिकानगरे ।
द्वादशशतेषुश्रीत्या संहिते विक्रमनृपस्याब्दे ॥

गर्जनकगौड़गूर्जरपर्यन्तां मेदिनीं महीनाथं ।
शासत्युच्चैर्जवनहम्बीरे समसुदीनाख्ये ॥
यो देवेश्वरतनयो गङ्गाधरसंज्ञको द्विजः ।
योऽन्यः पवित्रसद्द्विजपुत्रो ग्रहचारचिकीर्त्तिः ॥ (?)
सद्वैद्यपद्मपुत्रो लोहटसंज्ञश्च बुद्धिमानपरः ।
एषां प्रपाठनाय प्रविस्तृतं धर्महेतोश्च ॥
ये वाञ्छन्ति च पुण्यं नृपपुरतश्च प्रभाव्यापि भिषजः ।
प्रपठन्तु तेऽपि सुक्ता नित्यं मात्सर्यमुप च ॥
दोषाश्च चिद्धान्यपि भेषजानि
स्वभावषिद्धानि च तत्त्वविद्भिः
दृष्टान्यनादिप्रथितानि तस्मान्
काव्यापरत्वं मुनिवाक्यतोऽपि ॥
यो मालवेशार्जुनवर्ष्मणी मुनिः
कवीश्वरः श्रीमदनाभिधानः ।
समाहितं तेन महात्मना परं
यशोऽर्थिना शास्त्रमिदं भिषकूप्रियम् ॥
अग्रोतवंशो देवमाधवस्य सुखेहसाहाय्यवशात् पवित्रम् ।
विकारितश्चात्मयशः प्रदीपवत् सुशास्त्रमेतत्कविमिल्हनेन ॥
शास्त्रेऽस्मिन् ग्रन्थसंख्यायां सहस्राणां चतुष्टयम् ।
द्वाविंशदक्षरैः श्लोकैर्विद्युते गणिते सति ॥
इदं चिकित्सासूतनामधेयं सुशास्त्रसारं भिषजां हिताय ।
— — — — — मिल्हनेन परोपकाराय सतां विभूतिः ॥
विगलितसकलकलङ्का निर्भलहृदया सदैव या वसति ।
— — — — — विमले स जषति सरस्वती सुचिरम् ॥
.. .. .

विषयः ।

इति० भगन्धराधिकारः ।

„ विस्फोटकाधिकारः ।

„ श्लोपदाधिकारः ।

- इति० वातरोगाधिकारः ।
„ उन्मादाधिकारः ।
„ मदात्ययदाहाधिकारः ।
„ नानाक्षुद्ररोगाधिकारः ।
„ नेत्ररोगाधिकारः ।
„ नासामयाधिकारः ।
„ स्त्रीरोगाधिकारः ।
„ बालरोगाधिकारः ।
„ विषाधिकारः ।
„ वाजीकरणविधिः । इत्यादि ।

(७६६ ।) चिच्चिनीमतसारसमुच्चयः . 7 × 2½ inches. Folia, 69. Lines, 6 on a page. Extent, 1,428 çlokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Beginning.

ॐ नमो महाभैरवाय ।

दिव्यार्कबोधकमण्डोदरगर्भसंस्थं
विश्र्वात्मकं परमनिर्म (ल) सिद्धनाथम् ।
येनावतपतिमहार्णवमध्यचन्द्रै-
र्हीनैस्तैः परमचिच्चिनिचित्काशम् ॥
तन्मथ्यनिर्गतमहाकुलवेधयन्ति
दिव्यान्तरीक्षगगनान्तरभूतलेषु ।
पातालचक्रविवरान्तरग्राहन्तीं
नमामि पश्चिमक्रमादयश्रीकुकालाम् ॥

.. ..
.. ..

(द्वितीयपत्रं नास्ति ।)

शाम्भवं आनवं ? शक्तं भेदं श्रुत्वा मया प्रभो ।

कष्टात् कष्टतरं - - - स साध्यं योगवित्तकैः ॥

ध्यानयोगरताः केचित् केचित् षष्ठापरायणाः ।
प्राणायाममयाः केचित् अर्द्धचन्द्रकलाक्रमम् ॥
विन्दुभेदरताः केचित् सांख्यज्ञाने स्थिताः परे ।
परकर्म्मरताः केचित् चक्षुन्मीलितसंस्थिताः ॥
सर्वं क्लिश्यन्ति ते नाथ न किञ्चित् प्रत्ययो भवेत् ।
विनान्वयप्रभेदेन आन्नाविद्विप्रकाशितम् ॥
सर्वं शास्त्रार्थहृदयं - - - सुत्तमोत्तमम् ।
श्रीचिच्चिनीमतसारस्य समुच्चय वदस्व मे पा इत्यादि ।
देव्युवाच ।

श्रुतं मया सर्वं मतसारसमुच्चयं ।
अद्यापि संशयो नाथ मन्त्रविद्या वदस्व मे ॥
.. .. .

भैरव उवाच ।

शृणु देवि प्रवक्ष्यामि मन्त्रविद्या समुद्धरेत् ।
भूप्रदेशे समे शुद्धे कालिना लेपयेत् प्रिये ॥ इत्यादि ।
ब्रह्मेन्द्रविष्णुशुक्राणां नित्यं पूजयते प्रिये ।
जप्यमाना प्रियं दद्यात् खेचरत्वं प्रयच्छति ॥

End.

Colophon.

इति श्रीचिच्चिनीमते सारसमुच्चये द्वादशः पटलः समाप्तः ॥

विषयः । चिच्चिनीविद्यासाधनम् ॥

(११११)

कत्रयोगोद्भूतदोषशान्तिविधिः . By वाचस्पतिमिश्र .
10×4½ inches. Folia, 9. Lines, 9 on a page. Extent, 510 ślokas.
Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, fresh. Prose and verse.
Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशो जयतितरां ।

सुरगणार्चितपादसरोरुहं नुम इहोन्दुरुपृष्ठसमारुहम् ।
निखिलविघ्नविनाशकरं परं गणपतिञ्च भवार्तिहरं सुरम् ॥
श्रीवृन्दारकवृन्दवन्दितपदद्वन्द्वाम्बुजाराधना-
ल्लब्धानेकमनोरथस्य भुवनप्रख्यातकौर्त्तस्त्रिरम् ।

श्रीमत्साहचर्यादुरस्य तनुते श्रीकृत्रयोगोद्भवं

प्राप्यात्रां सुविधिं सुनिर्मलमतिः श्रीमिश्रवाचस्पतिः ॥

अथ भृगुसिद्धान्तोक्तकृत्रयोगसूचितमार्गानुसारेण पूजास्यले शुक्ल-
कम्बलासनमास्तीर्यार्घ्यजलेनासनमभ्युक्ष्य नृसिंहयन्त्रप्रयोगो लिख्यते ।
इत्यादि ।

End.

कृतजप-होम-तर्पणमार्जनदशांशसंख्यया ब्राह्मणभोजनं कारयेत् दक्षि-
णादिना सन्तोष्य गुरुमभ्यर्च्य वस्त्रालङ्कारैः सन्तोष्य तदाश्रीवर्णं गृहीत्वा
यथासुखं विहरेत् श्री । गुरुभ्यो नमः ।

Colophon.

इति कृत्रयोगोद्भूतदोषशान्तिविधिः समाप्तः ।

श्रीशङ्के शरपुष्करावनिधरप्रालेयरोचिर्मते

तिग्मांशो वृषराशिने मकरने ह्येति तपत्तां शुचौ ।

शुक्ले ब्रह्मतिथौ शिवर्क्षविलसद्वैरांशुवारेऽकरोत्

तन्नाडीनवलोक्य पट्टतिथिमः श्रीमिश्रवाचस्पतिः ॥

विषयः ।

कृत्रयोगसूचितपूर्वजन्मोपासनाखिलाद्यौघक्षयपूर्वकरत्नवातराजरोग-
काशश्वासाद्यखिलरोगोपशमनद्वारा यथोचितशुभफलप्राप्तिकामस्य श्री-
नृसिंहयन्त्रपूजनम् । तदङ्गभूतमपुत्रसंख्यको गोविन्दघोडशास्त्रमनुजपः ।
सहस्रसंख्यको होमः । शतसंख्यकं तर्पणम् । दशसंख्यकं मार्जनम् ।
शतयनुसारेण ब्राह्मणभोजनञ्च ।

(२५३ ।) अथयथामलम् . 10×3 inches. Folia, 96. Lines, 7 on
a page. Extent, 2,520 ślokas. Character, Newārī. Date, Newār Era, 762.
Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः । नच्छोगनीनसमुद्भवम् । ?

तत्र प्रभृत्यसौ वीरो यत्र यत्र विचारयेत् ।

सही तत्राय वरुणं प्रकाशमुपयान्ति हि ॥ ?

अक्षयं वहलं हृद्यं नात्र कार्य्या विचारणा ।

वरुणध्वजाविधाने पञ्चम ॥

अथ तं संप्रवक्ष्यामि पातचक्रध्वजाविधिं ।

यत्र कस्यचिदाख्यातं मुक्ता त्वं वीरवन्दिते ॥

तैलकानां घृहं गत्वा कुम्भकारघृहं तु वा ।
तत्र तत्पतिभिः साङ्गं यजेत परमेश्वरौम् ॥
वर्चुञ्जे मण्डले कृष्णो घट्टुविन्दुप्रविलाञ्जिते ।
सर्व्ववीरोपचारेण यजेत् तत्र महाशिवाम् ॥ इत्यादि ।

End. इह नु कानि कुलार्णवमध्यगानि गदितं त्रिदशेन्द्रविलासिनि ।
ब्रूम विचित्रकालान्तविट्टुंभितं त्रिदशभैमेदगतं प्रणतं यथा ॥ ?

Colophon. इति श्रीजयद्रथयामले विद्यापीठे सिद्धिलक्ष्मीविधानो नाम कल्पं ।
सम्बत् १६२ । वैशाखशुक्लपूर्णाभासि ।

विषयः । इति श्रीभैरवस्तोतसि विद्यापीठे शिवरुद्रे जयद्रथयामले चतुर्विंशति-
साहस्रके महाकालिकातन्त्रे द्वितीयघट्टके एकादशमः (?) पटलः ।
इति० द्वितीयघट्टके सङ्कर्षणारूपविधाने द्वितीयः पटलः ।
इति कालसङ्कर्षणाहरहुंकाराणावधिस्तृतीयः ।
इति कालसङ्कर्षणां चर्विकावधिसप्ततुर्यः ।
कालसङ्कर्षणानन्दविधाने पञ्चमः ।
डम्बरकाल्याविधिः षष्ठः ।
इति कालिके रामकल्पो विधिः सप्तमः ।
कालसङ्कर्षणां गहनेश्वरीविधिरष्टमः ।
” एकतराविधाने नवमः ।
” शवश्वरीविधिर्दशमः ।
” वज्रवतीविधिर्एकादशः ।
” रत्नाकालीविधिर्द्वादशः ।
” इन्दीवरीकालिकाविधिस्त्रयोदशः ।
” धनदकाल्याविधिस्तुर्दशः ।
” रमण्याविधिः पञ्चदशः ।
” ईशानकालीविधिः षोडशः ।
” मन्त्रमाताविधिः सप्तदशः ।
(अष्टादशो न विंशो न दृष्टो ।)

कालसङ्कर्षणामादितो विंशतितमः ।

” एकविंशतितमः ।

” जीवकालीहृदयविधिर्दाविंशतितमः पटलः ।

” सम्राजराहृदयस्त्रयोविंशतितमः ।

” अरमन्त्रविधिश्चतुर्विंशतितमः ।

इति भैरवज्ञोत्तमिष विद्यापीठे शिरच्छेदे जयद्रथयामले चतुर्विंशतिसाहस्र
महातन्त्रे द्वितीयषट्के अर्द्धचक्रेश्वरीविधिर्नाम पञ्चविंशतितमं हृदयम् ।
समाप्तं पञ्चविंशतिहृदयचक्रः समादशमः पटलः ॥

इति जयद्रथयामले महातन्त्रे ऋत्तकर्णिविधिर्षुादशमः ।

” भैरवडाकिन्या विधिरेकविंशतितमः पटलः ।

” कालान्तक्रीविधिर्विंशतितमः ।

” वीर्यकाल्या विधिरेकविंशतितमः पटलः ।

” प्रज्ञाकालीविधानं नाम द्वाविंशतितमः ।

” कालसङ्कर्षणं समारणकाल्या विधानं त्रयोविंशतितमः ।

” कालीहृदयविधानो नाम चतुर्विंशतितमः ।

” विद्याविधिश्चैश्वरीचक्रे मन्त्रोद्धारः प्रथमः ।

” ” ” मन्त्रवीर्यनिर्देशो द्वितीयः पटलः ।

” ” ” ध्यानार्चनाधिकारस्तृतीयः पटलः ।

” ” ” प्रथमप्रतिहारविधिर्षुमः ।

” ” ” द्वितीयप्रतिहारविधिर्नवमः ।

” ” ” तृतीय ” ” दशमः ।

” ” ” चतुर्थप्रतीहारोसाधनविधिरेकादश ।

” ” ” शिरच्छेदशिवसाधनविधिस्त्रयोदशः ।

” ” ” शिखासाधनविधिश्चतुर्दशः ।

” ” ” कवचसाधनाधिकारः पञ्चदशः ।

” ” ” अस्त्रसाधने विद्याविद्येश्वरी चतुर्विंशतिः ।

” यज्ञिणीचक्रे प्रथमः ।

” ” पाटलाविधिः ।

” विद्यापीठे सिद्धिलक्ष्मीविधानो नाम कल्पम् ।

(११६७) जातकपद्धतिव्याख्यानम् . By सूर्यदेवसोमयाजिन् . 10×3 inches. Folia, 70. Lines, 11 on a page. Extent, 2,114 ślokas. Character, Newārī. Date, Newār Era, 803. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning. शुभमस्तु । श्रीदक्षिणामूर्त्तये नमः । श्रीगुरुभ्यो नमः ।

श्रीसूर्य्यादिसर्व्वग्रहेभ्यो नमः ॥

जगदुदयस्थितिसंहृतिकारणमविकारि सच्चिदानन्दम् ।

श्रीमञ्चीकृष्णाख्यं तेजो मे हृदि सदा स्मरन् ॥

आचार्य्यं श्रीपतिं नत्वा जातको कर्मपद्धतिरा

व्याख्यायते मया स्वष्टं सूर्य्यदेवेन यत्त्वना ॥

पश्यन्तु तमिमं ग्रन्थं शास्त्रं न्यायोपदर्शितम् ।

पूर्व्वजातकशास्त्राणामलङ्कारं त्विपरिष्कृतः ॥

इह खलु सन्तः शिष्टाचारसिद्धं — — — अभीष्टदेवतानमस्कारादिरूपं

मङ्गलं कृत्वा ग्रन्थारम्भं प्रतिष्ठापयति देयमपि (?) श्रीपतिराचार्य्याऽभौष्ट

देवतानमस्कारपूर्व्वं जातककर्मपद्धत्याख्यं ग्रन्थकरणं श्लोकेन प्रतिजानाति ।

नत्वा तां गुरुदेवतां त्रिसमयज्ञानोद्भूतेः कारणं

तत्पादाम्बुरुहप्रोषदविकसद्बोधो बुधः श्रीपतिः ।

शिष्यप्रार्थनया विचार्य्य सकलान् होरागमार्थान् बहून्

वक्ष्ये जातककर्मपद्धतिमहं होराविदां प्रीतये ॥

त्रैकालिकप्रार्थनाविषयज्ञानोत्पत्तेः कारणं गुरुरूपां देवतां प्रसिद्धदेवतां

प्रशंस्य — — — करिष्यामीति वाक्यार्थः ॥ इत्यादि ।

End.

इत्थं निधुवगोत्रेण सूर्य्यदेवेन यत्त्वना ।

कृतं श्रीपतिपद्धत्यां प्रकीर्णफलनिर्णयम् ॥ श्रीदक्षिणामूर्त्तये नमः ।

Colophon.

इति श्रीसूर्य्यदेवसोमयाजिविरचिते श्रीपतिपद्धतिव्याख्याने जातकालङ्कारे प्रकीर्णं फलाध्यायः ॥

सम्बत् ८०३ फाल्गुन शुक्लद्वितीया आदित्यवारे लिखितमिदं राज-

दैवज्ञपूर्णावन्देन सम्पूर्णाऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । श्रीपतिपद्धतेर्याख्यानम् ।

(१५७८) जातकार्यवः . By वराहमिहिर . $12 \times 2\frac{1}{2}$ inches. Folia, 13. Lines, 5 on a page. Extent, 195 çlokas. Character, Newārī. Date, Newār Era, 883. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Beginning.

श्रीसूर्याय नमः ।

कल्पाद्यब्दगणः प्रभाकरहृतस्रैत्रादिमासैर्युत-
स्विष्टः खाद्रिहृताप्तयुकुसुर ७७ हृतैर्लब्धाधिमासैर्युतः ।
खत्रिप्लवः सतिषिर्द्विधाशिवहृतस्विष्टयोमश्रैलौह्यै-
र्हीनो लब्धदिनावसैः सितनिशाद्धं सावनोऽहर्षणः ॥
रव्यादिमध्यार्थं गुणकारानाह । इत्यादि ॥

End.

अथ मध्याह्निकीच्छायानयनम् ।

दिनेखराभैरधिकं यदल्पं रसेन त्रिया निहितं शरामसु ।
पलप्रभायां वियुतं युतञ्च कृपास्तु सा ख्याद् दिनमध्यभागे ॥
क्यानिज्योष्ठादिनमध्यभागे क्वायानिता दिस्तु हित्ता तयाते ।
दिनेशरप्रे दिनमध्यनाडी श्रीमान् वराहो वदति स्वयत्तया ॥ (?)

Colophon.

इति श्रीवराहमिहिरिचरिते जातकार्यवे त्रिप्रश्नाधिकारस्तृतीयः
समाप्तः ॥ सम्बत् ८८३ चैत्रशुक्ल ४ लिखितसम्पूर्णासिति । शुभम् ॥

विषयः ।

इति० ग्रहमथ्याधिकारः प्रथमः ।
इति० ग्रहमुखाधिकारो द्वितीयः ।
इति० त्रिप्रश्नाधिकारस्तृतीयः ।

(१) १०६८ । जैमिनिसूत्रव्याख्या (सुबोधिनी) By नौलकर । 10×4 inches. Folia, 45. Lines, 10 on a page. Extent, 1,069 çlokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । श्रीगुरुवे नमः । ॐ नमो भगवते वागीश्वराय ।

सृष्टिस्थित्यन्तकर्त्री हरिहरविधिभिः सेवितानन्ददात्री
नानातन्त्रोक्तमार्गं मुनिभिरपि — — भालचन्द्रोज्वलाङ्गी ।
आरक्ताभा त्रिनेत्रा शिवशवनिलया राजराजेश्वरी सा
वाचं नो ह्यातनोतु प्रतिपदकठिने जैमिनेः सूत्रबंधे ॥

विवस्वदंशाग्रवावनिपतिधरश्रीरक्षभुजो-
दयाम्भोधेर्वाचा + + + + जैमिनिसुनेः ।
निरालम्बे शास्त्रे जननि गिरिजे यास्यति न किं
- - - - - ॥

अथ प्राक्तनकर्मानुष्ठयकाशीवासादिना जगदुद्धारं चिकीर्षुः करुणा-
सिन्धुजैमिनिसुनिः ... ग्रन्थप्रतिबन्धकोपशमनाय श्रीशङ्करप्रणतिपूर्वकं
... जातकशास्त्रमनुष्ठातुं प्रतिजानीते । इत्यादि ॥

End.

सिद्धमन्यत् - अन्यत् प्रकृतं ग्रन्थानुक्तं सिद्धं शास्त्रान्तरप्रसिद्धं ग्राह्य-
मित्यर्थः ॥

Colophon.

इति श्रीनीलकण्ठज्योतिर्विद्विरचितायां जैमिनिसूत्रव्याख्यायां सुशो-
धिण्यां द्वितीयाध्यायस्य चतुर्थः पादः ॥

(१३४० ।) ज्ञानतिलकम्. 6×4 inches. Folia, 6. Lines, 7 on a
page. Extent, 52 ślokaś. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance,
fresh. Verse. Incorrect.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

नारद उवाच ।

भूतानां च - - - - - पृज्ञानं केन च लभ्यते ।

एवं ज्ञानं न जानामि पुनर्जन्म न विद्यासे ॥

श्रीभगवानुवाच ।

शरीरं + विद्यानां शरीरं सर्वदेवता ।

शरीरं सर्वतीर्थानि गुरुभक्तिषु लभ्यते ॥

.. .. .

गुरुद्वपाप्रसादेन ब्रह्मविष्णुमहेश्वरम् ।

सामर्थं तत्प्रसादेन केवलं गुरुसेवया ॥ इत्यादि ।

End.

विष्णुस्थाने कृतं पापं शिवस्थानेषु मुच्यते ।

शिवस्थाने कृतं पापं गुरुस्थानेषु मुच्यते ॥

गुरुस्थाने कृतं पापं वज्रलेपो भविष्यति ।

ते नरा नरको यान्ति यावच्चन्द्रो दिवाकरः ॥

Colophon.

इति श्रीविष्णुनारदसंवादे ज्ञानतिलकं नाम सप्तमूर्धम् ॥

(१०६।) भङ्गारकरवीरतन्त्रे चण्डिकापालिन्याः संक्षेपपूजाविधिः . 12 × 5 inches. Folia, 25. Lines, 9 on a page. Extent, 675 ślokas. Character, Newāri. Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ षिद्धिकालिकायै ।

सहस्राराज्यां देवीं चन्द्रिकोपरि संस्थिताम् ।

नमामि शिरसा भक्त्या भैरवीं भैरवासनां ॥

अथ प्रातःकृत्यम् । उत्थाय गुहं नमस्कृत्य खात्वा तत्र गायत्रीं दशधा जपेत् ॥ इत्यादि ।

End.

ततः पूजास्थानं गोमयेनोपलिप्य स्वेच्छ्या चिह्नरेत् ।

Colophon.

इति श्रीभङ्गारकरवीरमहातन्त्रे अष्टोत्तरशिकायां श्रीचण्डिकापालिन्याः संक्षेपपूजाविधिः ।

(२) ३२६।) टोडरानन्दः (वैद्यकः (खण्डितान्तः) . 16 × 4 inches. Folia, 101. Lines, 9 on a page. Extent, 3,636 ślokas. Character, Newāri. Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

शिवं प्रणम्य वागीशं धन्वन्तरिमथाश्विनौ ।

त्रिपते टोडरानन्दं ग्रन्थं सद्भवैद्यसम्मतम् ॥

दिशन्तु शं केशवशङ्कराद्या देवाः सुदेवाद्ययसम्भवाद्याः ।

श्रीटोडरेन्द्रनृपतौ - - - - - धर्मस्य भूमौ परिरक्तौ च ॥

- - - - कुन्तिसुतादिभि र्या पूर्व्वं कृता पठति - - - - ।

मूर्द्धाभिषिक्तालिकभूषणेन समुद्धृता श्रीवरटोडरेण ॥

भूदेवदेवान् सुवि दानयज्ञैः सन्तोष्य साधूनथ सर्व्ववर्णान् ।

कामैरनेकेष्व विलोक्य + + नाज्ञापयेद्द्विग्विजये नरेन्द्रः ॥

प्राचीनशास्त्राणि सुदुर्गमाणि भिन्नप्रमेयाणि निरीक्ष्य सन्यक्त ।

एकत्र सर्व्वन्तु भवान् सुबोद्धुं मतं कृते टोडरमल्लभूपैः ॥

श्रीटोडरो नृपवरो रसालङ्कारसन्मणिः ।

सृष्टीतदेहो लोकस्य रक्षार्थमिति मे मतिः ॥

साधूनां लक्षता नूनमसाधूनां विमर्द्दनः ।
तदाक्षया सुश्रुतादिसारमुद्धृत्य सादरम् ॥
निब्रथ्यते हितं सर्व्वं विशदाक्षरनिर्मलम् ।
ग्रन्थेऽस्मिन् टोडरानन्दे सर्व्वार्थपरिवृंहिते ॥

इह खलु चतुर्वर्गस्य साधनं शरीरं तच्चायुष्या -- तद्विकारकारिणो
रोगास्तदभावहेतुचिकित्सा -- -- -- -- -- आयुर्वेदशास्त्रप्रवृत्ति-
स्तत्रस्थानामविदुर्ज्ञेयतया इदानीं -- -- -- -- -- मुक्तरोपायेन ज्ञानार्थ-
मेतत् । तस्मिन् ग्रन्थे प्रयत्नः ॥ इत्यादि ।

End.

यस्य यस्य फलस्यैव वीर्य्यं भवति यादृशम् ।
तस्य तस्यैव वीर्य्येण -- -- -- मपि दृश्यते ॥
व्याधितं कृमिपुष्टञ्च -- -- -- मतालजम् ।
वर्जनीयं फलं सर्व्वं मपर्य्यापितमेव च ॥
इति फलवर्गः ।

(अतः परं खण्डितम् ।)

विषयः । इति श्रीमहाराजाधिराजटोडरमल्लविरचिते टोडरानन्दे आयुर्वेदसौख्ये
आयुर्वेदप्रयोजने अष्टाधिकित्तालक्षणवेद्यप्रतिरूपिकवैद्यलक्षणदीप्ता रोग-
लक्षणकथनं नाम प्रथमप्रहर्षः ।

इति० दोषपञ्चमक-दोषस्थानकर्म्म-अविद्यतदोषलक्षण-विकृतदोषोप-
चयगतिहेतु -- -- पञ्चमदोषावस्थादोषवेदनादोषधातुक्षयलक्षणभेषज-
परीक्षादोषलक्षणानामप्रकृतिलक्षणं नाम द्वितीयप्रहर्षः ।

इति० पञ्चात्मकद्रव्यलक्षणादिपृथक्द्रव्योदाहरणसवीर्य्यविपाकप्रभालक्ष-
णकृतुचर्या वलसायपरीक्षाकथनम् । ३ ।

(११६७) टोडरानन्दः वा ह्योरासुखः By टोडरमल्ल . 11×4 inches.
Folia, 102. Lines, 9 on a page. Extent, 1,836 çlokas. Character, Nāgara.
Date, Samvat, 1639. Appearance, tolerable. Verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः । विघ्नच्छिदे नमः ।

प्रणम्य गणनायकं सकलसम्पदां दायकं

विरिञ्चिहरिशङ्करानखिलशङ्करान् भक्तितः ।

ग्रहाननघविग्रहान् गिरमथो शुभाश्रीगिरं
करोति नृपटोडरो विविधसौख्यं जातकम् ॥
श्रीमद्भवशिष्टुभृगुगर्गपराशराद्यै-
र्धर्मप्रवर्तनपरैर्यदभाषि पूर्वं ।
पश्चाद् वराहमिहिरादिसुरावतारै-
स्तद्गुणैश्चर्मदमिदं क्रियते शुशास्त्रम् ॥
अहो सुरगणैरिदं विविधयुक्तियुक्तं कृतं
तदुत्तममनेकधा तदवतारिगोत्रामरैः ।
तदुक्तिरससागरं समवगाह्य सम्यक् ब्रुवे
तदुत्तमपदार्थवल्ललितहौरिकं शास्त्रम् ॥
ध्रुवो जातकसंहिता विरचिता श्रीपद्मवराहादिभि-
स्तासं सारमशेषमेकत इत एवमु मदीयोद्यमः ।
तद् याचे बहुधा बुधा यस्मिन् व्याच्चेदिदं मुख्यतां
नोचेत् तत्कृपया विचिन्नु सुदृढं— — — लिखताम् ॥

अथाय जातकस्य प्रयोजनमाह । इत्यादि ॥

End.

प्रराजकानां कथितास्तु योगा नक्षत्रमूर्त्तः फलयुक्तमस्मात् ।
सूर्यादितो राशिफलानि दृष्टिफलानि संक्षिप्य निरूपितानि ॥
भावाश्रय फलमतोऽपि विचार एषा
मया श्रयोत्थफलमुक्तमनिष्टयोगाः ।
स्त्रीजातकं निधनमप्यथ नष्टजन्म-
द्रेक्कारणरूपमिति हौरिकसौख्यमुक्ते ॥

Colophon.

इति श्रीमन्महाराजाधिराज-श्रीटोडरमल्लविरचिते श्रीटोडरानन्दे ज्योतिः-
शास्त्रे हौरासौख्यं सम्पूर्णमिति । शुभं भवतु । कल्याणमस्तु लेखक-
पाठकयोः । संवत् १९३९ वर्षे वैशाख शुद्धि—प्रतिपदायां शुक्ले प्रोहित
रामात्मजेन देवदत्तेन श्रीलीलिखत् ॥ सम्पूर्णं शुभं भवतु ॥
श्रीटोडरानन्द जय ।

विषयः । इति० राशिप्रभेदः प्रथमो हर्षः ।

खचरयोनिबलाबलसंज्ञकः । २ ।

सिद्धकाथायः । ३ ।
कारकाथायः । ४ ।
निघेकाथायः । ६ ।
सूतिकाथायः । ७ ।
अरिष्टाथायः । ८ ।
अरिष्टभङ्गाथायः । ९ ।
आयुर्दायाथायः ।
अष्टकवर्गसौख्यम् ।
कर्माजीवसौख्यम् ।
राजयोगसौख्यम् ।
नाभसयोगनिरूपणम् ।
चन्द्रसूर्ययोगौ ।
द्विप्रहरयोगः ।
प्रव्रज्याथायः ।
नक्षत्रगुणसौख्यम् ।
राशिफलसौख्यम् ।
भावफलनिरूपणम् ।
भावविचारः ।
अनियन्त्रेगाथायः ।
स्वीजातकाथायः ।
निर्याणविचारः ।
नष्टजातकाथायः ।
द्वेकाणरूपाथायः ।

(१२६४) तिथ्यादिनिर्णयः By पद्मनाभ . 12×3½ inches. Folia, 52. Lines, 7 on a page. Extent, 1,001 ślokas. Character, Nāgara. Date, Newār Era, 827. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

नमस्कृत्य महादेवं गुहं संसारसागरम् ।

तिथ्यादीनां द्विकार्यं मुनिवाकां समुच्चितम् ॥

पक्षवृद्धौ तिथि + + हासवृद्धिषु संशयम् ।
सुधियामप्यनुष्ठानमतो मया विविच्यते ॥
त्रिंशद्दिनैस्त्वु सावनो मासः । उक्तं ब्रह्मसिद्धान्ते ॥ इत्यादि ।

End.

आद्यश्राद्धमकृत्वैव वृषोत्सर्गो विधीयते ।
वृषोत्सर्गं कृते पश्चात् कुर्यादेकादशं ततः ॥
सन्देहानेकगम्भीरं श्लोकतरङ्गसङ्गलम् ।
पद्मनाभेन कथितं प्रेतकर्म्म महार्णवम् ॥
दशक्रियामुपक्रम्य आवसथं समापितम् ।
प्रैताशौचं तथा ख्यातं मुनीनां दर्शनाविकम् ॥
श्रीवाराणस्यामुपाध्यायश्रीपद्मनाभेन विरचितम् ॥

Colophon.

इति तिथ्यादिनिर्णये योगीश्वरसंज्ञे प्रेतकृत्यनिर्णये पद्मनाभसंग्रहयोः
समुच्चयः समाप्तः । (?) नेपाल १९२७ आवणकृष्णत्रयोदश्यां तिथौ
समाप्तैषा पुस्त्यति । श्रेयोऽस्तु सर्वदा ।

(१२३८) दानप्रदीपः By माधव . 14×3 inches. Folia, 99. Lines,
9 on a page. Extent, 2,669 slokas. Character, Maithila. Date, (?).
Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।
कार्यार्थविभागसूदमनसां संख्यावतां सन्तं
स्वप्नाभीष्टफलाप्तये स भवतादानायकल्पद्रुमः ।
पकानन्तफले विचित्ररुचयः शाखे यदीये चिरा +
+ + प्रवरा वरामृतफलप्राप्तये समध्यासते ॥
आसीद् गुर्जरदेशमखिलमणिः सौराज्यनित्योत्सवे
त्रैवर्ण्यैकरणाभिधे पुरवरे श्रीराघवः पार्थिवः ।
त्यागो वाग्बलमाजिसौमि कृतिता रूपं च सर्वज्ञता
यस्यैतान्यलिखन्नयूथ - - - - श्रद्धे कलङ्कं क्रमात् ॥
तेन प्राञ्जतमे सुवि प्रथयता प्रीतिं समानायितः
स्त्रीगर्नीदधि - - - पुरवरात् श्रीवासुदेवः सुधीः ।

विद्यावृत्तगुणैरुदीय गणितां यष्टोलकीर्णभिधां
स्वां जातिं विशिशेष भूतनित्येच्छसंचावतः ॥ (?)
तस्य तनूजो नाम्ना नरसिंहोऽभूत्समनीषिनरसिंहः ।
मत्सररहिताः प्राज्ञा यं तु सकूर्वां सरस्वतीं प्राहुः ॥

तस्यात्मजो धौधनहेतुतोऽभू-
द्गामैव धीध - - - यितस्य ।
वृत्तानि यस्य अत्रणोत्सवाय-
वृत्तान्वितानाम - - - बुधानां ॥

तस्यात्मजः पण्डितरामनामा
वभूव भूवस्तुभवस्तुभोक्तिः ।

तस्यात्मजः पण्डितविद्यामयी
निःसोमपाण्डित्यनिधिवभूव ।

तस्याप्यस्ति सुतः समस्तविषयालङ्कारभृतिर्गुणैः
सम्पूर्णो भूति भद्रमाधव इति प्रख्यातनामा सुधीः ।

समुत्सुक्ताचारचमुरमनीषेण मनीषिणा ।

दानप्रदीपः क्रियते तेनोपक्रियते सता ॥

श्रुतिविषयगतोऽपि प्राणिनां स्वर्गसंख्या-
नपि निखिलपदार्थान् सुप्रकाशान् करोति ।

दुरिततिमिरमेत्ता यस्तु दानप्रदीप-

स्तमभिलषितलब्धौ लब्धवर्णाः श्रयध्वसु ॥

तत्र प्रथमं दानप्रशंसा ॥ इत्यादि ।

End.

ॐ अद्य भूतलाधिकरणकराजत्वप्राप्तिकाम इहं नगरं विद्यादेवतं
अमुकगोत्रायेत्यादि दक्षिणा नगरप्रवेशान्तसु ॥

Colophon. इति श्रीमहासहोपाध्याय-पण्डित-श्रीविष्णुसूनुभट्टश्रीसाधविरचितायां
दानप्रदीपे भूमिदानप्रकरणं समाप्तम् ॥ अथ तिलदानम् । तत्र यमः ।
(अतः परं खण्डितम् ॥)

(२) ११० ।) दुर्गार्चनकल्पतरुः By लक्ष्मीपतिशर्मा . 12 x 4 inches.
Folia, 60. Lines, 9 on a page. Extent, 1,755 ślokas. Character, Nāgara.
Date, (?). Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Beginning. स्वस्ति श्रीगणेशाय नमः ।

सच्चिदानन्दरूपाय साक्षीभूताय कर्मणात्म ।
लिङ्गत्रयविशिष्टाय नमोऽनन्तैकमुत्तम ॥
अद्वितीयमजं शृङ्खलं द्वित्रा इत्यपिदानिशम् ।
बहुधा यद् वेदगीतं तस्मै कर्मो नमोनमः ॥
श्रीमच्छ्रीकृष्णपादाम्बुजयुगलभजनासादितानेकविद्या-
शौथ्यादार्याद्युपेतक्षितिपकुलमणिः सत्यतिष्ठः समालः ।
वीरः श्रीकृष्णवर्मा रिसुलनरारोत्रिगोत्रावतीर्थः
सल्लयाशोऽस्त्रिभ्राष्ट्रिविबुधजनपरित्राणसन्तर्पितार्थः ॥ (?)
तत्पुत्रोऽस्मिन्दर्पदावदहनत्वालाकरालप्रभः
सद्विद्याक्रमानेष्टुविप्रजनहृत्तोषेन्दुतुल्यच्छविः ।
स्वेषुशान्तरणाम्बुजस्मरणशुद्धावाप्तसर्वोन्नतिः
स्वस्ति श्रीरणभौमसाह-युवराट् वर्वर्त्ति लोकेऽधुना ॥

.. .. .
.. .. .

दीर्घशब्दस्यविकुण्डलीकृतधनुर्षीनिर्गताच्छाशुगा-
स्तारिः श्रीरघुनाथसाह-नवराट् यस्यात्मजः शोभते ॥
तदाज्ञयैषार्जुनशक्तिपूजा
विधोर्विधानं व्रतकाम्य - - - ।
चिरन्तनोक्तिं प्रणिधाय चित्ते
करोति लक्ष्मीपतिदैवविद् द्विजः ॥

श्रुतिकोटिद्वयाभ्यासालोकनिर्णयभेदतः । .

कर्मैककर्मैविकर्मैति शास्त्रेऽनेकमतं मतम् ॥

.. .. .

अथ किलेदानीं कलिप्रोढ़ाविर्भावतया . . . . . निगमागमश्रुति-
पुराणस्थोपयुक्ताखिलविषयं जिज्ञासूनामुपकारायानवरतेष्वितफलदनव-
रात्रवताङ्गभूताखिलकर्मैानुष्ठानोपयोगि-दुर्गार्चनकल्पतरुं शास्त्रगुरुक्ति-
युक्तिभिः प्रकटीकरोमि ॥ इत्यादि ।

End.

इति दशमीकृत्यम् ।

चीर्यं चीनं विचिन्वन् जनप(ति) विषयं कामरूपं विधुन्वन्
अङ्गान् (वङ्गान्) कलिङ्गान् कुरुमरुथवनान् त्रासयन् स्वप्रतापैः ।

स्वर्देवान् भूमिदेवान् सुकुलजनान् दान् तोषयन् यज्ञदानैः

श्रीमद्गोर्खाचलेशो जयति राशवहादूरसाहचितीन्द्रः ॥

तद्राजत्सदसि ग्रहागमविदोऽनेके स्थितास्त्वपि

त्रिखन्धागमसारतत्त्वविपुणं - - - तुष्टो नृपः ।

श्रीदैवज्ञशिरोमण्यपि पदवीं प्रादादसाधारणीं

यस्मै सोऽयमनन्तविचिन्मयमना दैवज्ञलक्ष्मीपतिः ॥

त्रिखन्धागमप्रबन्धसांख्यनिगमानेकार्थसारासृता-

स्वादावभाषणाप्रसोदनकज्ञानप्रबोधोदयः ।

कृष्णानन्द इति प्रगीतमहिमस्तत्पुत्रलक्ष्मीपतिः

श्रीदुर्गार्चनकल्पवृक्षममलं भक्त्याकरोच्छारदम् ॥

पक्षे रूपघने पदेच्य दिवसे दिग्ने तिथौ तत्समे

कार्ये मासि यमोत तद्घनमिते मासैकयुक्ते घने ।

कार्येभे त्रिघने युताखिलयुग्दन्तत्रविश्वोनके

शाक्ते पंक्तिमितैः समैर्विलक्षिता ग्रन्थाध्यगात् पूर्णताम् ॥ (?)

इति श्रीदैवज्ञशिरोमण्यश्रीमल्लक्ष्मीपतिशर्मणा विरचिते दुर्गार्चनकल्प-
तरौ दशमीकृत्यकुसुमं दशमम् ॥

विषयः । इति० व्यवस्थाकुसुमं प्रथमम् ।

„ पाठार्चनादिनिर्णयकुसुमम् । २ ।

(१८६)

- इति० प्रतिपत्कृत्यकुसुमम् । ३ ।
” द्वितीयादिपञ्चम्यन्तकृत्यन्दुदर्शन — — द्यर्चकुसुमम् । ४ ।
” विल्वाभिमन्त्रणापत्रीप्रवेशकृत्यकुसुमम् । ५ ।
” अष्टमीकृत्यकुसुमम् । ६ ।
” बलिदानकुसुमम् । ७ ।
” कन्यार्चनतल्लक्षणकुसुमम् । ८ ।
” नवमीकृत्यकुसुमम् । ९ ।

(१८६)

- इति० प्रतिपत्कृत्यकुसुमम् । ३ ।
” द्वितीयादिपञ्चम्यन्तकृत्यन्दुदर्शन — — द्यर्चकुसुमम् । ४ ।
” विल्वाभिमन्त्रणापत्रीप्रवेशकृत्यकुसुमम् । ५ ।
” अष्टमीकृत्यकुसुमम् । ६ ।
” बलिदानकुसुमम् । ७ ।
” कन्यार्चनतल्लक्षणकुसुमम् । ८ ।
” नवमीकृत्यकुसुमम् । ९ ।

(५५० ।) धनुर्वेदः . 6 × 3½ inches. Folia, 49. Lines, 5 on a page. Extent, 245 çlokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशगोर्षाभ्यां नमः ।

लम्बोदरं महाकायं लम्बोष्ठं गजकर्णकम् ।
विघ्नघ्नं पार्वतीपुत्रं नमामि गणनायकम् ॥
विना शस्त्रधरं नान्यो धनुर्वेदस्य पारगः ।
अतः स्वप्ने निशि प्राप्ते शिवतत्त्वविचारणम् ॥
कर्त्तव्यमिति शेषः ।
अतः सन्देहदोलायां रोपणीयञ्च मानसम् ।
ग्रन्थेऽस्मिंश्चापचतुरैर्वीरचिन्तामणौ कथ्यते ॥
यस्याभ्यासप्रसादेन निष्पद्यन्ते धनुर्द्वाराः ।
जेतारः परसैन्यस्य तस्याभ्यासे विधीयताम् ॥
यकोऽपि यत्र नगरे प्रविशेत् स्याद्धनुर्द्वारः ।
ततो यान्तरयो दूरं युगलं सिंहसृहादिव ॥
इति धनुर्द्वारप्रशंसा ॥ इत्यादि ।

End.

जीवे लक्ष्मीर्भवेत् स्वर्गः कीर्त्तिस्र धरणीतले ।
तस्माद्द्वैतं विधीयतव्यं हन्तव्या परवाहिनी ॥
इति युद्धविधिः ।

Colophon.

इति श्रीशिवप्रोक्तो धनुर्वेदः समाप्तः ॥

विषयः ।

धनुर्द्वारप्रशंसा । धनुर्द्वारविधिः । धनुःप्रमाणम् । गुणलक्षणम् ।
फललक्षणम् । पायनविधिः । नाराचनालिकालक्षणम् । स्थानानि ।
गुणसुष्ठिलक्षणम् । धनुर्मुष्टिविधानम् । लक्ष्यलक्षणम् । शरलक्षणम् ।
धनुर्वेदाभ्यासे अनघ्यायकालनिर्दिष्टम् । लक्ष्यसञ्चलनविधिः । शीघ्र-
साधनम् । दूरपातित्वम् । दृढप्रहारता । हीनगतिः । लक्ष्यचलनगतिः ।
धनुर्गतयः । बाणभङ्गः । वराटिका । विन्दुकम् । गोलयुग्मम् ।
शब्दभेदी । शस्त्रधारणम् । संग्रामविधिः । अक्षौहिणीलक्षणम् ।
व्यूहलक्षणम् । युद्धविधिः ।

(२) ८२ ।) धनुर्वेदप्रकरणम्. (वीरेश्वरीयं) By विक्रमादित्य . 11×4½ inches. Folia, 34. Lines, 7 on a page. Extent, 486 glokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीगुरवे नमः ।

नमो देवाधिदेवाय शङ्कराय कपर्दिने ।
रामाय जामदग्न्याय नमोऽस्वमिततेजसे ॥
प्रणम्य परया भक्त्या देवदेवं पिनाकिनम् ।
धनुर्विधानं वक्ष्यामि वीरेश्वरमतोद्भूतम् ॥
मूर्द्धाभिषिक्तकुलजैः पृथिवीपालनोद्यतैः ।
धनुर्वेदो वेदितव्यस्त्रिवर्गफलमीप्सुषि ।
यथाभ्यासप्रसादेन निष्पद्यन्ते धनुर्धराः ।
जेतारः परसेन्यानां धनुर्वेदं तत्र भवेत् ॥ इत्यादि ।

End.

सपत्नसेन्यहृद्यानि रणयज्ञेषु जुह्वता ।
जीवता प्राप्यते कौर्त्तिमतेनापि सुराङ्गनाः ॥
तस्माल्लक्ष्मीं यश्चः सर्वान् वाञ्छद्भिर्बहुजन्मभिः ।
धनुर्विद्या वेदितव्या जेतव्या वैरिवाहिनौ ॥

Colophon.

इति श्रीमन्महाराजाधिराजवीरेश्वरविक्रमादित्यसङ्गृहीते श्रीवीरेश्वरीय-
धनुर्वेदप्रकरणे नाम चतुर्थः पादः समाप्तः । शुभमस्तु ॥

विषयः ।

धनुर्वेदमाहृत्यम् । वीरेश्वरमतोत्पत्तिः । धनुःप्रमाणम् । गुणलक्षणम् ।
शरलक्षणम् । नाराचनालीकलक्षणम् । फललक्षणम् । अथ फल-
प्राप्तयानि । अथ गुणमुद्रयः । अथ धनुर्मुष्टिसन्धानम् । अथ व्यायाः ।
अथ लक्ष्यम् ।

इति ० प्रथमः पादः ।

अथ दानविधिः । तत्र कालनिर्ययः । अथपरीक्षा । अथाचार्य-
लक्षणम् ।

इति ० द्वितीयः पादः ।

अथाभ्यासविधिः । अथ लक्ष्यास्त्रलक्षणम् । अथ श्रीघ्नसन्धानम् । अथ
सूरपातिलम् । इति दृक्प्रहारिता । इति ह्रीनगतयः । इति शुद्ध-

गतयः । इति दृढचतुष्कम् । इति बाणभङ्गः । इति वराटिकावर्तः ।
इति काष्ठभेदनम् । इति विन्दुकम् । इति गोलकयुगप्रभृतिविचित्र-
विधिः । इति धावल्लक्ष्यम् । इति शब्दभेदित्वम् । अथानय्यायः ।
पतितमन्त्रः । इति ० तृतीयः पादः ।
इति शस्त्ररक्षा । इति शस्त्रवारणम् । अथ तिलकम् । इति दिव्यौ-
षध्यादिप्रभावहरणम् । अथ प्रभावप्रयाणविधिः । इति रत्नामन्त्रः ।
अथात्तौहिणी संख्या । अथ शकुननिर्णयः । अथ स्वरजलम् । अथ
व्यूहविधिः । अथ युद्धविधिः । इति ० चतुर्थः पादः ।

(१५००) धर्मतत्त्वप्रकाशः . 9×4 inches. Folia, 267. Lines, 9 on
a page. Extent, 4,806 glokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appear-
ance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । श्रीसरस्वती नमः । श्रीगुरुभ्यो नमः ।

श्रीविश्वेश्वरानमः ॥

वन्देऽहं दक्षिणामूर्तिं श्रुतिशिरोगिराम् । ?

प्रहर्तुं मूलमज्ञानं ज्ञानमाप्तुमभीष्टितम् ॥

इह खलु संसारवक्रवन्धनमाणानां दुर्विषयत्रिविधतापतप्तानां सकल-
दुःखोपशमाय निरतिशय . . . . धर्मे सव परमोपाय इति
तत्रावश्यमास्थातव्यं पुरुषेण ॥ इत्यादि ।

End.

वानप्रस्थस्य कालो निषिद्ध . . . . ।

मन्त्रासधर्मा विश्वेश . . . . द्रष्टव्यम् ॥ इति शिवम् ।

विख्याते कविकच(चक्र)मध्यवर्तिने दो-

दक्तीरे नागमहिम्नि कूर्पराख्यो गोविन्दः ।

श्रुति + + सिन्धुपारदृष्ट्या

श्रीचातुर्धरकुलमण्डलं पुरासी ॥ ?

श्रीकण्ठं मनसि विभाव्य नीलकण्ठः

तत्र मूलः अतवटकाननं सुरेशम् ।

वेदं तैः शमनदिगानन + तीनां

व्याख्याने किल चतुराननो बभूव ॥

गोविन्दस्तद्वपुभूः श्रुतिहृदयमुनिः सर्वतन्त्रस्वतन्त्र-
स्तज्जस्तच्छ्रितार्थः + + + मकरोद्धर्मेतत्त्वप्रकाशम् ।
भूप्रीत्यै शिवाख्ये शवदमिनिमहानेष्टिकव्रह्मचर्य्यै
वाराणस्याप्रजन्मा सुरसरिवमले श्रीप्रतिष्ठानतीर्थे ॥ (?)
नागाङ्गरसभूशाके शालिवाहनजे क्षये ।
नभस्युसिततुर्य्येऽह्नि ग्रन्थोऽयं पूर्णतां गतः ॥

Colophon. इति श्रीमत्-पदवाक्यप्रमाणज्ञमर्यादाधुरन्धर-चतुर्धरदेशावतंशगोविन्द-
सूरिसूनोः शिवस्य कृतो धर्मेतत्त्वप्रकाशः समाप्तिमगमत् ॥
श्री . . सदाशिवार्पणमस्तु ॥
विषयः । धर्मेशास्त्रम् ।

(१४१३ ।) धर्मेसारः. By पुरुषोत्तम 12×4 inches. Folia, 601.
Lines, 9 on a page. Extent, 15,376 shlokas. Character, Nāgara. Date,
Saka Era, 1607. Appearance, tolerable. Prose and verse. Generally
correct.

Beginning.

ॐ श्रीगणेशाय नमः ।

रामं गणपतिं/बाणीं नत्वा श्रीमन्मनोहरम् ।
कुरुते पुरुषोत्तमो धर्मेसारस्य सङ्ग्रहम् ॥
सन्तः शृणुन्तु मे वाचो यतस्ते चानसूयवः ।
दूषणैरसतः किं मे प्रकृतित्त्वस्य सेव हि ॥
प्रतः साधूनहं वन्दे ते हि वन्द्यतमा भुवि ।
साधूनपि वन्देऽहं तत्स्वभावनिवृत्तये ॥
साधुः सुधां वसत्येव सुधांश्चरिव नित्यशः ।
असाधवो विषमुचो भवन्ति फणिनो यथा ॥
नारायणं नमस्कृत्य नरक्षैव नरोत्तमम् ।
देवीं सरस्वतीक्षैव ततो जयमुदीरयेत् ॥
जयति पराशरसूनुः सत्यवतीहृदयनन्दनो व्यासः ।
यस्यास्यकमलगच्छितं वाङ्मयममृतं जगत् पिवति ॥

अद्वाप्रशंसा ब्रह्मवैवर्त्त ।

गुरौ शास्त्रे च महती अद्वा पुण्यैवाप्यते ।

अअद्वाया हताशानां कथं साक्षाद् भवेद्द्वरिः ॥ इत्यादि ।

End.

आदित्यपुराणे ।

शपथः शकुनः स्वप्नः सामुद्रिकमुपश्रुतिः ।

उपयाचितसादेशात् संभवन्ति कलौ क्वचित् ॥

तस्मात् तन्मात्रलाभेन कलौ कार्यं न कारयेत् ॥

शास्त्राणि तावदवलोक्य मया मुनीना-

मर्थः स एव गदितः परमात्मयुक्त्या ।

एवं त्रिलोक्य निखिलं च विचारयन्तः

सन्तः स्वभावसरला मुदमामुदयुत ॥

पद्मानि बोधयत्यर्कः काव्यानि कुरुते कविः ।

तत्सैरमनभस्वन्तः सन्तस्तन्वन्ति सद्गुणात् ॥

Colophon.

इति श्रीज्योतिर्वित्पुरुषोत्तमविरचितो नानापुराण-नानाधर्मशास्त्रोक्तो
धर्मसारः समाप्तः । श्रीशाके १६०७ मासे पतांदागग्रामे लिखितं
पुत्रसहितं बलभद्र ओझा शुभम् ॥

(११८८) नक्षत्रसारावली . 10×3 inches. Folia, 14. Lines, 7 on
a page. Extent, 490 slokas. Character, Newāri. Date, (?). Appear-
ance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Beginning.

श्रीगणपतये नमः ।

प्रणम्य परमानन्दं सर्वकारणकारकम् ॥

सर्वधारमनाधारं सर्वज्ञं सर्वसाक्षिणम् ॥

अथ नक्षत्रपरिमाणं वक्ष्ये । अश्विनी त्रितारा । अश्विनी तिर्यङ्मुग्धी ।

पौतवर्णा । इत्यादि ॥

End.

सावित्र्याष्टोत्तरेण तं हुत्वा - - - - बलिं दद्यात् ।

संक्रमे अर्द्धहृदिः ।

इति नक्षत्रसारावली ।

विषयः ।

नक्षत्राणां परिमाणकथनम् ।

(११६६) नवरत्नम् . By दामोदरभट्ट . 12×5 inches. Folia, 43. Lines, 11 on a page. Extent, 1,300 ślokas. Character, Nāgara. Date, Saka Era, 1603. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ श्रीगणेशाय नमः ।

गणेशानं भवानीं च शङ्करं कमलापतिम् ।
नत्वा श्रीभास्करं पूज्यान् बाणभूयन्वृषे १६०५ मिते ॥
शालिवाहशक्ते काश्यामाश्विने पुष्यमे गुरौ ।
दशम्यां बहुले पक्षे नातिशंक्तिप्रविस्तृतम् ॥
नवरत्नमयं ग्रन्थं नवद्वीधितिसंयुतम् ।
चित्तपावनजातीयो जानकीरघुनाथजः ॥
दामोदरो रचयति शिष्यपाठकर्येभ्युद ।
शास्त्रदृष्टं लोकदृष्टमनुभूतञ्च कथ्यते ॥ इत्यादि ।

End.

ग्रन्थारम्भस्य समये यावदनुगुणोचरं स्थितम् ।
गणितं नवरत्नेन निबद्धं बहुलाघवात् ॥
चित्तपावनजातीयो जानकीरघुनाथजः ।
दामोदरो व्यरचयन्माणिक्याख्याद्वीधितिसु ॥

Colophon.

इति श्रीचित्तपावनजातीय-जानकीरघुनाथात्मज-भट्ट-दामोदरविरचिते
नवरत्नाख्ये महानिबन्धे ज्योतिषमाणिक्ये गणितद्वीधितिः समाप्तः
प्रथमः । अथ (शक्ते) १६०७ मार्गशिर वदि अष्टमौ मघानक्षत्रे
सोमदिने । तस्मिन् दिने राजदेवज्ञपूरुषानन्देन स्वपठनार्थं परोपकारा-
र्थञ्च लिखितम् । नेपाल संवत् ८०६ ॥

विषयः ।

गणितज्योतिःशास्त्रम् ।
देवज्ञदामोदरनिर्मितेऽस्मिन् महानिबन्धे नवरत्नसंज्ञे ।
आद्ये भरतौ श्रुतिलोचनस्य पञ्चादिसिद्धिः प्रथमः प्रकाशः ॥
देवज्ञदामोदरनिर्मितेऽस्मिन् महानिबन्धे नवरत्नसंज्ञे ।
आद्ये भरतौ श्रुतिलोचनस्य दृक्छेष्टसिद्धिस्वपरः प्रकाशः ॥
देवज्ञदामोदरनिर्मितेऽस्मिन् महानिबन्धे नवरत्नसंज्ञे ।
आद्ये भरतौ श्रुतिलोचनस्य त्रिप्रश्ननामा त्रिमितः प्रकाशः ॥

देवप्रदामोदरनिर्मितेऽस्मिन् महानिबन्धे नवरत्नसंज्ञे ।

प्राद्ये मरीचो श्रुतिलोचनस्य पर्वाभिधो वेदमितः प्रकाशः ॥

इति श्रीचित्तपावनजातीयज्ञानकौरघुनाथात्मजभट्टदामोदरविरचिते
नवरत्नाख्ये महानिबन्धे ज्योतिषसाधिके गणितद्वैधितिप्रकाशः शर-
सम्मितोऽयम् ॥

इति श्रीचित्तपावनजातीय-ज्ञानकौरघुनाथात्मजभट्टदामोदरविरचिते
नवरत्नाख्ये महानिबन्धे ज्योतिषसाधिके गणितद्वैधितिः समाप्तः ॥

(१७६७) नागरसर्वस्वटीका . By जगज्ज्योतिर्मल्ल . 11×5 inches.
Folia, 53. Lines, 9 on a page. Extent, 970 ślokaś. Character, Newārī.
Date, (?). Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः श्रीभवानीशङ्करभ्याम् ।

श्रीजगज्ज्योतिर्मल्लेन भवानीश्रृणाम्बुजम् ।

नन्वा नागरसर्वस्वटीकोऽं परिजन्यते ॥

मुहूर्त्तमपि यं स्मरन्नुपि सती मनोहारिणीं

लभेत मदविह्वलां यद्विह्व कामिनीं कामुकः ।

समुल्लसितदम्बरं सुसंचिराङ्गरागारुणं

नमामि सुमनःशर सततमार्थमञ्जुश्रयम् ॥

प्रादौ ग्रन्थकारः कामशास्त्रत्वात् कामदेवं नमस्करोति । इत्यादि ॥

End.

जगज्ज्योतिर्मल्लभूपै ग्रन्थानेकान् विलोक्य च ।

इयं नागरसर्वस्वटीका यत्नेन साधिता ॥

Colophon.

इति महाराजाधिराजश्रीश्रीजगज्ज्योतिर्मल्लभूपविरचितायां नागरसर्व-
स्वटीकायामष्टादशः परिच्छेदः समाप्तः ।

विषयः ।

पद्मश्रीज्ञानविरचितस्य नागरसर्वस्वधनामककामशास्त्रस्य व्याख्यानम् ॥

(१७३) नाच्यशास्त्रम् . 16×4½ inches. Folia, 99. Lines, 7 on a
page. Extent, 2,871 ślokaś. Character, Newārī. Date, (?). Appearance,
tolerable. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो ब्रह्मणे ।

प्रणम्य शिरसा देवो पितामहमचेक्षरो ।

नाच्यशास्त्रं प्रवक्ष्यामि ब्रह्मणा यदुदाहृतम् ॥

समासजप्यं व्रतितं स्वसुतेः परिवारितम् ।
अनध्याये कदाचित्तु भरतं नाद्यकोविदम् ॥
मुनसः पर्युपायैर्न मैत्रेयप्रमुखाः पुरा ।
पप्रच्छुक्ते महात्मानो नाद्यवेदसमुद्भवम् ॥
योऽयं भगवता सत्यम् प्रथितो वेदसम्मतः ।
नाद्यवेदः कथं ब्रह्मन्नुत्पन्नः कस्य वा कृते ॥
कस्याङ्गः किंप्रमाणञ्च प्रयोगश्चास्य कौदृशः ।
सर्वमेतद् यथातत्त्वं भगवन् वक्तुमर्हसि ॥ इत्यादि ।
आहार्याभिनयोद्धीष मया प्रोक्तः समासजः ।
अत ऊर्ध्वं प्रवक्ष्यामि सामान्याभिनयं पुनः ॥

End.

Colophon.

इति भारतीये नाद्यशास्त्रे आहार्याभिनयो नामाध्यायः द्वाविंशतिः ।
(अतः परं खण्डितम् ।)

विषयः ।

इति० भारतीये नाद्यशास्त्रे आहार्याभिनयोत्वत्तिः । १ ।
इति० प्रेक्षागृहलक्षणम् । २ ।
इति० रङ्गदेवतापूजनम् । ३ ।
इति० ताण्डलत्रयम् । ४ ।
इति० पूर्व्वरङ्गीवधिः । ५ ।
इति० रसाधिकल्पः । ६ ।
इति० भावव्यञ्जकः । ७ ।
इति० उपाङ्गलक्षणम् । ८ ।
इति० इस्ताध्यायः । ९ ।
इति० अङ्गप्रत्यङ्गलक्षणम् । १० ।
इति० चारीविधानम् । ११ ।
इति० मण्डलविधानम् । १२ ।
इति० गति - - - । १३ ।
इति० कक्षायुक्तिधर्मीव्यञ्जकम् । १४ ।
इति० हन्दाभिनयः । १५ ।
इति० हन्दोविधिः । १६ ।

इति० वागभिनये काव्यलक्षणम् । १७ ।

इति० वागभिनये काकुत्स्वरवृत्तकः । १८ ।

इति० दशरूपलक्षणम् । १९ ।

इति० वृत्ताध्यायः । २० ।

इति० वृत्तिविकल्पः । २१ ।

इति० आहार्याभिनयः । २२ ।

-----

(३) ७६ ।) नाड़ीपरीक्षा . By रामचन्द्रसोमयाजिन . Son of सम्नाडिभि-
चित्सूर्यदास . 8×3 inches . Folia, 23 Lines, 5 on a page . Extent, 194
glokas . Character, Nāgara . Date, Samvat 1775 . Appearance, decaying .
Verse . Incorrect .

Beginning.

श्रीधन्वन्तरये नमः ।

लब्धा प्राक्तनलब्धवर्णानि नोपायानुपास्य स्फुरत्-
ज्ञानैः सद्गुरुभिर्गिरी दिगदिताः कृत्वा च भूतिं सुहृः ।
सन्नाजोऽग्निचितः पुनः सुकृतिनः श्रीसूर्यदासस्य यो
रामो नैमिषमाश्रितः स कुरुते नाड्यादिलक्ष्योद्ययम् ॥

पाञ्चभौतिकमिदं नृणां वपुः

सप्तयानुप्रलसद्धसन्धितम् ।

दन्तोपत्तकफसान्यशर्मभ-

नाडिरज्जुपरिवद्धमेघते ॥

भ्रूयस्योऽस्मिन् सन्ति नाड्यः शरीरे

स्थूलाः सूक्ष्मास्तास्वथो सप्तशतः ।

सच्चार्यैवाप्यास्य वागेरसांश-

तासां हस्ताङ्गीगतैकापरीक्षाः ॥ ? इत्यादि ।

End.

साथे गत्वर इत्युद्दीर्य भिषजो मानादरामो भरन्
भारं साथमधिप्रतापविविधो . . . चिकित्सन्
नाड्यादेरिति लक्ष्यसूक्ष्ममुदितं श्रीरामचन्द्रेण यत्
तः . . . . . दुर्गमगिरौ - - - - - ॥

एकोनतिथिशरमिते + +
+ + विक्रमार्कनृपात् विहितम् ।
प्रकरणमेतत् कविना
रासेण नैमिषारख्ये ॥

Colophon. इति सच्चाङ्गिचित्पूर्य्यदासात्मजरासचन्द्रसोमयाजिकृतं नाड्यादि-
परीक्षाप्रकरणं समाप्तम् । संवत् १७७३ वर्षे जेठ मासे . . . . ।

(२) ७३ ।) निर्णयार्कः . Ry श्रीकृष्णाराम . 10×4 inches. Folia, 94.
Lines, 7 on a page. Extent, 1,316 ślokas. Character, Nāgara. Date, (?).
Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः श्रीगणेशाय नमः ।

या माया सचराचरं जगदिदं सृते च यद्वैशिभिः
सौन्दर्यं प्रतिभाति यत्कुरुषुणा सम्भूतिमत् तिष्ठति ।
यस्यामेति लयं लये जलजसुषुम्भभृतिस्तुता
सा शश्वत्त्रिगुणात्मिका विशुभु नः सन्मङ्गलं मङ्गला ॥
श्रीगौरस्यपराजेन्द्रविक्रमस्यानुशासनात् ।
कृत्यरत्नावलीं कालपाधवं निर्णयासृतम् ॥
निर्णयाब्ध्यादिमान् ग्रन्थान् समालोक्य प्रयत्नतः ।
श्रीकृष्णारामश्रेण निर्णयार्कः प्रकाशते ॥
निर्णयं कर्मतो वच्मि वत्सुरस्यायनस्य च ।
कृतोर्मासस्य पक्षस्य तिथ्यादेर्यद्दृश्यं च ॥
चेन्द्रसावनसौरेति नाम्ना संवत्सुरस्त्रिधा ।
सुजन्मादिद्रते सौरो गोसत्रादिषु सावनः ॥
तिलकादिद्रते चान्द्रो ग्राह्यः संवत्सुरो बुधैः ॥ इत्यादि ।

End.

एतदपवादमाह स्मृतौ ।

नित्ये नैमित्तिके जाप्ये होमयज्ञक्रियासु च ।
उपाकर्मणि चोत्सर्गे प्रहृषेधो न विद्यते ॥ इति ।
कल्पाद्यं तव राजेन्द्र करोतु कर्मलालया ।
निर्णयो गुणसारोप्य यथा विश्वमिदं ततम् ॥

विक्रमाकाङ्क्षरानन्दगजेन्दुमितवत्सरे ।

ज्येष्ठशुक्लतृतीयायां ग्रन्थोऽयं पूर्णतां गतः ॥

Colophon.

इति श्रीगिरिराजचक्रचूडामखिनरनारायणेत्यादिविविधविशुद्धावली-
विराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीराजेन्द्रविक्रमसाहदेवधिर-
चिते निर्णयार्कं एकादशप्रकाशः ॥

शुभम् ॥

(११३५) नीलकण्ठसङ्ग्रहः. By नीलकण्ठ. 14 x 8 inches. Folia, 88.
Lines, 9 on a page. Extent, 2,970 ślokas. Character, Newāri. Date, (?).
Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो नागेन्द्रभुषणाय ।

श्रीनीलकण्ठपदपङ्कजमप्रनेयं

श्रीनीलकण्ठगमत्तं प्रणिपद्यन्नेयम् ।

श्रीनीलकण्ठभिषज्जा विमले सुदायं

श्रीनीलकण्ठधरसङ्ककरोमदोयम् ॥ ?

जननी यस्य सावित्री तातो नरहरिः कृती ।

धन्वन्तरिकुलोत्पन्नः श्रीधरो यस्य मातुलः ॥

योऽन्ववाये समाख्यातस्त्रिपुरारिधनस्य च ।

महोपाध्यायवर्यस्य तेनाह + + नोदितः ॥

सद्वेदवृन्दारकवन्दिता ये

द्विजातिवर्यो गुरवो वयस्याः ।

समस्तु ते + + स्वभावयुक्तं

वाचो विचित्रं प्रतिभानुरूपम् ॥

एतैः प्रीत्या भिया सन्ध्याल्पे वै मयका परम् ।

सज्जनासज्जनावल्याहुपकारापकारिणौ ॥

अत्र वाच्या गुणोत्पत्तिर्निदानञ्च सजां स्थितिः ।

साध्यासाधौ चिकित्सा च प्रयोगस्तस्य पत्रिका ॥

भिषज्जां निर्णयो वाचो वेदव्यासप्रयोगतः ।

समासेन सदोसारभिषक्कषरणसर्वविना ॥

(२०१)

कृच्छोपायः सुखोपायो द्विविधः कृच्छ उच्यते ।

असाध्यो द्विविधो क्षीयो याप्यो यश्चाप्रतिक्रियः ॥ इत्यादि ।

End.

अस्त्रपित्तं तथा कुष्ठं प्रमेहं गुदनिर्गमम् ।

काशं पञ्चविधश्वासं त्वरञ्च विषमत्त्वरम् ॥

(अतः खण्डितम्)

(१३२२) नृत्येश्वरतन्त्रम् . 6×2 inches. Folia. 6. Lines, 7 on a page. Extent, 56 ślokas. Character, Newārī. Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Beginning. ॐ नमो भैरवाय । अष्टभैरव अष्टकालौघान्तम् ।

शुभेन्दुवर्णरूपा हिमकनकनिभा कुम्भकूपूरकान्ति-
वर्त्रां चैकं चतुर्भिर्नयनत्रयधरं — — — इष्टकालम् ।

दक्षे वामे धरन्ति दशभुजकलेः सङ्गभेदखिडहस्तं

सोऽयं विश्वेश्वरश्च दुरितभयहरं पातु स्वच्छन्द नोमि ॥ ?

अष्टकालि । वरे अभयपीतवर्ण्य ॥

घोरं घोरातिघोरं भयदुषितहरं सर्वशान्तिं करत्वं

संसारं तारयन्ति सकलस्थितिफलं विश्वरूपेकनाथम् ।

पुष्टिसर्वजयने शुभ — — — सिद्धिदं साधकानां

तं वन्दे नोमि भक्त्या सकल — — पतिं नोमि स्वच्छन्ददेवम् ॥

इत्यादि ।

End.

अथ विश्वपूजा ।

उत्तमप्रकृतिर्धीरो भवेद्वृत्त्याहसम्भवः ।

दानवीरो दयावीरो युद्धवीर इति त्रिधा ॥

.. .. ..

.. .. ..

भार्गवो रामभद्रश्च स सुग्रीवो वृकोदरः ।

मासतिप्रसुखाः प्रोक्ता युद्धवीरा मनीषिभिः ॥

Colophon.

इति नृत्येश्वरतन्त्रे समस्तवीर-आवाहन-पूजाविधि समाप्तम् । शुभ ।

विषयः । सृष्टिकाली, महास्विकाली, संहारकाली, सिद्धिकाली, भक्तभक्षण-
काली, रक्षाकाली, कृतान्तकाली, कालाग्निकाली, इत्यष्टभैरवीनां
ध्यानम् । तासां पूजा । सर्वविधवीराणां नामोच्चारणपूर्वकमावाहनम् ।

(३) ४८ । नृसिंहसुन्दरीकवचम् (सम्मिलनतन्त्रीयम्) . 10×4 inches.
Folia, 8. Lines, 6 on a page. Extent, 78 ślokas. Character, Nāgara.
Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । श्रीसुन्दरीनृसिंहाय नमः ।

कैलासशिखरासीनं शङ्करं चन्द्रशेखरम् ।

चवाच पार्वती देवी प्रणम्य शिरसा शिवम् ॥

श्रीदेव्युवाच ।

देवदेव महादेव भक्तातुग्रहकारणम् ।

त्वत्प्रसादान्मया नाथ श्रुतानि विविधानि च ॥

कवचानि बहुनीह नानासिद्धिकराणि च ।

इदानीं श्रोतुमिच्छामि कवचं परमाद्भुतम् ॥

श्रीभद्रसिंहसुन्दरीः सर्वसिद्धिप्रदायकम् ॥ इत्यादि ।

End.

तव स्नेहान्मयाख्यातं त्रिषु लोकेषु दुर्लभम् ।

कवचं तेनैवेति शोपनीयं प्रयत्नतः ॥

Colophon. इति श्रीसम्मिलनतन्त्रे महासिद्धिप्रदे उमासहेश्वरसम्वादे
सुन्दरीकवचम् ।

(१५०२) पद्यसमुच्चयः . By राजा जगत्यकाश . 8×2½
Folia, 106. Lines, 6 on a page. Extent, 954 ślokas. Character,
Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो गणपतये ।

श्रांतप्रोतं जगद् यत्र यो विश्वस्य हृदि स्थितः ।

नम आनन्दरूपाय तस्मै पूर्याय शम्भवे ॥

प्रागल्भ्ये सुधमण्डलीखभिर्हृदिः स्याद् वा नृपाणां मनो

हर्तुं सक्षलपुण्डरीकनयनाचेतःसमाकर्षणे ।

नेपालेशजगत्प्रकाशनृपतेः साहित्यविद्याविदो

नित्यं पद्यसमुच्चयः सुमतयः सानन्दमभ्यस्यताम् ॥

शिवप्रशंसा । इत्यादि ।

End. आस्वादितदयिताधरसुधा-

रसस्यैव सूक्तयो मधुराः ।

अदलितरसालसुकुलो

न कोकिलः कलमुदञ्चयति ॥

Colophon. इति महाराजाधिराजश्रीश्रीजगत्प्रकाशसंघट्टीय पद्यसमुच्चयः समाप्तः ॥

विषयः । नानाविधश्लोकानां सङ्कलनम् ॥

(६८४) पशुपतिपुराणम् . 12 × 4 inches. Folia, 36. Lines, 9 on a page. Extent, 769 ślokas. Character, Newārī. Date, Newār Era, 824. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः श्रीपशुपतये ।

यस्य वक्राद् विनिष्कृता वाग्मती लोकपावनी ।

नमामि शिरसा देव शङ्करं भुवनेश्वरम् ॥

येन धर्मार्थिना पीतं पुराणममृतोपमम् ।

नमामि भूर्द्धी सर्व्वज्ञं पुलस्त्यं मुनिसत्तमम् ॥

यस्य काये समालोक्य पुराणमिदमुद्धृतम् ।

नमोऽस्तु सततं तस्मै व्यासाय च महात्मने ॥ इत्यादि ।

End. या सर्व्वकामफलदा वृषसाधकस्य

क्रीडानुरागजननी नरकामिनीनाम् ।

सम्पूजिता विकसितैरपि पुष्पवृद्ध्या

सा वाग्मती दिशतु कामफलं नराणाम् ॥

Colophon. इति वाग्मतीप्रशंसायां पशुपतिपुराणे पुलस्त्यभाषिता वाग्मत्याः स्तुतिः समाप्ता ।

इति वाग्मतीप्रशंसायां पशुपतिपुराणं समाप्तं शुभम् । . . . । सम्बत् ८२४ । ... । श्रीश्रीहेमन्तमल्लवर्मणः शमचास्यं सिधयकादिन-जुराम् ॥ शुभमस्तु ।

- विषयः । इति वाग्मतीमाहात्म्यप्रश्नसायां तीर्थदर्शने प्रह्लाद .. सिद्धिर्नाम ।
” ” विभीषणास्त्रसिद्धिर्नाम ।
” ” अमोघशैलाभिवर्षा नाम ।
इति वाग्मतीप्रभवदर्शनं नाम । इति तीर्थयात्राखण्डः समाप्तः ।
इति वाग्मतीप्रश्नसायां प्रद्युम्नविजये गौरीवरदानं नाम ।
” ” महर्षिसन्दर्शनो नाम ।
” ” प्रद्युम्नविजये प्रभावतीविवाहो नाम ।
इति वाग्मतीप्रश्नसायां प्रद्युम्नविजये रत्नाहापो नाम ।
” ” ” उद्यानसंवर्यनं नाम ।
” ” ” प्रभावतीविनोदनं नाम ।
” ” ” नारदालापो नाम ।
” ” ” विराघदर्शनं नाम ।
” ” ” महैन्द्रदमनो बधो नाम । ?
इति वाग्मतीप्रश्नसायां प्रद्युम्नविजयखण्डः समाप्तः ।
इति वाग्मतीप्रश्नसायां पशुपतिपुराणे स्यम्भान्तकवनावतरणो नाम ।
” ” ” हरिणेश्वरशृङ्गग्रहणो नाम ।
” ” ” हरिणेश्वरवाक्यं नाम ।
” ” ” शृङ्गेश्वरप्रतिष्ठापनो नाम ।
” ” ” गोकर्णेश्वरप्रतिष्ठापनो नाम ।
इति वाग्मतीप्रश्नसायां पशुपतिपुराणे गोकर्णेश्वरप्रतिष्ठापने पूर्वार्द्धखण्डः ।
इति वाग्मतीमाहात्म्यप्रश्नसायां पशुपतिपुराणे दक्षिणगोकर्णप्रतिष्ठा-
पनो नाम ।
इति पशुपतिपुराणे वाग्मतीमाहात्म्यप्रश्नसायां तीर्थानन्दपुराणे पूर्वार्द्ध-
खण्डः ।
इति वाग्मतीप्रश्नसायां पशुपतिपुराणे पुलस्त्यभाषिता वाग्मत्याः स्तुतिः
समाप्ता ।
इति वाग्मतीमाहात्म्यप्रश्नसायां पशुपतिपुराणं समाप्तम् ॥

(११६७) पातसारणीटीका . By विश्वनाथ . 9×3 inches. Folia, 11. Lines, 7 on a page. Extent, 193 ślokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

मत्वा विघ्नेश्वरं पातसारिण्या विवृतिः स्फुटा ।

क्रियते विश्वनाथेन मन्दबोधाय सम्प्रति ॥

वेदाब्धीन् १४४४ वियुक्शकाद्गुण ३ हतात्खा + २० फणात् पूरिता

सद्राः ११ सार्द्धजिना २४ । ३० च सावयवके तत्सुख्ययोगे गते ।

पातः स्याद् व्यतिपातवैष्टत इतीहेतायुतेर्नादिकाः

षष्ठ्या ६० फाः स्वघटीगुणाः स्फुटतरास्तस्यादपीतैष्मकः ॥

वेदाब्धीन्त्रैश्चतुश्चत्वारिंशदधिककचतुर्दशतिर्वियुक्करहितः इष्टशकः कार्यः

शेषः गुणहत्स्विगुणितः कार्यः ॥ इत्यादि ।

End.

राहोः कलारूपः अनुपाते उक्तः स यथा उक्तस्तथैव ॥

नन्दियामनिवाषिन्नेवो

नानाशास्त्रकलाकचापवित् ।

तत् सूनुर्निरमाद् गणेश्वरः

पञ्चाङ्गादिति पातसाधनम् ॥

Colophon.

इति श्रीदिग्गजदेवज्ञात्मजविश्वनाथदेवज्ञविरचिता पातसाधनविवृतिः

समाप्ता । शुभम् ।

विषयः । गणेश्वरकृतपातसारिण्या व्याख्यानम् ।

(२) ३७६१) पुरश्चर्यार्णवः . By प्रतापसिंहसाह . 14×6 inches. Folia, 372. Lines, 12 on a page. Extent, 10,695 ślokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, new. Verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

श्रुत्वादेवप्रचण्डप्रहतिहठदलत्रोददोर्दण्डदृष्यद्-

देत्येन्द्रानीकमुच्छोत्कररचितसमित्ताख्यवसौणिशोभः ।

प्रत्यूहध्वान्तधामाधिपतिरधिपतिः सिद्धिमिद्धो गणानां

दद्यादद्रीन्द्रकन्यास्मरहरनयनानन्दसंबर्द्धनो वः ॥

ब्रह्मोपाधवमाधवात्मकतनुश्र्वायाननप्रस्फुरन्-
सुग्धाम्भोजमधुप्रतीघशमनः साक्षी जगत्कर्मणः ।
ध्वान्तग्रस्तसमस्तपिष्टुपपरित्राणे निरस्तः सम-
स्तिग्मांशुस्विदशाप्रणीस्त्रिभुवन .. वः श्रेयसे ॥

.. .. ..
.. .. ..

नत्वा श्रीगणनायकं दिनमणिं विष्णुं पशूनां पतिं
हृगां हृगतितारिणीं भगवतीं गुह्येश्वरीमौलिनीम् ।
श्रीमत्-साहप्रतापसिंहधरणीपालेन नानाप्रामान्
दृष्ट्वा सर्वजनोपकारकपुरश्चर्यार्णवस्तुचते ॥ उत्थादि ।
नानाविधाः पद्धतौश्च तयोपनिषदोऽपि च ।
ज्योतिःशास्त्रं शालिहोत्रं पुराणानि स्मृतौरपि ॥
सम्यगालोक्य लोकानामुपकारविधित्सया ।
महाराजाधिराजेन सुप्रसिद्धात्कारिणा ॥
श्रीमत्-प्रतापसिंहैव विद्याब्धेः पारदृश्वना ।
संवत्सरे निशाभायवर्द्धिनागधराङ्किते ॥
तपश्चर्जुनपत्ने हि तथौ भास्करवासरे ।
पुरश्चर्यार्णवो नाम ग्रन्थ एष विनिर्मितः ॥

End.

.. .. ..
.. .. ..

Colophon.

इति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणिनरनारायणेत्यादिविविधविभूदावली-
विराजमानमानोन्नतश्रीमन्महाराजाधिराजश्रीप्रतापसिंहसाहदेवविरचिते
पुरश्चरणार्णवे ब्रह्मादिमन्त्रपुरश्चरणपूर्वकं यन्त्रस्तवकवचादिपुरश्चरणभेद-
निरूपणं नाम द्वादशस्तरङ्गः । समाप्तं हुभम् ।

विषयः ।

इति ० षड्भाग्यदेवता तदाचारादिनिर्णयपूर्वकं चक्रविवेचनं नाम
प्रथमः । १ ।

” दौक्षाकालदेशवास्तुयागकुण्डसम्यङ्पादिनिर्णयपूर्वकमङ्कुरार्पण-
विधानं नाम । २ ।

- इति ० दौत्ताविधौ गुरुशरणादिपूर्वकं देवतार्चनविधानं नाम । ३ ।
” क्रियावद्वौत्ताविधिनाम । ४ ।
” क्रियादौत्ताप्रयोगपूर्वकं दौत्ताभेदनिर्णयो नाम । ५ ।
” सामान्यपुरस्सरणविधिनाम । ६ ।
” मन्त्रसिद्धिलक्षणोपायपुरस्सरणभेदनिरूपणं नाम । ७ ।
” मणेशादिमन्त्रपुरस्सरणविवेचनं नाम । ८ ।
” दशमहाविद्यापुरस्सरणनिरूपणं नाम । ९ ।
” शरस्वत्यादिमन्त्रपुरस्सरणपूर्वकगायत्र्यादिवैदिकमन्त्रपुरस्सरण-
निरूपणं नाम । १० ।
” दूर्गामन्त्रपुरस्सरणदुर्गेत्सुश्रविकां नाम । ११ ।
” ब्रह्मादिमन्त्रपुरस्सरणपूर्वकमन्त्रकावकाद्यादिपुरस्सरणभेदनिरूप-
णं नाम । १२ ।

(६६६ ।) पुष्पचिन्तामणिः . 40x4 inches. Folia, 16. Lines, 11 on a page. Extent, 484 ślokas. Character, Nāgara. Date, Newār Era, 872. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः श्रीगणेशाय नमः ।

कामदं कामरं नत्वा नीत्वा मतिमतां मतसु ।

पुष्पचिन्तामणिं कुर्व्वं वाञ्छितार्थनिक्षेपनसु ॥

तत्रादौ सामान्यतः पुष्पमाहात्म्यं लिख्यते । तदुक्तं शिवरहस्ये ।

पुष्पदेवाः प्रसीदन्ति पुष्पे देवासु संस्थिताः ।

किञ्चातिबहुनोक्तं पुष्पस्योक्तिमतन्द्रिकासु ॥ इत्यादि ।

End.

मुलसीनिघण्टुसु दिव्यवीरपरमिति ताराभक्तिसुधार्यावे तच्चिन्त्यसु ।

दिव्यवीरयोरेव निषिद्धप्रतिपादकवचनाभावात् ॥

Colophon.

इति श्रीपुष्पचिन्तामणौ चतुर्थः प्रकाशः समाप्तः । यथा दृष्टं तथा लिखितं - - - - शुभं सम्बत् ८७२ चैत्रः ।

विषयः ।

अथ सामान्यतः पुष्पविवरणसु । अथ शिवार्चने पुष्पनिर्णयः । अथ पुष्पविशेषाणां फलानि । अथ शिवे विहितपत्राणि । अथ निषिद्धानि । इति पुष्पचिन्तामणौ प्रथमः प्रकाशः ।

अथ विष्णोर्विहितनिघट्टपुष्पपत्राणि । अथ ब्रह्मणाञ्च तथा ।

इति पुष्पचिन्तामणौ द्वितीयः प्रकाशः ।

अथ ह्यर्गाया विहितनिघट्टपुष्पपत्राणि । पुष्पविशेषाणां फलानि ।

पुष्पविशेषमालाफलानि । अथ प्रतिमापुष्पार्चनविधानानि ।

इति पुष्पचिन्तामणौ तृतीयः प्रकाशः ।

देवीं प्रति विहितनिघट्टपत्रपुष्पाणि । अथ इतिगुणकाल्यास्तथा । अथ

नीलसरस्वत्याः ।

इति पुष्पचिन्तामणौ चतुर्थः प्रकाशः ।

(१०६ ।) पूर्वाभ्यायतन्त्रम्. By रत्नदेव . 12×5½ inches. Folia, 10.
Lines, 9 on a page. Extent, 270 çlokas. Character, Newārī. Date, (?).
Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः श्रीगुरुपादकान्यो नमः ।

अनन्ताय फट् । कारसाधनम् । ऐं कनिष्ठायै नमः । ह्रीं अनासिकायै
स्वाहा । श्रीं मध्यमायै नमः । इत्यादि ।

End. तर्पण । एकानेक । नीलविषर्जनम् ।

इति पूर्वाभ्यां श्रीरत्नदेवप्रणीतके अष्टाविंशतिकर्मभार्चनं समाप्तम् ।
शुभम् ।

विषयः । इति पञ्चपुष्पन्यासः ।

„ दक्षकरन्यासः ।

„ अङ्गाष्टकन्यासः ।

„ अङ्गन्यासः ।

„ शब्दराशिन्यासः ।

„ त्रिविद्यान्यासः ।

„ षडङ्गन्यासः ।

„ द्वादशाङ्गन्यासः ।

„ जलस्मरणम् ।

„ भूतशुद्धिः ।

इति गुरुमण्डलपूजा ।

„ ध्यानम् ।

„ पीठपञ्चकम् ।

„ श्रवधूतादिपञ्चकम् ।

„ भोगविद्यात्रयम् ।

„ गायत्री ।

„ रत्नदेवार्चनम् ।

„ ध्यानम् ।

„ गुहात्रयम् ।

(२) १६१ ।) प्रशस्तिरत्नम् . 12 x 4 1/2 inches. Folia, 33. Lines, 7 on a page. Extent, 1,567 çlokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

गुरुलोकनिवासाय श्रीगुरुन् गुर्वनुग्रहात् ।

चिन्तये गुरुभक्त्याहं जिह्वैर्बुर्विपदो गुरुः ॥

कात्यायनीश्रुतिदरीजननो गजेन्द्र-

लोलानुकाररुचिः रुचिरार्ककीर्तिः ।

कर्मैदिमधुमयविघ्नहरस्वभावो

लम्बोदरो दरदरीदरयां विघत्ताम् ॥

.. ..

स्मृति श्रीमत् .. .. महाराजाधिराजः श्रीपृथ्वीपतिवर्मा .. ..

गोरक्षपर्वते प्रादुर्बभूव । तस्य किल .. .. श्रीचन्द्ररूपसाहवर्मा ..

.. पुत्रश्रेष्ठो गुणज्येष्ठो बभूव । तस्य खलु .. .. तनयवरः श्रीविष्णु-

साहवर्मा .. .. प्रादुरभवत्तराम् । तस्य .. .. जीवसाहवर्मा ...

साम्प्रतं वरीवर्ति । तस्य श्रीजीवसाहवर्मेणः सौश्रील्यामृतधारासङ्घ-

तया आज्ञया प्रथमं श्रीगुरुपित्रादीनां परोक्षगतानां प्रत्यक्षमिवाभिप्रेतं

कथयित्वाः पत्न्या लेखपरिपाटीकर्मप्रशस्तिरत्नरूपं काव्यं कविजनसमोहरं

निजशक्तिसारेण कश्चन कविः कविरत्नं प्रकाशयति । तत्र प्रथमं पत्र-
लेखने विशेषणान्तरं प्रशस्त्यभिधानतः पूर्वं श्रीशब्दं लिखन्ति शिष्टाः ।
स च श्रीशब्दः कुत्र कतिसंख्यो दातव्य इति निर्णयः साम्प्रदायिक-
श्लोकेन उच्यते ।

षड्गुरोः स्वामिनः पञ्च द्वे भृत्ये द्विगुणा रिपो ।

श्रीशब्दानां त्रयं मित्रे ह्येकैकं पुत्रभार्ययोः ॥ इत्यादि ।

End.

तुरष्कं प्रति सर्वेषाम् । स्वस्ति श्रीमन्नज्जवसितप्रतापाभिभूत-
द्विषत्कुलशिरोमणिदीप्तज्योतिरधिकोज्वलितनखदीप्तिसंबुद्धाखिलपरि-
चिताभिप्रायप्रजोद्धारधर्म्मप्रसर्पद्यशःस्तोमसोमप्रकाशप्रकाशितप्रकाशि-
तद्येषु । १ ।

स्वस्ति श्रीमन्नज्जवंश्याचरितहिन्दुप्रतिवर्णाननुष्ठितोत्कटान्याशक्या-
भयधर्म्मश्रेणीलतालवालोद्यत्प्रयत्नप्रकारदुर्गमदुर्गावस्थितिविहा-
रेषु ।

Colophon.

इति प्रशस्तयः समाप्ताः ॥

विषयः । पत्रलिखनप्रणाली ।

(१३८२ ।) प्रश्नोत्तरावली . By गणपतिशर्म्मन् . 9×2 inches. Folia,
12. Lines, 6 on a page. Extent, 135 ślokas. Character, Newārī. Date,
Newār Era, 524. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ श्रीगणेशाय नमः ।

नन्दन सरस्वतीं देवीं स्वल्पा प्रश्नोत्तरावली ।

क्रियतेऽल्पधियानेन श्रीगणपतिशर्म्मणा ॥

श्रीहरिपतिपौत्रेण कमलापतिमूनना ।

पद्मिनीतनयैर्नैषा विनोदकरणाय सा ॥

मङ्गलं कं भजेद्गौरी किमाह्वाने गजाननम् ।

कं शची भजते भक्त्या + तुकूलाय किं पदम् ॥

आद्युत्तरा ज्ञातिः ॥ इत्यादि ।

End.

पुरी हेममयी लङ्का दशकन्धररत्नसः ।

अतिकन्दर्पिणं नूनं कलङ्को याति भूरिशः ॥

प्रश्नोत्तरा जातिः ॥

अक्षरव्यक्तवक्त्राणां मनोच्चमनसां सुखे ।

- - सुधेव सुराणां सेयं प्रश्नोत्तरावली ॥

Colophon.

इति श्रीगणपतिशर्मणा विरचिता खल्यप्रश्नोत्तरावली समाप्ता ।
शुभम् । अथात् मां स घननिभः । अवतु मां हरिरजः । सम्बत् ५२४
फाल्गुने मासे शुक्लपक्षे चतुर्दश्यां तिथौ बृहस्पतिवारे तस्मिन् दिने
खनिचेवन्तामृहनिवासितो विप्रकुलोद्भवः श्रीगणपतिशर्मणः पुत्रः
श्रीदेवशङ्करशर्मा प्रश्नोत्तरावलीमभूमलीलिखत् ॥ शुभमस्तु सर्वेषां
जगतां सतां सज्जनानाम् ।

विषयः । चित्रकाव्यम् ।

(१५७४) प्रसन्नसाहित्यरत्नाकरः B. नन्दन . 10×3 inches. Folia,
204. Lines, 7 on a page. Extent, 2,356 çlokas. Character, Newāri.
Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो देव्योश्चर्यै ।

विश्वेषां हृदये योऽपि यत्र विश्वं चराचरम् ।

एकानेकस्वरूपाय तस्मै ज्ञानात्मने नमः ॥

सारेतरप्रविचयं प्रति सप्रयत्ना

धीराः कथं भवत सूक्तिषु सावधानाः ।

एते अथे खलु परस्य कृतानि लक्षा-

गणद्वय काव्यमुचिते पथि वर्त्तयामः ॥

साम्राज्यं यदि सत्सभास्वभिमतं स्याद्वा कलासु स्पृहा
वाक्कृद्दयं यदि चेष्टितं मृगदृशां राक्षसं मनः प्रीणनम् ।

तद्देवैयाकरणाच्च पाणिनिमतेः साहित्यविद्याविदः

श्रीनन्दस्य समुच्चयः सुमतयः सानन्दमालोक्तताम् ॥

सदर्शालङ्कारं श्रवणपुटपेयं स्फुटरसं

सुधाधारासारप्रतिमगुरुसारस्वतमयम् ।

कवीनां कौर्त्त्यै श्रवणपठनार्थं विदुषां

सहस्रं श्लोकानां व्यरचयद्दिदं नन्दनकविः ॥

ये मेरुं तुलयन्ति मानभनिकापिच्छैः पयो वारिधेः
कुम्भैर्ये कलयन्ति ये च सिकताः संख्यान्ति गङ्गाध्रुवः ।
आकाशे कलयन्ति ये ग्रहगणान् पत्राणि पृथ्वीरुहान्
ते श्रीनन्दनपण्डितस्य भनितुर्वक्तुं समर्था गुणान् ॥

ततः शिवब्रज्या ।

शिल्पं त्रीणि जगन्ति यस्य कविता यस्य त्रिवेदी गिरो
यश्चक्रे त्रिपुरव्ययं त्रिपथगा यन्मूर्द्धि माल्यायते
त्रीन् लोकानिव वीक्षितुं वहति यो विस्मय्येदत्तान् प्रयं
स त्रेगुण्यपरिच्छदो विजयते देवस्त्रिभूतानुषः ॥

वसुकल्पदत्तस्य ॥ इत्यादि ।

अन्तं खण्डितम् ।

विषयः । नानाकवीनां पद्यसमुच्चयनं कवीनां नामोल्लेखश्च ।

(२) ६९ ।) प्रस्तावरत्नाकरः . Dr. हरिदास . 12×4 inches . Folia,
135 . Lines, 6 on a page . Extent, 1,530 çlokas . Character, Nāgara .
Date, Saṃvat 1890 . Appearance, fresh . Verse . Generally correct .

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

वन्दे तं गणनाथमर्थमनघं दारिद्र्यदावानलं
शुण्डादण्डविधूतमानसमलं संसारसिन्धोस्तरिम् ।
यं नत्वा सुरकोटयः प्रभुवरं सिद्धिं लभन्ते परां
सिद्धीरारुणविग्रहं परिपतद्गान्धुधारावृतम् ॥

.. ..
.. ..

खारागङ्गे महारान्ये करुणापुरुषोत्तमः ।

आसीत् प्राज्ञः सतां श्रेष्ठो विख्यातविरुदः कृतौ ॥

अभवस्तनयास्तास्य चत्वारो भूर्रतेजसः ।

तेषां ज्येष्ठः कृष्णदासो गुणैः प्रुस्त सत्तमः ॥

तस्यानुजौ महात्मानो दामोदरनरायणौ ।

कनिष्ठो हरिदासोऽभूद्दिग्वराजस्य सेवकः ॥

ओतिःशास्त्रदृष्टकथास्मृतिकथा चासिक्य ? सामुद्रिक
ग्रन्थान् शाकुनपञ्चतन्त्रचरकान् काव्यादिकांश्चापरात् ।
आलोच्य प्रयतं सुदे मतिमतां भीत्यै च दृष्टात्मनां
विज्ञः श्रीहरिदास एष तनुते प्रस्तावरत्नाकरम् ॥
वर्षे वेदरसारसेन्दुकलिते माघासिते पञ्चमौ
हस्तार्कं वरवीरसाहचरपतौ श्रीमद्जटापत्तने ।
पुरे नार्म्मदकोटितैर्यविषये सम्पूर्णातामागम्य-
विज्ञः श्रीपुरुषोत्तमाल्मजकृतौ प्रस्तावरत्नाकरः ॥

अथानुक्रमणिका ।

क्रियतेऽनुक्रमः स्रष्टुं सुबोधार्थं समाहिते ।
नीतिः प्रथमतो ज्ञेया राजनीतिप्रतिः परम् ॥
अथ प्रकीर्णकाख्यानमन्योक्तिश्च तथैव च ।
धनप्रशंसाभिमतं सज्जनानां प्रशंसनम् ॥
चट्यानाख्यानकश्चैव देवपख्यानविभिन्नितः ।
दुर्जनानां तथा निन्दा कूटाख्यानकमेव च ॥
सदाचारस्तनो ज्ञेयो धर्माख्यानविभिन्नितः ।
स्त्रीणां निन्दाप्रशंसे च तरुणां महिमा तथा ॥
रागाख्यानं शाकुनकमथ सामुद्रिकं मतम् ।
स्वभाष्यायः कौतुकानि प्रोक्तानि विविधानि च ॥
आतिःशास्त्रं ततो ज्ञेयं रत्नकोषात् समुद्भूतम् ।
एवं प्रकराण्यत्र कथितान्येकविंशतिः ॥

इति श्रीकरणकुलालङ्कारपुरुषोत्तमसूनुहरिदासविरचिते प्रस्तावरत्नाकरे
अनुक्रमपरिच्छेदः ॥ इत्यादि ।

End.

कर्णिकारं ससौवीरं गुमान्निकटुमाधवी ।
षष्ठिधान्यं गुडं क्षीरं दृष्टो मत्तः शुना पिबेत् ॥
काहूपत्रधूपेन यद्वा केशसमन्वितः ।
शक्तुभिः कटुतैलाक्तैर्याति मत्स्यविषं पिबेत् ॥

Colophon. इति श्रीकरणकुलालङ्कारपुरुषोत्तमसूनुहरिदासविरचिते प्रस्तावरत्नाकरे
कौतुकप्रकरणं समाप्तम् । शुभं संवत् १८६० सालमिते चैत्रकृष्णत्रयो-
दशीराधदिने समाप्तमिदं पुस्तकं श्रीमहाबौद्धोपासकविद्यानन्देनेति ।
शुभमस्तु सर्व्वजगताम् ॥

(११०३ ।) प्रायश्चित्तशौचाचारविधिः. 16×3 inches. Folia, 9. Lines,
8 on a page. Extent, 360 glokas. Character, Newari. Date, (?).
Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

नमः श्रीवक्षसत्वाय ।

वक्षसत्वं नमस्कृत्य जगत्त्राणमहाकृपम् ।

प्रायश्चित्तविधिं वक्ष्ये शौचाचारश्च सुव्रतम् ॥

आचार्यः परमो देवः पूजनैयः प्रयत्नतः ।

स्वयं वक्षधरो राजा साक्षादरूपेण संस्थितः ॥

प्राणब्रधप्रायश्चित्तविषयविभागः कथ्यते ।

तत्र वज्राचार्यादिब्रतानां ब्रह्मणादिवर्णानाञ्च ब्रधस्य महापातकत्वात्
तेषां विषया उच्यन्ते । इत्यादि ।

End.

पञ्चगव्यं सकृत् पीत्वा सन्मन्त्राधिष्ठितं शुभम् ।

सर्व्वपापैर्विनिर्मुक्तः शुद्धो भवति मानवः ॥ इति ।

Colophon.

इति प्रायश्चित्तविधौ शौचाचारविधौ ब्राह्मणप्रकरणमिति समाप्तम् ।

नानाशास्त्रोद्धृतः सुसारः स्वल्पः प्रायश्चित्तशौचाचारविधिरिति ।

विषयः ।

प्राणब्रधप्रायश्चित्तविषयविभागः ।

वज्राचार्यादिब्रतब्रधप्रायश्चित्तानि ।

ब्रह्मणोद्भादिब्रधप्रायश्चित्तानि ।

प्रायश्चित्ताभ्युदयप्रकरणम् ।

गोप्रायश्चित्तविषयव्यवस्थापनम् ।

अगम्यागमनाभक्ष्यभक्षणस्पर्शनप्रायश्चित्तम् ।

अथ शौचाचारप्रकरणम् । तत्र,—

शौचाशौचे चतुर्थप्रकरणम् ।

अथ ब्राह्मणविधिः ।

(१२६७ ।) प्रायश्चित्तसमुच्चयः . 10×4 inches. Folia, 74. Lines, 9 on a page. Extent, 1,831 ślokaś. Character, Newāri. Date, (?). Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Beginning.

ॐ नमः शिवाय ।

महेश्वरं नमस्कृत्य भवपाशविनाशकम् ।
ज्ञानक्रियात्मिकां देवीं शक्तिञ्च शिवशैलनीम् ॥
प्रणम्य परया भक्त्या नन्दिस्कन्दविनायकात् ।
शिवज्ञानप्रणेतारं भक्त्या च परमेष्ठिनः ॥
अथ पापविशुद्धये प्रायश्चित्तं समासतः ।
वक्ष्येऽहमागमोद्दिष्टं साधकानान्तु सर्वदा ॥
जायते विविधा सिद्धिरुत्तमाद्यथोद्यमाः ।
अन्यथा सिध्यते नैव प्रायश्चित्तनिखिलम्बनात् ॥ इत्यादि ।

End.

न्यूनाधिकप्रदानेन देशिको वरकं व्रजेत् ।
तस्मात् सर्वप्रयत्नेन यथोक्तान्तु समाचरेत् ॥

Colophon.

इति वायुले महातन्त्रे प्रायश्चित्तपटलं समाप्तम् ॥
प्रायश्चित्त्युक्तिक्रमेणास्ति समुच्चयमन्यैः सिद्धिरुदीरितम् ।
शास्त्रेभ्यः संदृष्ट्य मयापि तथैवोक्तं किन्तु सारं समासतः ॥
साराः समुच्चयाः सिद्धिः संस्कृत्य सन्त्यनेकशः ।
कृतेषु तत्र कृतिस्त्रिषामस्माकञ्च तथा कृतिः ॥
मत्तमधुरवंशजे श्रीरक्षिपत्रलम्बकर्ण इति नाम प्रथितः पृथिव्यां मुनिः ।
निखिलशैवसिद्धान्तश्रोत्रसंस्कारपावनः ।
चन्द्राङ्कितजटाजूतः (टः) कैला (स) स्वैव शङ्करः ॥
श्रीरक्षिपत्रकाश्रमाद् गोराटिकमठे गमात् । ?
धारायां स्त्री (स्त्री) यकामिति अनुजग्राह पार्थिवः ॥
आसीत् तत् सन्ततौ मुनिः श्रीहृश्वरशिव इति ।
जगतीपतिभिर्नृपैः पूजितपादपङ्कजः ॥
तच्छिष्यो निखिलागमार्थविमलादर्शो मुनिः ।
श्रीहृदयशिव इति विद्येश्वरतुल्यकीर्तिः ॥

यस्माच्छ्रितो दिक्षु तपःप्रभावो

उदीर्यते साधुजनैर्जगत्याम् ।

हेलादुद्धृतागमशास्त्रधारः

स भटित्याखण्डितवादकण्डः ॥

तेनेदं विरचितमनेकसङ्ग्राम-

संघट्टकोटिनिहितखिलद्विपि ॥

प्रायश्चित्तसमुच्चयं समाप्तमिति । श्रीलक्ष्मीनारायणपीतिरख् ॥

(१४५६ ।) प्रासाददीपिकामन्त्रटिप्पणम् . 14×3 inches. Folia, 112. Lines, 7 on a page. Extent, 3,136 lokas. Character, Newāri. Date (?). Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः शिवाय । श्रीगुरुभ्यो नमः ।

निष्कलं सकलं मिश्रं शिवं नत्वा गुरुं ततः ।

प्रासाददीपिकामन्त्रटिप्पणं लिख्यते मुदा ॥

ततः प्रातरुत्थाय निरुद्धदयसरसीरुहे शिवं वक्ष्यमाणवद्विचिन्तयन्
स्नानद्रव्यैरुपेतः स्नात्पश्चितदेशमवगम्य तत्र तानि शुचिस्थले निधाय
मलोत्सर्गशौचं दन्तधावनादि यथोक्तवद्विधाय पार्थिवस्नानाय शर-
खातां हृत्कृतानां शिरसा नित्तमनां शरशोधितां शिखोद्धृत . . .
कवचेन त्रिधाकृत्वैकेन नाभिपाशान्तं पुनरन्येन मूर्द्धादिचरणान्तं
अस्त्रेणालभ्य ततः कलाभ्यां सर्व्वेन्द्रियाणि निरुद्ध्य जलान्तरं सुस्मरं-
क्तिमुत् ॥ इत्यादि ।

End. ग्रामनगरखेटपुरपट्टनपुरीशामपि स्थापनमेवमेव किन्तु तस्मात्

पूर्व्वशोत्तरे यागः कर्त्तव्यः तन्मध्ये वास्तुवलिर्देयः ॥

इति सृष्टप्रतिष्ठा नाम अष्टाविंशतिसमाह्निकम् ॥

अथ पुष्करिण्यादीनां स्थापनेऽपि यागादिकम् । (अतः खण्डितम्)

विषयः । प्रथमाह्निकम् । १ ।

सूर्य्यपूजा नाम । २ ।

भूतशुद्धिर्नाम । ३ ।

- अन्तर्यामी नाम । ४ ।
लिङ्गशुद्धिर्नाम । ५ ।
परिवारार्चनं नाम । ६ ।
पूजाविधानं नाम । ७ ।
भोजनविधिर्नाम । ८ ।
नित्यविधिर्नाम । ९ ।
पवित्रकाधिवाचनं नाम । १० ।
पवित्रकविधिर्नाम । ११ ।
दमनकाधिवाचनं नाम । १२ ।
दमनकविधिर्नाम । १३ ।
समयदीक्षा नाम । १४ ।
विशेषदीक्षा नाम । १५ ।
निर्व्वाणदीक्षाधिवाचनं नाम । १६ ।
निर्व्वाणदीक्षा नाम । १७ ।
निर्व्वाणदीक्षाभेदो नाम । १८ ।
आचार्याभिषेको नाम । १९ ।
साधकाभिषेको नाम । २० ।
दीक्षोद्धारो नाम । २१ ।
अन्त्येष्टिर्नाम । २२ ।
आहुविधिर्नाम । २३ ।
शिवायुक्तं नाम । २४ ।
प्रतिष्ठाधिवाचनं नाम । २५ ।
प्रतिष्ठाविधिर्नाम । २६ ।
प्रासादप्रतिष्ठा नाम । २७ ।
विष्णुप्रतिष्ठा नाम । २८ ।
शुद्धप्रतिष्ठा नाम । २९ ।
-

(११६८) प्रेतमञ्जरी . 11 × 2½ inches. Folia, 27. Lines, 6 on a page. Extent, 753 çlokas. Character, Nāgara. Date, Newār Era, 827. Appearance, fresh. Prose and versø. Generally correct.

Beginning. स्वस्ति । श्रीगणपतये नमः ।

अथ पालाशप्रकृतिदाहविधिः । तत्र देशान्तरभरणे पराकहयमष्टौ
कृच्छ्रान् वा कृत्वा अस्यीनि दहेत् ॥ इत्यादि ।

End.

एवं विष्णुमते स्थित्वा यो दद्यादात्मघातिने
समुद्धरति तं क्षिप्रं नात्र कार्या विचारणा ॥
ततोऽस्यीनि क्षीरेण क्षालयित्वा पुर्वोक्तप्रकारेण शववद्दग्ध्वा उदक-
दानादि सपिण्डान्तं कर्म कुर्यात् ॥

Colophon.

इति प्रेतमञ्जरी समाप्ता ।
श्रेयोऽस्तु सर्वदा । नेपालसम्मत २२७ वैशाख शुद्धि १२ लिखिता ॥

(२) ११२ ।) ब्राह्मणार्थप्रकाशः (खण्डितान्तः) . By हरदत्त . 10 × 5 inches.
Folia, 10. Lines, 8 on a page. Extent, 125 çlokas. Character, Nāgara.
Date, (?). Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

यन्महःप्रतिविम्बोऽपि निर्माति निखिलं जगत् ।

ध्यायेत् तं वयं गुप्तं ज्ञानं यो नः प्रचोदयात् ॥

यत्-क्षपालेशमात्रेण मन्दोऽपि मन्दतां त्यजेत् ।

तं गुह्यं शारदारूपं नमामि पुरुषोत्तमम् ॥

अरत्पण्डितबाणोभिर्युक्तिभिर्धर्म्मवादिनाम् ।

हरदत्तेन कृतिना ब्राह्मणार्थः प्रकाशयते ॥

अथ ब्राह्मण्येन वेदोऽध्येतव्य इति श्रूयते तत्र न तावदन्तःकरणावच्छिन्न-
चेतन्यं शरीरावच्छिन्न आत्मा अन्तःकरणं शरीरं वा ब्राह्मणशब्दार्थः ॥
इत्यादि । (अन्तं खण्डितम् ।)

विषयः । ब्राह्मण इति शब्दस्य वेदवेदान्तसम्मतव्यार्थस्य प्रकाशनम् ॥

(२)१७१। मतङ्गपारमेश्वरतन्त्रम्. 16×6 inches. Folia, 153. Lines, 9 on a page. Extent, 3,935 ślokaś. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Beginning.

ॐ नमः शिवाय ।

अभिप्रेतार्थविद्ध्यर्थं पूजितो यः सुरैरपि ।
सर्वविघ्नच्छिदे तस्मै गणाधिपतये नमः ॥
हिमवत्यचले रम्ये सिद्धचारुणसेविते ।
नानाश्चर्यगुणैर्युक्ते - - - - कनिनीरुम् ॥
सिद्धीनामुद्भवो यत्र यत्र नास्त्युपसर्गात् ।
यत्रान्योऽन्यविसृद्धानां प्रीतिर्भवति तत्र नृणात् ॥
मूर्खोऽप्यमूर्खतां याति भयादप्यधिपुचते ।
यत्र नास्त्युपसर्गाणां प्रवेशः शिखरोत्तमे ॥
यत्र सन्निहितो नित्यं भगवान् परमेश्वरः ।
तत्रासौ मुनिशार्दूलस्तपसात्कृष्टभूतिमान् ॥
ज्ञानाग्निदग्धकलुषो प्रताम्भ-क्षालितात्मवान् ।
शिवध्यानैकचित्तासा समाधानख्यतः सुधीः ॥
.. .. ..
ततः स भगवान् शम्भुः पार्वत्या सहितो हरः ।
स्त्रां तन्मदश्रयामास मतङ्गाय तपस्विने ॥
ददर्श सहसा विप्रः श्रीकण्ठं विश्वनायकम् ।
स तस्य पादावभ्यर्च्य दण्डवत् पतितो भुवि ॥
तद्भक्ति - - - - नयनामलवारिणा ।
पादौ प्रक्षालयित्वा तु स्तोतुमारब्धमौश्वरम् ॥
.. .. ..
.. .. ..
एतस्मिन्नन्तरे देवः प्रहस्योवाच विश्वराट् ।
प्रमार्ज्याज्ञानपटलं - - रत्नसुशोभया ॥
वाय्या प्राश्नास्य तं विप्रं ससुत्याप्य - - - -
वरं त्वसिच्छ विप्रेन्द्र यत् क्षया मनसेप्सितम् ॥

ततः प्रोवाच हृष्टात्मा रोमाञ्चित वपुर्मुनिः ।
कृतकृत्योऽस्मि देवेश त्वत्प्रसादात् किमद्भूतम् ॥
प्राप्तव्यं यत् प्रयत्नेन तत्प्राप्तमखिलं मया ।
दृष्टुं त्वयि जगन्नाथे लोकानुग्रहकारणात् ॥
द्विविधार्थप्रदं श्रीमदहस्तुरत्नं सुवर्चितम् ।
ज्ञानमज्ञानहन्तारं - - - - - मनाकुलम् ॥
विपुलार्थमसन्दिग्धं समासेन ब्रवीहि मे ॥
तस्य तद्वचनं श्रुत्वा मतङ्गस्य महात्मनः ।
ज्ञानानलवपुष्मत्या बाण्या क्षुप्त - - - - - ॥
उवाच तस्मै सुप्रोवा मत्तद्बुधय महात्मने ।
विचारयुक्तं सदस्तु स्फुटमाम्नाययानात् ॥ इत्यादि ॥
(अन्तं खण्डितम्)

- विषयः । इति मतङ्गपारमेश्वरे महात्मने उपोद्घातपटलः प्रथमः ।
इति ० विद्यापादसूचनपटलम् ।
इति ० विद्यापादे तत्त्वपटलम् ।
” ” पातपटलम् ।
” ” शक्तिपटलम् ।
” ” पुंमधानेश्वरप्रतिपादनं पटलम् ।
” ” विद्यातत्त्वपटलम् ।
इति ० महापादे मायातत्त्वम् ।
इति ० विद्यापादे कलातत्त्वपटलम् ।
” ” विद्यातत्त्वपटलम् ।
” ” रागपटलम् ।
” ” कालपटलम् ।
” ” नियतिपटलम् ।
” ” पुंस्तत्त्वपटलम् ।
” ” प्रधानपटलम् ।
” ” गुणपटलम् ।

इति ० विद्यापादे बुद्धितत्त्वपटलम् ।

- ” ” अहङ्कारादिषमदशतत्त्वपटलम् ।
” ” आकाशपटलम् ।
” ” वायुपटलम् ।
” ” अग्निपटलम् ।
” ” तोयपटलम् ।
” ” प्रमाणपटलम् ।
” ” प्रलयपटलम् ।
” ” धर्माधर्मनिर्णयपटलम् ।

इति ० क्रियापादे दीक्षाङ्गपटलः ।

- ” ” ज्ञानपटलम् ।
” ” अर्चनपटलम् ।
” ” अग्निकार्यपटलम् ।
” ” अधिवासनपटलम् ।
” ” स्नानपटलम् ।
” ” भुवनदीक्षापटलम् ।
” ” तत्त्वदीक्षापटलम् ।
” ” दीक्षापटलम् ।
” ” अभिषेकपटलम् ।
” ” उत्तमसिद्धिफलं पटलम् ।
” ” कर्मपटलम् ।
” ” लिङ्गस्थापनपटलम् ।
” ” प्रतिभालक्षणपटलम् ।
” ” समुदायसाधनपटलम् । क्रियापादं समाप्तम् ।

इति ० योगपादे भोगोपन्यासपटलम् ।

- ” ” योगाङ्गपटलम् ।
” ” योगसारसमुच्चयपटलम् ।
” ” तत्त्वसाधनपटलम् ।

इति ० योगपात्रे शिवतत्त्वोपलब्धिपटलम् ।

” ” कर्मयोगपटलम् ।

” ” उपोद्घातविद्विपटलम् ।

इति ० चर्यापात्रे समयानुक्रमपटलम् ।

” ” आचारपटलम् ।

” ” गुरोर्वर्णनपटलम् ।

” ” समय्यादि ? वृत्तपटलम् ।

” ” तृतीयविधानपटलम् ।

” ” शौचपटलम् ।

” ” भिक्षाटनपटलम् ।

” ” प्रवासपटलम् ।

” ” सद्रव्रतपटलम् ।

(अतः खण्डतम् ।)

(१५१२।) मतसार. 12 x 8 inches. Folia, 53. Lines, 7 on a page.

Extent, 1,159 çlokas. Character, Newāri, Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Beginning.

ॐ नमः श्रीकुञ्जिकायै ।

श्रीश्रीदियानमहं वन्दे कौलिकाज्ञापवर्त्तकम् ।

भायाजालमिदं दिव्यं द्विमात्रं सर्वविद्विदम् ॥

तद्वृत्तिगगतश्चैव जालपीठं नमाय्यहम् ।

तत्त्वोत्तरगतं दिव्यं मन्त्रतन्त्रप्रविद्विदम् ॥

एकमात्रगतश्चैव श्रीपूर्णापीठं नमाय्यहम् ।

अर्द्धमात्रापरं सूक्ष्मं स्वरूपं सर्वविद्विदम् ॥

.. .. ..

ब्रह्मरन्ध्रस्य मध्यस्था अमृताधारश्रीतला ।

अवन्ती च महौघेन श्रीकुञ्जिकां नमाय्यहम् ॥

इति बालकुञ्जिनीस्तोत्रं समाप्तम् ॥ इत्यादि ।

End. तस्यैवाचनपुराणस्य नोपमा दृश्यते क्वचित् ।
यस्यैवं पूजयेद्वि सिध्यते नात्र संशयः ॥

Colophon. इति मतसारे दशमः पटलः । वारुणीभेदं समाप्तम् ।
विषयः । कुञ्जिनीस्तोत्रम् । भैरवस्तोत्रम् । अभिषेकः । शब्दराशिफलम् ।
दण्डकाष्ठादिपञ्चाभिषेकः । प्रस्तारदीक्षाविधिः । पञ्चप्रणवोद्धारध्यानम् ।
पशुपरीक्षा । १ पटलः । चण्डिकाकल्पे द्वेषकालक्षणम् । २ ।
वारुणीभेदः ।

(१२३६ ।) मदनरत्नप्रदीपे प्रायश्चित्तोद्योतः . By मदनसिंह . 14×3
inches. Folia, 259. Lines, 7 on a page. Extent, 5,565 ślokas. Character,
Newārī. Date, Newār Era, 848. Appearance, fresh. Prose and verse.
Generally correct.

Beginning. ॐ नमः श्रीगणपतये । श्रीसम्बल्यै नमः ।

प्रथम्य गिरिजासूनुं मदनसिं-महोभुजा ।

सर्व्वलोकहितार्थाय प्रायश्चित्तं प्रकाशयते ॥

प्रायश्चित्तविवेकशतुर्थोद्योतः ये निरूपिताः ।

अर्थाः सुखावकाशाय क्रमस्तेषां प्रपूर्य्यते ॥ इत्यादि ।

End. प्रायश्चित्तपरिचयः सम्यक् कुरुते + जितेन्द्रियः ।

परौत्सुगिणुषुं - - - - - मनुभाषितम् ॥ इति ।

इति प्रायश्चित्तप्ररोचनादि ॥

महाराजाधिराजस्य मदनसिंहन्द्रथशासमा ?

श्रीमालिकागूर्जरेण सट्टपूजात्मजेनट्ट ?

श्रीविश्वनाथेन काशीतीर्थनिवासिना ।

सर्व्वपापक्षयकरं प्रायश्चित्तप्रकारितम् ॥

Colophon. इति श्रीकोदण्डपरशुरामेत्यादिविधिविबदावलीविराजमानमानोद्गत-
महाराजाधिराजश्रीशक्तिसिंहात्मजमहाराजाधिराजश्रीमदनसिंहदेववि-
रचिते मदनरत्नप्रदीपे प्रायश्चित्तविवेकशतुर्थोद्योतः समाप्तः ॥ सम्बत्
८४८ । भाद्र पद शुद्धि १२ बुधवारे - - ॥

(१११० ।) मनोरमाकुचमर्दनम् . By जगन्नाथ . 8×3 inches. Folia, 14. Lines, 7 on a page. Extent, 112 çlokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, fresh. Prose. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

लक्ष्मीकान्तपदाम्भोजमानस्य श्रेयसां परम् ।

पण्डितेन्द्रो जगन्नाथः स्यति गर्व्यं शुभ + हः ॥

इह खलु केचिन्निखिलविद्वन्मूकटमणिमयूखमालालालितचरणकमलानां
गीर्वाणशुभशौरवग्राममांसलमहिमसखिदुताखण्डमहीमण्डलानां शेष-
वंशावतंसानां श्रीकृष्णपण्डितानां चिरायपचितयोः पादुकायोः प्रसादा-
सादितशब्दानुशासनशास्त्रेषु च पारमेधर पदं प्रयातेषु कलिकाल-
वशंवदीभवन्तस्तत्रभवद्भिस्सुशिक्षितं प्रक्रियाप्रकाशं - - - नबोध-
निबन्धनेर्दूषणैः स्वयं निर्भ्रमयः मनोरमायामाकुल्यकार्षुः । सा च
प्रक्रियाप्रकाशकृतां पौत्रैरखिलशास्त्रमहार्णवमन्याचक्षायमानमानसानाम-
सदगुरुपण्डितवरीश्वराणां तनयेर्दूषितापि स्वमतिपरीक्षार्थं पुनरस्माभि-
रपि निरीक्ष्यते । इत्यपि ।

End.

(अन्तं खण्डितम् ।)

(२) २७६ ।) मन्थानभैरवतन्त्रम् (खण्डितान्तम्) . 16×7 inches. Folia, 168. Lines, 11 on a page. Extent, 4,775 çlokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, new. Verse. Incorrect.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

अष्टमं पञ्चरत्नेषु फलस्नानं तथा परम् ।

दशमं सर्व्वाषधिस्नानं तीर्थवारि पुनस्तथा ॥

द्वादशं रत्नस्नान्तु पुनर्न्यासं समाहरेत् ।

सप्तविंशतिरेकत्र षष्टिभेदे न्यसेत् क्रमात् ॥

- - - - -
- - - - -
- - - - -

श्रीनाथ उवाच ।

कथयस्व कुलेशानि भूर्त्तिमावाहनं यथा ।

येन विज्ञानमात्रेण सन्देहश्च विनश्यति ॥

श्रीवक्रोवाच ।

उक्तञ्च न मया गुह्यं भूर्त्तिभेदं कुलाकुलम् ।

कथयामि रहस्येदं तव भक्त्या विशेषतः ॥ इत्यादि ।

End.

खण्डितम् ।

विषयः ।

इति क्षेत्रपालमन्त्रः ।

इति भैरवध्यानसूत्रम् ।

इति महाभूर्त्तिभैरवस्य वक्राष्टके चतुःषष्टिकलाचक्रम् ।

योनिसंस्कारविधिः ।

इति सुक्लसुवसंस्कारविधिः ।

इति घृतसंस्काराणि ।

इत्याद्यावतारे महामन्युर्भैरवयज्ञे अन्वये सप्तकोटिप्रमाणे मेरुमार्ग-
विनिर्गते लक्षपादाश्रिते आद्यापीठावतारिते विद्यापीठमार्गे विमल-
षट्कनिर्णये श्रीकादिभेदे श्रीचतुर्विंशतिसाहस्रे प्रतिष्ठाधिकारवर्णने
क्रमोदयो नामानन्दः ।

इति० मन्त्रसंस्काराण्यध्यानस्थानासामानन्दः ।

” चतुर्विंशतिसूत्रे तर्पणविधिसूत्रम् ।

” वक्राधिकारवर्णनो नामानन्दः ।

” चक्राम्नायो नामानन्दः ।

” चक्रपूजााम्नायो नामानन्दः ।

” क्रमोदयो नामानन्दः ।

” प्रायश्चिताधिकारो नामानन्दः ।

” शिखाराजविधानो नामानन्दः ।

” क्रमोदयो नामानन्दः ।

” ...वात्मपारम्पर्याम्नायो नामानन्दः ।

” गुरुक्रमाधिकारसूत्रम् ।

इति० सुद्राधिकारो नामानन्दः ।

„ योगिन्याचार्यकुमारीयोगिचर्यासिद्धिसाधनचिह्नाधिकारो नामानन्दः ।

„ आद्यावतारदण्डकं नामानन्दः ।

„ आगभावतारो नामानन्दः ।

„ पीठावतारसूत्रम् ।

„ पीठाधिकारं चतुःषष्टिभेदभिन्नं कुलाम्नायपूजाक्रमवर्णनो नामानन्दः ।

इति आगभावतारसूत्रम् ।

पारम्यर्थाम्नायसूत्रम् ।

आत्मनाम्नायसूत्रम् ।

क्रमसूत्राधिकारम् ।

निर्वर्णपूजासूत्रं देशिका नाम ।

सष्टिसंहारकूटसूत्राधिकारः ।

सर्वाम्नायसूत्राधिकारः ।

क्लिन्नाचक्रपूजाक्रमः ।

संवत्सराधिकास्त्रीदेवीनां पूजाधिकारसूत्रम् ।

द्रव्यसंस्कारमुपाध्यायिसूत्रम् ।

द्वात्रिंशद्द्वया तथा अघोरस्य-द्वारसूत्रम् ।

इति० दिव्यौघादिपारम्यर्थाम्नायत्रिंश - - धिकारवर्णने क्रमोदयो नामानन्दः ।

„ श्रीनाथावतारो नामानन्दः ।

„ आन्नापारमेश्वरे स्वामिनीमते चतुर्विंशतिसहस्रसंहितां अम्बा-
क्रमभाषिते शम्भवाज्ञावतारिते दशसाधिकारवर्णने क्रमोदयो
नामानन्दः ।

इति कादिभेदे श्लोकद्वादशकसूत्रम् ।

„ महासूत्रम् ।

इति श्रेयावतार - - - वबोधसूत्रम् ।

पञ्चाशत्पौठमेकप्रस्तारम् ।
प्रष्टासन्तानसूत्रम् ।
आराध्यमखडलम् ।
पञ्चाशिकासूत्रम् ।
आज्ञासूत्रम् ।
शिखासूत्रम् ।
महायोगसूत्रम् ।
दिव्यौघपदसिद्धानां योगः ।
खेचराज्ञाद्वादशवृत्तसूत्रम् ।
देव्या द्वादशवृत्तसूत्रम् ।
पराषट्कनिर्णयसूत्रम् ॥

(अतः खण्डिता ।)

(१६३० ।) महिम्नः स्तोत्रम् . By दुर्वासस् . 9×3 inches. Folia, 21.
Lines, 7 on a page. Extent, 317 stokas. Character, Nāgara. Date, (?).
Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमः श्रीगणेशाय । श्रीगुरवे परशम्भवे नमः ।

अनेकशक्तिषड्घप्रकाशलहरीघनः ।

शुद्धः सविन्मयः पायात् श्रीशम्भुः परमेश्वरः ॥

श्रीशम्भो ते महिम्नः स्तुतिपथभरिताः साङ्गवेदाः — — —

सिद्धान्ताः साङ्गविद्याः सचकितगतयो नैव पश्यन्ति पारम् ।

प्राद्यन्तं त्वामनन्तं परमशिवगुरो ते कथं वर्णयेयु-

स्तस्मात् प्रज्ञानुसारादहमपि भवतः स्तोमि किञ्चिच्चरित्रम् ॥

कानन्तात्मप्रकाशस्तत्र परमहिमापारपौषसिन्धु-

स्वदुभक्त्यामोदमग्नाः क्व च कविमधुपा ब्रह्मविष्णुप्रमुखाः ।

श्रीशम्भो मोहजम्भो न जनयति परः स्वात्मचक्षा किमेतत्

चित्रं तद्वन्मयापि स्वमतिविभवतः स्तूयसे त्वं न दोषः ॥ इत्यादि । (?)

सदसदुभयनिग्रहशुद्धीतमुनिवियहो भगवान् ।

सर्व्वासासुपनिषदां दुर्वासा जयति देशिकः प्रथमः ॥

End.

Colophon. इति श्रीदुर्वासोदेवविरचितं श्रीपरशुमहामहिम्नःस्तोत्रं षड्दन्वयशाम्भवरश्मिविवेकप्रकरणं त्रयोदश सम्पूर्णम् । शुभं भवतु । श्रीगुरुमूर्ति-
र्जयति ॥

विषयः । शिवमहिम्नः स्तवनम् । तत्र—

इति० दुर्वासोविरचितं शम्भुमहिम्न उपोद्घातप्रकरणम् ।

इति० क्रियारश्मिप्रकरणम् ।

वर्गरश्मि । मन्तरश्मि ।

इति० मातृकाशक्तिस्कान्दरश्मिप्रकरणम् ।

इति० साधारणषड्दन्वयरश्मिविवेकप्रकरणम् ।

इति० महाविभूतिप्रकरणम् ।

इति० श्रीदुर्वासोमुनिविरचिते श्रीशम्भुमहिम्नसिद्धान्ते विशेषमहा-
विभूतिप्रकरणं सम्पूर्णम् । श्रीरक्षु । (१०० श्लोकाः ।)

इति० श्रीदुर्वासोविरचिते अन्तर्ध्यागविशेषोपचारपरामर्शप्रकरणम् ।

इति० श्रीपरशुमहामहिम्नःस्तोत्रं षड्दन्वयशाम्भवरश्मिविवेकप्रकरणं त्रयो-
दश । (३८ श्लोकाः ।)

(१४६८ ।) मोक्षसोपानटीका . 9×3 inches. Folia, 34. Lines, 8
on a page. Extent, 697 ślokas. Character, Newāri. Date, (?).
Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Beginning. ॐ नमः शिवशक्तिभ्याम् ।

व्योमातीतं परं शान्तं शिवेन शक्तिं शाम्भवम् । (?)

भावाभावविनिर्मुक्तं शिवशक्तिं नमाम्यहम् ॥

ॐ नमोऽस्तु ते महामाये इति । अख्यायै व्याख्येयः ॐकारस्य प्रथम-
माह । अकार-उकार-मकारध्वनिभेदेन ॐकार उच्यते ॥ इत्यादि ।

End. चतुर्वर्गप्रदा मन्त्रा चतुरक्षरसङ्गता ।

गदितं भैरवोमन्त्रं महामाया नमोऽस्तुते ॥ (?)

Colophon. इति मोक्षसोपानटीका समाप्ता ।

परदेवताप्रौतिरक्षु ।

(११३० ।) भक्तविजयकाव्यम्. By ललितावल्लभः. 10×4 inches. Folia, 10. Lines, 7 on a page. Extent, 140 ślokas. Character, Nāgara. Date, Saka Era, 1681. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीदेवराट्दिग्गिरिसंभवं तं

निरन्तरं व्योमवने चरन्तम् ।

अहं सहस्रांशुहरिं हरन्तं

ध्वान्तेभयूथं प्रणमामि सन्तम् ॥

श्रीसोमवंशो जयतीहलोके निःशेषतस्तत्स्वरे क्षमाः के ।

पृथ्वीपतिस्तत्र वभूव भूपक्षस्य प्रपौत्रो सुरविररूपः ॥

श्रीपृथ्वीनारायणनामधेयो राजा महान् वज्रधरोपमेयः ।

तथानुज्ञाः सन्ततशुद्धभावाः सन्तीह चत्वार चरुप्रभावाः ॥

श्रीमन्महोद्दामकपूर्वकीर्तिः सदाधरः सङ्गरभीममूर्तिः ।

जिष्णुप्रभावो दलमर्दनाख्यो मध्यस्मृतीयो दलजिष्णुभाख्यः ॥ इत्यादि ।

End.

+ + मघोनो गुणसूत्रनद्धा माला + + सफलदा विशुद्धा ।

अष्टोत्तरश्रीशतपद्युक्ता प्रौढा + + श्लोकसुमेरुयुक्ता ॥

इति श्रीमत्पृथ्वीपतिकुलसरोजाम्बरमखेः

प्रभोः पृथ्वीनारायणपरमनाम्नो नृपमखेः ।

यशः कपराशोत्तमपरिमलं भक्तविजयं

स्रगात्वं सत्काव्यं जयतु ललितावल्लभकृतम् ॥

Colophon.

इति श्रीकविललितावल्लभविरचितं भक्तविजयम् ।

इलानिधिकलाशान्ने तपस्यैकादशीतिथौ ।

श्रीशश्रियि दले सौम्येऽलिखत् - - - - - कविः ॥ शुभम् ।

विषयः । पृथ्वीनारायणनामकस्य राज्ञः स्तत्रनम् ॥

(११८८ ।) भट्टोत्पलरत्नमाला टीका. By श्रीपति. 10×3 inches. Folia, 251 (leaves 100 to 144 and 229 to 248 are missing). Lines, 7 on a page. Extent, 4,392 ślokas. Character, Newārī. Date, (?). Appearance, tolerable. Prose. Incorrect.

Beginning.

ॐ नमः श्रीगणेशाय ।

प्रभवविरतिमध्ये ज्ञानबन्धा नितान्तं
विदितपरमतत्वा यत्र ते योगिनोऽपि ।
तमहमिह निमित्तं विश्वजन्मात्ययाना-
मनुमितमभिवन्दे भग्नद्वैः कालमीशम् ॥

अहं श्रीश्रीपतिनामा तं कालमभिवन्दे नमस्कारोपि । इत्यादि ।

End.

एतच्छास्त्रमाधुनिकविनिर्मितं इति हेतुस्तथा -- किन् शास्त्रे
अप्यासं मावधीरेया (?) किं तर्हि आश्रयमा -- मुनिभाषितमिव अर्थस्य
अर्थवशाद् यैः संक्षिप्य निबद्धमिति ।

शश्वद्वाक्यं प्रमाथं प्रकटपटुमत्तेव देवदान्तवेत्तुः

सूनुः श्री + + + + च्युतचरणनतिः श्रीमहादेवनामा ।

तत्प्रोक्तरत्नमाला - - - - -

अथमृषीणां भाषणार्थं आगमायामृषीणां भाषणार्थं

संक्षिप्तौ कृतं ॥ १ अपरं मया न कीर्तितं न कथितं - - - - -

मयुयमं ॥

Colophon.

इति श्रीपतिभट्टविरचितायां भट्टोत्पलरत्नमालानामटीकायां विवरणं
द्वेषन्तिष्ठाप्रकरणं विंशतितमोऽध्यायः ॥ शुभमस्तु सर्वदाकारं ॥

विषयः । इति भट्टोत्पलविरचितायां रत्नमालानामटीकायां संवत्सरप्रकरणो
नाम । १ ।

इति० तिथिप्रकरणम् । २ ।

„ वारप्रकरणम् । ३ ।

„ योगप्रकरणम् । ४ ।

„ करणप्रकरणम् । ५ ।

„ संस्कारप्रकरणम् । १३ ।

इति भट्टोत्पलविरचितायां ज्योतिषरत्नमालायां राजाभिषेकप्रक-
रणम् । १४ ।

इति० ज्योतिषरत्नमालानामटीकायां यात्राप्रकरणम् । १५ ।

इति० विवादपटलम् । १६ ।

इति० देवप्रतिष्ठाप्रकरणम् । २० ।

(७६३ ।) भरतनामदीपकनादशास्त्रम्. (?) 10×8 inches. Folia, 5. Lines, 7 on a page. Extent, 111 ślokas. Character, Bengali. Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Beginning.

ॐ नमः श्रीगणेशाय नमः ।

अक्षरचटतपयशास्त्राष्टवर्षस्य वर्ग-

विरचितमुखवाहपद्यहकक्षरत्ता ।

सकलजगदद्विमासाधिताविश्वकीर्ति

वितरति परिसुधी चेतसां शरदा वः ॥ (?)

सर्वशास्त्रोद्धृतं रम्यं सर्वशास्त्रोद्धृतं रसम् ।

सर्वशास्त्रोद्धृतं ज्ञानं सर्वशास्त्रविशारदम् ॥

न व्यक्तमर्थहीनस्य यदुक्तं तन्न दृश्यते ।

तदुक्तमर्थहीनस्य न व्यक्तं चोक्तलक्षणम् ॥

स्वरहीनेषु शास्त्रसर्वमर्थहीनं कवीश्वरः ।

ज्ञानहीनो यथा योगी असोभ्योत्रयनिःफलम् ॥ (?)

अव्यक्तस्य अन्योपासं शून्याकारं निरञ्जनम् ।

अकारं सर्वसंभृतं त्रैलोक्यं सचराचरम् ॥

श्रीदेव्युवाच ।

अक्षरं लक्षणं देवाः केन वर्णनं किं फलम् ।

तत्सर्वं कथयेशान को वा अक्षरशासनः ॥ इत्यादि ।

End.

अक्षरावर्द्धमानाणि गणच्छन्दो विचारयेत् ॥

हरति हरनिचितं का कथा चेतनानाम्

राजतराजमहेशं कोदारको नवेशं ।

वितरति खलु मुक्तिं कः प्रयासेषु सिद्धि

रहह यदभि - - - - - नास्त्रम् ॥ (?)

सुखिनि सुखनिवासो दुःखितानां विनोदः
अत्रणहृदयहारी मन्मथस्याग्रदूतः ।
अतिचतुरसुगम्यो वल्लभः कामिनीनां
जयति जयति नादः पञ्चमश्लोपवेदः ॥

Colophon.

इति श्रीभरतनामदीपकनादशास्त्री कविलक्षणं नाम संपूर्णम् ॥

विषयः ।

अक्षरदेवताकथनम् । अक्षरानुसारेण सामानिरूपणम् । हृन्दोनिरु-
पणम् । गौतम्य फलाफलकथनम् । नादनिरूपणम् । गौतलक्षणम् ।
तस्य भेदाश्च । अन्ते च कविलक्षणकथनम् ॥

(१४२७ ।) यदुवंशकाव्यम् (खण्डितम्). By काशीनाथ . 8 × 3½ inches.
Folia, 64 (leaves 1-19, 24-29, and 39-99 are missing). Lines, 8 on a page.
Extent, 1,216 ślokas. Character, Newari. Date, (?). Appearance,
fresh. Verse. Generally correct.

Beginning.

चतुर्थसर्गस्य पारम्भवाक्यम् ।

रारक्षितारे सारक्षः जागरुकेण मन्त्रिषु ।
नवेन नवसम्पत्तिः पित्रेव प्रियसन्ततिः ॥
आत्मसूनुषु सः शास्ता वो भविष्यति को भुवः ।
रोरुहान्ते सारप्रिया यत्परेण शुचा प्रजाः ॥
यायजूकास्तस्य यज्ञे वावजूकाः सदागमे ।
दन्दजूका दुराचारे तापसा इव मानवाः ॥ इत्यादि ।

End.

इति भुवि यदुवंशो राजवंशावतंशो
निखिलसुखवरांशो वर्णितो विष्णुवंशः ।
गुणविगुणविचारे संभ्रमन्त्येव सन्तः
पगुणविरसा ये वन्दनीयाः सदा ते ॥
श्रीशङ्करो जनयिता जननी च यस्य
श्रीरोहिणी बुधशिवान्मज्जुल्यकीर्तिः ।
श्रीकाशिनाथधरणीत्रिदशस्य तस्य
श्रीवंशदो विजयते यदुवंश एषः ॥

कविकाव्यब्रधव्यग्रा सदा मुद्गरबाकुला ।

वन्दनीया द्वयोजिह्वा खलस्य च भयस्य च ॥ (?)

Colophon. इति श्रीयदुवर्षे महाकाव्ये श्रीकाशीनाथकृतौ दशमः सर्गः ॥

विषयः । इति० अङ्कप्रयोगो नाम तृतीयः ।

„ लङ्प्रयोगो नाम पञ्चमः ।

„ यजा(ति) चरितो नाम षष्ठः ।

„ क्विप्पणीसंदेशो नाम नवमः ।

„ दशमः सर्गः ।

(२१६ ।) योगमञ्जरी . By वर्द्धमान . 8×3 inches. Folia, 99. Lines, 6 on a page. Extent, 891 çlokas. Character, Newāri. Date, Newār Era, 846. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।

नमस्तस्मै त्रिनेत्राय त्रिभुजाय त्रिमूर्तये ।

ज्ञानगम्यस्वरूपाय ब्रह्मविष्णुशिवात्मने ॥

मन्त्रिणा वीशलेनेयं समजिनां हितहेतवे ।

द्विजवर्द्धनमादिभ्यः कारिता योगमञ्जरी ॥

अथ तुरगप्रशंसा । इत्यादि ।

End.

मात्राव्यवस्था ।

मात्रायां नास्त्यवस्थानं दोषमग्निं बलञ्च यः ।

वर्धयं द्रव्यं च काष्ठञ्च वीक्ष्य मात्रां प्रयोजयेत् ॥

श्रीमद्भरेन्द्रवृषपात्रविनोदहारः

कौलासकौरवशशीव यशःप्रकाशः ।

निर्व्याजदानपरिकल्पितकल्पवृक्षः

श्रीवीशलो जयति वाङ्मयुरं घुरीशः ॥

निर्व्याधयः सत्त्वबलोपपन्ना-

स्वरङ्गमाः सन्तु महीपतीनाम् ।

योगाय एवात्र मया निबद्धा

स्मैरेव नानागमरत्नभूतैः ॥

Colophon. इत्याचार्यज्ञानपतिमुत्पण्डितश्रीवृद्धमाननिर्मिता योगमञ्जरी समाप्ता ।
सम्बत् ८४६ ।

विषयः । सुरगप्रशंसा । महादोषलक्षणम् । शालाविधिः । नीराजनाविधिः ।
वाहनप्रकारः । ऋतुचर्या । (ऋतुभेदे तेषां पोषणविधिः) अथ
श्लेष्माधिकारः । उपसर्गाधिकारः । अथ रोगाधिकारः । श्लेष्माधि-
कारश्च ।

(५०५ ।) योगयात्रा . By वराहमिहिर . ९ × ३ inches . Folia, ३४
(leaves १ to ४ are missing) . Lines, ८ on a page . Extent, ५४४ ślokas .
Character. Newārī . Date, (?). Appearance, fresh . Verse, Generally
correct .

Beginning. (१ - ४ पत्राणि न सन्ति । अतः प्रथमपत्रस्य प्रारम्भवाक्यं लिखितम् ।)

देवज्ञमन्त्रिसुहृदाप्रवचांसि राज्ञा
यान्याद्रियेत् स्वमतिचेष्टिसुहृष्टबुद्धिः ।
सन्नायकेन रहितोऽन्ध इवाचिरेण
हास्यत्वमेति पतितो विषये रिपूणाम् ॥ ८ ।
भेधावी मतिभावहीनवचनो दत्तः क्षमावान् ऋजु-
र्धर्मात्माह्वयसूयको लघुकरः षाड्गुण्यविच्छक्तिमान् ।
उत्साही सरन्ध्रवित् कृतघ्नतिर्वृद्धिज्ञयस्थानवि-
च्छेपो न ध्यसनी सरत्युपकृतं वृद्धोपसेवी च यः ॥ ९ ।

.. .. .
.. .. .

आचारस्यः सागरान्तां धरित्रीं
मुंक्ते दीर्घं कालमुत्खातशत्रुः ।
यत्राचारस्तत्र धर्मस्य वृद्धि-
र्धर्माद्द्व भाग्यं देहभेदेऽपि मुंक्ते ॥ ३५ ।

इति श्रीयोगयात्रायामाचाराध्यायो द्वितीयः ॥ इत्यादि ।

End. चारे कदल्यामपि तेन युक्ते
दिनोषिते पायितमायसं तद् ।

सम्यक् स्थितं चाग्रमनि नैति भङ्गं
न चानलोद्देव्यपि तस्य कौच्यं ॥ ? २६ ।

Colophon. इति योगयात्रायां खड्गलक्षणाध्यायः पञ्चदशः ।
(अतः परं खण्डितम्) ।

विषयः । इति योगयात्रायामाचाराध्यायः । २ ।
इत्याचार्यश्रीवराहमिहिरकृतो योगयात्रायां अभियोक्ताध्यायः । ३ । (?)
इति योगयात्रायां योगाध्यायः । ४ ।
इति० मिश्रिकाध्यायः । ५ ।
” वल्युपहाराध्यायः । ६ ।
” नक्षत्रस्नानाध्यायः । ७ ।
” अग्निनिमित्ताध्यायः । ८ ।
” नक्षत्रकौटभम् । ९ ।
” वारिलक्षणाध्यायः । १० ।
” हस्तिशालाविधिः । ११ ।
” हस्तिगौताध्यायः । १२ ।
” मदकरणाध्यायः । १३ ।
” अश्वगौतम् । १४ ।
” खड्गलक्षणाध्यायः । १५ ॥

(११३७) योगसारः. By नागार्जुन. 10 × 3½ inches. Folia, 8-129.
Lines, 9 on a page. Extent, 3,193 ślokas. Character, Newārī. Date, (?).
Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Beginning. (१७ पत्राणि न सन्ति । अतोऽष्टमपत्रस्य प्रारम्भवाक्यं लिखितम् ।)

धात्रीफलानां स्वरसे षडङ्गे विपचत्पृष्ट-
शर्करासैन्धवोपेतं तत्सिद्धं सर्वगुल्मना ॥ (?)

धात्री - - लकं पृष्टम् ॥ इत्यादि ।

End. पुष्टिर्वर्णबलोत्साहमग्निदीप्तीरतन्द्रिताम् ।
करोति धातुसाम्यञ्च निद्राकाले निषेधिता ॥

(अतः खण्डितः ।)

पुष्पिका । १०६ पत्रे, इति नागार्जुनकृते योगसारे श्री + + + चिकित्सा ।

(१५४२) योगिनौविजयस्तवराजः (ब्रह्मयामलोक्तः .) 8×3 inches.
Folia, 92. Lines, 7 on a page. Extent, 625 ślokas. Character, Newārī.
Date, Newār Era, 811. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Beginning.

ॐ नमः श्रीमहाभैरवाय ।

बद्धा मालां करालां विकृतनरशिरालम्बमालां गलान्ते
मुक्तैः फुत्कारनादेर्धुरघुरितरवैर्घोरघोरैः सुघोरैः ।
दूतीनां योगिनीनां नवत्रिकविषये षट्प्रकारेः सप्तसुक्ते
सर्वथापी शिवोऽयं सकलशिवमयो भैरवो वः पुनातु ॥
देवीभिर्मातृभीसद्वैर्यागिनौभिः स फालकम् । (?)
सतैः परिवृतो रामः पातु सर्वं ज्ञानं सदा ॥
गुह्यस्तवं प्रवक्ष्यामि महाभैरवनिर्मितम् ।
भाषितं देवदेवेन भैरवेन महात्मना ॥ इत्यादि ।

End.

नहो + + ख्यातं योगिनौविजयस्तवम् ।
पिप्पलादेन मुनिना प्रथिव्यामवतारितम् ॥
भैरवेण पुराख्यातं देव्या नियममुत्तमम् ।
यः पठेत् परमाशक्त्या सोपचारेण नित्यशः ।
स सर्वशुभमाप्नोति इत्येवं भैरवोऽब्रवीत् ॥

Colophon.

इति ब्रह्मयामले द्वादशमंत्रिंश - - - - -
- - - योगिनौविजयस्तवं सम्पूर्णं । समाप्त ।
श्रीभैरवप्रोतिरस्तु । सम्वत् ८११ माघशुक्ल सप्तमौ - - - - - ॥

(१५७) रत्नकलापः . By विष्णुदेव . 10×3 inches. Folia, 56.
Lines, 8 on a page. Extent, 1,120 ślokas. Character, Nāgara. Date,
Saka Era, 1612. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ श्रीनमो हरिहरगौरीगणेशदिनेशेभ्यः ॥

यस्मिन्नुदयोपगते जगदिदमखिलं प्रकाशमुपयाति ।
अन्धोभवति त्रिलोके स जयति संसारलोचनस्तरणिः ॥
गर्गवराहश्रीपतियवनाचार्यादिकृतनिबन्धेभ्यः ।
रत्नकलापः क्रियते कच्छाभरणाय विष्णुदेवेन ॥

तत्राशुद्धिः सुधिया शोध्या चान्यादृशं लिखनम् ।

नूनञ्च पूरणीयं सतां हि सर्व्वः स्वभावतो भिन्नम् ॥

तत्रादौ राश्याभिधानम् ।

मेघो वृषो न्युकृकर्कसिंहकन्यातुलालयः ।

धनुर्भृगो घटो मीनो राशिनामानुक्रमात् ॥ इत्यादि ।

End.

रिक्तायाञ्च व्यतीपाते रिष्ट्यां परिघवेष्टतो ।

रोहिण्यां कृत्तिकायाञ्च सर्पभे पितृभे तथा ॥

मिश्रितैर्दार्ढ्यां रौद्रघुमं युद्धञ्च कारयेत् ॥

एतानि जयकराणि ॥

Colophon.

इति श्रीविष्णुदेवरत्नकलापे द्रुतयानादिविधिः परिपूर्णाश्चायं ग्रन्थः ।

श्रीरामदत्तो विदितो विदेहे कान्तिरावशञ्जवत्सगोत्रः ।

श्रीवासुदेवोऽस्य सुतो वभूव नन्दत्मजः श्रीरघुनन्दनाख्यः ॥

श्रीरघुनन्दननन्दनसत्यवतीभूविष्णुदेवेन ।

रचितो रत्नकलापः कृपया कुर्वन्वचमत्सराः प्रीतिं ॥

वसुरसशरशशिशको सुन्दराने सौर आघादे ।

स्त्रीयमिति कृत्वा पुस्तकमलेखि कविरत्नविष्णुदेवेन ॥

प्रनर्त्तनपरिभ्रमिस्फुरितभालनेत्रानल-

ज्वलन्निभुवनजयक्षुभितलोकशोकोद्यमे ।

स्वलत्सुरकारत्वयःप्रशमितोपतापोदयः

करोतु कल्याणमयः सपदि भव्यमव्याहृतम् ॥

स च ग्रन्थसंख्या । शके १६१२ आश्व शुद्धनवम्यां अनुराधेर्के राक्ष-
देवप्रसादादेवेन स्वार्थेन लिखितम् ।

पण्यदृष्टं तथा लिखितम् ॥ शुभम् ॥

विषयः ।

इति० राशिप्रकरणम् । १ । ग्रहणां सञ्ज्ञाप्रकरणम् । २ । गोचर-

विचारः । ३ । अष्टवर्गविचारः । ४ । ग्रहशान्तिविधिः । ५ । नक्षत्र-

प्रकरणम् । ६ । नक्षत्रयोगादिशुभाशुभयोगविवेकः । शुभाशुभप्रकर-

णम् । ७ । वृष्टिविचारः । विवाहविचारः । द्विरागमनादिविचारः ।

जातकविचारः । आयुर्दोषादिविचारः । जातकादिसंक्षेपः । गृहादि-

विचारः । कृष्यादिप्रकरणम् । द्रुतयानादिविधिः ।

(१५५२ ।) रत्नपञ्चकावतारम्. 6 × 2½ inches. Folia, 71. Lines, 6 on a page. Extent, 852 çlokas. Character, Newārī. Date, Newār Era, 740. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Beginning.

ॐ नमः शिवादिभ्यो गुरुभ्यः ।

पञ्चाद्वयैरुपस्थं यामलं यच्च व्यापकम् ।

कुलाकुलतया कृत्वा प्रत्यत्तं तं नसाम्यहम् ॥

शृङ्गाटं गौलकान्ते स्फुरदमलमलं पीठविद्यौघयुक्तं
विद्युद्गतप्रभाभं प्रलयशिखिशिखाकाररूपं विचित्रम् ।

तन्मध्ये कुञ्जिकाख्या सकलगुणयुता ज्ञानयुक्ता गिरन्ति

श्रीमन्त्रोत्पन्नसंख्या ददतु दिनयितां भुक्तिसुतयुग्मिधर्मिणाम् ॥

श्रीवैश्यावाच ।

विशेषागमवेत्तारो योग्याहि — — गृहे ।

कथन्तु भवते देव कौलिकः कुलनन्दन ॥

श्रीभैरव उवाच ।

अकुलञ्च कुलं कौलं कुलाष्टकमतः परम् ।

कुलघटकं तथाचान्यत् यो जानाति स कौलिकः ॥

श्रीवैश्यावाच ।

ब्रह्मि मे जगतां नाथ कुलजं रत्नपञ्चकम् ।

यत् जगतां तु महायोगी भुक्तिभाङ्गमुक्तिभाग् भवेत् ॥

श्रीभैरव उवाच ।

कथयामि यथातथ्यं कुलजं रत्नपञ्चकम् ।

परं देवि नचाख्येयं रहस्यं यस्य कश्चित् ॥ इत्यादि ।

End.

गोपनीयं प्रयत्नेन यदीच्छेच्चिरजीवितम् ॥

Colophon.

इति श्रीकुलमूलरत्नपञ्चकावतारे रत्नानिर्याये एकादशम पटलः ॥

इति द्वादशसाहस्रे श्रीमत्संहितायां सारात्सारतरं रत्नपञ्चकावतारं समाप्तम् ॥ संवत् ७४० खदं श्री३ भवानीशङ्करप्रीतिन श्रीकालिदासेन सञ्चय थाफा ।

विषयः ।

इति कुलमूलरत्नपञ्चकावतारे तृतीयनिर्याये प्रथमः पटलः ।

इति० कुलाष्टकनिर्याये । ३ ।

- इति० श्रीषट्कनिर्याये । ३ ।
” द्वितीयनिर्याये । ४ ।
” महामण्डलपूजाधिकारे । ५ ।
” श्रीक्रमोद्धारविधौ । ६ ।
” गूढस्थाननिर्याये । ७ ।
” श्रीक्रमपूजाभिधाने । ८ ।
” योगज्ञानहंसादिनिर्याये । ९ ।
” पवित्रकविधौ । १० ।
” रत्नानिर्याये । ११ ।

(३) ११८ । रसहृदयः . By गोविन्दभगवत् . 10×4 inches. Folia, 41. Lines, 7 on a page. Extent, 574 lokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, new. Verse. Incorrect.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः । श्रीगुरुभ्यो नमः ।

जयति यदन्यगदकुलमखिलमदं यस्य तु यदन्यम् ।

हृदये स च गलित्वा ज्ञात्वा रसरूपिणी करणा ॥ (?)

पीताम्बरोपवलिर्जीर्णं रत्नय वहलरागगण्डचरः ।

स जयति हरिहरयोर्यस्माद् विदलितभवदैन्दुःखभरः ॥ (?)

मूर्च्छितस्तु हरति रुजं बन्धनमनुभूय मुक्तिदो भवति ।

अमरीकरीति च मृतकोन्मकश्याकरसुता तु ॥ (?)

सुरसुगोद्विजहिंसापापकलाभिभवं किलासाध्यम् ।

ज्ञो - न्ततदपि च समये यस्तस्माकपवित्ररतः ॥ (?)

.. .. .

सिद्धे रसे करिष्ये महिमहं निर्जरासरणम् ।

.. .. .

तस्माज्जीवन्मुक्तिं समीहमानेन योगिना प्रथमम् ।

दिव्यां तनुञ्च विधयो हरगौरौस्वष्टसंयोगात् ॥

तस्यादिषाधनविधौ सुधियां प्रतिकर्मेनिर्मलाः प्रथमम् ।

अष्टादशसंस्कारा विज्ञातव्याः प्रयत्नेन ॥ इत्यादि ।

End.

एवं रससंश्लिष्टो दुःखजरावर्द्धितो गुणवान् ।
खे गमनेन च नित्यं सञ्चरति सकलभुवनेषु ॥
दाता भुवनत्रितये श्रेष्ठो रोहे ब्रह्मयोनिरिव ।
विष्णुरिव पालनार्थं संहृत्ता रुद्र इव सकलम् ॥

Colophon.

इति श्रीगोविन्दभगवत्पादविरचिते रसहृदये जीर्णरसक्रियाधिकार
एकविंशतितमः पटलः ।

श्रीधनञ्जयनदसमो रसखो रसखीयगुणो रसि पटलः ।

नारायणसेवकतो रसहृदयमिदं रसेन समग्रं ज्ञेयम् ॥ (?)

विषयः ।

इति० प्रथमः पटलः ।

रसशोधनविधिः ।

इति० द्वितीयः पटलः ।

” तृतीयः पटलः ।

” चारणाधिकारः । ४ ।

” गर्भघृतिर्नाम । ५ ।

” बीजादिवाह्यघृतिचारणायुक्तः । ६ ।

” चारणाधिकारः । ७ ।

” रसज्ञाननाम । ८ ।

” रसोपरश्लोहशोधनं नाम । ९ ।

” रसोपरससत्वपातनं नाम । १० ।

” बीजनिर्वहनाधिकारो नाम । ११ ।

” दन्दाधिकारो नाम । १२ ।

” सङ्करबीजाधिकारः । १३ ।

” सङ्करबीजजीर्णाधिकारः । १४ ।

” वाह्यघृत्यधिकारः । १५ ।

” सारणाधिकारः । १६ । १७ । १८ ।

” पिष्टिस्तम्भादिविधिः । १९ ।

” हेमदलाधिकारः । २० ।

” आरोधकरसक्रिया ।

(२४१)

पत्रात्रकरसक्रिया । (?)

धनसत्त्वक्रिया ।

जीर्णारसक्रिया ।

इति० जीर्णाधिकारः । २१ ।

(१४७८) रागमाला or रागलक्षणम् . By भरत . 10x4 inches.
Folia, 14. Lines, 7 on a page. Extent, 233 çlokas. Character, Nāgara.
Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

प्रणम्य भरतो भक्त्या सर्व्वंश शिवदं शिवम्
गीतस्य लक्ष्यां प्राह्वादिमत्तगञ्जाङ्गुलीम् ॥
धर्मैर्धकाममोक्षायां साधनं गीतमुच्यते ।
अतस्तु तत् प्रयत्नेन मेयं श्रोतव्यमेव च ॥
गुरुदेवद्विजातीनां यत् पुरो गीयते नरैः ।
तद्भूमिाय भवेत् तेषां स्वर्गाय विजयाय च ॥
भूमिपार्थन्तु यद्गीतं तत् सर्व्वं जनयेत् फलम् ।
सम्मानं सम्पदः प्राप्तिं प्रसिद्धिञ्च धरातले ॥
यद् गीतं रमणीकरौ सधुरं याति कृतज्ञशः ।
तेन काममन्त्रोक्ति यद्यपि स्याद् विरूपकः ॥
स्वीच्छया गीयमानोऽपि गीयते यत् स्वशक्तितः ।
तन्मोक्षाय भवेत् पुंसां निष्कामानां न संशयः ॥

स्फुटं प्राणैः ।

नाद्यं नर्तं तथा नृत्यं त्रेधा तदिति कीर्त्तनम् ।

नाद्यमेदान् ददौ पूर्वं भरताय चतुर्मुखः ॥ इत्यादि ।

End.

आषाढरौरागे । . . . .

वर्षापीडं नटवरवपुः कर्णयोः कर्णिकारं

विभ्रद्वाहं कनककपिशं वैजयन्तीञ्च मालाम् ।

रन्ध्रान् वेखोरधरसुधया पूरयन् गोपदृन्दै-

र्दन्दारण्यं स्वपदरमणं प्राविशद् गीतकीर्त्तिः ॥

Colophon. इति श्रीरागमालायां रागरागिण्युदाहरणालक्षणपूर्वकध्यानकथनं समा-
प्तम् ॥ हरिर्हरतु दुरितम् । शङ्करोतु शङ्करः ॥

विषयः । रागवेलानिरूपणम् । रागरागिण्युदाहरणम् । रागरागिणीनां ध्यान-
निरूपणम् ।

(२) ३२ ।) राजकल्पद्रुमः . By राजेन्द्रविक्रमदेवसाह . 12×4 inches.
Folia, 73. Lines, 7 on a page. Extent, 1,213 ślokas. Character, Nāgara.
Date, (?). Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः । श्रीसरस्वत्यै नमः

गणेशं प्रणिपत्यादौ श्रीमद्राजेन्द्रविक्रमः ।

कवीश्वरः प्रतनुते राजकल्पद्रुमं शुभम् ॥ १ ।

खण्डिताखिलविपक्षमण्डलो

विक्रमो हिमगिरी समागतः ।

चिन्कूटशिखरादिति काशे

वर्णितः कुलपुगणपरिचरैः ॥ २ ।

तत्-पुत्रो जिल्लराजोऽभूदजितस्तत्सूतो नृपः ।

अटल्लराजस्तत्राच तुथाराजस्तदात्मभूः ॥ ३ ।

ततो विमिकिराजोऽभूद्धरिराजस्तदात्मजः ।

श्रीब्रह्मराजस्तत्पुत्रस्तस्मान्मन्यभूपतिः ॥ ४ ।

श्रीकैवर्मानो ह्यभवत् सूर्यखानन्दपस्ततः ।

श्रीनाखानः सुतस्तस्य श्रीविचित्रस्ततः स्मृतः ॥ ५ ।

राजा वैचित्रिरासीद् गुणगणगणितः श्रीयशो ब्रह्मसाहो

तत्पुत्रो द्रव्यसाहो विधुवसुनिगमप्रोयुते शाककाले ।

गोर्खादेशप्रवेशी सितबुधसहिते भाद्रमासे यशस्वी

ब्रह्मज्ञानी स दानी धनद इव धनौ जिष्णुतुल्यो नरेन्द्रः ॥ ६ ।

कृत्तारीणां ततोऽभूत् पशुपतिरिव यो दर्शनीयः सुनीति-

धीरो वीरः स राजा विदितपरमतो वेदवेदाङ्गवेत्ता ।

आशापालांशकत्वात् तदधिपतनयः पूर्णकृत् पूर्णसाहो

पूर्णांशोऽतो यतोऽसौ नृपवरतनयो रामसाहिर्बभूव ॥ ७ ।

श्रीमान् गोरक्षदेशे समभवदपि यो रामसाहचरिचित्तीश-
स्तस्याभूत् पुत्रधुर्या नृपकुलतिलको डम्बराख्यो महेशः ।
तस्मात् श्रीकृष्णसाहिर्हरिरिव विदितो जात एतस्य पुत्रः
शूरः श्रीसद्रसाहो सकलगुणगणालङ्कृतो रुद्ररूपः ॥ ८ ।
अर्जुनसाय्यगतो यो नाश्रितशत्रुस्तदात्मजो धीरः ।
श्रीपृथ्वीपतिसाहिर्गोर्क्षाधीश्वरो वीरः ॥ ९ ।
श्रीमद्गोरक्षशैले ह्युदयगिरिगतः सूर्यवद्भासमानो
राजा श्रीवीरभद्रस्तदधिपतिसुतो रामचन्द्रेण पुत्रः ।
पुत्रस्तस्यातिशूरोऽर्जुन इव समरे शत्रुहन्ता महात्मा
श्रीदुर्गाभक्तियुक्तस्तदनु च नरभूपालस्य नरेन्द्रः ॥ १० ।
स्कन्दः शिवस्यैव हरेर्जयन्तः शौरेर्हरिः पक्तिरथस्य रामः ।
तस्यात्मजो भव्ययथार्थपृथ्वीनारायणख्यो नृपतिर्बभूव ॥ ११ ।
पृथ्वीनारायणो यो गुणगणसहितो जिष्णुतुल्यः स राजा
जित्वा नेपालभूपान् स्ववशपरिणतां राज्यलक्ष्मीं विधाय ।
योसाङ्गस्कन्दवक्रचित्तिभितसुशक्ते भाद्रशुक्लोत्तरायां
भूते सौरे महात्मा शिवसदतिसुखं कान्तिनाम्नरां नगर्याम् ॥ १२ ।
बभूवतु द्वौ गिरियात्मजाभौ सुतो सुविक्रान्तरौ हि तस्य ।
प्रतापसिंहः प्रथमो हि राजा आता वहाकूर इति प्रसङ्गः ॥ १३ ।
प्रतापसिंहस्य धपराजपुत्रो लोके प्रसिद्धो रणवाहकूरः ।
गौर्वाण्ययुद्धादिमविक्रमस्तु तस्यात्मजन्माजनि कृष्णतुल्यः ॥ १४ ॥
श्रीमद्दाराजगौर्वाण्ययुद्धविक्रमवर्मेणः ।

राजेन्द्रविक्रमो राजा सुतः सर्वगुणान्वितः ॥ १५ ।

इह खलु वैदिकस्तान्त्रिको मिश्र इति त्रिविधो मन्त्रः त्रयाणामीप्सिते-
नैव विधिना सां समर्चयेदित्यनेन तान्त्रिकक्रियायोगस्य परमपुरुषार्थ-
त्वाद्वाजकल्पद्रुमाभिधानतान्त्रिकविषयकप्रकरणाभिधानं सफलम् । तत्र
हि दीक्षितस्यैव सर्वकर्मस्वधिकारात् पूर्वं दीक्षाप्रकार उच्यते ॥
इत्यादि ।

End.

एवं यः पूजयेद्देवं त्रिकालं धर्मेसाधनम् ।

न जातु वैरिभिर्दुःखैः पीड्यते हरिरक्षितः ॥

Colophon. इति श्रीमहाराजराजेन्द्रविक्रमसाहविरचिते मन्त्रकल्पद्रुमे पञ्चमाय-
तनपूजाकथनं समाप्तम् ।

यावद् दुर्गाहरिहरविरिञ्चगादयो देववर्गा

यावन्मेषप्रभृतिगिरयो नारदाद्याश्च सिद्धाः ।

यावद् गङ्गा वहति गगने सागरेऽप्यस्ति चाम्ब

तावद्धन्यः प्रचरतुतरां राजकल्पद्रुमोऽयम् ॥

इति श्रीगिरिराजचक्रचूडामणि . . . . . कान्तिपुरविरोचमान

. . . . . विक्रमसाहदेवस्य सुतेन महाराजराजेन्द्रविक्रमसाहदेवेन

विरचिते राजकल्पद्रुमाभिधाने मन्त्रकल्पद्रुमनिबन्धे चतुर्दशः पूजापटलः ॥

विषयः । इति श्रीमन्महाराजराजेन्द्रविक्रमसाहकृते राजकल्पद्रुमे दीक्षाप्रयोगः
प्रथमः पटलः ।

इति ० पुरश्चरणनिर्यायः । १ ।

” दीक्षाप्रयोगः । ३ ।

” द्वारपूजादिमाहिकान्यासान्तः । ४ ।

” पीठपूजादिलोकपालान्तपूजाकथनम् । ५ ।

” अग्निप्रकाशः । ६ ।

” ७ = १ ।

” विष्णुमन्त्रप्रकरणम् । ९ ।

” शिवमन्त्रादिकथनम् । १० ।

११ ।

” यजुर्वेदविधानोक्तं धनुर्वेदमन्त्रदीक्षाप्रकरणम् । १२ ।

” १३ ।

” पूजापटलः । १४ ।

(२) ३२ ।) राजविधानसारः . By रङ्गनाथसूरि . 12×4 inches. Folia,
30. Lines, 6 on a page. Extent, 360 ślokas. Character, Nāgara. Date,
(?). Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । श्रीगुरुचरणाभ्यां नमः ।

प्रथम्य गोविन्दपदारविन्दं
देवीं गिरं गौरवमङ्घ्रियुगमम् ।
लोकद्वयानन्दकरं करोति
गूढाशयं राजविधानसारम् ॥
नानानिबन्धनविलोकनखेदशान्त्यै
संपृह्य धर्मनयमूलवचो विभाष्य ।
सायं (?) निपृह्य नृपशिक्षणकौतुकाय
श्रीरङ्गनाथकृतिना रचितो निबन्धः ॥
नेपालदेशालिककान्तिपुर्थ्यां
गौर्वाण्युद्धोत्तरविक्रमस्य ।
राजाधिराजस्य मनःसरोजं
प्रकाशयेद्राजविधानसारः ॥

पूर्णाङ्गी धर्मनिष्ठो गुणगणनिपुणः शक्तिसम्पन्नसारो
नानोपायप्रकारावसररचनाविद्वीतिविद्भिः कलावान् ।
भूपालेन्द्रो विपद्यं पृथगिव लघयद्वीतिचर्याकलापै-
र्यावञ्जीवं प्रभासं बहुविततयशो विन्दते स्वर्गमायुः ॥
तस्मात्तानानिशं सर्वसङ्गादि परिसाधयेत् ।

अथ धर्मनैत्यादि शासनं गुरुसेवनात् ॥ इत्यादि ।

End. फलानुभेयाः सर्वत्र परोक्षगुरुवृत्तयः ।

तस्मात् परोक्षवृत्तीनां फलैः कर्मापलक्षयेत् ॥

सुवृत्तो राज्यरक्षादिसमर्थश्च यदात्मजः ।

तदा मन्त्रगादिसम्भत्या यौवराज्येऽभिषेचयेत् ॥

ख्यातः फण्डितराजस्यपदवीं यो ह्यत्रिराजेश्वरा-

दासः श्रीब्रजनाथमामविदितो वेदाङ्गशास्त्रोत्तमः ।

भूपामन्दनि तस्-सुतेन रचिते नीतिप्रबन्धेऽतुले

संपूर्णां नृपधर्मबोधनिपुणो द्वैतो विलासः शुभः ॥

Colophon. इति श्रीमद्विद्वन्मुकुटसखिगणकिरणनिराजितधरणा-श्रीफण्डितराज-

ब्रजनाथात्मज-श्रीपण्डितराज-रङ्गनाथसूरिविरचिते राजविधानसारे राज-
जधर्मकथनो नाम द्वितीयो विलासः । शुभमस्तु समीक्षणकर्तुः ॥

विषयः । इति ० साङ्गोपाङ्गनिरूपणो नाम प्रथमो विलासः ।

,, राजधर्मकथनो नाम द्वितीयो विलासः ।

(१७१८) रामायणनाटकम्. By धर्मगुप्त. 12x4 inches. Folia, 43.
Lines, 9 on a page. Extent, 968 çlokas. Character, Newāri. Date, (?).
Appearance, decaying. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो नाटेश्वराय ।

नमोऽस्तु सर्वदेवेभ्यो द्विजातिभ्यः शुभं तथा ।

जितं सोमेन वै राज्ञा चारोग्यं + + + + + ।

ब्रह्मोत्तरं तथैवास्तु ह्यत्र ब्रह्मद्विषस्तथा ।

प्रशान्ति मां महाराजं वृथिवीं + सदागराम् ॥

राष्ट्रं पुत्र + + + + + सद्युद्धिताम् ।

प्रेक्षाकर्तुर्महान् यन्मो भवतु ब्रह्मभाषितः ॥

काव्यकर्तुः शशास्तु धर्मश्चापि प्रवर्द्धताम् ।

इज्यया चानया नित्यं प्रीयन्तां देवता इति ॥

ॐ नमो नृत्यनाथाय ।

ध्यात्वा लङ्कृतलोचनो गिरिघृतावत्रां ततः सोत्सुकः

किं तन्मे तपसीति चञ्चलमना आकृष्टचापे स्मरे ।

धूमङ्गाकुलभीषणो दृगनलप्रव्यक्तभीमो हतो

प्रोद्दासो रतिशोकसाश्रुवदनः शम्भुश्चिरं पातु वः ॥ (?)

.. .. .

.. .. .

सूत्र । आदिष्टोऽस्मि श्रीमतो भगवतो गोपालेश्वरस्याराधनपरायणेन श्रीशिवर-
नारायणचरणसेवकेन श्रीभङ्गेश्वरीतल्परेण सुरकौकुलकमलकानन-
विकाशनेकभास्करेण - - - श्रीमता जयपूयसिंहदेवेन अत्रा-
स्माकं हरिशङ्कररथयात्रामहोत्सवप्रसङ्गेन नानादिगृवेशसमागताः सभा-

सदो वर्त्तन्ते । तत्र भवतः श्रीरामदासहृदयनन्दनस्य परमराजकवैरार्थ-
श्री + ल-सरस्वतीप्रथितकौर्त्तिमण्डलस्य श्रीमतो धर्मगुप्तस्याभिनवकृतं
चतुरङ्करामायणनाटकमभिनयितव्यमिति । इत्यादि ।

End.

(खण्डितम् ।)

(१५९२ ।) रूपावली. By राघवराममिश्र . 10×3 inches. Folia, 16.
Lines, 5 on a page. Extent, 240 ślokas. Character. Nāgara. Date, Saka
Era, 1714. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

प्रणम्याद्गौ गणपतिं सर्व्वविघ्नविनाशयम् ।

शम्भुश्च परमात्मानं गुरुश्च सकलशरम् ॥

देवीं संनम्य शिरसा सर्व्वज्ञानकरीपिनीम् ।

क्रियते राघव्रेणादिशब्दानां रूपनिर्ययः ॥

श्रीमत्साहचर्यादुरस्य सुमतिर्भूदेवदानुः सदा

नित्योत्साहयुतस्य भूपतिपतेर्वीरस्य नित्यं मुदे ।

बालानां मतिवैभवाय हि सुखोपायेन बुद्धेरियं

बुद्धाश्चुद्धविचारनिर्मलधिया धीरेण संशोध्यताम् ॥

अथाशब्दस्य । अकारो वासुदेवः । नन्वशब्दो वासुदेववाचक

एतन्मध्ये प्रमाणम् ।

अकारो वासुदेवः स्यादाकारस्तु पितामह इति । इत्यादि ॥

End.

वस्तुतस्त्वैतेषां पुंस्त्वमेव लिङ्गान्तरं तु विशेष्यवाचक इत्यवधेयम् ॥

शरण्यो भूपानामवनिहुरसूत्रामविठपौ

पठौयान् भूभारोद्दहन इति यस्य प्रतिदिशम् ।

प्रसिद्धिः सिद्धा श्रीयुवनृपतिराजस्य भवतात्

मुदे तस्यैकार्यप्रकृतिरिह रूपावलिरियम् ॥ (?)

Colophon.

इति श्रीमद्राघवराममिश्रविरचिता रूपावली समाप्तमगात् श्रीशाके
१७१४ श्रीसम्बत् १८४९ श्रावण शुदि १३ रोज रामचन्द्रोपाध्याय-
लिखितम् । शुभम् ।

विषयः । स्वरवर्णानामर्थभेदरूपणम् । अर्थभेदेन तेषां निरूपणभेदरूपणम् ॥

(६७) ललितार्चनचन्द्रिका . By सच्चिदानन्दनाथ . 8×4 inches . Folia, 140 . Lines, 10 on a page . Extent, 4,725 çlokas . Character, Nāgara . Date, (?) . Appearance, old . Verse . Generally correct .

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

अथ ललितार्चनचन्द्रिका लिख्यते ।

शिवं गुहं गणाधीशं नत्वा श्रीपरदेवताम् ।

ललितायाः सभेदायाः प्रवक्ष्येऽर्चनचन्द्रिकाम् ॥ इत्यादि ।

End. भविष्यपुराणे ।

विभवे सति यो मोहात् न कुर्याद्विष्वक्सारम् ।

न तत्फलमवाप्नोति - - - मानसः ॥

इत्यास्तां विस्तरः ।

सच्चिदानन्दनाथेन सहजानन्दचेतसा ।

चन्द्रिकायां प्रणीतायां प्रकाशः + + + शकः ॥

Colophon.

इति श्रीसच्चिदानन्दनाथविरचितायां ललितार्चनचन्द्रिकायां नैमित्तिक-
पूजाधिकारिनिरूपणप्रबोधकं नाम पञ्चविंशः प्रकाशः समाप्तः ।

श्रीसच्चिदानन्दमुनीन्द्रवर्यः शिवाप्रसादाधिगता - - - ।

निरक्तप्रसारिकसोहजालो नियोगतः श्रीपरदेवतायाः ॥

पौठे जालन्धराख्ये प्रथितकरुपालकृजः प्रार्थितः सन्

प्रियः संसारतप्तैः सकलसुखकरैः चन्द्रिकामाततान ।

स्वयात्तां नाम्नाथ लोकेऽर्चनयुतललितानामयुक्तां बुधा या-

साश्रित्याभ्यर्च्य देवीपदयुगममलं प्राप्नुयुर्धाम नित्यम् ॥

इति श्रीसर्वार्थात्ममोक्षप्रदश्रीमत्सच्चिदानन्दनाथविरचिता ललिता-
र्चनचन्द्रिका समाप्ता । शुभमस्तु ॥

विषयः । इति० प्रातर्नित्यमणविधिर्नाम प्रथमः प्रकाशः ।

” तान्त्रिकज्ञानविधिः । २ ।

” सन्ध्यावन्दनप्रबोधकः । ३ ।

” सूर्यार्चदानप्रबोधकः । ४ ।

- इति० द्वारपूजाविधिप्रबोधकः । ५ ।
” पूजाप्रारम्भप्रबोधकः । ६ ।
” भूतशुद्धिप्राणप्रतिष्ठाप्रबोधकः । ७ ।
” मातृकान्यासप्रबोधकः । ८ ।
” षड्विंशतत्वन्यासप्रबोधकः । ९ ।
” १० ।
” ११ ।
” श्रीचक्रन्यासप्रबोधकः । १२ ।
” करशुद्धिप्रबोधकः । १३ ।
” मूलविद्याप्रबोधकः । १४ ।
” महाघोढान्यासप्रबोधकः । १५ ।
” मुद्राविचारणादिप्रबोधकः । १६ ।
” पात्रास्त्रादनप्रबोधकः । १७ ।
” आत्मपूजादूतीयजनपञ्चपतनपूजाप्रबोधकः । १८ ।
” १९ ।
” २० ।
” २१ ।
” २२ ।
” २३ ।
” समय्याचारबोधकः । २४ ।
” नैमित्तिकपूजाधिकारिनिरूपणबोधकः । २५ ।

(२) २३७ । वाक्यसुधाटीका . By ब्रह्मानन्दभारती . 12×4 inches.
Folia, 13. Lines 20 on a page. Extent, 780 ślokas. Character, Nāgara.
Date, (?). Appearance, decaying. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. ॐ श्रीगणेशाय नमः । श्रीदक्षिणामूर्तये नमः ।
यस्मात् सर्वं समुत्पन्नं चराचरमिदं जगत् ।
इदं नमो नटेशाय तस्मै कादृश्यादपिये ॥

कारणं खादि (?) जगतां मारणार्थमनागसम् ।

धारणाननमात्मानमदयं समुपासहे ॥

.. .. .

नत्वा श्रीभारतीतीर्थविद्यारण्यमुनीश्वरो ।

मया वाक्यसुधाटीका यथामति विरच्यते ॥

न ख्यातिलाभपूजेच्छा टीकाकरणकारणम् ।

न विद्वत्ताबलं वात्र मुक्तिरेवात्र कारणम् ॥

प्रारिभूतस्य ग्रन्थस्याविज्ञेन परिहृमामि... परमकृपानिधिश्रीभारती-
तीर्थगुरुः प्रकरणप्रतिपाद्यमानमर्थं प्रथमस्वीकेन तावद् दर्शयति । रूपं
दृश्यं इत्यादि । इत्यादि ।

End. अतएव मोक्षशास्त्रस्यापि साफल्यस्यादित्यमेवायं प्रकरणस्य समस्त-
वेदान्तशास्त्रस्य च महातात्पर्यत्वेन...तस्मात् सर्वमनवद्यमिति ।

Colophon. इति श्रीमत्-परमहंसपरिब्रजसंज्ञाचार्य-श्रीमदानन्दभारतीमुनिवर्त्यशिष्य-
ब्रह्मानन्दभारतीमतिप्रकृता वाक्यसुधाटीका समाप्ता । ... ॥

(१३१३ ।) विज्ञानदीपिकाविष्टतिः. 11×4 inches. Folia, 45. Lines,
9 on a page. Extent, 959 çlokas. Character, Nāgara. Date, (?).
Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

ब्रह्मेणैव सदानन्दमानन्दावरणापहम् ।
तत्त्वावलम्बनार्थाय महादेवं धृताकृतिम् ॥

श्रीमत्भगवत्कृपोत्थितवेदान्तसिद्धान्तविदाचार्यशिरोमणि-श्रीभगवद्-
वतारभगवच्छङ्कराचार्यचरणानुग्रहविज्ञातपरापरात्मतत्त्वः श्रीपद्मपादा-
चार्यसत्त्वानुसन्धानलक्षणं मङ्गलं शिष्यशिष्यायै कर्तव्यसत्प्रकरणोपक्रमे
निबध्नाति । ब्रह्मभिरिति ।

ब्रह्मभिः प्रतिपाद्यं यद् ब्रह्मभिर्ब्रह्मसंयुतेः ।

चित्तान्तं कर्मेनिर्मुक्त्यै तद् ब्रह्म हृदि भावये ॥ इत्यादि ।

End.

आचार्य्यानुग्रहादेव सूक्ता विज्ञानदीपिका ।

सिद्धपद्मपदाचार्य्यैर्घृत्याख्यामुच्यते कृतैः ॥ (?)

आचार्य्याणां शङ्करादीनां . . . . . । इति सन्मार्गप्रवर्तका आचार्य्याः
शब्दार्थानुसन्धानफलं स्वमुखेन स्वशिष्यद्वारा वा निबन्धनान्ते समा-
रोपयन्तीति भावः ।

Colophon.

इति श्रीशङ्कराचार्य्याप्रियशिष्ययतीश्वरपद्मपादाचार्य्याविरचितविज्ञानदी-
पिकाविवृतिः समाप्ता ॥

(२)६५।) वीरमित्रोदयः (व्यवहारकाण्डः). By मित्रमित्र. 21 x 5
inches. Folia, 363. Lines, 10 on a page. Extent, 10,890 ślokas.
Character, Nāgara. Date, Sāmvat 1876. Appearance, fresh. Verse.
Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः । श्रीमद्विष्णुसप्तगुरुचरणेभ्यो नमः ।

पुरतः प्रविलोक्य भर्गचरणे

परतः कामपि कामकारुणिक्याम् ।

पुलकाक्षितपीतवाहुदण्डः

कुशलं नः कुरुतान् रघुप्रकाण्डः ॥

स्वस्ति श्रीपुरवीरसंहन्वपतेराज्ञावशाद्भुक्तसुकः

श्रीमित्रोदयपण्डितः प्रतिदिशं कौर्त्वानिशं मखित ।

नानाचर्यायवर्णनव्यसनिनां संख्यावतां प्रीतिदं

संप्रभाष्यव्यवहारसाधकमिमं कुर्वे प्रकाशं परम् ॥

.. ..

.. ..

परिभाषा परिष्कारः प्रमाणां निरूपणम् ।

विवादपदनिर्द्देशः प्रकीर्णकविवेचनम् ॥

एवं प्रकरणान्तर चत्वारि प्रथमे पुनः ।

लक्षणं व्यवहारस्य निरुक्तिर्मुनिभाषिता ॥ ५ ।

व्यवहारस्य भेदाश्च स्वल्पक्षणाविलक्षणाः ।

सामान्यतो विशेषाच्च परिभाषाप्रकाशनम् ।

सामान्यपरिभाषायां धर्माधिकरणे क्षणम् ॥ ६ ।
दर्शने व्यवहारस्य राज्ञो विधिविवेचनम् ।
प्राङ्-विवाकस्वरूपञ्च सभापतिसभासदाम् ॥ ७ ।
निरूप च सभ्यानां सयौक्तिकबलाबलम् ।
केषाञ्चित् सभ्यभिन्नानामपि स्थानं सभास्थले ॥ ८ ।
तत् प्रयोजनमादेयानादेयव्यवहारयोः ।
विवेचनमथो कार्यं सद्द्रष्टृकसभापतेः ।
प्रतिज्ञोत्तरहेतूनां पदानां सिद्धशालिनाम् ॥ ९ ।
निरूपणमसद्द्रष्टृवावृष्टौ च सभासतेः ।
सद्द्रष्टृकस्य दोषोक्तिः सम्यक्-द्रष्टौ फलाभिधा ॥ १० ।
विशेषपरिभाषायां प्रत्यभ्ययोगनिर्णयः ।
निह्नुवादौ विधिस्तत्र निह्नुवादिविवेचनम् ॥ ११ ।
विलम्बोत्तरदानञ्च क्वचिन्नैव विलम्बनम् ।
आद्ये प्रकरणे तस्या विचिच्यन्ते क्रमादमी ॥ १२ ।
उपोद्घातप्रसङ्गपरन्त्येऽपि तदनुव्रताः ।
द्वैतीयोक्तेषु साह्यादिलक्षणं तत्र साक्षिणः ॥ १३ ।
असाक्षिणस्तत्र हेतुः साक्षिप्रश्नविधिस्ततः ।
तत्-द्वये निर्णयः कौटे(?) साह्ये क्वचिददोषता ॥ १४ ।
निर्णयो लिखितस्याथ तद्भेदास्तत्परीक्षणम् ।
साक्षिणां लिखितस्यापि शब्दत्वेन प्रमाणाता ॥ १५ ।
शुक्तिर्विशेषणान्यस्या अर्थापत्त्यनुमानता ।
लौकिकानां प्रमाणानामभावे दिव्यभावना ॥ १६ ।
दिव्यभेदास्तदावस्था देशकालाधिकारिणः ।
तन्मातृका तद्विशेषविधयो विविधाः क्रमाः ॥ १७ ।
तेषामपि च शब्दोत्थानुमानत्वेन मानता ।
यत्तेऽर्था विव्रियन्तेऽथो तार्तीयोक्ते ततः क्रमात् ॥ १८ ।
व्यवहारपदान्यष्टादशो दिष्टानि लक्षणम् ।
तेषां सामान्यमथ तद्भिदानां विविधा विधाः ॥ १९ ।

एतेऽर्थाः सम्यगुच्यन्ते तुरीये तु प्रकीर्णके ।

यद्गोक्तमुपयुक्तं तद्विविच्य प्रतिपाद्यते ॥ २० ।

अथ कोऽयं व्यवहारः ॥ इत्यादि ॥

End.

एवं धर्मप्रवृत्तस्य राज्ञो दण्डधरस्य च ।

यत्रोऽस्मिन् प्रथते लोके स्वर्गं वासस्तथात्तयः ॥

Colophon.

इति श्रीप्रकीर्णकाव्यं चतुर्थं प्रकरणं समाप्तम् । इति श्रीमत्सकल-
सामन्तचक्रचूडामण्य . . . महाराजाधिराजपतापसद्व्रतनूज-श्रीमन्म-
हाराजमधुकरसाहसूनु-श्रीमन्महाराजाधिराज . . . श्रीवीरसिंहदेवोद्-
योजितश्रीहंसपण्डितात्मज-श्रीपरशुरामभिसूनु . . . श्रीमन्मि-
मिश्रकृते वीरमित्रोदयाभिधनिबन्धे व्यवहारप्रकाशः पूर्तिम - - ॥
इति श्रीव्यवहारकाण्डं समाप्तम् ॥ शुभमस्तु । सन्वत् १८०६ ।

(१७१२ ।) व्यवहारप्रदीपः. By कृष्ण. 13×3 inches. Folia, 14.
Lines, 5 on a page. Extent, 210 ślokas. Character, Newāri. Date, (?).
Appearance, tolerable. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमो देव्यै ।

नत्वा शम्भुं शगोरीकं शगणाधिपमीश्वरम् ।

यत्प्रसादेन + क्षिप्रं वाञ्छितं लभते नरः ॥

व्यवहारप्रदीपोऽयं कृतः कृष्णेन यत्रतः ।

कौतुकाय सतां ते तु क्षाम्यन्तु मम घृष्टताम् ॥

शोक्तिषु मन्त्रसारे तु सिद्धान्ते वैद्यके तथा ।

अर्थमात्रन्तु गृह्णीयान्नापशब्दं विचारयेत् ॥

अथ प्रथमं गृहावस्थानम् ।

मासं राशौ वसेत् भानुस्वन्दः सार्द्धं दिनत्रयम् ।

मङ्गलः सार्द्धमासन्तु मासैकन्तु बुधस्तथा ॥ इत्यादि ।

End.

शुक्रः शौरिः कुजः शौरिः प्रथमस्ताः प्रसूयते ।

पितृमातृ तथा आढ आत्महा जायते शिशुः ॥ (?)

Colophon.

इति व्यवहारप्रदीपपुस्तकं समाप्तम् ॥

विषयः । ग्रहावस्थानम् । ताराचन्द्रगुरुविशुद्धयः । योगानां शुभाशुभम् । ग्रहाणां शुभाशुभकथनम् । कर्णवेध - विद्यारम्भ - चूडाकरण - उपनयन - विवाहानां - तिथिनक्षत्रयोगकथनम् । गोधूलिकाव्यवस्था । यात्रा-निरूपणम् । ग्रहाणामन्तर्ज्ञानरूपणम् । पितृमातृस्वजनहननयोग-कथनम् ॥

(१४२० ।) शिशुपालबधटीका (निर्णयबृहस्पतिनाम) By बृहस्पति .
14 x 4 inches. Folia, 133. Lines, 10 on a page. Extent, 4,156 ślokas.
Character, Newārī. Date, Newār Era, 829. Appearance, fresh. Prose.
Generally correct.

Beginning.

ॐ गणेशाय नमः ।

निःशेषवाञ्छितफलार्पणकल्पवृक्षे

मोहान्धकारहरणार्कमरीचिभान्ना ।

उद्दामचित्तमृगबन्धनवाणनिर्वृ-

रुज्जृम्भतां भगवती मम विष्णुभक्तिः ॥

- - - समलकुठारः कृन्तति संसारशाखिनो मूलम् ।

सा मम सकलमनिष्टं शमयतु सहस्रैव वैष्णवी माया ॥

यः कौटभारिचरणद्वयपद्मभङ्गो - - - - - ।

- - - - - गोविन्द इत्यथनिर्जरकुञ्जरोऽभूत् ॥

सन्दर्भद्विमधिगम्य गिरां गुरोर्यः

सौम्याधराद्विष्टतमिश्रपदः - - ।

गोडाधिपादुपचितप्रवरप्रतिष्ठो

धीमान् बृहस्पतिरितिप्रथिताभिधानः ॥

सोऽहं समस्तगुणदोषविचारचाह-

नेतं प्रबोधविषये सुधियां सुबोधम् ।

दुर्बोधपट्यशिशुपालबधप्रकाशं

निर्ममासि निर्णयबृहस्पतिनामधेयम् ॥ इत्यादि ।

End.

इति महिन्तापनीयश्रीकविचक्रवर्तिबृहस्पतिद्वतनिर्णयबृहस्पतिनाम सा-
धटीकायां षष्ठः सर्गः ॥

नेपालाब्दे ग्रहकरगजैरङ्किते पौषमासे
शुक्ले पक्षे प्रतिपदि तिथौ वृद्धियोगान्वितायाम् ।
पूर्वभाद्रपदशुक्लदिने प्रातिखण्ड ब्रह्मदेवो
भ्रूमौदेवो गुहसुखमिता माघकाव्यस्य टीका ॥

(१५००।) शुद्धदीपिका. By दुर्गदत्त. 10×4 inches. Folia, 10.
Lines, 9 on a page. Extent, 180 ślokas. Character, Newārī. Date, (?).
Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Beginning.

ॐ नमो ब्रह्मणे नमः ।

नवनीतमिव दग्धः समुद्भूत्य सारभाषमात् ।

प्रपञ्चसारे सारोक्त्या गुरुरूपदेशलेखितः ॥

सन्ध्यावन्दनपूर्विका गायत्र्या शुद्धदीपिका । ?

श्रीमता दुर्गदत्तेन क्रियते अथसे सताम् ॥

ततो ब्राह्मे सुहूर्त्तं चोत्थाय शुचिः समाहितः सुधीः प्रातःस्नानादि
स्वयाङ्गिक ? प्रोक्तस्यार्गणाङ्गिकं निर्व्वर्त्य चन्दनसृत्तिकादिनोर्द्धपुण्ड्रं
विदध्यात् ॥ इत्यादि ।

End.

अर्घ्यदानेऽङ्कितेयप्रक्षेपोऽस्तु आचमनात् प्राक् कर्त्तव्यः । . . .

. . . उत्तरे शिखरे + + + पूर्व्ववद्दु विसर्जयेत् ॥

Colophon.

इति गायत्र्या शुद्धदीपिकायां सन्ध्यावन्दनादिविधिः समाप्तः ॥ शुभमस्तु
सर्व्वजगताम् ॥

(२)२६६।) श्रीमतोत्तरतन्त्रम्. 16×6½ inches. Folia, 263, (leaves
5 to 13 are missing). Lines, 9 on a page. Extent, 6,426 ślokas.
Character, Nāgara. Date, Saṃvat 1893. Appearance, fresh. Verse. In-
correct.

Beginning.

श्रीगुरुगणपतये नमः ।

सर्व्वेषां तत्वतो व्यापौ तत्त्वाद्दस्तु मायया ।

माययोत्तरसंलीनो प्रकाशयति भास्वरः ॥

श्रीमच्चन्द्रपुरे रम्ये नानारत्नविभूषिते ।

नानाद्रुमलताकीर्णं नानापत्तिगणान्विते ॥

.. .. .

.. .. .

दिव्यं मनोहरं रम्यं श्रीमच्चन्द्रपुरं ह्यभम् ।

समुद्रस्योपकण्ठे तु हेमप्राकारमण्डितम् ॥

योजनायुतविस्तीर्णं नानारत्नोपशोभितम् ।

नानाहर्म्यग्राणि दिव्यानि नानारत्नमयानि च ॥

.. .. .

तत्र मध्ये रम्या शतयोजनविस्तरा ।

शुद्धस्फटिकसङ्काशा मन्दरत्नोपशोभिता ॥

योगिणीगणसेवन्ते नानाकोलाहलै रवैः । ?

चक्रैश्च विविधाकारैर्नानासिद्धि - - षुभिः ॥

.. .. .

केचित् स्तुवन्ति देवेशं केचित् पठन्ति भाविताः ।

केचित् किलिकिलायन्ते गर्जन्ति चोत्पतन्ति च ॥

क्रीडन्ति कलकलारावैः परमानन्दनन्दिताः ।

तत्रस्थं भैरवं देवं परमानन्दनिर्भरम् ॥

श्रीङ्गाविनोदैरतिलालसस्थं

संहृष्टचित्तात्मनि तत्त्वयुक्तम् ।

कामैर्विलासैरतिरागवन्तं

तं प्रेक्ष्य देवी प्रणिपत्य सादरात् ॥

प्रोत्फुल्लनयना देवी परानन्दाकुलेक्षणा ।

प्रणिपत्य परा देवी स्तोत्रमेतदुवाच ह ॥

श्रीदेव्युवाच ।

नित्यानन्दं परं शान्तं निष्कलञ्च निरामयम् ।

स्योमातीतं परं शून्यं भैरवं तं नमाम्यहम् ॥

... ..
... ..
एवं देव्या स्तुतं शम्भुं परानन्दाकुलेक्षणम् ।

भैरवो हृष्टमनसा प्रोत्फुल्लकमलाननः ॥

प्रसन्नवरदो देवो वाक्यं चेदमुवाच ह ।

साधु साधु महाभागे तुष्टोऽहं भक्तिवत्सले ॥

पृच्छ पृच्छ यथाकामं यत्ते मनसि वर्तते ।

तत् सर्व्वं कथयिष्यामि स्वत्रेनानेन तोषितः ॥

इति श्रुत्वा श्रुभं वाक्यं भैरवस्य महात्मनः ।

प्रणिपत्य महादेवी चेदं वचनमब्रवीत् ॥

श्रीकुञ्जिकोवाच ।

आमिताहं त्वया नाथ अनेकैः शस्त्रकोटिभिः ।

तन्मैश्च विविधाकारैः पञ्चश्रीनात्मकैस्तथा ॥

नित्यातन्त्रादिभिश्चैव - - - - - ।

श्रीमतं च न मे ज्ञातं भ्रान्ति - - पदे पदे ॥

अल्पप्रज्ञात्वहं भाय ज्ञातुं वक्तुं न शक्यते ।

गोपितं तु त्वया देव श्रीमतेदं मतोत्तरम् ॥

यत्तु सर्व्वं समाख्याहि जानीमो निश्चयं यथा ।

कथंश्च प्रसादेन भक्ताहं तव वल्लभा ॥ इत्यादि ।

तन्त्रसारमिदं गुह्यं सरहस्यं सुसिद्धिदम् ।

भुक्तिदं मुक्तिदं देवि सर्व्वसंशयहृदकम् ॥

सर्व्वकामानवाप्नोति सर्व्वसिद्धिफलं लभेत् ।

पूजनात् तन्त्रसारस्य लभते शाश्वतं पदम् ॥

त्रिकोणं मण्डलं कृत्वा तन्त्रसारं प्रपूजयेत् ।

पूजनात् सिद्धिमाप्नोति तुष्यन्ति च मरीचयः ॥

End.

Colophon.

इति श्रीमतोत्तरे श्रीकण्ठनाथावतारिते श्रीचन्द्रद्वीपत्रिनिर्गते योगिनी-
गुह्ये विद्यापीठे श्रीमतसारगर्भनिर्णये श्रीचतुर्विंशतिसाहस्रसंहितायां
सारसमुच्चये श्रीमतोत्तरे पञ्चविंशतितमः पटलः समाप्तः ।
संवत् १८९३ ।

विषयः ।

- ... श्रीमतोत्तरमहासन्धाने प्रथमः पटलः सम्पूर्णम् ।
इति मतोत्तरे श्रीकण्ठनाथावतारिते चन्द्रद्वीपनिर्गते विद्यापीठे योगि-
नीगुह्ये कुमारिकाखण्डे हिमवत्पृष्ठवर्णनं नाम । २ ।
इति० क्षेत्रोपक्षेत्रसन्दोहोत्पत्तिः । ३ ।
” मातराणां ? प्रतिष्ठालक्षणनिर्णयो नाम । ४ ।
” ५ ।
” मालिन्याग(?)चक्रप्रस्तारनिर्णयो नाम । ६ ।
” ७ ।
” सुद्राधिकारनिर्णयो नाम । ८ ।
” अङ्गवक्त्रहृद्ब्रूतीनिर्णयो नाम । ९ ।
” १० ।
” शिखास्वच्छन्दचिर्णयो नाम । ११ । १२ ।
” आज्ञाधिकारो नाम । १३ ।
” श्लोकदाशानिर्णयो नाम । १४ ।
” देवीचक्रनिर्णयो नाम । १५ ।
” द्वितीयचक्रनिर्णयो नाम । १६ ।
” गुह्यमातृचक्रनिर्णयो नाम । १७ ।
” योगिनीचक्रनिर्णयो नाम । १८ ।
” कालज्ञानचक्रनिर्णयो नाम । १९ ।
” २० ।
” समस्तविद्यानिर्णयो नाम । २१ ।
” षोडशानिर्णयो नाम । २२ ।
” क्लोम्मांसं चारलक्षण-अङ्गप्रत्यङ्गयोगिनीसञ्चारस्वरसाधनाधिकारो
नाम । (?) २३ ।
” सद्भ्रतार्तुनिर्णयो नाम । २४ ।
” २५ ।

(१४२६) श्लोकसारसङ्ग्रहः . By जगज्ज्योतिर्मल्ल . 10 × 5 inches.
Folia, 87. Lines, 9 on a page. Extent, 1,810 ślokaś. Character, Newārī.
Date, Newār Era, 808. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमः श्रीभवानीशङ्कराभ्याम् ।

एतद् ब्रह्माण्डभाण्डं हरिहरविधयः सन्धरन्तीह सर्वं
कौटान् भूपान् समस्तान् तृणमपि सततं तारयन्ते निगर्व्वम् ।
एतेषां त्राणकर्त्री हरिहरहृदये या वसन्तीह शक्तिः
सा मे कल्याणदात्री भवतु भयहरा चण्डिका सुप्रसन्ना ॥
शिवं कल्याणमुच्यते शक्तिः सामर्थ्यमुच्यते ।
तयोरभेदमात्रेण शिवशक्तिः प्रयुज्यते ॥

अथ वाराणस्यष्टकम् ॥ इत्यादि ।

End.

नानाकविकृते श्लोके भावार्था नैव गोचरः ।
गुणदोषो यदि स्यातां गुणितस्तद् विचार्य्यताम् ॥

Colophon.

इति श्रीश्रीजगज्ज्योतिर्मल्लकृते श्लोकसारसङ्ग्रहे वैराग्यवर्णनायां दि-
सप्ततिस्लोकसङ्ग्रहस्वयम्भित् ॥

याते नेपालिकाङ्क रसयुगमुनिभिः संप्रयुक्तेऽथ साधे
पञ्चम्यां शुक्लपक्षे दिनकरदिवसे पौषाभे साध्ययोगे ।
भूपानां सन्धनीयः सकलगुणनिधिः श्रीजगज्ज्योतिसङ्घो
नानाभेदप्रयत्नाद् रघुकुलतिलको ग्रन्थमेतच्चकार ॥

.. .. ..
.. .. ..

श्रीश्रीजगज्ज्योतिर्मल्लकृते श्रीश्रीशुभतजयजितामित्रमल्लदेवसन ख पुस्तक

आज्ञां समादाय लिलेख पुस्तं देवचन्द्रनारायणसिंहनामा ॥

श्रीभवानी प्रीणातु । श्रीश्रीशुभतजयजितामित्रमल्लदेवसन ख पुस्तक
दरवारयाक चंगलदाम्भगुलिदुकायं तथा जुरो ॥ भागिरामपरमानया
वेलस ।

संवत् २०८ श्रावण वदि २३ । शुभमस्तु ॥

(२) २२२ ।) सङ्गीतचन्द्र. 14×4 inches. Folia, 215. Lines, 8 on a page. Extent, 5,805 ślokas. Character, Newāri. Date, (?). Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ भवानीशङ्कराभ्यां नमः ।

नत्वा गुरुं गुरुतरं भरतश्च नत्वा

नत्वा ततो गुरुतमं गिरिजाधिनाथम् ।

वागौश्वरीं भगवतीं बहुश्रोऽपि नत्वा

सङ्गीतचन्द्रकरणाय करोमि यत्नम् ॥

विश्वं स्यावरजङ्गमात्मकमिदं यस्याङ्गिकं नैवदुर्मयं

सर्वं वारिकमिन्दुसूर्यभगणाद्याहार्यामाय्यां जगुः ।

वीक्षामात्रकृताखिलत्रिभुवनो यः केवलं सात्विको

रुद्रस्त्रीकृतसव्यभागसुभगो भूयात्सु वः श्रेयसे ॥ (?)

(ततो भाषा ।)

अभ्यर्चितः सह सुरैः सुरनाथकेन

वेदेभ्य एव यमसृज्यत नाक्यवेदम् ।

धाता इदौ तसृषते भरताय सोऽपि

लेभे विशेषमथ तखडुगिरीन्द्रजाभ्यां ॥

(ततो भाषा ।)

तत् तान्वाखायमथ सायमिति प्रसिद्धं

सर्वं लघान्निजसुतेषु तथाभ्युरःसु ।

विद्यां सुरारिमहिला जगृहस्तथान्ये

नाक्यं विदग्धजनराजकुमारिकाद्याः ॥

.. ..

एवं परम्पराप्राप्तनाक्यवेदार्थसङ्ग्रहः ।

क्रियते ह्यभिलाषेण विद्वच्चरणसेविना ॥

.. ..

.. ..

निर्भीषाणं नाक्यशालाया अस्याः पूजाविधिक्रमः ।

सभापतिस्वरूपश्च लक्ष्मणश्च सभासदाम् ॥

सभायाः सन्निवेशश्च पूर्व्वरङ्गार्थवर्णनम् ।
ततश्च पूर्व्वरङ्गाङ्गप्रत्याहारादिवर्णनम् ॥
नान्दीश्लोकप्रपञ्चश्च ध्रुवयोद्हन वर्णनम् । (?)
ततः प्रवेशः पात्रस्य ततोऽभिनयलक्षणम् ॥
वृत्तिस्वरूपकथनं नृत्यभेदनिरूपणम् ।
अङ्गप्रत्यङ्गयोर्लक्ष्यं तथोपाङ्गनिरूपणम् ॥
अङ्गानि च शिरो हस्तौ वक्षः पादौ कटीतटम् ।
चरणौ च तथा स्कन्धौ प्रत्यङ्गानि ततः परम् ॥
ग्रीवा करौ पृष्ठमधोदरमूकं यज्ञङ्घिकौ ।
जानुनौ मणिवन्धौ च भ्रूवर्णानि ततः परम् ॥
दृष्टिस्तारा - - भ्रुश्च नासिका नासिकानिलः ।
कपोलावधरो दन्त रचना चिबुकं मुखम् ॥
मुख - - य कोथितो पाष्णीं गुल्फौ ततः परम् ।
अङ्गुल्यश्च स्तनत्रयं सुरुपाङ्गान्यनुक्रमात् ।
प्रचारो हस्तयोश्चैव हस्तयोः करणान्यपि ।
हस्तकर्माणि क्षेत्राणि हस्तयोः स्थानकानि च ॥
चाय्यर्णश्च द्विविधास्तद्वत् करणानि द्विधा पुनः ।
मण्डलानि द्विधा भौमाकाशिकत्वविशेषतः ॥
कन्याश्चतुर्विधास्तद्वदङ्गहाराः सरेचकाः ।
ततो भावास्तद्विशेषाः स्यायिनश्च ततो रसाः ॥
तत्पौष्टकाश्च निर्वदस्तभ्याद्या व्यभिचारिणः ।
अथ प्रकीर्णकं तत्र प्रागुपाध्यायलक्षणम् ॥
आचार्यलक्षणञ्चैव अमारम्भस्ततः परम् ।
पात्राणां लक्षणं सम्यक् ततः पात्रगुणास्ततः ॥
लक्षोत्तमस्य पात्रस्य पात्रदोषनिरूपणम् ।
पात्रालङ्कार्यं देशीलास्याङ्गानां प्रकाशनम् ॥
पेरखीलक्षणं पञ्चाङ्गटनर्त्तकलक्षणम् ।
देशीनृत्यक्रमः पञ्चात् पेरखीपट्टतिस्ततः ॥

ततश्च गोखडलीलक्ष्य पर्यन्ते गोखडलीविधिः ।
इति नृत्यप्रकाशेऽस्मिन् अध्याया दर्शिताः क्रमात् ॥

(ततो भाषा ।) इत्यादि ।

End.

यथा यथा प्रेक्षकाणां चमत्कारस्तथा तथा ।

रतिमुत्पादयेन्नृत्य इति सङ्गीतसङ्ग्रहः ॥

(ततो भाषा ।)

नास्त्येव तत् किमपि यन्न गुणानुविद्धं
तदुर्लभं यदिह दोषविवर्जितं स्यात् ।
आस्याप्यभिङ्गहृदयं (?) गणना न किं स्यात्
प्रत्यग्रनिर्मितिरसाविति चेन्न दोषः ॥

(ततो भाषा ।)

.. .. .

Colophon.

इति सङ्गीतचन्द्रनामा ग्रन्थः समाप्तः ।

सन्ति यद्यपि भूयांशा गन्याः सङ्गीतगोचराः ।

तथापीदृशमन्यत् नास्तीति परिचिन्तयन् ॥

पीयूषहरणं तर्क्य यत्नाद् विहितवान् यथा ।

तथैतत् पुस्तके स्थाय्यं दूराद् दक्षिणदेशतः ॥

आजह्वरं नृपश्रेष्ठः श्रीजगज्ज्योतिरौश्रिता ॥

.. .. .

.. .. .

(२) २२२ ।) सङ्गीतभास्करः . By जगज्ज्योतिर्मल्ल . 14×4 inches. Folia, 192. Lines, 8 on a page. Extent, 5,384 çlokas. Character, Newārī. Date, Newār Era, 751. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

अज्ञानतिमिरदिनकरमानन्दसुधासमुद्रपूर्णेन्दुम् ।

तापत्रयापहरणं वन्दे परदेवताचरणसु ॥

नत्वा गुरुनतिगुरुन् कृती जगज्ज्योतिरवनीशः ।

सङ्गीतभास्करमसुं कुर्वते सुधियं सनेत्य वङ्गभासिम् ॥

नाद्यशास्त्रारम्भे निर्विघ्नसमाप्त्यर्थं शिष्टाचारपरम्पराप्राप्तकर्तव्यताकमेत-
च्छास्त्रप्रवर्तकसमुचितशिवेष्टुष्टेवताकीर्तनरूपं मङ्गलमाचरति ग्रन्थकारः
विश्वमित्यादि । इत्यादि ।

End.

श्रीमज्जगज्जोतिरधीश्वरस्य निदेशमाषाढ्य गुणोत्तरस्य ।
सङ्गीतशास्त्रस्य चकार टीकां श्रीमैथिलो वङ्गमणिर्मनीषाम् ॥
सुधियोऽपि हि नन्दन्ति जल्पितैर्बालकल्पितैः ।
तदेष परितोषाय विदुषां मे समुद्यमः ॥
नेपालाब्दे शशिशरमुनिव्यञ्जिते शुक्रपक्षे
.. .. .
.. .. .
सङ्गीताख्यं समलिखदसौ भास्कर विद्म इन्दुः ॥

विषयः । सङ्गीतचन्द्रनामकसङ्गीतशास्त्रस्य व्याख्यानम् ॥

(१४७८ ।) सङ्गीतसारसङ्ग्रहः . By जगज्ज्योतिर्मल्ल. 10×5 inches. Folia,
72. Lines, 9 on a page. Extent, 1,539 ślokas. Character, Newāri.
Date, (?). Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ भवानीशङ्करगणपतिभ्यो नमः ।
सद्गच्छत्पुलकाङ्कुरः स्मितमुखः श्रुत्वा लयं मङ्गलं
गौरिलोचनचञ्चलाञ्जलमिलत्तारो विवाहोत्सवे ।
अः पाण्ड्यहृद्यच्छलेन कुरुते तस्याः कराकर्षणं
प्रोद्यद्द्वालसुधाकरः स भगवानस्तु प्रसन्नः सताम् ॥
पताकस्त्रिपताकश्च कर्त्तरीमुख एव च ।
अरालम्बाद्ध्वेन्द्रश्च कपित्थः कठकामुखः ॥
पद्मकोषः सर्पशिराः सूचिवत् कोलपल्लवः ।
मृगशीर्षो हंसपत्तो हंसाद्यो भ्रमरस्तथा ॥
ऊर्णनाभश्च सन्देशस्तुरो मुकुलस्तथा ।
ताम्रचूड इति क्षीयान्तुर्विंशति (?) हस्तकाः ॥ इत्यादि ।

End.

लक्षपद्यमिति नाटकसूत्रं

यत् कृतन्तु भरतेन तच्छ्रुतम् ।

तत्तु पूर्णमिह नैव दृश्यते

वर्तते किमयथा न वा तु यत् ॥

यत् स्वदृष्टमथ यच्छ्रुतं च यद् विप्रदासभरतोदितञ्च यत् ।

व्यासदेवमतमाविलोक्य यत् सङ्गहाद् विविधपुस्तकस्य यत् ॥

यत् सर्वमतसम्मतमेतत् तद् गृहीतमधिकं त्वपि किञ्चित् ।

कल्पना तु न मया कृता यतः किन्तु पद्यपरिवर्तनं कृतम् ॥

याते नेपालिकाब्दे रसयुगसुनिभिः संप्रयुक्तस्य साधे

पद्यस्यां शुक्रपत्ते दिनकरदिवसे पौष्पाक्षे साध्ययोगे ।

भूपानां वन्दनीयः सकलगुणनिधिः श्रीजगज्ज्योतिर्मल्लो

नानाभेदप्रयत्नाद् रघुकुलतिलको ग्रन्थमेतच्चकार ॥

.. ..
.. ..

रेखाः पुष्करसंख्यका गुणिजनास्तत्रापि नाहं क्वचित्

सङ्कीर्ते भरतोदितस्यैपि विविधे व्यासादिनानामते ।

नानातालनिबन्धवन्धरचितं तत्त्वं न जानाम्यहं

हृत्पद्मं तत्र प्रादसूरकिरणे मग्नं सदा चास्तु मे ॥

लोकान्तरं परिहासस्य शङ्कया न च लज्जया ।

न कामेन न लोभेन भक्त्याहं विनिवेदये ॥

श्रीमच्छ्रीजगज्ज्योतिर्मल्लभूपतितुष्टये ।

सिंहदेवसुतेनायं शिवेन लिखितो मुदा ॥

Colophon.

इति सङ्कीर्तसारसङ्ग्रहपुस्तकं परिपूर्णम् । शुभमस्तु सर्वदा ।

(२)११२।) संग्रामविधिः. 12×5 inches. Folia, 12. Lines, 5 on a page. Extent, 65 çlokas. Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । अथ संग्रामविधिः ।

प्रथमं क्रियते स्नानं शुभवस्त्रावृतो भवेत् ।

मङ्गल्यभूतसंयुक्तो देवविमान् प्रपूजयेत् ॥

क्षेत्रपालस्य नाम्ना च बलिं दद्याद् दिशो दश ।
शस्त्राणि चापि संपूज्य रक्षामन्त्रं स्मरेन्नरः ॥
शूलेन पाहि नो देवि पाहि खड्गेन चाम्बिके ।
घण्टास्त्रनेन नः पाहि चापव्यानिःस्त्रनेन च ॥ इत्यादि ।

End.

स एष जीवन् खलु संपरेतो
वर्त्तत योऽत्यन्तवृशंसितेन ।
देहे मृते तं मनुजाः श्रपन्ति
गन्ता तमोऽन्धं जनमानिनो ध्रुवसु ॥

Colophon.

इति श्रीसंग्रामविधिः समाप्तः ॥

विषयः ।

इति रक्षामन्त्रः । अथार्जुननामानि । अथ संग्रामविधिः । पत्ति-
प्रमाणम् । इत्यक्षौहिणीसंख्या । अथ महाक्षौहिणी । अथ व्यूहविधिः ।

(८१६) सारसङ्ग्रहः । By इन्द्रसेन or इन्द्रसेन . 6×3 inches.
Folia, 22. Lines, 5 on a page. Extent, 220 çlokas. Character, Nāgara.
Date, Saka Era, 1734. Appearance, fresh. Incorrect.

Beginning.

ॐ स्वस्ति श्रीगणेशाय नमः । श्रीसूर्याय नमः ।

श्रीसत्सूर्यं नमस्कृत्य रेवतं (?) तुरगाधिपम् ।

श्रीसतेवेन्द्रसेनेन क्रियते सारसङ्ग्रहः ॥

उद्धृत्य शरिलिहोत्राणि बालानां + + हेतवे ।

मन्त्रसेनेन क्रियते सुगमो विधिः ॥

सर्वे शृण्वन्तु मे वाचो यतस्ते चानसूयवः ॥ इत्यादि ।

End.

श्रीधिया एता मया वाहानामनुभूय संप्रसादा ताक्षामहो - -
द्वये ॥ ?

Colophon.

इति श्रीरूपनारायणेत्यादि-महाराजाधिराज-श्रीस - - - कृतौ
सारसङ्ग्रहशरिलिहोत्रः समाप्तः । शुभम् । श्रीशके १७३४ श्रीसंवत्
१८४८ आषाढे कृष्णपक्षस्य सप्तम्यां भोमवाकरे नक्षत्रे २७ योने ।

विषयः ।

इति रूपनारायणेत्यादिमहाराजाधिराजश्रीस - - सेनकृतौ सार-
सङ्ग्रहे अक्षप्रशंसा प्रथमोऽध्यायः ।

इति रूपनारायणेत्यादिमहाराजाधिराजश्रीमदिन्द्रसेनकृतौ सारसङ्ग्रहे
अश्वपरीक्षा द्वितीयोऽध्यायः ।

इति ० मन्दरेन्द्रेन्द्रसेनकृतिसारसङ्ग्रहे अश्वभावर्त्ता नाम । ३ ।

„ शुभावर्त्ता नाम । ४ ।

„ मन्दवर्णा नाम । ५ ।

„ शुभावस्थो नाम । ६ ।

„ स्वप्नपरीक्षा नाम । ७ ।

„ गन्धपरीक्षा नाम । ८ ।

दन्तपरीक्षा नाम । ९ ।

आयुःपरीक्षा नाम । १० ।

वाहकविधिर्नाम । ११ ।

शिरोवेदनाविधिः । १२ ।

स्नेहोपचारः । १३ ।

इति । १४ ।

पित्तप्रचारः । १५ ।

अण्डचाङ्गी (?) उपचारः । १६ ।

शूलोपचारः । १७ ।

शोथोपचारः । १८ ।

कण्डूपचारः । १९ ।

इति । २० ।

रसोपचारः । २१ ।

इति । २२ । २३ । २४ ।

सूत्रविकारः । २५ ।

इति । २६ ।

चकावरौ (?) उपचारः । २७ ।

(१५३६) सुधातरङ्गिणीतन्त्रम् . (खण्डितान्तम्) By शक्तिवल्लभभट्टाचार्य .
10x4 inches. Folia, 16. Lines, 8 on a page. Extent, 288 çlokas.
Character, Nāgara. Date, (?). Appearance, fresh. Prose and verse.
Generally correct.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः ।

गणपतिमभिवन्दे पार्वतीनन्दनैकं

मदञ्जलवरधारामत्तरोलम्बगण्डम् ।

गजजितविबुधानां ताण्डवं देयदण्डं (?)

धवलपरशुवेगै र्यै हि तं संजहार ॥

कवन्धकर्णकुण्डलो ल्लसत्कपोलशालिनीं

कलङ्कहीनचारुचन्द्रखण्डमौलिधारिणीम् ।

प्रणम्य रम्यगम्यकाम्यसाधनाय चिन्मयीं

करोति शक्तिवल्लभो मुदा सुधातरङ्गिणीम् ॥

तन्वाणां सम्मतिं ज्ञात्वा देशिकानाम् सम्मतिम् ।

साधकानां हितार्थाय सङ्गृहो विपुलकृतः ॥

अथ पुरश्चरणजपारम्भात् प्राक् द्वितीयदिनकृत्यम् । इत्यादि ।

End.

(खण्डितम् ।)

पुष्पिका । इति शक्तिवल्लभभट्टाचार्यावरचितायां सुधातरङ्गिणीं पुरश्चरणजपा-

रम्भदिनप्राक्तृतीयदिनकृत्यकथनं नाम प्रथमः कल्लोलः ।

अथ प्राक्-द्वितीयदिनकृत्यम् ।

(१२७६ ।) मूल्याखण्डः . 10×3 inches. Folia, 15. Lines, 8 on a page. Extent, 300 lokas. Character, Newārī. Date, (?). Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Beginning.

श्रीगणेशाय नमः । शशिकलद्वादशमाहात्म्यम् ।

राज्ञोवाच ।

सर्वशास्त्रं मया ज्ञातं त्वत्प्रसादाद्धि नारद ।

राश्रिभेदो मया प्राह भेषराश्रिकलाफलम् ॥ (?)

नारदोवाच । (?)

यत् त्वया पृष्ठते राजन् शश्रिभेदो वदाम्यहम् । (?)

आदौ भेषगुणाः कथ्यास्तवाग्रे च नृपोत्तम ॥ इत्यादि ।

End.

धारितं व्रतमेकन्तु रविवारे हरेर्दिने ।

शब्दमेकं प्रकर्त्तव्यं पापनाशो भवेद् ध्रुवम् ॥

रुद्रजन्मसुखी कृत्वा पुत्रपौत्राविवर्द्धनम् ।

एवं विधि न कर्त्तव्यं समजन्म ह्यपुत्रकम् ॥ (?)

Colophon.

इति श्रीसूर्य्यार्यवे नारदाम्बरीषसम्वादे कर्मविपाके मीनराशिफलं
प्रायश्चित्त-दादशोऽध्यायः ॥ इति श्रीसूर्य्यार्यवे द्वादशराशिकर्मविपाक-
सम्पूर्णं शुभम् ॥

विषयः ।

इति ० मेषराशिफलं प्रायश्चित्तं प्रथमोऽध्यायः ।

”	वृषराशिफलं	”	२ ।
”	मिथुनराशिफलं	”	३ ।
”	कर्कटराशिफलं	”	४ ।
”	सिंहराशिफलं	”	५ ।
”	कन्याराशिफलं	”	६ ।
”	तुलाराशिफलं	”	७ ।
”	वृश्चिकराशिफलं	”	८ ।
”	धनूराशिफलं	”	९ ।
”	मकरराशिफलं	”	१० ।
”	कुम्भराशिफलं	”	११ ।
”	मीनराशिफलं	”	१२ ।

(१७५२) सौभाग्यतरङ्गिणी . By सुकुन्द . 16×4 inches . Folia, 30.

Lines, 7 on a page. Extent, 980 ślokaś . Character, Newāri . Date, (?) .

Appearance, fresh . Prose and verse . Generally correct .

Beginning.

ॐ नमः श्रीमहात्रिपुरसुन्दर्य्यै ।

प्रणम्य चिन्मयीं शक्तिं श्रीमत्-त्रिपुरसुन्दरीम् ।

तोषाय तनुते तस्याः श्रीसौभाग्यतरङ्गिणीम् ॥

इह खलु सर्वेषां जन्तूनां सुखं मे भूयात् दुःखं मे माभूदिति सुखो-
पादित्साहुःखजिहासे भवतः आत्यन्तिकदुःखनिवृत्तिसुखावाप्ती च

ब्रह्मज्ञानमन्तरेण न भवतः । . . . . । ब्रह्मज्ञानश्च
शक्तिभक्तिसन्तरेण न भवतीति श्रूयते पुराणेषु । तत्र मार्कण्डेयपुराणे;-
स्तुता संपूजिता पुष्पैर्धूपगन्धादिभिस्तथा ।
ददाति वित्तं पुत्रांश्च सति धर्मे तथा शुभां ॥
इत्यादि ।

End. ततश्च निर्माल्यमाघ्राय त्रिपुरचण्डिकायै नमः इत्यैशान्यां क्षिपेत् ।
ततो भगवतीप्रसादं तद्-भक्तेभ्यो दत्त्वा स्वयमपि प्राप्नोति ॥
इति ।

Colophon. इति श्रीसुकुन्दविरचितायां सौभाग्यतरङ्गिण्यां चतुर्थी लहरी ॥

(१४७२) सौभाग्यतरङ्गाकरः. By विद्यानन्दनाथ. 10×5 inches.
Folia, 389. Lines, 9 on a page. Extent, 3732 ślokaś. Character, Nāgara.
Date, Śaṃvat 1952. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally
correct.

Beginning.

ॐ नमो भगवते ।

प्रारम्भे भरणी भङ्गे यन्मन्दानन्दविन्दवः ।
कारणानि प्रपञ्चयन्ति वन्दे वारणाननम् ॥
सच्चिदानन्दनाथोऽङ्घ्रिसरोरुहयुगं भजे ।
यत् कटाचरुणोत्तलीपात् शिवोऽहं पञ्चकृत्यकृत् ॥
प्रकाशरूपप्रथमे प्रयागेऽमृतकपिणी ।
प्रतिप्रयागे तामन्तः पदव्यां चित्कलां भजे ॥ (?)
पालोका सर्वतन्वाणि यामलाङ्गीन्यशेषतः ।
ज्ञात्वा गुरुमुखात् तेषां रहस्यार्थांश्च तत्त्वतः ॥
सच्चिदानन्दनाथाङ्घ्रिसरोरुहयघटपदः ।
अविद्यानन्दनाथोऽहं वीतरागो विभक्तधीः ॥
विचरन् मेदिनीमितां विद्वद्भिर्विमलात्मभिः ।
प्रयागे प्रार्थितः प्रीत्यै तेषां लोकहिताय च ॥
पञ्चकोट + योगाद्यत्तन्मन्त्रमणिचङ्कुलम् । (?)
बसन्तसोमिनीचक्रप्रयागतिलकोक्त्वसम् ॥

नित्यामखलपूर्णेन्दुज्योत्स्नाजालविन्दुम्भितम् ।
नवचक्रमहाद्वीपं न्यासजालतरङ्गकम् ॥
श्रीनाथपादुकापोतं चतुर्वर्गफलामृतम् ।
प्रकाशयामि सौभाग्ये रत्नाकरमिति स्फुटम् ॥ इत्यादि ॥

End.

इत्यन्त्येष्टिविधिः ।

इति गदितमशेषं त्रैपुरं ब्रह्मविद्या-
यजनजपहुतानां शास्त्रदृष्टं विधानम् ।
गुरुचरणसरोजाराधमालभ्यमेत्य
पशुषु परमगोप्यं ईरितं सिद्धसङ्घैः ॥
यथा पित्रोर्मुदे भूयादस्त्रिष्टमपि भाषितम् ।
बालस्य सहतामेतत् तथापि भाषितं मम ॥
त्यक्त्वा कुलं कुलबधू पुरमध्यतः श्या
गत्वा कुलं मधु निपीय यन्मिषतं या ।
मत्ता परं पुरुषमेत्य तदीयसङ्गात्
तुष्टा पुनः स्वकुलमेत पुनातु सा माम् ॥

Colophon.

इति-श्रीविद्यानन्दनाथेन शिवयोः प्रियसूनुना ।
कृतसौभाग्यरत्नाकरे षट्त्रिंशो(ध्रु)त् तरङ्गकः ॥
इति श्रीसच्चिदानन्दनाथ-चरणारविन्दद्वन्द्वान्तेवासिना श्रीश्रीविद्यानन्द-
नाथेन कृते सौभाग्यरत्नाकरे षट्त्रिंशत्तरङ्गः । समाप्तम् ।
इति सन्वत् १९५२ सालमिति । आश्विन कृष्ण ८ रोज ५ तद्विने
सम्प्लानम् । शुभम् ।

(७६३) हस्तमुक्तावली . By शुभङ्कर . 1 x 3 inches. Folia, 42.
Lines, 7 on a page. Extent, 955 çlokas. Character, Bengali. Date, (?).
Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमस्तस्यै ।

गौरि त्वं किमु वेत्सि हस्तकरसं को वेत्ति नो यद्यहं
चेदेवं भय तर्हि किं हृदि न नृत्तानो च पद्मो स्तनो ।

भूयोऽन्यं वद कर्त्तरीमुखयुगालेखेन किं व्यादिति
स्मेरानम्रमुखीं हसन् गिरिसुतां चुम्बन् मृङ्गः पानु वः ॥
धीरक्तो गुणसिन्धुदुर्द्धरदरोद्गाढावगाढस्फुर-
ज्ज्योतिर्नाटककामशास्त्रविलसत्सङ्गीतविद्याधरः ।
काव्याम्भोधिकलानिधिर्विमलतासङ्गीतमुक्तावलीम्
सम्मोदाय शुभङ्करो वितनुते श्रीहस्तमुक्तावलीम्
सद्वर्णोत्तलरूपिणी गुणयुता पात्राणि चित्रायिता
नानाभावरसेरिता रतिकरी सीमन्तिनीरागजा ।
रन्मीलन्मृदुचासन्नन्धरचनालङ्कारकेलिस्थली
कण्ठाश्लेषमियं तनोतु सुधिषां श्रीहस्तमुक्तावली ॥
यदि च वै सुचिरादभिलिख्यते निचिह्नहस्तक एष कलारसः ।
ननु तदा रषिकाः शशिसन्निभाप्रभिरमन्तु शुभङ्करभारतीम् ॥
अनुष्टुप्कन्दसां बन्धः सन्धेयो हुतबोधकृत् ।
हस्तकस्यास्य विषयस्थानयोजनस्य च ॥
हस्तकन्तु पताकादि विषया भवनादिकम् ।
अनयोर्लक्षणं यत्तु वाच्यं चिह्नं तदेतयोः ॥ इत्यादि ।
यो यत्राभिनयो योग्यः सोऽनुक्तोऽपि नियुज्यते ।
नृत्यं कराराणां शुद्धानां प्रयोगात् तत् फलं भवेत् ॥
उक्तं स्वयं तच्छायैव लिखितं तन्निरूप्यते ।
नर्तकानो भवेत्सद्यो निर्दिष्टता सततोत्थला ॥
गीतिर्दिगन्तविप्रान्ता पुत्रपौत्रे - - - ।
सर्वलोकानुरागश्च नृपचित्ते सदा स्थितिः ॥

End.

Colophon.

इति शुभङ्करविरचिता हस्तमुक्तावली समाप्ता ।

समाप्तश्चायं ग्रन्थः ॥

विषयः ।

पताक, हंसास्य, कर्त्तरीमुख, प्रायोमुख, स्थलपद्मक, त्रिपताक, मुष्टिक,
शिखर, अर्द्धचन्द्र, सर्पशिरा, सूचास्य, खटकामुख, अराल, शुकतुण्ड,
संश्रंशना-कुल, ऊर्ध्वनाभ, कपित्थ, हंसपक्ष, ताम्रचूड़, चतुर, मुकुल,
असर, कदम्ब, कृष्णसार, घोनिक, सिंहास्य, तन्वीमुख, गजदन्त,

कापोत, स्वस्तिक, मकर, पुष्पपुट, केशवन्ध, लता, वक्षोमण्डली, पार्श्वमण्डली, ऊर्ध्वमण्डली, करिहस्त, पद्मकोष, प्रभृतिभिः प्रकारैर्न-
र्त्तनस्य प्रकारभेदकथनम् ॥

(१२८२) हस्तमुक्तावलीसारसमुद्धृतिका. By घनश्याम. 12×3 inches. Folia, 263. Lines, 6 on a page. Extent, 4,950 çlokas. Character, Newārī. Date, Newār Era, 795. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Beginning.

ॐ नमस्तस्यै ।

यं देवं श्रुतिनासिकाविरहितं ब्रह्मादयो देवता
ध्यायन्ति प्रतिवासरं न च पुनः संयाति नत्रातिथिम् ।
केशोरं समुपास्य नन्दमृद्विणीगेहेषु तिष्ठन् सदा
— — — नववल्लरीचरणयो मूर्ध्नि पतन् पालु वः ॥
सूर्यान्वये सूर्यइवाविराचीन् श्रीमान् जगज्ज्योतिरिति प्रसिद्धः ।
शास्त्रार्थसङ्गीतकलाविदग्धो नाट्याम्बुधौ श्रीरञ्जनीकरश्च ॥
तस्यात्मजाभूत् खलु पञ्चतीव नाम्ना च रुक्मिण्यतिश्रीलहृद्या ।
सामूयत श्रीमदनन्तमम श्रद्यां यथाजायत वै जयन्तः ॥
सङ्गीतकाव्यामृतागलीभी केलौकलाकौशलचित्रसेनः ।
श्रीमाननन्तः सुतमोदनाय मुक्तावलीसारसमुद्धृतिस्य ॥ (?)
श्रीमाननन्तः नियोगकेन मुक्तावलीसारसमुद्धृतिस्य ।
ज्ञानाभनं श्रीभरतादिकस्य शुभङ्करस्यापि करोमि यत्रात् ॥
विद्योविघाताय मङ्गलं कुर्वनाह । मोदाय हर्षाय तनुसे कथं भृतां
हस्तमुक्तावलीं विमलतासङ्गीतमुक्तावलीं कथम्भूतः काव्याम्बोधि-
कलानिधिः पुनः कथम्भूतः गुणसिन्धुदुर्द्धरतरोद्गाढावगाढस्तुरज्ज्योति-
र्नाटककामशास्त्रविलसत्सङ्गीतविद्याधरः पुनः कथम्भूतः धीरक्तः
सुद्धमनुरक्तः । इत्यादि ॥

End.

यः नरः प्रयोगं कुर्यात् यः वा अधीयीत पठति या गतिः वेदविदुषां
वैदिकानां धार्मिकानां यत्ननां यागतिः दानश्रीलानां त्यागश्रीलानां
तां गतिं सन्नत्यक्षः प्राप्नुयात् ॥

Colophon. इति हस्तमुक्तावलीसारसमुद्धृतिकायां श्रीघनश्यामविरचितायां समा-
प्तोऽयं हस्तप्रकरणः ।
श्रीरस्तु । बाखनन्दपर्वतवर्षे - - ॥ नेपाल सम्वत् १९५५ । - - ॥
विषयः । हस्तमुक्तावल्या व्याख्यानम् ।

(३) १०६ । होरापद्धतिकल्पवल्ली (सटीका) . By, विट्ठल . 10 x 4 inches.
Folia, 11. Lines, 18 on a page. Extent, 742 ślokas. Character, Nāgara.
Date, (?). Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Beginning. गौरीञ्च गौरीपतिमादरेण गौरीसुतञ्च प्राणिधाय वित्ते ।
तोषाय होराविदुषां करोति श्रोविट्ठलः पद्धतिकल्पवल्लीम् ॥
नानायन्त्रैर्जन्मकालं विदित्वा तत्कालीनान् स्पष्टखेटांश्च कृत्वा ।
लग्नं कार्यं खोदयैस्तत्र रौत्या तद्व्युत्कं कामिनीमन्दिरं स्यात् ॥
इत्यादि ।

टीकायाः B. अश्वजकुलं विकसति . यद्युपासनाद् विदुषा ।
दिनकर . . वन्देहं तं देवं तिमिरनाशकम् ॥
(स्पष्टं) विद्याकाशमूत्रेण सद्व्योतिर्विदा विदा ।
पद्धतेः कल्पवल्लीश्च प्रतानं क्रियते मृदु ॥
ग्रन्थादौ विष्टाचारप्राप्तं विद्मध्वंसफलकं मङ्गलमाचरति । गौरी-
मिति ॥ इत्यादि ।

End. कृष्णविगोत्रे सुतरां पवित्रे पवित्रकर्माजनि . . शर्मा ॥
सत्सूनुना विट्ठलदौक्षितेन चक्रे लघुः पद्धतिकल्पवल्लीम् ॥

टीकायाः । E. शरीरभाजां प्राणिनां श्चुभाशुभं भाव्यमिति । श्रीनारायणाय नमः ॥
इति श्री । होरापथे हौरिकपान्यवृन्द-
अमच्छिदे विट्ठलरोपितायाम् ।
समुल्लसत्-पद्धतिकल्पवल्लीयां
दशाद्यभाट्यं कुसुमं समाप्तम् ॥

DR.RUPNATHJI(DR.RUPAK NATH)

INDEX I.

TITLES OF MSS.

अ ।

नामानि ।	पत्राङ्कानि ।	विष्टानां विवरणपत्राङ्कानि च ।
१ । अगस्त्यत्रतविधानम् (भ ।)	५२	
२ । अनन्तत्रतविधानम् (ज ।)	५२	
३ । अनन्तत्रतविधिः (ज ।) ...	४६	
४ । अनन्तत्रतानुष्ठानम् (ख ।)	५१	
५ । अनन्तत्रतोद्घ्यापनविधिः (ङ ।)	५३	
६ । अनर्घ्यराघवनाटकम् (ठ । ज ।)	७४, ७९	
७ । अनुमानखण्डटीका (ज ।)	...	...
८ । अनुस्यूतित्तवः (ग ।) ...	६६	
९ । अभिसमयालङ्कारः (क ।)	८८	
१० । अमरकोशः (क, ख । ग, क । ङ ।	१६, २३, ५०, ५६, ६६,	
ढ । घ । ठ । ड, ट । ज ।)	७१, ७५, ७७	
११ । अमरकोशटिप्पणी (घ ।) ...	६०	
१२ । अमरकोशटीका (क । ख । ख ।)	२३	
१३ । अमृतेश्वरतन्त्रम् (ख ।) ...	११	... .. १२५
१४ । अमृतेश्वरदेवस्य नित्यपूजाविधिः (ज ।)	४६	
१५ । अमृतोदघनाटकम्	...	... .. १४७
१६ । अरिष्टत्रवनीतव्याख्या	...	... .. १४८
१७ । अश्वमेधनाटकम्	...	... .. १४९
१८ । अश्ववैद्यकम्	...	... .. १५१
१९ । अश्वायुर्वेदः	...	... .. १५१
२० । अष्टसाहस्रिका (ख ।) ...	८८	
२१ । अष्टसाहस्रिकाप्रज्ञापारमिता (ग ।)	८६	

आ ।

नामानि ।	पत्राङ्कानि ।	विष्टानां विवरणपत्राङ्कानि च ।
२२ । आख्यातकोषः (क ।) ...	३८	
२३ । आख्यातप्रकरणम् (उ ।) ...	५६	
२४ । आचारदीपकम् ...	...	१५३

इ ।

२५ । इन्द्राक्षीस्तवः (भ ।) ...	८३
२६ । इष्टिसूत्रम् (ग ।) ...	७०

उ ।

२७ । उत्तररामचरितनाटकम् (ख । च ।)	१२, ६६
२८ । उपयोगक्रमः (क ।) ...	८५
२९ । उपाकर्ममन्त्राणि (ख ।) ...	५५
३० । उपाकर्मविधिः (च ।) ...	५६
३१ । उपाकर्मस्नानविधिः (क ।)	६३
३२ । उद्यमभेदः (उ ।) ...	३१, ६०

ए ।

३३ । एकादशाद्यधिकरणम् ...	३०
३४ । एकादशीमाहात्म्यम् (ज ।)	७०
३५ । एकादशीप्रतिमाहात्म्यम् (ज ।)	३०, ४४
३६ । एकादशीप्रतिविधानम् (क ।)	७०
३७ । एकादश्युत्पत्तिः (भ ।) ...	७१

क ।

३८ । कतिपयकौडचित्राणि ...	१२			
३९ । कर्पूरमञ्जरीनाटिका (ग ।)	४५			
४० । कर्पूरस्तोत्रम् (उ ।) ...	५४			
४१ । कर्मक्रियाकाण्डः (च ।) ...	४९	...	...	९५
४२ । काकचण्डेश्वरीमतम् ...	...	...	...	१५५

नामानि ।	पत्राङ्कानि ।	वित्तानां विवरणपत्राङ्कानि च ।
४३ । कारवायनश्राद्धविधिः (घ ।)	४५	
४४ । कातन्त्रविस्तरः	...	१५८
४५ । कादिमतम् (ख ।)	३८	
४६ । कामकला (च ।)	८२	
४७ । कामन्दकौयनीतिसारः ...	६१	
४८ । कारगड्यूहः (ख ।)	८६	
४९ । कार्त्तिकमाहात्म्यम् (ड ।)	६, ३२	
५० । कालज्ञानम् (च ।)	८०	
५१ । कालभैरवस्तोत्रम् (छ ।)	५२	
५२ । कालमाधवकारिकाव्याख्यानम्	...	१६०
५३ । कालिकाकुलसर्व्वखे कालिका- स्तोत्रम् । (ट ।)	५२	
५४ । कालीकुलार्णवतन्त्रम्	...	१६०
५५ । कालीतत्वम् (आचारप्रतिपदतत्वम्)	...	१६१
५६ । कालीतत्वम् (प्रायश्चित्तविधिः)	...	१६२
५७ । कालोत्तरम् (च ।)	८०	
५८ । कालोत्तरतन्त्रम् (अ । क । छ । च ।)	६, ८, ९, ३०, ७३	९६
५९ । काव्यप्रकाशः (ज ।)	६७	
६० । काव्यादर्शः (ख ।)	७४	
६१ । काशिककवितिः	१६	
६२ । किरणावलीटीका (ठ ।)	५०	
६३ । किरातार्जुनीयकाव्यम् (ग)	१३	
६४ । कौचकबधकाव्यम् (ठ ।)	७५	
६५ । कौर्त्तिपताका (ज ।)	३३	९७
६६ । कुञ्जिकामतम् (घ । क । द ।)	३४, ५५, ५७	९८, ९९
६७ । कुञ्जिकामतोत्तरम् (ख ।)	७	
६८ । कुमारसम्भवम्	१२	

नामानि ।	पत्राङ्कानि ।	विष्टतामां विवरणपत्राङ्कानि च ।
६६ । कुलसारसङ्ग्रहः	...	१६२
७० । कुलालिकासुयान्तर्गत-कुञ्जिकामतम् (क । ध ।)	११, ५४	
७१ । कुलालिकासुयये श्रीकुञ्जिकामतम् (ड ।)	८	
७२ । कुलालिकासुयये घटसाहसिका (ग ।)	११	
७३ । कुशखण्डिकाकर्मविधिः (ण ।)	५६	
७४ । कुशोपदेशटीका (च ।) ...	८५	
७५ । कुसुमाञ्जलिप्रकाशः (थ ।)	८४	
७६ । कूर्मपुराणम् (क ।) ...	२४	
७७ । ह्यत्यकल्पतरुः (ट ।) ...	६९	
७८ । ह्यद्वायम् (ड ।) ...	८८	
७९ । कौमारीपूजा (ङ ।) ...	४६	
८० । कौशल्यकुसुमावली (ख ।)	१९	१०१
८१ । क्रियाकल्पतरौ क्रियाकाण्डः (क ।)	१४	
	ख ।	
८२ । खण्डखाद्यकम्	८६	
८३ । खण्डखाद्यटीका (क । ध ।)	२६, ८६ ...	१०२
८४ । खण्डनखण्डखाद्यम् (ड ।) ...	३५	
	ग ।	
८५ । गजेन्द्रमोक्षस्तवराजः (ख ।)	१८	
८६ । गणकमण्डनम्	...	१६३
८७ । गणधामविधिः (घ ।) ...	३५	
८८ । गायनलोचनम्	...	१६४
८९ । गीतगोविन्दम् (क ।) ...	१६	
९० । गीतदिगम्बरनाटकम् (क ।)	१३	१०३
९१ । गीतपञ्चाशिका	१६	

नामानि ।

पत्राङ्कानि । विद्यतानां विवरणपत्राङ्कानि च ।

६२ ।	गीतमाला (ग ।)	...	७४				
६३ ।	गुप्ताक्षरलिखितानि षोडशपत्राणि (क)	...	८५				
६४ ।	गुरुपंक्तिपूजाविधिः (ज ।)	...	५०				
६५ ।	गृह्यसिद्धिशास्त्रम् (ट ।)	...	८७				
६६ ।	गृह्यपद्धतिः (त ।)	...	५६				
६७ ।	गृह्यपरिशिष्टम् (न ।)	...	५८				
६८ ।	गृह्योक्तविधिः (ढ ।)	...	३३				
६९ ।	गोपालध्यानराजः (घ ।)	...	६१				
१०० ।	गोजोद्देशः	...	...	...	...	...	१६५
१०१ ।	गोविन्दतत्त्वनिर्णयः (क ।)	...	१७				
१०२ ।	गौरीदिगम्बरनाटकम् (छ ।)	...	१२				
१०३ ।	ग्रहदर्पणः	...	...	...	...	...	१६६
१०४ ।	ग्रहप्रकाशः	...	...	...	...	...	१६७
घ ।							
१०५ ।	चतुरङ्गतरङ्गिणी	...	...	...	...	...	१६८
१०६ ।	चतुर्थीविधिः (ग ।)	...	८०				
१०७ ।	चमत्कारचिन्तामणिः	...	...	...	...	...	१६९
१०८ ।	चरकसंहिता (न ।)	...	८६				
१०९ ।	चाणक्यसूक्तः (ग ।)	...	६०				
११० ।	चान्द्रव्याकरणम् (घ । क, ग । क ।)	...	३१, ६९, ७२, ७५				
१११ ।	चिकित्साभूतम्	...	...	...	...	...	१७०
११२ ।	चिञ्चिनीमतसारसमुच्चयः	...	...	...	...	...	१७३
११३ ।	चौरपञ्चाशिका (घ ।)	...	३८				
छ ।							
११४ ।	छत्रयोगोद्भूतदोषप्रान्तिविधिः	...	...	...	...	...	१७४
११५ ।	छन्दःशास्त्रम् (ग ।)	...	१९				

ज ।

नामानि ।

पत्राङ्कानि । विद्यतानां विवरणपत्राङ्कानि च ।

११६ ।	जयद्रथयामलम्	१७५
११७ ।	जयाक्षरसंहिता	१
११८ ।	जयाख्यसंहिता (क । च ।)	७६, ७७
११९ ।	जातकपद्धतिव्याख्यानम्	१७८
१२० ।	जातकार्णवः	१७९
१२१ ।	जातकमाला (घ ।)	८९
१२२ ।	जीमूतवाहनावदानम् (ज ।)	५६
१२३ ।	जैमिनिस्मृत्याख्या	१७९
१२४ ।	ज्ञानकारिका (ख ।)	७९
१२५ ।	ज्ञानतिलकम्	१८०
१२६ ।	ज्ञानलक्ष्मी (क । च ।)	७६, ७७
१२७ ।	ज्योतिःशास्त्रम् (च ।)	२०
१२८ ।	ज्योतिषानन्दस्तवः (ङ ।)	७२

भा ।

१२९ ।	भाङ्गारकरवीरतन्त्रम्	१८१
-------	-----------------------------	-----

ट ।

१३० ।	टोडरानन्द	{ १८१ १८२
-------	------------------	--------------

त ।

१३१ ।	तत्त्वचिन्तामणिः (अनुमानखण्डः) (ख ।)	४५
१३२ ।	तत्त्वचिन्तामण्यालोकः (ख ।)	१६
१३३ ।	तत्त्वचिन्तामण्यालोकटीका (घ ।)	३७
१३४ ।	तत्त्वसारः (क ।)	७९
१३५ ।	तन्त्राख्यानकथा (ज । क ।)	६४, ७४
१३६ ।	तात्पर्यपरिशुद्धिः (ज । ड । क ।)	३१, ४५, ४७

नामानि ।

पत्राङ्कानि । विद्यमानां विवरणपत्राङ्कानि च ।

१३७ । तारारहस्यवृत्तिका (भ ।)	३१				
१३८ । तिङ्भेदः (क ।)	८३, ९०				
१३९ । तिथ्यादिनिर्णयः	...	...	...	...	१८४
१४० । त्रिपुरसुन्दरीप्रातस्तोत्रम् (ख ।)	५४				
१४१ । त्रिपुराकवचम् (घ ।) ...	५४				
१४२ । त्रिपुराजपद्मोमविधिः (ङ ।)	८६				
१४३ । त्रिपुरास्तवः (ग ।) ...	५४				
१४४ । त्रिपुरास्नानादिनित्यकर्मविधिः (च ।) ७४					
२४५ । त्वरितास्तोत्रम् (क ।) ...	८				

द ।

१४६ । दशकर्म (क ।) ...	३८				
१४७ । दशकर्मपद्धतिः (क । ग । घ । ङ ।)	३१, ६५, ७५, ८७				
१४८ । दशकर्मविधिः (घ ।) ...	८०				
१४९ । दशक्रियाविधिः (ख । क ।)	३२, ४८				
१५० । दशरूपकालङ्कारः (क ।) ...	१२				
१५१ । दानधर्मः (ख ।) ...	४८				
१५२ । दानप्रदीपः	...	...	...	...	१८५
१५३ । दानवाक्यसमुच्चयः (क ।) ...	७४	...	...	...	१०५
१५४ । दानवाक्यसूत्रो (ग । ख ।)	२५, ४५				
१५५ । दिव्यविदानम् (क ।) ...	८९				
१५६ । दीक्षाविधिः (घ ।) ...	१९				
१५७ । दुर्गार्घनकल्पतरुः	...	...	...	...	१८७
१५८ । दुर्घटवृत्तिः (ग ।) ...	१७	...	...	...	१०५
१५९ । देवामृतपञ्चरात्रम् (ग ।) ...	३४	...	...	...	१०६
१६० । देविकासाधनम् (क ।) ...	७				
१६१ । देवीकवचम् (ग ।) ...	५५				

नामानि ।

पनाङ्गानि । विद्यतानां विवरणपनाङ्गानि च ।

१६२ । देवीमाहात्म्यम् (ख । भ । द । ज, १३, ३३, ५४, ५५, ५६,
घ । भ । ड । ग, ड । च । ठ । क, ६१, ६३, ६४, ६८, ६९,
क । घ । ट, ड । घ, ज । क । ग ।) ७०, ७४, ७५, ८१, ८२

१६३ । देवीमाहात्म्यटीका (दुर्गासन्देहभेदिका-
नाम्नी ।) (ट ।) ... ५१

१६४ । इत्यकिरणायली (ग ।) ... ३५

१६५ । द्वैतनिर्णयः (छ । क ।) ... ८६, ९०

ध ।

१६६ । धनञ्जयनिघण्टुः १८८

१६७ । धनुर्वेदः १९०

१६८ । धनुर्वेदप्रकरणम् १९१

१६९ । धर्मतत्त्वप्रकाशः १९२

१७० । धर्मपुत्रिका (घ ।) ... ९२

१७१ । धर्मसारः १९३

१७२ । धातुज्ञानम् (ड ।) ... ८५

१७३ । धातुपठः (च । ग ।) ... ३४, ८४

१७४ । धूर्त्तसमागमनाटकम् (च ।) ६६

न ।

१७५ । नक्षत्रसारयली १९४

१७६ । नयतन्त्रालोकः (घ ।) ... ४९

१७७ । नयरत्नाकरः १९३

१७८ । नरपतित्रयचर्या (ड ।) ... ६९

१७९ । नरपतित्रयचर्याटीका ... ४१ ... .. १०७

१८० । नल्लचरितटीका ९१

१८१ । नवरत्नम् १९५

१८२ । नागरकसर्वस्वम् (च) ... ८६ ... .. १०९

क्रमांकः ।	नामानि ।	पत्राङ्कानि ।	विद्यमानां विवरणपत्राङ्कानि च ।
१८३ ।	नागरकसर्वस्वटीका ...	...	१९६
१८४ ।	नागानन्दनाटकम् (ज ।) ...	७३	
१८५ ।	नाट्यशास्त्रम् ...	...	१९६
१८६ ।	नाडीपरीक्षा ...	...	१९८
१८७ ।	नारदीयधर्मशास्त्रम् (ज ।)	४४	
१८८ ।	नारसिंहपुराणम् (ज ।) ...	२६	
१८९ ।	नित्यनैमित्तिकविधिः (घ ।)	१८	
१९० ।	नित्यातन्त्रम् (ग ।) ...	८	
१९१ ।	नित्याह्निकतिसकम् (क । ण ।)	४५, ४६	१११
१९२ ।	निदानम् (च ।) ...	७	
१९३ ।	निर्यायार्कः ...	...	१९६
१९४ ।	निश्चासतत्त्वसंहिता ...	१०	१३७
१९५ ।	निश्चासाख्यमहातन्त्रम् ...	११	
१९६ ।	निष्पन्नयोगावली (क ।) ...	३४	
१९७ ।	नीलकण्ठसंग्रहः ...	...	२००
१९८ ।	नीलकण्ठस्तवः (ड ।) ...	४६	
१९९ ।	नृत्येश्वरतन्त्रम् ...	...	२०१
२०० ।	नृसिंहसुन्दरीकवचम् ...	...	२०२
२०१ ।	नैषधचरितम् (ड ।) ...	१२, ८७	
२०२ ।	न्यायकुसुमाञ्जलिः (ग ।) ...	१३	
२०३ ।	न्यायभाष्यम् (वात्स्यायनीयम्)(ख ।)	२२	
२०४ ।	न्यायरत्नाकरः (क ।) ...	३०	११३
२०५ ।	न्यायवार्त्तिकतात्पर्यटीका (ख । ड ।)	४८, ४९	

प ।

२०६ ।	पञ्चतन्त्रम् ...	६	
२०७ ।	पञ्चपत्राणि (उ ।) ...	८२	
२०८ ।	पञ्चरत्ना (ज । च ।) ...	६, २१, ३६	

नामानि ।	पत्राङ्कानि । विद्यमानां विवरणपत्राङ्कानि च ।
२०६ । पदसूर्य्याकारणम् (घ ।) ...	१३ ... .. ११४
२१० । पद्यसमुच्चयः	... .. २०२
२११ । पराशरस्मृतिः (प ।) ...	५६ ... ..
२१२ । पशुपतिपुराणम्	... .. २०३
२१३ । पाण्डवविजयः (ख ।) ...	१६ ... .. ११५
२१४ । पातसारणीटीका	... .. २०५
२१५ । पारमेश्वरीमततन्त्रम् (घ ।)	८५
२१६ । पार्वणाश्राद्धविधिः (छ ।) ...	२०
२१७ । पीठपूजाविधिः	१७
२१८ । पुरस्वरणचन्द्रिका (ट ।) ...	५१
२१९ । पुरस्चर्याखंभः	... .. २०५
२२० । पुरुषपरीक्षा (त ।)	४७
२२१ । पुरुषसूक्तम् (घ ।)	४२
२२२ । पुष्पचिन्तामणिः	... .. २०७
२२३ । पूजाविधिः (ग ।)	३६
२२४ । पूर्वोन्नायतन्त्रम्	... .. २०८
२२५ । पौर्णमासीव्रतकथा (ड ।) ...	२६
२२६ । प्रक्रियाकौमुदी (ज ।)	३१
२२७ । प्रतिष्ठातन्त्रम् (घ । ख ।) ...	६५, ६६
२२८ । प्रतिष्ठातन्त्रम् (क । ठ ।) ...	२, ४५, ६२ ... .. ११६
२२९ । प्रतिष्ठापद्धतिः (झ ।)	७७
२३० । प्रतिष्ठासारसङ्ग्रहः (ठ ।)	७८
२३१ । प्रपञ्चसारतन्त्रम् (ट ।)	७६ ... .. ११७
२३२ । प्रबोधचन्द्रोदयनाटकम् (ङ ।)	६४
२३३ । प्रबोधचन्द्रोदयनाटकटीका (ङ ।)	३३ ... .. ११८
२३४ । प्रधस्तिरत्नम्	... .. २०६
२३५ । प्रश्नोत्तररत्नमालिका (ग ।)	३८

नामानि ।

पञ्चाङ्गानि । विष्टतानां विवरणपञ्चाङ्गानि च ।

२३६ ।	प्रज्ञोत्तरावली	२१०
२३७ ।	प्रसन्नसाहित्यरत्नाकरः	२११
२३८ ।	प्रस्तावरत्नाकरः	२१२
२३९ ।	प्रज्ञादघरित्रम् (ग ।) ...	६१
२४० ।	प्रायश्चित्तशौचाचारविधिः	२१४
२४१ ।	प्रायश्चित्तसमुच्चयः	२१५
२४२ ।	प्रासाददीपिकामन्त्रटिप्पणम्	२१६
२४३ ।	प्रेतमञ्जरौ	२१८

ब ।

२४४ ।	बृहन्नारदीयपुराणम् (ख । क । घ ।) २४, २५, २६	
२४५ ।	बोधिचर्यावतारः (भ ।) ...	२१
२४६ ।	बोधिचर्यावतारटिप्पणी (च ।)	२१
२४७ ।	बौद्धाधिकारव्याख्या (क ।)	६१
२४८ ।	ब्रह्मपुराणम् (ट । ज ।) ...	८३, ८५
२४९ ।	ब्राह्मणार्थप्रकाशः	२१८

भ ।

२५० ।	भक्तविजयकाण्डम्	२२९
२५१ ।	भट्टोत्पलरत्नमालाटीका	२२९
२५२ ।	भरतनामदीपकनादशास्त्रम्	२३१
२५३ ।	भगवद्गीता (क । ख । ख । ख । ज । ख ।)	१९, ३८, ३९, ६१, ६२, ७५
२५४ ।	भागवतम् (क । ग ।) ...	१३, १९, २५, २८, ३२
१५५ ।	भागवतटीका (ख ।) ...	९१
१५६ ।	भागवतदशमस्कन्धः (क ।)	३४
२५७ ।	भागवतदशमस्कन्धटीका ...	२८
२५८ ।	भाषावृत्तिः (ज । भ । ज ।)	१४, ६७, ८१

नामानि ।	पत्राङ्कानि ।	विद्यमानां विवरणपत्राङ्कानि च ।
२५६ । भैरवानन्दनाटकम् (ख ।) ...	३४	११६
२६० । भैरवार्चनम् (ठ ।) ...	८७	
२६१ । भोजदेवसङ्ग्रहः (घ । ग । ङ । ख । ज ।) ...	८, १८, ३४, ४२, ८६	१२०
म ।		
२६२ । मञ्जुश्रीसाधनम् (त ।) ...	५३	१२१
२६३ । मतङ्गपरमेश्वरतन्त्रम् ...	...	२१६
२६४ । मतसारः ...	...	२२२
२६५ । मदनरत्नप्रदीपे प्रायश्चित्तोद्योतः ...	...	२२३
२६६ । मनोरमाकुचमर्दनम् ...	...	२२४
२६७ । मन्त्रोद्धारः (ङ ।) ...	७७	
२६८ । मञ्जानभैरवतन्त्रम् ...	...	२२४
२६९ । मञ्जानभैरवम् (ग ।) ...	२२	
२७० । मयसङ्ग्रहः (ख ।) ...	६६	
२७१ । मयूरचित्रम् (ङ, क ।) ...	३६	
२७२ । महादाननिर्यायः (ङ ।) ...	३६	१२२
२७३ । महापुरुषस्तवः (क ।) ...	५१	
२७४ । महाभारतम् (च । ज । ङ । ग ।) ...	२५, २६, ३३, ५४, ७२, ८१, ८८	
२७५ । महाभारतस्यादिविराटपर्वटीका (ख) २६		
२७६ । महामायाष्टकम् (भ्र ।) ...	८७	
२७७ । महामायास्तवः (ज । ज ।) ...	७८, ८३	
२७८ । महालक्ष्मीमतभट्टारकः (द ।) ...	४७	१२३
२७९ । महालक्ष्मीमाहात्म्यम् (क ।) ...	५४	
२८० । महालक्ष्मीमाहात्म्यव्रतव्याख्यान- समुच्चयः (च । ङ ।) ...	५२, ८४	

नामानि ।

पत्राङ्गानि । विद्वानां विवरणपत्राङ्गानि च ।

२८१ । महालक्ष्मीव्रतम् (भ, ज ।)	४६				
२८२ । महालक्ष्मीव्रतकथा (त ।) ...	८४				
२८३ । महालक्ष्मीव्रतमाहात्म्यव्याख्यानम् (घ)	२६				
२८४ । महिम्नः स्तोत्रम् ...	...	...	...	...	२२७
२८५ । माधवानलकथा (थ ।) ...	४७				
२८६ । मानवधर्मशास्त्रम् (क ।) ...	६०				
२८७ । मानवन्यायशास्त्रम् (च ।)	४३				
२८८ । मालतीमाधवनाटकम् (ट । क ।)	५६, ७४				
२८९ । मालिनीस्तुतिः (ग ।) ...	७५				
२९० । मालिनीस्तोत्रम् (घ ।) ...	८५				
२९१ । मुद्राप्रकाशः (ङ ।) ...	८३				
२९२ । मुद्राराक्षसनाटकम् (ञ ।)	८८				
२९३ । मृत्युञ्जयस्तवः (घ ।) ...	६३				
२९४ । { मृत्युजिदमृतौषविधानम् (वा मृत्युजिदमृतौषतन्त्रम् (ख ।)	११	...	...	...	१२५
२९५ । मेघदूतम् (ट । ठ ।) ...	३१, ५६				
२९६ । मेघदूतटीका (ट । ठ ।) ...	७८				
२९७ । मेदिनीकोषः (ड ।) ...	७९				
२९८ । मैथिलब्राह्मणानां कुलपञ्जी (ङ ।)	४४				
२९९ । मैथिलब्राह्मणानां वंशावली (ख ।)	८				
३०० । मोक्षसापानटीका	...	...	...	...	२२८

य ।

३०१ । यदुवंशकाव्यम् ...	...	...	...	...	२३२
३०२ । यवनजातकम् (क ।) ...	...	४०			
३०३ । युद्धजर्यावः (ङ ।) ...	...	१, ८१			
३०४ । योगगुह्यम् (ङ ।) ...	...	८			
३०५ । योगपीठः (घ ।) ...	...	५९			

नामानि ।	पत्राङ्कानि ।	विषयानां विवरणपत्राङ्कानि च ।
३०६ । योगमञ्जरी	...	...
३०७ । योगधात्रा	...	...
३०८ । योगरत्नसङ्गहः (ख ।)	...	३५
३०९ । योगसारः	...	...
३१० । योगिनीविजयस्तवराजः	...	...
	र ।	...

३११ । रघुवंशम् (क ।)	...	२१	...	...
३१२ । रघुवंशटीका (ग ।)	...	१२, १४	...	...
३१३ । रत्नकरिङ्गिका (क ।)	...	७७	...	...
३१४ । रत्नकलापः	...	...	...	...
३१५ । रत्नपञ्चकान्तरम्	...	...	...	...
३१६ । रत्नमञ्जरी (क ।)	...	३२	...	...
३१७ । रत्नद्वयः	...	...	...	...
३१८ । रागमाला (क ।)	...	६७	...	...
३१९ । रागानन्द्याम	...	...	...	...
३२० । राजकल्पद्रुमः	...	...	...	...
३२१ । राजविधानसारः	...	...	...	...
३२२ । रामचन्द्रनाम्पठितरशतम् (घ ।)	...	५१	...	...
३२३ । रामायणम् (च, क । ख । क ।	...	२९, ३४, ६२,	...	...
	क । ठ ।)	७१, ८३	...	...
३२४ । रामायणानटकम्	...	...	...	...
३२५ । रामोपाख्यानम् (क ।)	...	७३	...	...
३२६ । रामनाटक्यम् (ख ।)	...	८२	...	...
३२७ । रूपसाधनम् (ख ।)	...	३०	...	...
३२८ । रूपवाताहत्याकारणम् (घ ।)	...	६०	...	...
३२९ । रूपवाकी	...	...	...	...

ल ।

नामानि ।

पत्राङ्कानि । विद्वानां विवरणपत्राङ्कानि च ।

३३० ।	लक्ष्मीचरित्रम् (ज ।)	...	४६				
३३१ ।	लक्ष्म्यवतारस्तोत्रम् (च ।)		४६				
३३२ ।	लङ्कावतारः (भ ।)	...	८५	...	...	...	१४०
३३३ ।	ललिताचर्नचन्द्रिका	...	...	...	...	...	२४८

व ।

३३४ ।	वराहमिहिरसंहिता (ग ।)		२६				
३३५ ।	वश्लिदिलीपसंवादः (ङ । ज ।		५१, ६२, ६४,				
	क । छ । त ।	...	६५, ७२				
३३६ ।	वाक्यसुधाटीका	...	...	...	...	...	२४६
३३७ ।	वागीश्वरीस्तोत्रम् (ज ।)	...	५६				
३३८ ।	वाग्वतीमाहात्म्यप्रशंसा (घ ।)		४५				
३३९ ।	वाजसनेयिनामहोरात्राश्रितधर्म-						
	निबन्धः (ङ ।)	...	४७				
३४० ।	वात्स्यायनन्यायभाष्यम् (ख ।)		२२				
३४१ ।	वामकेश्वरीपूजापद्धतिः (भ ।)		४६				
३४२ ।	वामकेश्वरीमतटीकानम् (ट ।)		७१				
३४३ ।	वामकेश्वरीस्तोत्रान्यासपूजा-						
	विधयः (घ ।)	...	३२				
३४४ ।	वारिष्ठाकाम् (ग ।)	...	७६				
३४५ ।	वारुणपूजा (ख ।)	...	७६				
३४६ ।	वारुणयागविधिः (घ ।)	...	७७				
३४७ ।	वासवदत्ताटीका	...	१५				
३४८ ।	विज्ञानदौपिकाविद्वतिः	...	...	...	...	...	२५०
३४९ ।	विद्यापीठः (घ ।)	...	८८				
३५० ।	विनायकस्तवः (त ।)	...	७६				
३५१ ।	विनायकस्तवराजः (घ ।)	...	७४				

नामानि ।	पत्राङ्कानि ।	विद्यतानां विवरणपत्राङ्कानि च ।
३५२ । विमलावतौ (ड ।)	...	६८
३५३ । विवादचन्द्रः (ट ।)	...	४५
३५४ । विवादनिर्णयः (ख ।)	...	६०
३५५ । विवादरत्नाकरः (क् ।)	...	४६
३५६ । विवाहकर्मसमुच्चयः (ख ।)	...	२६
३५७ । विवाहपद्धतिः (क् ।)	...	३६
३५८ । विवाहादिपद्धतिः (छ ।)	...	८०
३५९ । विविधविद्याविचारचतुरा (ख ।)	...	६५
३६० । विश्वनाथप्रकाशः (ग ।)	...	२४
३६१ । विष्णुजन्मानुकीर्तनम् (ग ।)	...	५१
३६२ । विष्णुधर्मैः (क । ख ।)	...	२९, ३०
३६३ । विष्णुपञ्जरस्तोत्रम् (ट ।)	...	४६
३६४ । विष्णुपुराणम् (च, क् । क ।)	...	२६, २९
३६५ । विष्णुप्रतिष्ठाविधिः (ज ।)	...	५२
३६६ । विष्णुसहस्रनामभाष्यम् (ड ।)	...	७५
३६७ । वीरमित्रोदयः (व्यवहारकाण्डः)	...	...
३६८ । वृषसारसङ्ग्रहः (ग ।)	...	६२
३६९ । वेतालपञ्चविंशतिः (ण ।)	...	७९
३७० । वेदमन्त्राणि (क ।)	...	८४
३७१ । वैदिकमन्त्रसङ्ग्रहः (क । छ । ग, ड । ड । ङ ।)	...	१८, १९, ४२, ५३, ७३
३७२ । वैद्यकग्रन्थः (ग ।)	...	१९
३७३ । वैशाखमाहात्म्यम् (च ।)	...	६१
३७४ । वैष्णवामृतसारोद्धारः	...	६
३७५ । व्रतपद्धतिः (भ ।)	...	७३
३७६ । व्यवहारप्रदीपः	...	...
३७७ । व्याकरणशास्त्रम् (ख ।)	...	७०

श ।

शामानि ।

पत्राङ्कानि । विष्टानां विवरणपत्राङ्कानि च ।

३७८ ।	शक्तिरुद्रम् (घ ।)	...	१८			
३७९ ।	शताधिकाष्टाश्रौतिपत्राणि (क ।)		९०			
३८० ।	शनैश्चरस्तवः (ठ । ग । थ ।)		४६, ४८, ७९			
३८१ ।	शान्तिमन्त्राणि (ख ।)	...	६३			
३८२ ।	शारदातिलकम् (ज । ख । ट ।)		७३, ८४, ८८			
३८३ ।	शारदातिलकटीका	...	१२			
३८४ ।	शारीरकमीमांसाभाष्यम् (ङ ।)		६१			
३८५ ।	शिवकवचम् (च ।)	...	५४			
३८६ ।	शिवधर्मः	...	५५	...	...	१२८
३८७ ।	शिवधर्मसङ्ग्रहः (ख ।)	...	६२			
३८८ ।	शिवधर्मोत्तरम् (क ।)	...	६२			
३८९ ।	शिवपञ्चाक्षरम् (च ।)		१३			
३९० ।	शिवपुराणम्	...	२५			
३९१ ।	शिवरात्रिविधानम् (ज ।)	...	६२			
३९२ ।	शिशुपालबधकाव्यम् (ङ । झ ।)		५६, ७५			
३९३ ।	शिशुपालबधटीका (च ।)		७२			
३९४ ।	शिशुपालबधटीका (निर्णयवृहत्स्यति- नाम्नी)	...	...	...	...	२५४
३९५ ।	शुद्धदीपिका	...	...	...	...	१५५
२९६ ।	शोषधरणासंवादः (ड ।)	...	१३			
२९७ ।	श्रीकापालेश्वरीमीमादेव्याः पूजापद्धतिः (ड ।)	...	७०			
३९८ ।	श्रीकुञ्जिकामतः (कुलालिका- ज्ञाये) (ड ।)	...	८			
३९९ ।	श्रीदत्तपद्धतिः (ग ।)	...	४५	...	...	१२९
४०० ।	श्रीपतिपद्धतिव्याख्यानम् (ड ।)		१८			

नामानि ।	पचाङ्गानि ।	बिष्टानां विवरणपचाङ्गानि च
४०१ । श्रीमतोत्तरम् (ग ।)	...	२२
४०२ । श्रीमतोत्तरतन्त्रम्	...	...
४०३ । श्रीमत्वद्धतिः (ट ।)	...	६७
४०४ । श्रुतबोधः (च ।)	...	३१
४०५ । श्लोकसङ्ग्रहः (ख ।)	...	७४
४०६ । श्लोकसारसङ्ग्रहः ...	...	...

ष ।

४०७ । षट्कारकम् (च ।)	...	३०
४०८ । षट्साहस्रम् (थ ।)	...	५३
४०९ । षट्साहस्रिका (कुलालिकाम्नायान्तर्गता) (पा ।)	...	११

स ।

४१० । संवत्सरप्रदीपः (ख ।)	...	६०
४११ । संहितापाठः (ख । घ । ट ।)	...	१०, २३, ३३
४१२ । सङ्गीतचन्द्रः	...	...
४१३ । सङ्गीतभास्करः ।	...	...
४१४ । सङ्गीतसर्वस्वम् (ज ।)	...	६७
४१५ । सङ्गीतसारसङ्ग्रहः	...	...
४१६ । सङ्गामविधिः	...	...
५१७ । सत्वबाधाप्रशमनम् (ज ।)	...	८३
४१८ । सन्ध्याविधिः (ड ।)	...	४५
४१९ । सप्तमीव्रतकथा (ण ।)	...	८४
४२० । सरोजकलिका (ठ ।)	...	३३
४२१ । सर्वज्ञानोत्तरतन्त्रम् (ख ।)	...	८५
४२२ । सहृदयहृदयावलोकः	...	१५

नामाति ।

पत्राङ्कानि । विद्यतानां विवरणपत्राङ्कानि च ।

४२३ । सारदास्तवः (या ।)	...	५३		
४२४ । सारसङ्ग्रहः (क. । क ।)	...	२१, ४८	...	२६५
४२५ । सारोत्तरनिर्घण्टः (ड ।)	...	३७		
४२६ । सिद्धपञ्चाशिका (थ ।)	...	५७		
४२७ । सिद्धसन्तानसाधनसोपानपद्धतिः (ट ।)	६७			
४२८ । सिद्धसारसंहिता (क ।)	...	३६	...	१३०
४२९ । सिद्धान्तसारपद्धतिः (ठ ।)	...	५२	...	१३
४३० । सिद्धिलक्ष्म्यर्चनम् (या ।)	...	७२		
४३१ । सिद्धिसारसंहिता (क ।)	...	३६	...	१३०
४३२ । सुगतिसोपानम् (घ ।)	...	२	...	१३१
४३३ । सुधातरङ्गिणीतन्त्रम्	...	...	...	२६६
४३४ । सुवन्तरत्नाकरः (घ । ड ।)	...	१७, ३८		
४३५ । सूर्यसिद्धान्तभाष्यम्	...	३८	...	१३४
४३६ । सूर्यार्णवः	...	...	...	२६७
४३७ । सौन्दरानन्दकाव्यम् (ग ।)	...	७४		
४३८ । सौभाग्यतरङ्गिणी	...	...	...	२६८
४३९ । सौभाग्यरत्नाकरः	...	...	...	२६९
४४० । सौरसंहिता (क ।)	...	४४		
४४१ । स्कन्दपुराणम्	...	८	...	१४१
४४२ । स्तवराजः (घ, च ।)	...	३९		
४४३ । स्तवराजमाहात्म्यम् (ख ।)	...	४८		
४४४ । स्तोत्रसङ्ग्रहः (क ।)	...	३४		
४४५ । स्मृतिपरिभाषा (क ।)	...	३२		

ह ।

४४६ । हरिचरितकाव्यम् (ङ ।)	...	७५	...	१३३
४४७ । हरितालिकाकथा (च ।)	...	३२		

नामानि ।		पत्राङ्कानि । विद्यमानां विवरणपत्राङ्कानि च ।			
४४८ ।	हरिमेखला (ग ।)	...	३६		
४४९ ।	हरिवंशम् (ख ।)	...	१५, २५		
४५० ।	हरिवंशटीका (ग ।)	...	२९		
४५१ ।	हरिहरस्तोत्रम् (ङ ।)	...	५६		
४५२ ।	हस्तमुक्तावली	...	...	...	२७०
४५३ ।	हस्तमुक्तावलीसारसमुद्धृतिका	...	...	...	२७२
४५४ ।	हितोपदेशः (ख । ज ।)	...	७२, ७५		
४५५ ।	होरापद्धतिकल्पवल्ली	...	...	...	२७३
४५६ ।	होराशास्त्रम् (क ।)	...	४१		
४५७ ।	होरासुखः	...	...	...	१८२

DR. RUPNATHJI (DR. RUPAK NATH)

INDEX No. II.
GENERAL INDEX.

अ ।

	नामानि ।					पचाङ्गानि ।
१ ।	अग्रोतवंश	...	...	...	...	१७२
२ ।	अक्रुदकुमार	...	...	...	...	८५
३ ।	अजित ...	...	...	...	...	२४२
४ ।	अटल्लराज	...	...	...	...	२४२
५ ।	अनन्त ...	...	...	...	...	२७२
६ ।	अनन्तमल्ल	...	...	...	...	४६, ७८, ८
७ ।	अभयमल्लदेव	...	...	...	...	६, ६४, ६६, ७०, ८२
८ ।	अभयाकरगुप्त	...	...	...	...	३५
९ ।	अ - - - लदेव	...	...	...	...	६५
१० ।	अरिमल्लदेव	...	...	...	...	८३, ८६
११ ।	अर्जुनवर्मादेव	...	...	...	...	१७२
१२ ।	अविद्यानन्दनाथ	अ	सखिदानन्दनाथ	...	...	२६६

आ ।

१३ ।	आनन्दभारती	...	...	...	...	२५०
१४ ।	आनन्दमल्लदेव	...	...	...	...	४४
१५ ।	आनन्दवर्द्धन	...	...	...	...	१५
१६ ।	आर्यभट	...	...	...	...	८६, १०२

इ ।

१७ ।	इन्दुसेन	...	...	...	...	२६५
१८ ।	इन्द्रसेन	...	...	...	...	२६५

ई ।

नामानि ।						पत्राङ्कानि ।
१९ । ईश्वरशिव	...	...	...	...	...	२१५

उ ।

२० । उत्सवकीर्ति	...	...	...	...	...	१२, ११४
२१ । उदयकर ...	...	...	...	...	...	६३
२२ । उदयन ...	...	...	...	...	३१, ३५, ४५, ४८, ४९, ५०	
२३ । उदयहर्ष ...	...	...	...	...	...	७८, १२४
२४ । उमापति ...	...	...	...	...	...	१३

कृ ।

२५ । कृषि ...	...	...	...	...	...	१६९
---------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----

क ।

२६ । एकायनाचार्य	...	...	...	...	...	१, ७६, ७७
------------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----------

क ।

२७ । कंसनारायणदेव	...	...	...	...	...	६३
२८ । कण्ठनाथ	...	...	...	...	...	८, १४, २५८
२९ । कमलापति	...	...	...	...	...	२१०
३० । करञ्ज ...	...	...	...	...	...	१३४
३१ । करम्बहर्ष	...	...	...	...	...	२३७
३२ । करणकुल	...	...	...	...	...	२१३
३३ । कर्यादेव ...	...	...	...	...	...	१५९
३४ । कल्याणकर	...	...	...	...	...	१४
३५ । कल्हौग्राम	...	...	...	...	...	११३
३६ । कविरत्न ...	...	...	...	...	...	३३
३७ । कविधोखर	...	...	...	...	...	६६
३८ । का - - - ग्रन्थिन्	...	...	...	...	...	१३३

नामानि ।	पचाङ्गानि ।
३९ । कान्ताखवासिनी	१५१
४० । कान्तिपुरी	२४३, २४४, २४५
४१ । कामराजदत्त	१५४
४२ । कामरूप	१८८
४३ । कार्णाट	६६
४४ । कालिदास	२३८
४५ । काशीनाथ	१६७, २३२
४६ । काष्ठमण्डपपुरी	८५
४७ । किरौटमालिशर्मन्	१६४
४८ । कीर्तिपुण्य	४४
४९ । कुरुजवन	१८८
५० । कुलोद्भर	१७१
५१ । कूर्पर	१९२
५२ । कृष्ण	२५३
५३ । कृष्णदास	२१२
५४ । कृष्णपल्लीग्राम	२५
५५ । कृष्णमिश्र	११८
५६ । कृष्णराममिश्र	१९९
५७ । कृष्णसाहू	२४३
५८ । कृष्णात्रिगोत्र	२७३
५९ । कृष्णानन्द	१८८
६० । कृष्णानन्दराय	१६९
६१ । केशवशर्मन्	६५
६२ । कोक्त	८२
६३ । कोरेयीग्राम	२८
६४ । क्रमाचार्य	८७
६५ । क्षेमेन्द्र	५६

	शानानि ।						पनाकानि ।
११५ ।	चातुर्धर ...	...	...	...	...	...	१६२
११६ ।	चित्तपावन ...	...	...	...	...	...	१६५
११७ ।	चित्रकूट ...	...	...	...	...	...	२४२
११८ ।	चीन ...	...	...	...	...	...	१८८

ज ।

११६ ।	जगज्ज्योति	...	...	...	...	...	२७२
१२० ।	जगज्ज्योतिर्मल्ल	...	४१, १०७, १०८, १६६, २५६, २६२, २६३	...	...	...	...
१२१ ।	जगत्प्रकाश	...	...	...	...	...	२०३
१२२ ।	जगद्धर ...	...	...	...	...	...	१५, ६७
१२३ ।	जगन्नाथ ...	...	...	...	...	...	२२४
१२४ ।	जटाधर ...	...	...	...	...	...	३१
१२५ ।	जटापत्तन	...	...	...	...	...	२१३
१२६ ।	जनकजनपद	...	...	...	...	...	१३
१२७ ।	जय ...	...	...	...	...	...	११२
१२८ ।	जय × × ×	...	...	...	...	...	३६
१२९ ।	जयकीर्तिराज	...	...	...	...	...	१०३
१३० ।	जयजन्तमल्ल	...	...	...	...	...	२३, ३६, १०७
१३१ ।	जयजगज्ज्योतिर्मल्ल	...	...	...	...	...	१६, १०८
१३२ ।	जयजितमित्रमल्ल	...	...	...	...	...	३५, २५६
१३३ ।	जयज्योतिर्मल्ल	...	...	...	...	...	३३, ३७
१३४ ।	जयत ...	...	...	...	...	...	४३, ४४
१३५ ।	जयतिथिमल्ल	...	...	...	...	...	८१
१३६ ।	जयथितीराजमल्लदेव	...	...	...	...	...	८७
१३७ ।	जयदेव ...	...	...	...	...	...	१५४
१३८ ।	जयधर्ममल्ल	...	...	...	...	...	११६
१३९ ।	जयप्रतापमल्ल	...	...	...	...	...	२५

नामानि ।						पत्राङ्कानि ।	
१४० ।	जयप्राणमल्ल	...	...	...	...	...	२८
१४१ ।	जयभीमदेव	...	...	...	...	...	१२४
१४२ ।	जययथसिंहदेव	...	...	...	...	...	२४६
१४३ ।	जयराममल्ल	...	...	...	...	...	१६, ११५
१४४ ।	जयराजदेव	...	...	...	...	...	७१
१४५ ।	जयराममल्ल	...	...	...	...	...	१६
१४६ ।	जयसिंह ...	...	...	...	...	...	३१
१४७ ।	जयस्थितिराजमल्ल	...	...	...	...	...	३६, ११६
१४८ ।	जयानन्ददेव	...	...	...	...	...	७३
१४९ ।	जयार्ज + + +	...	...	...	...	...	८८
१५० ।	जयार्जुन ...	...	...	...	...	...	३६
१५१ ।	जयार्जुनदेव	...	...	...	...	...	३१, १२१
१५२ ।	जानकी ...	...	...	...	...	...	१६५
१५३ ।	जायस ...	...	...	...	...	...	१७१
१५४ ।	जालन्धर ...	...	...	...	...	...	२४८
१५५ ।	जितामित्रमल्ल	...	...	...	...	...	१५०
१५६ ।	जिल्लराज	...	...	...	...	...	२४२
१५७ ।	जिष्णु ...	...	...	...	...	...	१०२
१५८ ।	जीतमल्लदेव	...	...	...	...	...	१०३
१५९ ।	जीवसाधुस्मिन्	...	...	...	...	...	२०६
१६० ।	जैनखान ...	...	...	...	...	...	२४२
१६१ ।	ज्ञानपति ...	...	...	...	...	...	२३४
१६२ ।	ज्योतिरीश्वर	...	...	...	...	...	६६
ट ।							
१६३ ।	टिष्ठिकानगर	...	...	...	...	...	१७१
१६४ ।	टोडरमल्ल	...	...	...	...	...	१८२
१६५ ।	टौडलेन्द्र	...	...	...	...	...	१८१

ड।

नामानि ।

पनाङ्कानि ।

१६६। डम्बर २४३

त।

१६७। तीरभुक्ति ७७

१६८। तुथाराज २४२

१६९। तुल १५४

१७०। त्रिपुरराज ३९

१७१। त्रिपुरारिधन २००

१७२। त्रिभुवनगिरि १७१

१७३। त्रिभुवनपाल १७१

१७४। त्रिविक्रम १५४

१७५। त्रिष्टम्भदेश १५३

१७६। त्रैलोक्यमञ्जु १०८

१७७। दक्षिणापहिमक ३०

१७८। दक्षजित् २५९

१७९। दक्षमर्दन २५९

१८०। दामोदर १२०, १५४, १६५, २१२

१८१। दामोदरभट्ट १९५

१८२। दिग्विजय १५४

१८३। दिवाकर १३५

१८४। दिवाकरदैवज्ञ २०५

१८५। दीपङ्कर १५१

१८६। दुर्गागुप्त २१, १३०

१८७। दुर्गादत्त २५५

१८८। दुर्गागुप्त ३६

DR. RUPNATHJI (DR. RUPAK NATH)

शामानि ।

पचःकानि ।

१८६ । दुर्वासस् ...	...	...	...	...	...	२२७
१८७ । देवदत्त ...	...	...	...	...	...	१८३
१८८ । देवराज ...	...	...	...	...	...	१४
१८९ । देवशङ्करशर्मन्	...	...	...	...	...	२११
१९० । देवसिंह ...	...	...	...	...	...	१२६
१९१ । देवादित्य ...	...	...	...	...	...	८०, १३२
१९२ । देवेन्द्राश्रम ...	...	...	...	...	...	५०
१९३ । देवेश्वर ...	...	...	...	...	...	१७२
१९४ । द्रव्यसाहू ...	...	...	...	...	...	२४२
१९५ । द्रोण ...	...	...	...	...	...	७७, १२७

ध ।

१९६ । धनञ्जय ...	...	...	...	...	...	१८६
२०० । धनेश्वर ...	...	...	...	...	...	१२६
२०१ । धन्वन्तरिकुल ...	...	...	...	...	...	५००
२०२ । धर्मकीर्ति ...	...	...	...	...	...	५०
२०३ । धर्मगुप्त ...	...	...	...	...	...	२४६, २४७
२०४ । धर्मपाल ...	...	...	...	...	...	१३४
२०५ । धर्ममल्लदेव ...	...	...	...	...	...	५४
२०६ । धर्मरक्षित ...	...	...	...	...	...	१२१
२०७ । धारा ...	...	...	...	...	...	२१५
२०८ । धीधन ...	...	...	...	...	...	१८६
२०९ । धीरसिंह ...	...	...	...	...	...	५५
२१० । धीरानन्द ...	...	...	...	...	...	२३
२११ । धीरेश्वर ...	...	...	...	...	...	५५

न ।

२१२ । नगेश्वर ...	...	...	...	...	...	१०२, १०३, १२६
२१३ । नन्दनकवि ...	...	...	...	...	...	२११

	नामानि ।						पत्राङ्कानि ।
२१४ ।	नन्दिकेश्वर ...	...	...	...	...	...	१६३
२१५ ।	नर X X X X	...	...	...	...	...	१२६
२१६ ।	नरभूपालसाहू	...	...	...	...	...	२४३
२१७ ।	नरहरि ...	...	...	...	...	...	६१, २००
२१८ ।	नरहरिभट्ट	...	...	...	...	...	१८६
२१९ ।	नरसिंह ...	...	...	...	...	...	१२२, १८६
२२० ।	नरायण ...	...	...	...	...	...	२१२
२२१ ।	नरेन्द्र ...	...	...	...	...	...	२३३
२२२ ।	नरेन्द्रदेव ...	...	...	...	...	...	६२
२२३ ।	नवद्वीप ...	...	...	...	...	...	५०
२२४ ।	नवनीतनर्त्तनकवि	...	...	...	...	...	१४८
२२५ ।	नागार्जुन ...	...	...	...	...	...	२३५
२२६ ।	नाथल्लदेवी	...	...	...	...	...	११५
२२७ ।	नानाकर ...	...	...	...	...	...	१५१
२२८ ।	नारायण ...	...	...	...	...	...	७१
२२९ ।	नारायणगर्भ	...	...	...	...	...	१, ७६, ९७
२३० ।	नारायणमिश्र	...	...	...	...	...	२८, १३५
२३१ ।	नारायणसिंह	...	...	...	...	...	२५६
२३२ ।	नाहिसग्राम	...	...	...	...	...	३२
२३३ ।	निःशङ्कसाहसाङ्ग	...	...	...	...	...	१०४
२३४ ।	नित्यानन्द	...	...	...	...	...	१३५
२३५ ।	निधानकर	...	...	...	...	...	१५१
२३६ ।	नीतिवर्मन्	...	...	...	...	...	७५
२३७ ।	नीनीसाला	...	...	...	...	...	४४
२३८ ।	नीलकाण्ठ ...	...	...	...	...	...	१७६, १६२, २००
२३९ ।	नीलीसोला (?)	...	...	...	...	...	६४
२४० ।	नेपाल ...	...	...	...	...	...	१६, ४३, १०७, २४५

भ ।

नामानि ।	पद्याङ्कानि ।
२६१ । भक्त्याम	२१, ८७
२६२ । भक्तप्रपन्न	१०३
२६३ । भक्तपुर	२५६
२६४ । भक्तापुर	१५०
२६५ । भक्तापुरी	४३, ७५
२६६ । भट्टोत्पल	२३०
२६७ । भरत	२४१, २६४
२६८ । भवसिंहदेव	७७
२६९ । भवेश	१२२
३०० । भागिराम	२५६
३०१ । भातुकर	१३६
३०२ । भातुदत्त	३२
३०३ । भातुग्रन्थिन्	१३५
३०४ । भारतीतीर्थ	२५०
३०५ । भावसिंह	२८
३०६ । भास्करदेव	३०
३०७ । शुन्दू	१३५
३०८ । सुवनमल्ल	१०८
३०९ । सुवनेश	१५४
३१० । शङ्करी	१३३
३११ । शैरवेन्द्र	१२२, १२३
३१२ । भोगेश्वर	८७
३१३ । भोजदेव	५२, ६५, १२०, १३०, १३१
३१४ । भौआड़ग्राम	३७

म ।

३१५ । मखाय	२५
-------------------	----

नामानि ।		पनाङ्कानि ।	
३१६।	मगध	...	...
३१७।	मणिक	...	४३, ११६, १२०
३१८।	मणिधामन्	...	६२
३१९।	मणिनागशालि - -	...	६४
३२०।	मतिशर्मन्	...	१४२
३२१।	मत्तमयूरवंश	...	२१५
३२२।	मदनकवीश्वर	...	१७२
३२३।	मदनसिंहदेव	...	२६, ५१, २२३
३२४।	मधुकरसाह	...	२५३
३२५।	मन्दर	...	२६५
३२६।	मन्मथ	...	३४९
३२७।	मन्मथपति	...	७१
३२८।	मरुजवन	...	१८८
३२९।	महादेव	...	५७, ५८
३३०।	महादेवदैवज्ञ	...	२३७
३३१।	महावीहार	...	८५
३३२।	महामच्छीन्द्रनाथ	...	८०
३३३।	महिलापनीय	...	२५४
३३४।	महेशान	...	१४
३३५।	माणिकलौत्तर	...	८८
३३६।	माधव	...	१७२, १८५, १८६
३३७।	माधवपाठक	...	१३५
३३८।	माधवशर्मन्	...	३२
३३९।	माखव	...	१७३
३४०।	मित्रमिश्र	...	२५१, २५३
३४१।	मिथिला	...	१८७
३४२।	मिलहन	...	१७०, १७१, १७२

नामानि ।	पत्राङ्कानि ।
३४३ । मिसरमिश्र ...	४५
३४४ । मीचाखान ...	२४२
३४५ । मुकुन्द ...	१५३, २६८
३४६ । मुञ्जक ...	११२
३४७ । सुरारिमिश्र ...	३०
३४८ । सुरारिप्रार्थन ...	३७
य ।	
३४९ । यक्षमल्ल ...	७५
३५० । यज्जल ...	९२
३५१ । यदुनन्दन ...	३३
३५२ । यवनाचार्य ...	२३६
३५३ । यप्रोराज ...	६७
३५४ । युद्धविक्रम वा भौर्व्याणविक्रम ...	२४३, २४५
३५५ । योखाच्छविहार ...	८८
३५६ । योगीश्वर ...	७४, १०५, १२०
र ।	
३५७ । रघुनन्दन ...	६५, २३७
३५८ । रघुनाथ ...	१४, १९५
३५९ । रघुनाथसाह ...	१८७
३६० । रघुपति ...	९१
३६१ । रङ्गनाथस्वरि ...	२४४, २४५, २४६
३६२ । रणभीमसाह ...	१८७
३६३ । रणवहादूर ...	१८८, २४३
३६४ । रणपत्र ...	२१५
३६५ । रत्नदेव ...	२०८

बाभामि ।					प्रकाशामि ।	
३६६ ।	रत्नधरनगर	...	...	...	...	३५
३६७ ।	रत्नपुरनगर	...	...	...	...	३६
३६८ ।	रत्नाकर ...	...	...	...	...	३०, ११३
३६९ ।	रविगुप्त ...	...	...	...	...	२१, १३०
३७० ।	रविचन्द्र ...	...	...	...	...	३५
३७१ ।	राघव ...	...	...	...	...	३८५
३७२ ।	राघवभट्ट ...	...	...	...	...	१६१, १६२
३७३ ।	राघवराममिश्र	...	...	...	...	२४७
३७४ ।	राजब्रह्मवर्द्धन	...	...	...	...	१०१
३७५ ।	राजल्लदेवी	...	...	...	...	४३, ११९
३७६ ।	राजवर्द्धन ...	...	...	...	...	१२०
३७७ ।	राजेन्द्रविक्रमदेव	...	...	१६८, १६९, २००, २४२, २४३, २४४	...	२४४
३७८ ।	राम ...	...	...	...	...	७५, १८३
३७९ ।	रामकविराज	...	...	...	...	४६
३८० ।	रामकेलिनगर	...	...	...	...	१३६
३८१ ।	रामचन्द्रशर्मान्	...	...	...	...	१३, १०४
३८२ ।	रामचन्द्रभट्ट	...	...	...	...	३१, १६०
३८३ ।	रामचन्द्रसोमराजिन्	...	...	...	...	१९८
३८४ ।	रामचन्द्रोपाध्याय	...	...	...	...	३४७
३८५ ।	रामदत्त ...	...	...	...	...	८, २३७
३८६ ।	रामदास ...	...	...	...	...	२४७
३८७ ।	रामदेव ...	...	...	...	...	५४
३८८ ।	रामपण्डित	...	...	...	...	१८५
३८९ ।	रामपालदेव	...	...	...	...	५४
३९० ।	रामभद्र ...	...	...	...	...	१५४
३९१ ।	रामसाहू	...	...	...	...	२४२, २४३
३९२ ।	रामसिंह	...	...	...	...	२३

नामानि ।							पत्राङ्कानि ।
३९३ ।	रामेश्वर ...	...	...	...	...	...	६६
३९४ ।	रायमल्ल ...	...	...	...	...	...	१०८
३९५ ।	रायमुकुट	...	...	...	...	...	२३
३९६ ।	रत्नगौरी ...	...	...	...	...	...	२७२
३९७ ।	रत्नि ...	...	...	...	...	...	३३, ११८
३९८ ।	रत्ननाथशर्मन्	...	...	...	...	...	२९
३९९ ।	रत्नज्योतिर्विद्	...	...	...	...	...	२७३
४०० ।	रत्नसाहू	...	...	...	...	...	२४३
४०१ ।	रत्नपा ...	...	...	...	...	...	२४८
४०२ ।	रोमक ...	...	...	...	...	...	१०२
४०३ ।	रोहिणी ...	...	...	...	...	...	२३२
४०४ ।	रक्षीधर ...	...	...	...	...	...	६२
४०५ ।	रक्षीधरदर्शन	...	...	...	...	...	३०
४०६ ।	रक्षीनाथदत्त	...	...	...	...	...	६०
४०७ ।	रक्षीपति	...	...	...	...	...	३१, १८७
४०८ ।	रत्नकर्ण	...	...	...	...	...	२१५
४०९ ।	रत्नपत्र	...	...	...	...	...	१३२
४१० ।	रत्नव्युमा	...	...	...	...	...	३६
४११ ।	रत्नतापुर	...	...	...	...	...	८८
४१२ ।	रत्नतावल्लभ	...	...	...	...	...	२२९
४१३ ।	रुन्दभद्र ...	...	...	...	...	...	४३, ४४
४१४ ।	रुनभद्र ...	...	...	...	...	...	४३, ४४
४१५ ।	रुडट ...	...	...	...	...	...	१७२

व ।

नामानि ।	पत्राङ्कानि ।
४१६ । वंशमणि	१३, ५१, १०३, १०४, १०६, १६८
४१७ । वङ्गदेश	१०७
४१८ । वङ्गमणि	२६२, २६३
४१९ । वच्छराज	४८
४२० । वटेश्वर	८३
४२१ । वत्सराज	३२, ४८
४२२ । वराहमिहिर	२८, १२०, १७६, २३४, २३६
४२३ । वरेन्द्रौ	१३४
४२४ । वर्द्धन	२३३
४२५ । वर्द्धमान	३२, ८४, १५८, २३३, २३४
४२६ । वशिष्ठ	१०२
४२७ । वसुकल्पदत्त	२१२
४२८ । वसुकाग्राम	३१
४२९ । वहादुरसाह	२४३, २४७
४३० । वागीश्वरानन्द	१४
४३१ । वाग्वती	४५, १०८
४३२ । वाचस्पति	८१, ६४
४३३ । वाचस्पतिमिश्र	३६, ४८, ४९, ६०, १२२, १२३, १७४
४३४ । वाचस्पतिशर्म्मन्	४८
४३५ । वासुदेव	३५, ४६, ११०, १८५, २३७
४३६ । विक्रम	२४२
४३७ । विक्रमसाहदेव	४४४
४३८ । विचित्र	४४२
४३९ । विचित्रानन्ददेव	१४
४४० । विजयकामदेव	११३

नामाभि ।							पत्राङ्कानि ।
४४१ ।	विजयमल्लकुमार	...	...	...	...	...	११५
४४२ ।	विजयपुर	...	...	...	...	...	३५
४४३ ।	विट्टल	...	...	...	...	...	२७७
४४४ ।	विदेह	...	...	...	...	...	२३३
४४५ ।	विद्याकर	...	...	...	...	...	२७३
४४६ ।	विद्यानन्द	...	...	...	...	...	२१४
४४७ ।	विद्यानन्दनाथ	...	...	...	...	...	२७०
४४८ ।	विद्यापति	...	...	...	...	३३, ४५, ४७, ६७, ६८	
४४९ ।	विद्यारण्य	...	...	...	...	...	२५०
४५० ।	विप्रदास	...	...	...	...	...	२३४
४५१ ।	विप्रमल्ल	...	...	...	...	...	१०८
४५२ ।	विलुधेन्द्राश्रम	...	...	...	...	...	५०
४५३ ।	विमलेश	...	...	...	...	...	६५
४५४ ।	विमिकिराज	...	...	...	...	...	२४२
४५५ ।	विराटभट्ट	...	...	...	...	...	१८६
४५६ ।	विल्वपञ्च	...	...	...	...	...	१०४
४५७ ।	विश्वनाथ	...	...	...	...	...	२२३
४५८ ।	विश्वनाथदेवज्ञ	...	...	...	...	...	२०६
४५९ ।	विष्णु	...	...	...	...	...	३५
४६० ।	विष्णुगुप्त	...	...	...	...	...	३६
४६१ ।	विष्णुदेव	...	...	...	...	२३६, २३७	
४६२ ।	विष्णुधनिक	...	...	...	...	...	१२
४६३ ।	विष्णुपण्डित	...	...	...	...	...	१८६
४६४ ।	विष्णुसाहवर्म्मिन्	...	...	...	...	...	२०६
४६५ ।	विष्णुसिंह	...	...	...	...	...	२८
४६६ ।	वीरभद्र	...	...	...	...	...	२४३
४६७ ।	वीरविक्रमादित्य	...	...	...	...	...	१६१

	नामानि ।						पत्राङ्कानि ।
५४३ ।	हरसिंहदेव	...	...	...	...	...	६६, १२२
५४४ ।	हरिकर ...	...	...	...	...	...	१०, ११३
५४५ ।	हरिदास	...	...	...	...	...	२१२, २१३, २१४
५४६ ।	हरिपति ...	...	...	...	...	...	२१०
५४७ ।	हरिपुर ...	...	...	...	...	...	५१
५४८ ।	हरिराज ...	...	...	...	...	...	२४२
५४९ ।	हरिवर्त्मन्	...	...	...	...	...	२८
५५० ।	हरिप्रभन्	...	...	...	...	...	५०
५५१ ।	हरिहराचार्य	...	...	...	...	...	११३
५५२ ।	हरौश्वर ...	...	...	...	...	...	९१
५५३ ।	हलधर ...	...	...	...	...	...	५१
५५४ ।	हारिताम्र	...	...	...	...	...	५१
५५५ ।	हृदयशिव	...	...	...	...	...	२१५
५५६ ।	हेमन्तमल्लवर्त्मन्	...	...	...	...	...	२०३
५५७ ।	होरिल ...	...	...	...	...	...	९८

DR. RUPNATHJI (DR. RUPAK NATH)